

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: maandag 7 januari 2019 09:23
Aan: 10.2.e)
CC: 10.2.e
Onderwerp: FW: Foutmarge in NVWA rapport
Bijlagen: IMG_4170.JPG; ATT00001.txt

Hoi,
Ik zie in het NVWA rapport over 10.2.e (10.2.g) een zin staan over 'foutmarge', zie de bijgevoegde foto. Het lijkt mij - ook na overleg met wat JZ-collega's - verstandig dat deze zin niet meer wordt opgenomen. Op zich is het opnemen wel logisch (geweest), want indien er wel een overschrijding is zul je - misschien - wel iets moeten zeggen over 'waarom dan toch niet is beboet'. Maar ik denk dat RVO dat beter kan zeggen (indien nodig) in een bip, bob of verweer (en dan daarbij ook aangeven om welke marge het precies gaat en waar die gepubliceerd is
11.1

Groet,
10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: donderdag 21 februari 2019 14:41
Aan: 10.2.e)
Onderwerp: RE: fiatteren bob

Inderdaad, maar dat bedrag hadden we sowieso nooit kunnen innen.

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 21 februari 2019 14:34
Aan: 10.2.e
Onderwerp: FW: fiatteren bob

Gefiatteerd, 11.1

Groet,

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: woensdag 20 februari 2019 15:08
Aan: 10.2.e <10.2.e@rvo.nl>
Onderwerp: fiatteren bob

10.2.e

Zou jij de bob in de procedures 494-22182 en willen fiatteren?

Bedankt.

Gr. 10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 4 februari 2019 12:30
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e); 10.2.e); 10.2.e); 10.2.e
Onderwerp: RE: reactie minister nota consequenties rechterlijke uitspraak CBb - mestboetes

Hoi 10.2.e

Hierbij een reactie op de vraag van de minister:

11.1

Groeten,
10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e)
Verzonden: maandag 4 februari 2019 09:47
Aan: 10.2.e @rvo.nl>
CC: 10.2.e @minez.nl>; 10.2.e @minez.nl>
Onderwerp: reactie minister nota consequenties rechterlijke uitspraak CBb - mestboetes

Goedemorgen 10.2.e

De minister is akkoord met het advies in de nota over de uitspraak CBb tav mestboetes. Zie ook bijgevoegde scan.

Wel heeft ze nog de vraag over de richting de Tk of EX moeten communiceren.

Kan je samen met beleid hierop een antwoord maken en dit mij en 10.2.e (hij is vandaag afwezig) mailen?
Dankjewel alvast!

Met vriendelijke groet,

10.2.e
Sr. beleidsmedewerker

.....
BPZ team minister LNV
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | 's Gravenhage Postbus 20401 | 2500 EK | 's Gravenhage

.....
T 10.2.e
M 10.2.e
E 10.2.e @minez.nl

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 16 januari 2019 17:06
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Antw: Nota mestboetes

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Je verwacht op deze versie medeparaaf? Of komt die vraag nog via 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden op: woensdag 16 januari 2019 15:21
Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e

Onderwerp: Nota mestboetes

Hallo allemaal,
Aanleiding

- Inmiddels is van iedereen input op de nota ontvangen, alleen van 10.2.e weet ik niet 100% zeker of er nog iets komt. Ik denk dat alle input een plek heeft gekregen. Alleen het verzoek van 10.2.e om inzichtelijk te maken hoe groot het totale boetebedrag is kan ik niet doen zonder alle individuele zaken af te lopen. Dat lukt me niet op korte termijn. Wel heb ik opgenomen in hoeveel gevallen (bij nog af te handelen bezwaarschriften) de boete hoger lag dan € 50.000,- dat cijfer was bij de inventarisatie al wel uitgevraagd. Hieruit valt ook wel af te leiden dat het om aanzienlijke bedragen gaat.
- In de bijlage het resultaat en de bijlagen die hierbij relevant zijn.

Kern

- Ik verzoek 10.2.e (cc) bij deze om de goedkeuring binnen RVO te regelen en te zorgen dat het bij LNV de lijn in komt. Dat betekent dus ook dat ik de controle over de inhoud overdraag, maar ik blijf bij nabranders natuurlijk graag op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 2 mei 2019 16:39
Aan: 10.2.e)
CC: 10.2.e)
Onderwerp: Bobs die klaarstaan voor fiatting

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Voltooid

Beste 10.2.e

Zoals zojuist besproken staan de volgende bobs klaar voor fiatting:

494-31384; 494-30978 en 494-30981 (zie ook hieronder).

	Bezwaar	494-31384	10.2.g en 10.2.g	primair	28-02-2019 15-05-2019
	Bezwaar	494-30978	10.2.g	primair	Zie hoofdzaak: 494-30981
	Bezwaar	494-30981	10.2.g	primair	

Deze bobs zijn reeds gefiatteerd door 10.2.e De rekeningnummers voor de proceskosten zijn in de bobs aangepast naar de rekeningnummers van de relaties (zoals bij RVO bekend aan de hand van recente GDI).

Groeten,

10.2.e

10.2.e

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Team Agro en Innovatie

Afdeling Juridische Zaken

Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL | Den Haag

Postbus 40219 | 8004 DE | Zwolle

10.2.e

10.2.e @rvo.nl

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: vrijdag 21 december 2018 14:35
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Fwd: 20181221_Hoe gaat de RVO om met de nauwkeurigheid van hoeveelheden en
Bijlagen: 20181221_Hoe gaat de RVO om met de nauwkeurigheid van hoeveelheden en gehaltes.docx; ATT00001.htm; 20181221_Hoe gaat de RVO om met de nauwkeurigheid van hoeveelheden en gehaltes.pdf; ATT00002.htm; 20120316_Rapport 444_Review rekenmodel mestgebruik 16maart2012.pdf; ATT00003.htm; 20140520_Advies rekenmodel mestgebruik 20mei2014.pdf; ATT00004.htm
Gevoeligheid: Vertrouwelijk
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Goedemiddag,
Hierbij definitieve stuk van de WUR over onze marges in de rekentool. Ook nog met enige vertrouwelijke achtergrondstukken (reviews). Leesvoer voor bij de kerstboom en de jaarovergang ;-).
Praten we er volgend jaar over door.
Groeten 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @wur.nl>
Aan: 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>
Kopie: 10.2.e @wur.nl>, 10.2.e @wur.nl>, 10.2.e @wur.nl>

Onderwerp: 20181221_Hoe gaat de RVO om met de nauwkeurigheid van hoeveelheden en

Beste 10.2.e en 10.2.e
De opmerkingen en correcties die wij gisteravond hebben ontvangen van 10.2.e zijn verwerkt, zie bijlage "20181221_Hoe gaat de RVO om met de nauwkeurigheid van de hoeveelheden en gehaltes.docx" en "....pdf".

Nog twee aanbevelingen:

- Wij bevelen aan om de tabellen met de standaardfouten te publiceren, omdat de toelichting naar deze tabellen verwijst.
- Het CDM heeft een aantal reviews van de rekentool en de standaardfouten uitgevoerd. De resultaten van deze reviews zijn aan het ministerie van LNV gerapporteerd in een **vertrouwelijk** rapport van Plant Research International (rapport 444, 2012) en in een **vertrouwelijke** notitie "Advies rekenmodel mestgebruik" (CDM Werkgroep Evaluatie Rekentool, 20 mei 2014) waarin ook tabellen met standaardfouten zijn opgenomen. In de toelichting verwijzen wij naar dit vertrouwelijke rapport en deze vertrouwelijke notitie en deze zouden dan ook openbaar moeten worden gemaakt. Hierover moet het ministerie van LNV echter beslissen. Daarom bevelen wij aan om het ministerie van LNV in overweging te geven het genoemde rapport en de genoemde notitie van de CDM openbaar te maken.

Met vriendelijke groet, en prettige kerstdagen gewenst,

10.2.e en 10.2.e
Wageningen Environmental Research
10.2.e

PO box 47, 6700 AA, Wageningen
Wageningen Campus, building 101 (Gaia)
Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen
The Netherlands

T 10.2.e
E 10.2.e [@wur.nl](mailto:10.2.e@wur.nl)

Review rekenmodel mestgebruik

Door Commissie Deskundigen Meststoffenwet
Concept 16 maart 2012

Vertrouwelijk

10.2.e

(redactie)

Review rekenmodel mestgebruik

Door Commissie Deskundigen Meststoffenwet
Concept 16 maart 2012

Vertrouwelijk

10.2.e (redactie)

© 2012 Wageningen, Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek (DLO) onderzoeksinstituut Plant Research International. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van DLO.

Voor nadere informatie gelieve contact op te nemen met: DLO in het bijzonder onderzoeksinstituut Plant Research International, Agrosysteemkunde.

DLO is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens uit deze uitgave.

Exemplaren van dit rapport kunnen bij de (eerste) auteur worden besteld. Bij toezending wordt een factuur toegevoegd; de kosten (incl. verzend- en administratiekosten) bedragen € 50 per exemplaar.

Plant Research International, onderdeel van Wageningen UR Business Unit Agrosysteemkunde

Adres : Postbus 16, 6700 AP Wageningen
: Wageningen Campus, Droevendaalsesteeg 1, Wageningen
Tel. : 0317 –10.2.g
Fax : 0317 –10.2.g
E-mail : 10.2.g @wur.nl
Internet : www.pri.wur.nl

Inhoudsopgave

	pagina
Voorwoord	1
1. Inleiding	3
2. Parameters en foutmarges: oorsprong, documentatie	5
2.1 Materiaal en aanpak	5
2.2 Beoordeling	5
2.3 Conclusies	6
3. Controle van structuren in de tool	7
3.1 Werkwijze	7
3.2 Systematische controle van alle tabbladen	7
3.3 Koppeling van database met rekenprogramma	9
3.4 Controle van rekenregels	10
3.5 Conclusies structuurcontrole	12
4. Testbedrijven	13
4.1 Akkerbouwbedrijf op klei (TB1)	14
4.2 Akkerbouwbedrijf met kippen (TB2)	15
4.3 Samengesteld bedrijf (TB3)	16
4.4 Slachtkuikenbedrijf met weinig bouwland (TB4)	17
4.5 Leghennenbedrijf (TB5)	18
4.6 Gesloten varkensbedrijf (TB6)	19
4.7 Akkerbouw-vleesvarkens bedrijf (TB7)	20
4.8 Bedrijf met rosékalveren (TB8)	21
4.9 Melkveebedrijf met derogatie (TB9)	22
5. Effect van marge bij wettelijke forfaits op uitkomsten	23
5.1 Methode	23
5.2 Resultaten	24
5.3 Conclusies over effect van marges in forfaits	24
6. Controle van de berekeningen voor de testbedrijven	27
6.1 Controle door het nabouwen van de tool	27
6.2 Controle door simulatie	28
6.3 Conclusie	30
7. Gevoeligheidsanalyse	33
7.1 Beboetbare overschrijding bij gekozen overtredingskans	33
7.2 Belangrijkste oorzaken van onzekerheid	34
7.3 Conclusies	35
8. Conclusies en aanbevelingen	37

Bijlage I.	Opdrachtbrief	1 p.
Bijlage II.	Details beoordeling parameter-onzekerheid	5 pp.
Bijlage III.	Effect van marge bij wettelijke forfaits op uitkomsten	5 pp.
Bijlage IV.	Verdeling van de foutmarge op uitkomsten	11 pp.
Bijlage V.	Uitmiddeling vrachten bij aan- en afvoer	1 p.
Bijlage VI.	Classes behorende bij de Database	5 pp.
Bijlage VII.	Beboetbare overschrijding bij vooropgestelde overtredingskans	11 pp.
Bijlage VIII.	Oorzaken van hoge SF waarden per bedrijf	4 pp.
Bijlage IX.	Controle op Gebruik Mest, Gebruik Meststoffen, en Verantwoordingsplicht voor de gebruikte testbedrijven. Implementatie in excel voor stikstof	9 pp.

Voorwoord

Voorliggende rapportage werd in opdracht van EL&I uitgevoerd door een werkgroep van de Commissie Deskundigen Meststoffenwet, met de volgende samenstelling:

10.2.e
WUR-Alterra
WUR-ASG
WUR-Biometris
(vz), WUR-PRI

Technische ondersteuning en advies werd daarbij verleend door bouwers en gebruikers van de rekentool:

10.2.e , WUR-Alterra (advies, batch runs)

10.2.e , WUR-Alterra (batch runs)

10.2.e , WUR-Alterra (advies)

10.2.e , DR (datasets testbedrijven)

Deze evaluatie heeft betrekking op de rekentool (SVN versie 253) met Database (Mest1013.mdb) en Formuledocument (versie 2.21, 18 augustus 2011).

1. Inleiding

Of ondernemers bij de bemesting van gronden de gebruiksnormen in acht nemen die gelden voor stikstof, fosfaat en dierlijke mest, wordt berekend op basis van diverse gegevens, waaronder de aanvoer, de productie en de afvoer van meststoffen, diervoeders en dieren. Voor de berekening maken Dienst Regelingen en de NWWA gebruik van een rekenmodel (hierna 'rekentool') dat ontwikkeld werd door Alterra.

Met het oog op de onderbouwing van procedures heeft EL&I aan de Commissie Deskundigen Meststoffenwet gevraagd te beoordelen in hoeverre het model geschikt is om de onzekerheid van overschrijding van gebruiksnormen vast te stellen. Daarnaast werd gevraagd om door middel van een gevoeligheidsanalyse vast te stellen welke parameters de onzekerheid van de berekende overschrijdingen van de gebruiksnormen het sterkst beïnvloeden. (Opdrachtbrief zie Bijlage I).

In dit rapport worden de resultaten gepresenteerd. Na overleg met opdrachtgever werd het werk uitgevoerd in de volgende stappen.

Beoordeling van de in de rekentool gehanteerde foutenmarges (SF of standaardfout) bij de diverse posten. Deze omvatten zowel forfaitaire parameters, als door de gebruiker aangeleverde informatie over het bedrijf (aanvoer en afvoerposten; begin- en eindvoorraden). Deze stap wordt beschreven in Hoofdstuk 2 en Bijlage II.

Controle van de structuren die de rekentool gebruikt. Dit omvat controle van de sommaties binnen tabbladen uit de rekentool en over tabbladen, en relaties tussen de database met de parameterwaarden en bijbehorende standaardfouten en de diverse modules van de rekentool. Deze stap wordt beschreven in Hoofdstuk 3.

De hierna volgende stappen werden uitgevoerd aan de hand van 9 'testbedrijven'. Dit zijn sets van gegevens van zeer uiteenlopende bedrijfstypen, die zowel akkerbouw, melkveehouderij en intensieve veehouderij omvatten. Deze bedrijven worden beschreven in Hoofdstuk 4.

In de rekentool wordt aan sommige parameters (forfaits) een SF-waarde toegekend, aan andere niet (deze is dan nul). In deze studie werd vastgesteld met hoeveel de SF waarden bij de uitkomsten van de rekentool (gebruik stikstof dierlijke mest; gebruik stikstof; gebruik fosfaat; verantwoording dierlijke mest) gereduceerd worden, wanneer de SF bij alle forfaits op nul wordt gesteld. Deze analyse is beschreven in Hoofdstuk 5.

In Hoofdstuk 6 wordt onderzocht of de verdeling van de fout in de uitkomsten van de tool, zoals via de rekenregels van de tool berekend, daadwerkelijk overeenkomt met de verdeling zoals die gegenereerd kan worden via een numerieke procedure ('simulatie'). Tevens wordt de berekening van uitkomsten en onzekerheid gecontroleerd door die te vergelijken met een implementatie van testbedrijven in Excel.

In hoofdstuk 7 wordt onderzocht welke balansposten de grootste bijdrage hebben aan onzekerheid in de uitkomsten van de rekentool; en wat het effect is van reductie van die respectievelijke bijdragen op de onzekerheid in de uitkomsten.

2. Parameters en foutmarges: oorsprong, documentatie

2.1 Materiaal en aanpak

De rekentool kent een foutenmarge (standaardfout) toe aan de parameters (forfaits) welke in de tool gebruikt worden, evenals aan de grootheden die door de gebruiker worden ingevuld (aan- en afvoerstromen; voorraden). De plausibiliteit van deze standaardfouten werd beoordeeld door de werkgroep.

Ten behoeve van deze beoordeling werd alleen gebruik gemaakt van 'expert opinion' aanwezig in de werkgroep. Er werd geen bronnenonderzoek uitgevoerd, noch werd onderzocht op welke wijze de foutenmarges tot stand gekomen zijn.

Voor de meeste (alle?) parameters werd de standaardfout door EL&I-DR gegeven, zonder vermelding van bronnen. Gezien het grote aantal studies die de laatste jaren zijn uitgevoerd naar bemesting, opbrengsten, excreties, gasvormige verliezen, mestsamensetting etc. mag worden verwacht dat de gehanteerde waarden van de foutenmarges kunnen worden verbeterd of beter kunnen worden onderbouwd met bronnen. Wel vereist dit een omvangrijke inspanning, gezien het grote aantal parameters. Het ontbreken van een wetenschappelijke basis voor de gebruikte parameterwaarden en standaardfouten maakt de uitkomsten van de tool voor discussie vatbaar.

Bij de beoordeling werd gebruik gemaakt van de volgende notities¹ en bestanden (beschikbaar gesteld door Alterra):

- Notitie kwantitatieve dummy, uit 2005
- Spreadsheet SF invoer parameters
- Notitie SF 18-10-2007
- Spreadsheet DBtabellen
- Database Mest.mdb (Bijlage III van het document 'Mestapplicatie, rekentool voor handhaving gebruiksnormen', d.d. 10 augustus 2010, van Heidema *et al.*)
- Formuledocument 18.8.2011

De genoemde notities en spreadsheets werden doorgenomen. Gezien het grote aantal parameters was het niet mogelijk om de waarde van alle foutenmarges te beoordelen. Er werd een algemene beoordeling gemaakt (2.2). In Bijlage II wordt nader ingegaan op de foutenmarges van sommige parameters.

2.2 Beoordeling

Uit de stukken komt naar voren dat het ministerie van EL&I getracht heeft om een zo'n goed mogelijke schatting te maken van de foutenmarges en deze te onderbouwen met bronnen en kennis van deskundigen. Er ontbreekt echter een notitie waarin staat aangegeven waarop de schattingen zijn gebaseerd.

Het is logisch dat veel schattingen zijn gebaseerd op 'expert judgement', omdat gegevens over onzekerheden vaak ontbreken. Maar ook zo'n expert judgement moet worden onderbouwd (bijvoorbeeld waarom de ene diercategorie 1% en een andere 2%?).

De tool wordt gebruikt voor handhaving en de onderbouwing van de tool zal daarom niet in een openbaar rapport hoeven te worden gepubliceerd. Het is echter wel belangrijk dat de onderbouwing intern bij het ministerie gedetailleerd wordt gedocumenteerd, zodat in de toekomst gemakkelijk verbeteringen kunnen worden doorgevoerd.

¹ Deze notities en bestanden zijn alle concepten, die geen formele status hebben.

of een toelichting gegeven als dit nodig is (bv. in een rechtszaak). Het is niet duidelijk of zo'n document aanwezig is. De geraadpleegde notities en spreadsheets geven onvoldoende onderbouwing voor alle keuzes die zijn gemaakt. Aan een deel van de forfaits (bijvoorbeeld werkingscoëfficiënten) worden geen standaardfouten toegekend. Er is geen documentatie bij de keuze om aan een deel van de forfaits wel een standaardfout toe te kennen, en aan een ander deel niet. Dit is niet consistent, en kan wel een effect hebben op de uitkomst- zie Hoofdstuk 5.

Er is geen geformaliseerde standaard set van testbedrijven met bekende invoer en uitvoer, waaraan nieuwe versies van de tool gecontroleerd kunnen worden. Die zou er wel moeten komen, om eventuele fouten bij aanpassing van de tool te kunnen opsporen.

Zie verder Bijlage II voor opmerkingen bij de afzonderlijke parameters.

2.3 Conclusies

- De geraadpleegde notities en spreadsheets geven onvoldoende onderbouwing voor alle keuzes over de standaardfouten die zijn gemaakt.
- Er ontbreekt een geïntegreerd document waarin alle parameterwaarden en standaardfouten zijn weergegeven, en waarin duidelijk de oorsprong van gebruikte waarden wordt vermeld. Het verdient aanbeveling wel zo'n document op te stellen, als referentie bij aanpassingen aan de tool, en ter ondersteuning in geval van disputen.
- Er is geen documentatie die het al dan niet toekennen van een standaardfout aan forfaits onderbouwt. De toekenning is daarom niet consistent. Dit kan wel een effect hebben op de uitkomst (zie Hoofdstuk 5).

Er is geen geformaliseerde standaard set van testbedrijven met bekende invoer en uitvoer, waaraan nieuwe versies van de tool gecontroleerd kunnen worden.

3. Controle van structuren in de tool

3.1 Werkwijze

De omvangrijke rekencode² in de tool maakt het ondoenlijk om alle coderegels te controleren. De controle van de rekencode is daarom beperkt tot het controleren van een aantal structuren. Belangrijke vragen bij deze controle waren:

1. Wordt de invoer van elk tabblad (bijvoorbeeld aantal dieren in de stalbalans) correct gekoppeld aan gegevens die opgeslagen zijn in de database (bijvoorbeeld het forfait)?
2. Worden de berekeningen per regel van elk tabblad correct uitgevoerd in al zijn variaties?
3. Worden de sommaties per tabblad correct uitgevoerd?
4. Worden alle uitkomsten van een tabblad geactualiseerd als een invoer veld wordt gewijzigd?
5. Worden de sommaties over de tabbladen correct uitgevoerd?
6. Worden de sommaties over de tabbladen geactualiseerd als een invoerveld in een bepaalde tabblad wordt gewijzigd?

Door deze controles systematisch uit te voeren (tabblad voor tabblad) werd de rekentool gevalideerd. Dit is uitgevoerd door een lid van de CDM werkgroep, samen met één van de ontwikkelaars van de rekentool.

Een belangrijk onderdeel van de rekentool is de Database met alle onderliggende tabellen, forfaits en bijbehorende standaardfouten. De relaties tussen de Database tabellen, zoals grafisch weergegeven in Access via (Database Tools | Relationships), dient overeen te komen met de definitie van de klassen in de code. (De relaties tussen grootheden in de code dienen dezelfde te zijn als die in de database.) Tevens is het van belang dat alle Database tabellen op correcte wijze worden ingelezen in de tabbladen. Beide aspecten zijn op systematische wijze gecontroleerd.

Tenslotte is gecontroleerd of de berekeningen zelf - zoals weergegeven in het formulierdocument - terug te vinden zijn in de rekencode, en of deze op correcte wijze zijn geïmplementeerd.

Deze drie onderdelen, (1) systematische controle van tabbladen, (2) koppeling Database en programma en (3) controle rekenregels worden hieronder in aparte paragrafen besproken.

3.2 Systematische controle van alle tabbladen

Alle tabbladen zijn gecontroleerd door voor voorbeelden handmatig te controleren of alle berekeningen correct worden uitgevoerd. Daarmee wordt ook gecontroleerd of de juiste getallen uit de juiste database tabellen, inclusief een eventuele standaardfout, worden gebruikt. Dit wordt vergemakkelijkt doordat voor alle tabbladen de relevante samenvattende resultaten onderin het tabblad worden gegeven. Uit de controle blijkt dat een kenmerk van de tool is dat de invoer op het ene tabblad geen invloed heeft op berekeningen in een ander tabblad. Een uitzondering hierop is de invoer voor Derogatie op het tabblad Teelt, waar deze betrekking heeft op dierlijke mest van graasdieren. De doorwerking van de invoer voor Derogatie op het tabblad Teelt op de resultaten in andere tabbladen is gecontroleerd door het aan- en uitzetten van Derogatie op het tabblad Teelt.

De belangrijkste bevindingen van de systematische controle van alle tabbladen uit de rekentool zijn als volgt:

1. Alle berekeningen worden, voor zover gecontroleerd, op correcte wijze uitgevoerd.
2. De rekentool is zeer stabiel.

² Hiermee wordt steeds bedoeld het geheel van instructies waaruit de tool is opgebouwd; deze omvat zowel rekenkundige bewerkingen als lees- en schrijfpdrachten, dit alles geschreven in VB.net.

3. In het Tabblad Teelt moet voor sommige gewassen een Ras worden ingevuld. Het default Ras is leeg en de berekeningen zijn niet correct als er geen ras is ingevoerd. Er wordt niet aangegeven bij de berekening (bijvoorbeeld een foutmelding bij het verlaten van het tabblad) of alle rassen wel ingevuld zijn.
4. In het Tabblad Melkkoeien wordt bij Bedrijfs Specifieke Excretie (BEX) gerekend zonder standaardfout. Dit lijkt een vrij willekeurige keuze.
5. Bij derogatie wordt, in de berekening van de laatste formule op pagina 11 (Heidema *et al.*, 2011), de standaardfout in DMgN (hoeveelheid N in graasdiermest) gelijk gesteld aan 0. De rationale hiervoor zou zijn dat er reeds een correctie wordt uitgevoerd (tabblad Teelt) en dit anders tweemaal zou gebeuren. Er is niet vastgesteld of dit geheel juist is.
6. In alle 3 tabbladen ter specificatie van aanvoer/afvoer en beginvoorraad/eindvoorraad kan de gebruiker een hoeveelheid N op twee manieren specificeren (1) via een hoeveelheid (gewicht) en een (forfaitair) gehalte; en (2) door direct de hoeveelheid N in een getalswaarde te specificeren (zgn 'kilogrammen direct optie'). Deze twee opties hebben verschillende bijbehorende standaardfouten. In de eerste situatie worden zowel de standaardfout in de hoeveelheid (of aantal en/of gewicht) als in het forfait meegenomen; in het tweede geval alleen de standaardfout van de gespecificeerde hoeveelheid N. Niet alleen verschilt de standaardfout tussen deze twee opties, óók verschilt de uitwerking van het aantal vrachten op de standaardfout (NB dit geldt alleen voor de aan-/afvoer tabbladen). In Bijlage V wordt een voorbeeld hiervan gegeven. [Het formulierdocument (Heidema *et al.*, 2011) bevat in Bijlage IV een uitgebreide beschouwing over het verschil tussen beide berekeningen, met een belangrijke conclusie over wat de standaardfout van het hierboven genoemde forfait zou moeten representeren.] Het is mogelijk voor een gebruiker om de standaardfout te beïnvloeden door het kiezen voor optie (1) dan wel (2), waarmee de gebruiker dus ook het aantal beoetbare kilo's kan beïnvloeden.
7. De weergave van resultaten op tabbladen is soms onjuist, zonder dat dit een effect heeft op de resultaten. Zo bleek de totale beginvoorraad DM, die linksonder in het tabblad DM voorraden wordt gegeven, foutief; deze fout werd dan overgenomen uit het Teelt tabblad (gebruiksnormen). Dit werd veroorzaakt door het tussentijds uit en aanzetten van Derogatie. Ook in andere tabbladen, zoals DM aan-/afvoer, trad dit soms op. Echter, geen van deze gevallen van 'ontbrekende actualisatie' had invloed op de eindresultaten.
8. Het tabblad 'DM gebruik' kan verlaten worden zonder dat alle dierlijke mest verantwoord is. Dit is op zich handig in het gebruik van de tool, maar betekent wel dat de tool foutief gebruikt kan worden. Om dat te voorkomen zou de rode waarschuwingstekst op het tabblad 'DM gebruik' gekopieerd kunnen worden naar het resultaat tabblad 'Controle gebruiksnormen meststoffen'. Hetzelfde geldt voor tabblad 'OM gebruik'. (Dit werd reeds voorgelegd aan opdrachtgever)
9. De status van de bijstellingsvinkjes (aan of uit) in het formulier 'Resultaten bijstellen', en de tabbladen Productie DM, Gebruik DM (bruto N), Gebruik OM (bruto N) en Gebruik KM worden bij het opslaan van de invoergegevens niet bewaard. Dat impliceert dat beoetbare kilo's niet altijd gereconstrueerd kunnen worden. Dit betekent dat het belangrijkste resultaat van de berekening (omdat hierop een boete kan volgen) achteraf niet worden nagerekend. Dit is onwenselijk.
10. Door voor Beweiding op het tabblad Algemeen te kiezen voor Ja of Nee worden sommige keuzemogelijkheden beperkt. De beweidskeuze kan niet meer teruggezet worden naar ongespecificeerd (bijvoorbeeld om foutieve specificatie van beweiding te corrigeren). Op het tabblad Algemeen wordt gekozen voor een specifiek jaar. Het is nog niet mogelijk om tussentijds van jaar te wisselen (bijvoorbeeld om te vergelijken met een eerder jaar).

³ Uitgezonderd (a) de tabbladen staldier aan-/afvoer en begin-/eindvoorraad, waarin het *aantal* dieren en eventueel een daarbij behorend gewicht gespecificeerd kunnen worden; en (b) tabblad Ruwvoer productie waar voor stikstof en fosfaat naast 'hoeveelheid maal forfaitair gehalte' ook gebruik gemaakt kan worden van 'oppervlakte x forfaitaire opbrengst x forfaitair gehalte (N of P2O5)'.

3.3 Koppeling van database met rekenprogramma

De structuur van de Database komt volledig terug in bijbehorende classes⁴ in de rekentool. De betreffende classes, allen in directory DBTableClasses, en hun 'properties' zijn vermeld in Bijlage VI. Het is ongelukkig dat de naamgeving van de classes in de code niet altijd overeenkomt met de naam van de corresponderende tabel in de Database. De class clsBepalingsmethode heeft bijvoorbeeld betrekking op de tabel Grond_P_bepaling, en de class clsDier op de tabel Diersoortcategorie. Ook de kolomnamen in de Database komen niet altijd overeen met de properties in de classes. De properties in de class clsFosfaattoestand hebben bijvoorbeeld de volgende namen:

Id, Code, Bepaling, Naam, Ondergrens, Bovengrens, Weergave

terwijl in de corresponderende Database tabel Grond_fosfaattoestand de volgende namen gebruikt worden:

Tabel_ID, Fosfaattoestand_ID, P_waarde, P_bepaling_ID, Fosfaattoestand_categorie, P_min, P_max

Dit maakt het onderhoud van de tool nodeloos complex, en vergroot de kans op fouten bij onderhoud aan de tool. Het inlezen van de Database (in clsManager) is volledig gecontroleerd. Er wordt geconcludeerd dat alle tabellen op correcte wijze worden ingelezen.

Bij dit onderdeel van de validatie kunnen nog de volgende opmerkingen worden gemaakt:

- Het is gebruikelijk om elke class in een aparte document onder te brengen. Deze conventie is gevolgd voor alle classes met uitzondering van die in de documenten Gebruiksnormen.vb en SF.vb. (Dit is op zich geen probleem, maar is een afwijking van de conventie waardoor bij onderhoud een kans op fouten ontstaat).
- De kolom Stalbalans50procent in de Database tabel Diersoortcategorie heeft geen overeenkomstige property in class clsDier en kan daarom worden verwijderd. De betreffende functie wordt overgenomen door de property VijftigProcent in class clsDierHoofdcategorie.
- De property SBweergave in clsDierHoofdcategorie is geen onderdeel van de overeenkomstige tabel in de Database. Deze property wordt aangemaakt bij het inlezen in routine ReadDierHoofdcategorie. Dit is alleen nodig voor de weergave van 2 property-waarden in de User Interface (in DGV combocolumns).
- Property Omschrijving in clsDifferentiatie wordt nergens gebruikt.
- Property _SF in clsForfait heeft geen Public variant en kan daarom verwijderd worden.
- Property Weergave in clsFosfaattoestand is geen onderdeel van de overeenkomstige tabel in de Database. Deze property wordt aangemaakt bij het inlezen in routine ReadFosfaatToestand. Dit is alleen nodig voor de weergave van property-waarden in de User Interface (in DGV combocolumns).
- De Private property _Ndif in clsGewasras heeft als Public naam Ndifferentiatie. Dit volgt niet de naamgevingsconventie.
- De kolom Opmerking in de Grondsoort tabel heeft geen overeenkomstige property in clsGrondsoort. De kolom wordt (nog) niet in de UI gebruikt, maar het is wel handig om deze in de DB te laten staan.
- Class clsKM wordt nergens gebruikt; deze is nog een relict van eerdere versie en werd gebruikt in de tabbladen Krachtvoer en KM; opdrachtgever vond dit niet handig en verzocht die functionaliteit te verwijderen. Daarmee is de class overbodig geworden.
- De kolom Toelichting in de Landgebruik tabel heeft geen overeenkomstige property in clsLandgebruikTypen. De kolom wordt (nog) niet in de UI gebruikt, maar het is wel handig om deze in de DB te laten staan.
- Class clsOpbrengst is leeg en kan daarom weg. Deze is ondergebracht in clsTeeltRecord.
- De kolom Omschrijving in de Periode_tijd tabel heet Omschrijving in clsPeriode.
- in de print-outs van de grafische weergave van de Relaties in de Database ontbreken soms elementen om onduidelijke reden (Tabel Ruwvoer_type_ID, Tabel Staldiercategorie_ID).

⁴ Klasse is een term die in de rekentool een samenhangende categorie van 'dingen' aanduidt. Deze 'dingen' worden ook wel 'properties' genoemd. De property runderdrijfmest behoort bijvoorbeeld tot de klasse *Meststoffen*.

- Properties WeergaveDeel1 en WeergaveDeel2 in clsWerkingscoefficientDM zijn geen onderdeel van de Database. Deze properties worden gevuld bij het inlezen in routine ReadWerkingsCoefficientDM. Dit is alleen nodig voor de weergave van property waarden in de UI (in DGV comboboxcolumns).
- Property Weergave in clsGebruiksnormItemStikstof is geen onderdeel van de Database. Deze property worden gevuld bij het inlezen in routine ReadGebruiksnormItemsN. Dit is alleen nodig voor de weergave van property waarden in de UI (in DGV comboboxcolumns).
- Private property _HoofdTeelt in clsGebruiksnormStikstof heeft als Public naam HoofdTeeltDefault. Dit volgt niet de naamgevingsconventie. Eerste naam aanpassen tot HoofdTeeltDefault.
- Property MaxDMGebruiksnorm in clsGebruiksnormFosfaat staat in de Database maar wordt niet ingelezen door ReadGebruiksnormFosfaat. Opdrachtgever heeft aangegeven nog wensen te hebben m.b.t. MaxDMGebruiksnorm.
- Property Parameters in clsSfDier wordt niet ingelezen en wordt ook nergens gebruikt in de code.
- De Database bevat een tabel Melk_Fvalues die niet gebruikt wordt in de code.
- Class clsDGVGraasdieren wordt nergens gebruikt.

3.4 Controle van rekenregels

Alle getallen (zowel die uit de database als de getallen die door de gebruiker zijn ingevuld) worden bewaard in een instantie⁵ van de klasse clsNumber. Deze bevat zowel het (ingevulde) getal alsmede de bijbehorende absolute en relatieve standaardfout. Tevens wordt in deze instantie een gecorrigeerde waarde bewaard, gekoppeld aan de zgn. 'Bijstel' functionaliteit van de rekentool⁶. Dit laatste zorgt ervoor dat 'bijgestelde' berekeningen simultaan uitgevoerd worden met de standaard berekeningen. (De bijstel-functie maakt geen deel uit van de rekentool voor nVWA, en wordt alleen door de controlerende instantie (DR) gebruikt).

Bij het optellen, aftrekken en vermenigvuldigen van twee clsNumbers wordt een routine⁷ in clsNumberRekenen aangeroepen die ook de bijbehorende bewerking voor de standaardfout uitvoert. Als alle berekeningen via deze routines verlopen, dan worden de standaardfouten altijd geactualiseerd. Met andere woorden: er mogen geen berekeningen voorkomen, anders dan in de klasse clsNumberRekenen, waarin de property clsNumber.Value links van het = teken staat. In de volgende gevallen komt dit toch voor:

- De berekening in routine BerekenGemiddeldeOpbrengst.
- De berekening van FosfaatReparatie.Value in routine GebrRuimteTotaalBerekenen.
- De berekening van MaxGebrRuimteDM.N.Value en van FosfaatReparatie.Value in routine GebrRuimteDMBerekenen.
- De berekening van tmp1.Value en tmp3.Value in routine BerekenDMNgecorrigeerd.

Bij bovengenoemde berekeningen wordt de standaardfout en de 'bijstel-berekening' niet geactualiseerd, zonder dat expliciet gemaakt is waarom niet. Bij navraag (aan de makers van tool) bleek dat dit niet nodig is omdat alle bovengenoemde gevallen betrekking hebben op het berekenen van de gebruikruimte, en daarop is de marge vooralsnog nul. Daarbij werd er door de makers op gewezen dat, waar DM gebruik van invloed is op de gebruikruimte (Stikstof DM gecorrigeerd; bij graasdiermest in derogatie), erop gelet moet worden dat DM gebruik weliswaar een SF heeft (ongelijk nul), maar dat deze niet aan de gebruikruimte mag worden doorgegeven (de gebruikruimte heeft immers SF=0).

De klassen clsNumberRekenen bevat een routine Div voor het delen van twee clsNumbers. Deze routine actualiseert echter niet de standaardfout. Dit is in principe een ommissie. Echter, de Div routine wordt slechts éénmaal gebruikt en

⁵ 'Instantie' is een term die in programmeertalen gebruikt wordt als generieke aanduiding voor 'realisatie' of 'exemplaar'.

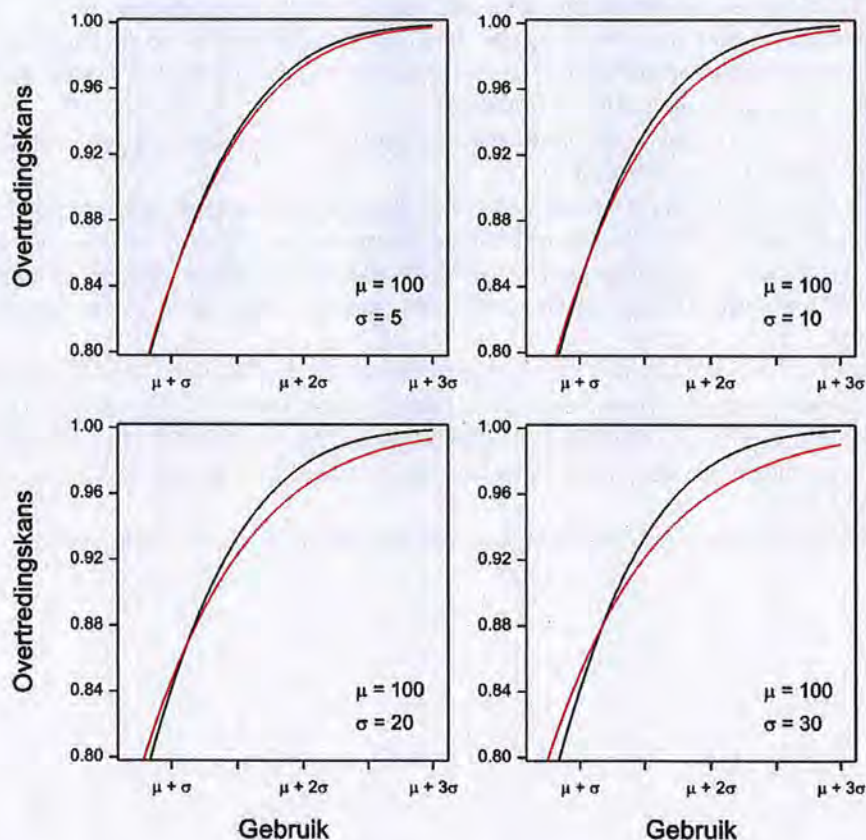
⁶ 'Bijstelling' wil zeggen: het berekenen van mestgebruik via gecorrigeerde balansposten, waarbij aanvoerposten naar beneden zijn 'bijgesteld' en afvoerposten naar boven. Hierdoor wordt het aantal beoetbare kilo's verlaagd. De omvang van de bijstelling bedraagt $f \cdot SF$, waarin SF de standaardfout en f een factor waarvan de waarde door DR kan worden ingesteld (standaard is deze factor 2.0).

⁷ Een routine is een groep rekenregels die als eenheid uitgevoerd wordt.

wel in de berekening van het PercentageGrasland, en daarvoor is de standaardfout niet nodig. De ommissie leidt daarom (nog) niet tot foutieve uitkomsten.

De overtredingskans is de kans dat het resultaat van alle berekeningen een norm overschrijdt. Hiervoor wordt de normale verdeling gebruikt (formule document pp 35). Er wordt niet beredeneerd waarom deze verdeling gebruikt mag worden. In veel gevallen wordt een relatieve standaardfout gehanteerd (alle standaardfouten op de forfaits in de tabel Forfait_waarden zijn relatief). Dat impliceert voor individuele posten een scheve verdeling naar rechts. Een log-normale verdeling, in plaats van de normale verdeling, zou daar wellicht beter bij passen. De som over de posten heeft dan ook een scheve, niet-normale, verdeling. Er valt dus wat te zeggen voor het gebruik van de log-normale verdeling in plaats van de normale verdeling bij de berekening van de overtredingskans.

Om te zien of dit veel uitmaakt is voor vier verschillende waarden van de absolute standaardfout σ en een gebruiksruimte $\mu=100$ de overtredingskans berekend met de normale en met de log-normale verdeling. De resultaten van deze berekening staan in onderstaande grafiek waarbij de zwarte lijn de overtredingskans is op basis van de normale verdeling en de rode lijn die op basis van de log-normale verdeling. Bij een kleine standaardfout σ ten opzichte van de gebruiksruimte μ (linkerboven grafiek) zijn de verschillen in overtredingskans gering. Bij toenemende standaardfout σ worden de verschillen groter. De keuze voor een bepaalde verdeling (die verder impliceert door de tool wordt gehanteerd⁸) kan dus van invloed zijn op de overtredingskans.

Aanvullende opmerkingen:

⁸ Het gaat hier om een keuze bij implementatie van de tool, niet om een keuze door gebruiker.

- De berekening van de 'Fosfaat vrije voet compost OM' op pagina 28 van het formuleredocument werd tijdens de review aangepast. Deze is nu consistent met corresponderende berekening in de code in routine BerekenKilogrammen (die code werd dus niet aangepast in versie 253).
- De formule voor de overtredingskans op pagina 35 is foutief. De berekende kans is niet $(1 - \Phi)$ maar Φ zelf. Immers bij een overtredingskans groter dan 80% wordt er beboet, en dat treedt op als het gebruik x groter is dan de gebruiksnorm μ . Tevens ontbreekt in het tweede deel van deze formule een integraal teken; het tweede deel kan eventueel worden verwijderd. Deze fouten werken niet door in de code van de tool.

3.5 Conclusies structuurcontrole

De rekentool (SVN versie 253) met Database (Mest1013.mdb) en Formuleredocument (versie 2.21, 18 augustus 2011) is gevalideerd door:

1. De berekeningen op alle tabbladen te controleren aan de hand van simpele voorbeelden.
2. De koppeling tussen de database en de rekentool te controleren.
3. De doorrekening van de standaardfout systematisch te controleren.

De rekentool is robuust en de berekeningen worden op correcte wijze uitgevoerd met inbegrip van de bijbehorende standaardfouten (onder voorbehoud van een klein aantal in Hoofdstuk 2 genoemde punten). De rekentool (met inbegrip van de Database en het formuleredocument) kan op de volgende wijze verbeterd worden:

- Invulinstructie bij de aan-/afvoer tabbladen waarbij een voorkeur uitgesproken zou moeten worden voor specificatie van de hoeveelheid N door ϕ (1) via een aantal dieren en eventueel een daarbij behorend gewicht ϕ (2) door direct de hoeveelheid N te specificeren.
- Documentatie van de rekentool dient uiteen te zetten waarom de normale verdeling voldoende geschikt is voor het berekenen van de overtredingskans.
- Een verbeterde afstemming van de naamgeving in de Database en de naamgeving van de classes in de code. De naamgeving van de classes in de code komt niet altijd overeen met de naam van de corresponderende tabel in de Database. Ook de kolomnamen in de Database komen niet altijd overeen met de 'properties' in de classes. Dit maakt het onderhoud van de tool nodeloos complex, en vergroot de kans op fouten bij onderhoud aan de tool.
- Het tabblad 'DM gebruik' kan verlaten worden zonder dat alle DM verantwoord is. Dit is op zich handig in het gebruik van de tool, maar betekent wel dat de tool foutief gebruikt kan worden. Om dat te voorkomen zou de rode waarschuwingstekst op het tabblad 'DM gebruik' gekopieerd kunnen worden naar het resultaat tabblad 'Controle gebruiksnormen meststoffen'. Hetzelfde geldt voor tabblad 'OM gebruik'. (werd reeds voorgelegd aan opdrachtgever).
- Specifieke opmerkingen over koppeling database-rekenprogramma zijn in par. 3.3 opgesomd.

4. Testbedrijven

Er werden negen testbedrijven gedefinieerd. Aan de hand van de gegevens van deze bedrijven werden verschillende aspecten van de tool onderzocht. De bedrijven werden ontleend aan werkelijke registratie, en werden aangereikt door Dienst Regelingen (10.2.e). Een tiende bedrijf werd gedefinieerd, maar niet onderzocht. Het betreft een melkveebedrijf dat gebruik maakt van BEX. (Met de opdrachtgever werd afgesproken dat BEX buiten beschouwing blijft in deze evaluatie).

In de hierna volgende paragrafen wordt elk bedrijf getalsmatig toegelicht. Deze informatie is opgenomen als achtergrond bij de navolgende hoofdstukken. Steeds is een tabel opgenomen met de resultaten van de drie controles: gebruiksnorm dierlijke mest, gebruiksnormen meststoffen (werkzame stikstof en fosfaat) en controle verantwoordingsplicht.

Voor stikstof zijn de controles op gebruik dierlijke mest, gebruik meststoffen en verantwoordingsplicht dierlijke mest per bedrijf samengevat in Bijlage IX. Daar (en niet in dit hoofdstuk) zijn ook de onderliggende balansposten vermeld.

Tabel 4.1. Codering van gebruikte testbedrijven zoals gebruikt in dit rapport. De achterliggende codering zoals gebruikt door controlerende instanties is bij die instanties bekend.

Code	
TB1	Akkerbouw op klei; geen dieren
TB2	Akkerbouwbedrijf met kippen; kleibouwland
TB3	Samengesteld bedrijf 26 ha zand, met melkvee, kippen, varkens, grasland, bouwland.
TB4	Slachtkuikenbedrijf met 12 ha zandbouwland
TB5	Leghennenbedrijf zonder grond
TB6	Gesloten varkensbedrijf (vrijwel zonder grond)
TB7	Akkerbouw met vleesvarkens, 90 ha bouwland, zand en klei
TB8	Rosékalverenbedrijf met 17 ha zandbouwland
TB9	Melkveebedrijf met derogatie op 70 ha zand

4.1 Akkerbouwbedrijf op klei (TB1)

Een bedrijf met akkerbouw waarbij er zowel dierlijke mest, kunstmest als overige meststoffen worden aangevoerd. Geen dieren. 110 ha bouwland, geen grasland. Klei met fosfaattoestand hoog (17.9 ha), neutraal (80.7 ha) en laag (11.4 ha). 27.1 ha wintertarwe, 5.4 ha zomergerst, 12.3 ha wintergerst, 11.5 ha suikerbieten, 12.2 ha zaaiuien, 1.66 ha pootaardappel 'overige' norm, 5.8 ha koolzaad, 34 ha consumptieaardappel norm 'overig'.

Mestaanvoer: vleeskalvermest 20 vrachten, strooiselstal 4 vrachten, drijfmest fokzeugen 14 vrachten, drijfmest vleesvarkens 50 vrachten. Totaal als dierlijke mest 13167 kg N (SF 50) en 6924 kg fosfaat (SF 61).

Kunstmest. Geen grote voorraadwijziging. Aanvoer kunstmest N in 2 vrachten, 11056 kg N.

Compost in 103 vrachten, 8541 kg N en 2667 kg fosfaat. Forse wijziging compostvoorraad.

Overtreding van de fosfaatsnorm is hier vrijwel geheel toe te schrijven aan directe invoer van fosfaataanvoer in compost⁹.

	Gebruiksruimte (kg)	Gebruik (kg)	Resultaat kg (+ is 'teveel')	SF (kg)	Overtredingskans (%)
<i>Controle gebruiksnorm Dierlijke meststoffen stikstof</i>	18702	13167	-5535	50	0
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen stikstof</i>	21991	19768	-2223	711	0.1
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen fosfaat</i>	8769	10104	1336	161	100
<i>Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest</i>					
	Kg N	Kg P ₂ O ₅	SF (N)	SF (P ₂ O ₅)	Overtredingskans (%)
					N P ₂ O ₅
Overschot dierlijke meststoffen	-5535	-1845	50	61	
Afvoer dierlijke meststoffen	0	0	0	0	
Resultaat	-5535	-1845	50	61	0 0

⁹ Worden hoeveelheid en gehalte gebruikt, dan wordt fosfaatvrije voet gebruikt en verdwijnt overschrijding.

4.2 Akkerbouwbedrijf met kippen (TB2)

Een akkerbouwbedrijf met een legkippen. 69 ha bouwland, geen grasland. Klei met fosfaattoestand laag (gehele areaal). 17.4 ha wintertarwe, 8.6 ha zomergerst, 4 ha suikerbieten, 13 ha zaaiuien, consumptieaardappelen hoge norm (8.6 ha) en 'overige' norm (17.5 ha), groenbemesters vlinderbloemig (8.6 ha) en niet-vlinderbloemig (8.75 ha).

Staldieren: opfokhennen. Hennen aangevoerd in 1 vracht (uitgedrukt als 1165 kg N en 518 kg fosfaat, dus niet via aantal dieren), en afgevoerd in 1 vracht (uitgedrukt 1354 kg N en 632 kg fosfaat, dus niet via aantal dieren).

Krachtvoer aangevoerd in 53 vrachten, totaal 34722 kg N (SF 382 kg) en 13853 kg fosfaat (SF 171 kg). Eieren afgevoerd in 51 vrachten 11611 kg N en 2448 kg fosfaat.

Stalbalans (na aftrek gasvormig verlies) 12269 kg N (SF 2163 kg) en 11236 kg fosfaat (SF 211 kg).

Aanvoer kippenmest-strooiselstal 2 vrachten=1259 kg N en 875 kg fosfaat.

Afvoer mestband 4 vrachten en strooiselstal 4 vrachten = 8050 kg N en 7850 kg fosfaat.

Kunstmest aanvoer 16523 kg N (SF 234 kg) en 1986 kg fosfaat (SF 28 kg).

Forse voorraadwijziging kunstmest N (ca. 6500 kg). Compost aangevoerd in 13 vrachten=1242 kg bruto N (WC=0.1) en 480 kg fosfaat.

Er is meer mest afgevoerd dan wettelijk nodig was (tabblad verantwoordingsplicht). Toch fosfaatoverschrijding, komt door aanvoer kunstmestfosfaat en compost.

	Gebruiksruimte (kg)	Gebruik (kg)	Resultaat kg (+ is 'teveel')	SF (kg)	Overtredingskans (%)
<i>Controle gebruiksnorm Dierlijke meststoffen stikstof</i>	11742	5662	-6080	2182	0.3
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen stikstof</i>	15333	13281	-2051	1021	2.2
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen fosfaat</i>	5871	6928	1057 ¹⁰	433	99.3

Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest

	Kg N	Kg P ₂ O ₅	SF (N)	SF (P ₂ O ₅)	Overtredingskans (%)	
					N	P ₂ O ₅
Overschot dierlijke meststoffen	1970	6441	2180	366		
Afvoer dierlijke meststoffen	8050	7850	101	228		
Resultaat	-6080	-1409	2182	431	0.3	0.1

¹⁰ Overschrijding had verkleind kunnen worden door fosfaatgehalte van compost aan te geven en vrachten op droge stof basis; dan was fosfaatvrije voet opgenomen, nu niet.

4.3 Samengesteld bedrijf (TB3)

Een samengesteld bedrijf met melkvee, jongvee, kippen en vleesvarkens. De gegevens zijn afkomstig van verschillende bedrijven, en werden hier samengevoegd tot één bedrijf dat met de tool werd doorgerekend.

Zandgrond met fosfaattoestand hoog. 20.9 ha grasland met beweiding, 5.3 ha bouwland.

Het bedrijf heeft een derogatie.

78 melkkoeien, met drijfmest en vaste mest.

Totale melkproductie ca. 460.000 kg/jaar. Stikstofproductie melkkoeien 7743 kg (SF 720 kg). Fosfaat 2858 kg (SF 264 kg).

Ca. 65 overige graasdieren op diverse stalsystemen met diverse typen mest (vast; drijfmest).

Mestproductie overige graasdieren 3327 kg N (SF 441 kg), 1072 kg fosfaat (SF 144 kg).

Staldieren: hennen, hanen, vleesvarkens. Biggen werden aangevoerd in 26 vrachten. Pluimvee werd afgevoerd in 52 vrachten. Vleesvarkens werden afgevoerd in 52 vrachten. Eieren werden afgevoerd in 100 vrachten.

Voor de varkens werd ruwvoer aangevoerd. Voor kippen en varkens werden krachtvoerders aangevoerd. Stalbalans (na aftrek gasvormig verlies) 37503 (SF 3758) kg N, 29266 (SF 484) kg fosfaat.

Runderdrijfmest werd afgevoerd in 34 vrachten, kippenmest (strooiselstal) in 26 vrachten, en varkensdrijfmest in 53 vrachten.

	Gebruiksruimte (kg)	Gebruik (kg)	Resultaat kg) (+ is 'teveel')	SF (kg)	Overtredingskans (%)
<i>Controle gebruiksnorm Dierlijke meststoffen stikstof</i>	6079	12888	6809	4437	93.8
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen stikstof</i>	6100	8130	2031	703	99.8
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen fosfaat</i>	2318	8308	5990	1553	100
<i>Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest</i>					
	Kg N	Kg P ₂ O ₅	SF (N)	SF (P ₂ O ₅)	Overtredingskans (%)
					N P ₂ O ₅
Overschot dierlijke meststoffen	39633	27612	4434	1536	
Afvoer dierlijke meststoffen	32824	21719	141	225	
Resultaat	6809	5893	4437	1553	93.8 100

4.4 Slachtkuikenbedrijf met weinig bouwland (TB4)

Bedrijf met 12.2 ha bouwland op zand (zomertarwe, zaaiuien, consumptieaardappel), fosfaattoestand hoog. Staldieren vleeskuikens.

Eendagskuikens werden aangevoerd in 1 vracht=285 kg N en 88 kg fosfaat.

Afvoer vleeskuikens in 8 vrachten, totaal 17305 kg N (SF 635 kg) en 6286 kg fosfaat (SF 231 kg).

Enkelvoudig voer: geringe voorraadwijziging. Aanvoer 13 vrachten=5833 kg N en 1863 kg fosfaat.

Enige eigen ruwvoerproductie, ingevoerd als 1 vracht= 742 kg N, 288 kg fosfaat.

Krachtvoer voorraadwijziging 1072 kg N. Aanvoer 25 vrachten=22352 kg N, 7879 kg fosfaat.

Stalbalans na aftrek gasvormig verlies: 10856 kg N (SF 1155 kg). Fosfaat 4817 kg (SF 305 kg).

Dierlijke mest voorraadwijziging ca 2000 kg N en 1100 kg fosfaat. Geen aanvoer. Afvoer 9 vrachten= 12511 kg N (SF 146 kg) en 8025 kg fosfaat (SF 214 kg).

Eigen gebruik vaste pluimveemest 366 kg N (bruto). Kunstmest wordt vrijwel niet gebruikt.

Het fosfaatgebruik op tabblad 'controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen' is hier negatief. Dit is het balansresultaat voor dierlijke mest (aan- en afvoer, saldo productie, voorraadwijziging). Dit negatief resultaat wordt automatisch overgenomen bij de 'controle gebruik meststoffen fosfaat'.

	Gebruiksruimte (kg)	Gebruik (kg)	Resultaat kg (+ is 'teveel')	SF (kg)	Overtredingskans (%)	
<i>Controle gebruiksnorm Dierlijke meststoffen stikstof</i>	2074	366	-1708	1269	8.9	
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen stikstof</i>	1853	257	-1596	20	0	
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen fosfaat</i>	915	-2111	-3026	462	0	
<i>Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest</i>						
	Kg N	Kg P ₂ O ₅	SF (N)	SF (P ₂ O ₅)	Overtredingskans (%)	
					N	P ₂ O ₅
Overschot dierlijke meststoffen	10803	4999	1261	410		
Afvoer dierlijke meststoffen	12511	8025	146	214		
Resultaat	-1708	-3026	1269	462	8.9	0

4.5 Leghennenbedrijf (TB5)

Een bedrijf met legkippen zonder eigen grond.

Staldieren: opfokhennen en leghennen. Geen grote voorraadwijziging staldieren. Aanvoer 1 vracht opfokhennen=1672 kg N en 739 kg fosfaat. Afvoer 2 vrachten hennen=2182 kg N en 1004 kg fosfaat.

Enkelvoudig voer zeer geringe aanvoer. Geen eigen voerproductie.

Krachtvoer voorraadwijziging gering. Aanvoer 81 vrachten = 50754 kg N (SF 451 kg), 24640 kg fosfaat (SF 246 kg).

Eieren afvoer 208 vrachten = 19586 kg N (SF 27 kg) en 4128 kg fosfaat (SF 6 kg).

Forse gasvormige verliezen, 20570 kg N met SF=3887 kg N. De stalbalans na aftrek gasvormige verliezen bedraagt 10311 kg N (SF 3941 kg) en 20649 kg fosfaat (SF 331 kg). De SF op gasvormige verliezen is hier dus zeer groot ten opzichte van de stalbalans voor stikstof.

Afvoer dierlijke mest in 26 vrachten=17654 kg N (SF 121 kg) en 30043 kg fosfaat (SF 471). Wijziging voorraad dierlijke mest is groot -6250 kg N. ook hier wegen de SF zwaar: SF=5313 kg N op beginvoorraad, en 3750 op eindvoorraad.

Het fosfaatgebruik en totaal stikstofgebruik op tabblad 'controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen' zijn hier beide negatief. Dit is het balansresultaat voor dierlijke mest (aan- en afvoer, saldo productie, voorraadswijziging). Dit negatief resultaat wordt automatisch overgenomen bij de 'controle gebruiksnormen meststoffen' voor fosfaat maar niet voor stikstof. Bruto stikstofwaarden worden immers (in tabblad 'DM gebruik') nog naar netto geconverteerd, via de werkingscoëfficiënt. Omdat deze varieert (tussen mestsoorten en toedieningsvormen) wordt in dat tabblad het bruto gebruik handmatig ingevoerd / gesplitst.

	Gebruiksruimte (kg)	Gebruik (kg)	Resultaat kg (+ is 'teveel')	SF (kg)	Overtredingskans (%)
<i>Controle gebruiksnorm Dierlijke meststoffen stikstof</i>	0	-1093	-1093	7605	44.3
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen stikstof</i>	0	0	0	0	0
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen fosfaat</i>	0	-2694	-2694	6995	35

Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest

	Kg N	Kg P ₂ O ₅	SF (N)	SF (P ₂ O ₅)	Overtredingskans (%)	
					N	P ₂ O ₅
Overschot dierlijke meststoffen	16561	27349	7604	6979		
Afvoer dierlijke meststoffen	17654	30043	121	471		
Resultaat	-1093	-2694	7605	6995	44.3	35

4.6 Gesloten varkensbedrijf (TB6)

Een zogenaamd gesloten bedrijf kent geen aanvoer van dieren, alleen afvoer.

Het bedrijf heeft praktisch geen grond (0.33 ha gemaaid grasland).

Staldieren zijn varkens in zeven categorieën inclusief fokzeugen en 'pas geboren' en alle stadia daartussen. De totale voorraad staldieren is groot (ca 6000 kg N), maar wijziging over kalenderjaar klein. De aanvoer van staldieren is nul. Dieren worden afgevoerd in vrachten gegeven per categorie: pasgeboren biggen (1 vracht), gespeende biggen (52), biggen (86), vleesvarkens (52+72), fokzeugen (1), en slachtzeugen (13+1). Totaal wordt hiermee 17382 kg N afgevoerd (SF 185 kg) en 8572 kg fosfaat (SF 91 kg).

Mengvoer: geen grote wijziging in voorraad. Aanvoer in 67 vrachten=43203 kg N (SF 422 kg) en 19615 kg fosfaat (SF 216 kg).

Stalbalans voor stikstof na aftrek gasvormig verlies bedraagt 22450 kg N (SF 1020 kg) en 11472 kg fosfaat (SF 416 kg). Gasvormig verlies bedraagt 4229 kg N, met SF 579 kg.

De mestvoorraad is weinig gewijzigd in het betreffend jaar. Twee typen mest worden afgevoerd, in 137 vrachten=21506 kg N (SF 67 kg) en 13041 kg fosfaat (SF 91 kg). Het verschil tussen stalbalans en afvoer bedraagt 2790 kg bruto N (te verantwoorden). Er wordt een minimale hoeveelheid 'overige meststoffen' / OM aangevoerd (27 kg N bruto). Deze staat genoteerd als 'gebruik' in tabblad OM gebruik.

Bij dit bedrijf valt op dat bij de controle gebruiksnorm meststoffen voor fosfaat wel een negatieve waarde staat, en bij stikstof niet. Hier is de nog te verantwoorden hoeveelheid dierlijke mest (2790 kg stikstof) niet opgegeven als zijnde gebruikt. Dit bedrag is niet in tabblad DM ingevoerd met een werkingscoëfficiënt om netto gebruik te berekenen. De tool geeft een waarschuwing voor dit bedrijf: 'nog 2790 kg bruto N te verantwoorden'.

	Gebruiksruimte (kg)	Gebruik (kg)	Resultaat kg (+ is 'teveel')	SF (kg)	Overtredingskans (%)
<i>Controle gebruiksnorm Dierlijke meststoffen stikstof</i>	56	2790	2734	3795	76.4
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen stikstof</i>	116	11	-105	1	0
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen fosfaat</i>	30	-1360	-1390	2089	25.3

Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest

	Kg N	Kg P ₂ O ₅	SF (N)	SF (P ₂ O ₅)	Overtredingskans (%)	
					N	P ₂ O ₅
Overschot dierlijke meststoffen	24240	11641	3795	2087		
Afvoer dierlijke meststoffen	21506	13041	67	91		
Resultaat	2734	-1400	3795	2089	76.4	25.1

4.7 Akkerbouw-vleesvarkens bedrijf (TB7)

Dit is een bedrijf met vleesvarkens die zowel ruwvoer als krachtvoer gevoerd krijgen. Bedrijf op twee grondsoorten (zand en klei), met ca 90 ha bouwland en klein areaal grasland (0.47 ha, 'volledig maaien'). Fosfaattoestand hoog (29 ha), neutraal (34.8 ha) en laag (26.3 ha).

Gewassen: 26.3 ha wintertarwe (klei, P-toestand laag), 34.8 ha wintertarwe (klei, P-toestand neutraal), 12 ha wintertarwe (zand, P-toestand hoog), 17 ha maïs (geen derogatie; klei, P-toestand hoog). Dit is het enige testbedrijf waar de gebruikruimte fosfaat in dierlijke mest DM (=7244) ongelijk is aan de ruimte fosfaat totaal. Dat komt doordat een deel van het areaal een fosfaattoestand laag heeft, waar extra fosfaatgebruik toegestaan is, echter die mag niet als dierlijke mest worden gegeven.

De veestapel bestaat uit vleesvarkens. Het gemiddeld aantal dieren is 11562 stuks (tabblad gasvormige verliezen). Het verschil tussen begin (4997 kg N) en eindvoorraad (17497 kg N) staldieren is hier zeer groot. Biggen van ca 1 maand worden aangevoerd in 83 vrachten=21606 kg N (SF 237 kg) en 10629 kg fosfaat (SF 117 kg). Afvoer van vleesvarkens in 105 vrachten=1414 kg N en 106 vrachten=91345 kg N. (De 106 vrachten zijn per vracht veel groter geweest dan de 105 vrachten; dit komt omdat de 105 vrachten betrekking hebben op dode dieren. Dit verklaart het grote verschil tussen de beide hoeveelheden stikstof, bij vrijwel gelijk aantal vrachten.)

Voeders. De voorraad enkelvoudig voer blijft vrijwel ongewijzigd. Ruwvoer/enkelvoudig voer wordt aangevoerd (op de stalbalans) in 588 vrachten=51268 kg N (SF 423 kg) en 20633 kg fosfaat (SF 170 kg). Krachtvoer wordt aangevoerd in 163 vrachten=135584 kg N (SF 850 kg) en 54141 kg fosfaat (SF 382 kg). De voorraad krachtvoeder neemt toe in betreffend jaar, met ca 2700 kg N.

Het gasvormig verlies is bedraagt 41623 kg N (SF 8335 kg). De stalbalans bedraagt 58938 kg N (SF 8644 kg) en 32544 kg fosfaat (SF 1101 kg).

De beginvoorraad dierlijke mest is 22916 kg N (SF 5729 kg) en eindvoorraad 13260 kg N (SF 3315 kg). De mest wordt afgevoerd in 189 vrachten=54067 kg N (SF 138 kg) en 29647 kg fosfaat (SF 173 kg). De eigen mest wordt gebruikt op zand met werkingscoëfficiënt van 70% en op klei met 60%. Het gebruik DM is 14527 kg bruto N, dit is 8917 kg N werkzaam. Er wordt nog 1 vracht kunstmest N aangevoerd (8640 kg N).

	Gebruikruimte (kg)	Gebruik (kg)	Resultaat kg (+ is 'teveel')	SF (kg)	Overtredingskans (%)
<i>Controle gebruiksnorm Dierlijke meststoffen</i>	15414	14527	-887	10888	46.8
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen stikstof</i>	20203	17557	-2646	784	0
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen fosfaat</i>	7822	8435	613	3956	56.2

Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest

	Kg N	Kg P ₂ O ₅	SF (N)	SF (P ₂ O ₅)	Overtredingskans (%)	
					N	P ₂ O ₅
Overschot dierlijke meststoffen	53180	30838	10887	3953		
Afvoer dierlijke meststoffen	54067	29647	138	173		
Resultaat	-887	1191	10888	3956	46.8	61.8

4.8 Bedrijf met rosékalveren (TB8)

Bedrijf op zand, met 3.0 ha suikerbieten en 14.6 ha maïs, zonder derogatie. Fosfaattoestand hoog.

De kalveren blijven op het bedrijf vanaf een leeftijd van 14 dagen tot ca. 18 maanden. Gemiddeld zijn er 791 dieren.

Mestproductie bedraagt 14554 kg N (SF 2915 kg) en 2915 kg fosfaat (SF 1315 kg). De mestvoorraad wordt in betreffend jaar gereduceerd met ca. 1000 kg N.

De mest wordt afgevoerd in 69 vrachten=13237 kg N (SF 56 kg) en 5681 kg fosfaat (SF 55 kg).

Van de eigen mest wordt 2381 kg N (bruto) gebruikt, met WC van 60%. De SF op het getal 2381 is relatief zeer groot (SF 4598 kg N); dit komt door de grote SF (in absolute zin) op begin- en eindvoorraad, en op eigen mestproductie. Door het aanhouden van een grote mestvoorraad kan een hoge SF op het gebruik bewerkstelligd worden.

	Gebruiksruimte (kg)	Gebruik (kg)	Resultaat kg (+ is 'teveel')	SF (kg)	Overtredingskans (%)
<i>Controle gebruiksnorm Dierlijke meststoffen stikstof</i>	2994	2381	-613	4598	44.7
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen stikstof</i>	2626	1429	-1198	143	0
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen fosfaat</i>	1321	1320	-1	2068	50
<i>Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest</i>					
	Kg N	Kg P ₂ O ₅	SF (N)	SF (P ₂ O ₅)	Overtredingskans (%)
					N P ₂ O ₅
Overschot dierlijke meststoffen	12624	5680	4598	2067	
Afvoer dierlijke meststoffen	13237	5681	56	55	
Resultaat	-613	-1	4598	2068	44.7 50

4.9 Melkveebedrijf met derogatie (TB9)

Dit bedrijf maakt gebruik van derogatie. De ingevoerde gegevens zijn afkomstig uit de registers van DR. Er is geen BEX gebruikt.

Bedrijf met ca 70 ha zandgrond (50.7 ha grasland, 19.05 ha bouwland=maïs), beide met fosfaattoestand hoog.

Veebezetting: 137 melkkoeien, 27 jongvee < 1 jaar, 59 jongvee > 1 jaar, 3 fokstieren. Totale melkproductie 1,026,443 kg/jaar; gemiddelde per koe 7492 kg/jaar. Ureum 26.

Mestproductie melkkoeien 15481 kg N (SF 2195 kg) en 5453 kg fosfaat (SF 773 kg).

Mestproductie overige graasdieren 5909 kg N (SF 928 kg) en 1915 kg fosfaat (SF 307 kg).

(voor graasdieren wordt geen stalbalans opgesteld.)

Voorraadwijziging mest ca 1000 kg N.

Mestafvoer (geheel als drijfmest) in 19 vrachten=2686 kg N (SF 29 kg) en 1049 kg fosfaat (SF 26 kg).

Tabblad DM gebruik: 'eigen productie drijfmest...' 17658 kg N. Zou beter zijn dit 'bedrijfseigen mest' te noemen want de eigen productie is hoger (namelijk som van bovengenoemde 15481+5909=21390, vermeld in tabblad 'productie dierlijke meststoffen').

Aanvoer kunstmest N bedraagt 9212 kg N en 192 kg fosfaat. Beperkte wijziging voorraad: 729 kg N.

	Gebruiksruimte (kg)	Gebruik (kg)	Resultaat kg (+ is 'teveel')	SF (kg)	Overtredingskans (%)
<i>Controle gebruiksnorm Dierlijke meststoffen stikstof</i>	17438	17658	220	3213	52.7
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen stikstof</i>	15533	16429	897	819	86.3
<i>Controle gebruiksnorm Meststoffen fosfaat</i>	5992	6155	164	1218	55.3

Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest

	Kg N	Kg P ₂ O ₅	SF (N)	SF (P ₂ O ₅)	Overtredingskans (%)	
					N	P ₂ O ₅
Overschot dierlijke meststoffen	2906	1021	3213	1218		
Afvoer dierlijke meststoffen	2686	1049	29	26		
Resultaat	220	-28	3213	1218	52.7	49.1

5. Effect van marge bij wettelijke forfaits op uitkomsten

In de tool wordt een groot aantal wettelijk vastgestelde forfaits gebruikt. Op sommige daarvan wordt een foutmarge gehanteerd (bijvoorbeeld stikstof en fosfaat gehalten in mest), terwijl dat bij andere niet gebeurt (bijvoorbeeld de stikstofwerkingscoëfficiënt en de fractie gasvormige verliezen).

Er wordt in de beschikbare documentatie niet duidelijk gemaakt op grond van welke overwegingen een forfait al dan niet een foutmarge krijgt toegewezen (zie Hoofdstuk 2). Het verdient aanbeveling de grondslag voor die keuze wel te documenteren, omdat die keuze effect heeft op de uitkomsten van de rekentool (te toetsen grootheden) en op mogelijke boetes.

5.1 Methode

De werkgroep onderzocht in welke mate de foutmarge (SF) op de uitkomsten van de tool wordt gereduceerd indien de SF voor alle wettelijke forfaits op nul wordt gesteld ('nulstelling'), en wat de impact van deze reductie is op de kans dat een gegeven toetswaarde wordt overschreden. Deze analyse werd uitgevoerd voor alle negen testbedrijven (als beschreven in Hoofdstuk 4).

Met 'uitkomst' wordt hieronder steeds bedoeld de waarde van een door de tool berekende grootheid die getoetst wordt aan een toetswaarde, om de eventuele overschrijding van die toetswaarde vast te stellen. De 'uitkomsten' in deze zin zijn:

- gebruik dierlijke mest (uitgedrukt in resp. stikstof en fosfaat); deze hoeveelheden worden getoetst aan de gebruiksruijnte dierlijke mest (Tabblad *Controle gebruiksnorm dierlijke mest*)
- gebruik meststoffen (uitgedrukt in resp. stikstof en fosfaat); deze hoeveelheden worden getoetst aan resp. de stikstofgebruiksruijnte en de fosfaatgebruiksruijnte (Tabblad *Controle gebruiksnormen meststoffen*)
- overschot dierlijke mest (uitgedrukt in resp. stikstof en fosfaat); deze hoeveelheden worden getoetst aan de werkelijk afvoer (Tabblad *Controle verantwoordingsplicht dierlijke meststoffen*). (Dit overschot is bij de testbedrijven steeds gelijk aan de overschrijding van de gebruiksnorm dierlijke mest.)

Met 'kans' wordt bedoeld (a) de kans dat het gebruik groter is dan de gebruiksruijnte (*Controle gebruiksnorm dierlijke mest* en *Controle gebruiksnormen meststoffen*) en (b) de kans dat het overschot dierlijke mest groter is dan de werkelijke afvoer (*Controle verantwoordingsplicht dierlijke meststoffen*).

De bedrijfsgegevens werden op twee manieren ingevuld. Die manieren zijn hier aangeduid als 'origineel' en 'kilogrammen direct'. De tool laat toe dat de gebruiker kiest op welke wijze hij de gegevens invoert. Deze keuze blijkt van invloed op de overtredingskansen. 'Origineel' verwijst naar de data zoals in de door DR geleverde datasets. Bij 'kilogrammen direct' zijn zoveel mogelijk posten (begin-, eindvoorraad, aan- en afvoer posten) rechtstreeks uitgedrukt in kilogrammen nutriënt (stikstof en fosfaat). Deze hoeveelheden worden dan dus niet door de tool berekend uit aantallen dieren of hoeveelheden product en hun forfaitair gehalte aan stikstof of fosfaat. Hoewel aan de 'ingevoerde kilogrammen' óók een SF is gekoppeld, wordt in deze invulmethode de onzekerheid in de forfaits dus bij voorbaat 'gepasseerd'. Daardoor heeft het op nul stellen van zo'n forfait dus geen effect op uitkomsten en overtredingskansen.

5.2 Resultaten

De combinatie van twee nutriënten (stikstof en fosfaat) en twee wijzen van invoer ('origineel' en 'kilogrammen direct') levert vier sets van resultaten. Deze zijn in Bijlage III in vier tabellen gegeven, en worden hieronder samengevat.

Stikstof

Bij de invoerwijze 'origineel' resulteerde nulstelling van SF waarden op forfaits bij zeven van de negen testbedrijven in een forse reductie (ca. 40% of meer) van de SF op de uitkomsten. Bedrijven die een gering effect van nulstelling vertonen zijn het akkerbouwbedrijf zonder dieren (TB1), en het gesloten varkensbedrijf (TB6). Wordt de methode 'kilogrammen direct' gebruikt, dan is het effect van bedoelde nulstelling op alle bedrijven geringer, en worden forse reducties nog maar in twee bedrijven gevonden: het akkerbouwbedrijf met kippen (TB2), en het samengesteld bedrijf (TB3).

De kans op overschrijding van de toetswaarden wordt (door bedoelde nulstelling) voor slechts één bedrijf met meerdere procentpunten verhoogd (het samengesteld bedrijf, TB3). Dat gebeurt zowel bij methode 'origineel' als 'kilogrammen direct'.

Bij gebruik van de methode 'kilogrammen direct' ligt de SF op de uitkomsten voor stikstof hoger dan bij gebruik van de originele gegevens. De maximale toename van SF (in de onderzochte testbedrijven) bedraagt 57% (van de SF waarde bij 'origineel'). Dit betreft het gesloten varkensbedrijf (TB6). Een toename met meer dan 10% wordt verder gevonden bij bedrijven TB5, TB6, TB8, TB9.

Fosfaat

Bij gebruik van de originele gegevens wordt in drie testbedrijven de SF op de uitkomsten fors gereduceerd door het op nul stellen van de SF-waarden van forfaits. Dit zijn het leghennenbedrijf zonder grond, het rosékalverenbedrijf, en het akkerbouwbedrijf met vleesvarkens. Enige reductie in SF wordt ook gevonden voor het melkveebedrijf. Alleen voor het akkerbouwbedrijf met vleesvarkens neemt door nulstelling van SF de kans op overschrijding van toetswaarden toe met meerdere procentpunten.

Wordt de invoermethode 'kilogrammen direct' gevolgd, dan is er alleen op bedrijven met rundvee enig effect van nulstelling op de SF in uitkomsten te zien. De SF wordt met ca. 25% gereduceerd in het rosékalverenbedrijf, en met ca. 15% in het melkveebedrijf met derogatie. Op de kans op overschrijding heeft dit echter in geen van de testbedrijven een effect van meer dan 1 procentpunt.

Bij gebruik van de methode 'kilogrammen direct' ligt de SF op de uitkomsten voor fosfaat hoger dan bij gebruik van de originele gegevens. De maximale toename van SF (in de onderzochte testbedrijven) bedraagt 45% (van de SF waarde bij 'origineel'). Dit betreft het gesloten varkensbedrijf (TB6). Een toename met meer dan 10% wordt verder gevonden bij bedrijf TB2.

5.3 Conclusies over effect van marges in forfaits

De onzekerheid (SF) in uitkomsten van de rekentool kan, afhankelijk van bedrijfstype, sterk afhangen van de wijze waarop de bedrijfsgegevens worden ingevoerd, en van de aangenomen SF op de wettelijke forfaits. De kans op overschrijding van de toetswaarden en dus de kans op boete wordt mede bepaald door deze twee aspecten.

Het feit dat voor de onderzochte bedrijven de kans op overschrijding nauwelijks verandert, is NIET te generaliseren naar alle bedrijven en situaties. Integendeel, het kan rekenkundig aangetoond worden dat een halvering van SF wel een groot effect op de overschrijdingskans heeft. Stel voor dat het verschil tussen gebruik en gebruiksruijme gelijk is aan 100 en dat de standaardafwijking van dit verschil gelijk is 150. De bijbehorende overtredingskans is dan gelijk aan $P(\text{verschil} < 100) = P(\text{normale verdeling} < 100/150) = 0.75$. Bij een halvering van SF (niet denkbeeldig, zie

bovenstaande tekst), dan is dezelfde kans P (normale verdeling $< 100/75$) = 0.91 (dus sterke toename van kans). Voor sommige bedrijven werd de standaardfout door nulstelling van SF op forfaits zelfs verlaagd tot eenderde van de oorspronkelijke waarde, en dat geeft $P(\text{normale verdeling} < 100/50) = 0.98$.

In de hier geanalyseerde rekenvoorbeelden neemt zowel voor stikstof als fosfaat de SF in de uitkomsten van de tool meestal toe, wanneer de invulmethode 'kilogrammen direct' wordt gebruikt. Maximale toenames van SF met een factor 1.57 (stikstof dierlijke mest) en 1.45 (fosfaat) werden gevonden.

6. Controle van de berekeningen voor de testbedrijven

Individuele rekenregels zoals geïmplementeerd in de rekentool zijn systematisch gecontroleerd door simpele voorbeelden handmatig te controleren, conform de werkwijze zoals beschreven in Hoofdstuk 3. Daarmee is nog niet gecontroleerd of alle rekenregels tezamen ook de juiste eindresultaten geven, met name wat betreft de standaardfouten en de overtredingskans. Dit hoofdstuk beschrijft de procedure die door de werkgroep is gevolgd om deze aspecten te controleren, voor de in hoofdstuk 4 gespecificeerde bedrijven. Voor elk van deze bedrijven zijn de samenvattende resultaten inclusief bijbehorende standaardfouten beschikbaar. Deze staan steeds op de drie tabbladen 'Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen', 'Controle gebruiksnormen meststoffen' en 'Controle verantwoordingsplicht dierlijke meststoffen'. Die standaardfouten worden door de tool berekend volgens de vergelijkingen in hoofdstuk 10 van het formulêre document bij de tool (10.2.e *et al.*, 2010). Deze SF waarden worden aangeduid als 'berekend'.

Voor de 10 testbedrijven zijn de berekeningen op twee manieren gecontroleerd: 1) door de tool in Excel na te bouwen voor de testbedrijven; en 2) door middel van simulatie. De eerste methode vergt voor elk nieuw bedrijf een nieuwe implementatie in Excel. Deze controle betreft met name de berekening van de standaardfouten aangezien deze handmatig moeilijk gecontroleerd kunnen worden. Het voordeel van de tweede methode is dat deze in principe generiek is; deze methode kan min of meer automatisch voor elk bedrijf worden uitgevoerd.

6.1 Controle door het nabouwen van de tool

Dit is uitgevoerd voor de stikstof posten van de testbedrijven. Alle berekeningen, inclusief de standaardfouten worden correct uitgevoerd voor de testbedrijven. Dit geldt zowel voor de originele invoer van alle posten (data als aangeleverd door DR) alsmede wanneer alle posten direct worden ingevoerd. Overzichten van de balansposten en controles per bedrijf zijn – voor stikstof, originele invoer - opgenomen in Bijlage IX.

Voor twee specifieke aspecten van de rekentool wordt aandacht gevraagd in de navolgende alinea's.

De standaardfout bij bruto en netto (=werkzame) stikstof uit dierlijke mest

Onder bruto gebruik van stikstof in dierlijke mest wordt verstaan de totale hoeveelheid stikstof toegediend in dierlijke mest. Netto gebruik is het gebruik na correctie voor de stikstofwerking, dus na vermenigvuldiging met de stikstofwerkingscoëfficiënt. De SF bij het bruto stikstofgebruik in dierlijke mest wordt correct door accumulatie berekend via de regel $\text{Brutto DMgebruik} = \text{productie Melkkoeien} + \text{productie OverigeGraasdieren} + \text{Stalbalans} + (\text{DMbegin} - \text{DMeind}) + (\text{DMAanvoer} - \text{DMafvoer})$. De SF bij het netto gebruik van stikstof uit dierlijke mest, echter, wordt berekend door de onderscheiden bruto posten allereerst via een werkingscoëfficiënt te reduceren naar netto posten, en daaraan vervolgens een vaste SF van 10% (voor elke netto post) te verbinden. Zodoende wordt de eerder berekende SF in bruto gebruik niet in acht genomen, maar vervangen door een nieuwe waarde gebaseerd op een *aangenomen* (opgelegde) SF van 10% op de netto balansposten; terwijl het over dezelfde stikstof gaat. Deze werkwijze kan resulteren in zeer verschillende SF-en voor bruto en netto stikstofgebruik, zie Tabel 6.1. Ook voor de berekening van de SF in netto stikstof uit Overige Meststoffen (OM) gelden deze werkwijze en discrepantie. Voor alle testbedrijven met dieren valt de SF in netto gebruik op deze manier veel lager uit dan wanneer deze gebaseerd was geweest op de berekende SF in bruto gebruik. Voor het akkerbouwbedrijf zonder dieren (TB1) valt de SF in netto stikstofgebruik juist hoger uit. Het is niet duidelijk door welke overwegingen de verschillende berekening van de SF in bruto en netto gebruik gestaafd wordt. Met het ontbreken van een onderbouwing wordt óók de grondslag voor beboeting voor discussie vatbaar. Bedoelde verschillen (in de berekening van SF bij bruto resp. netto stikstof gebruik) hebben immers gevolgen voor de overtredingskans; zie ook Hoofdstuk 7.

Tabel 6.1. SF waarden bij gebruik van (totaal stikstof in) dierlijke mest (bruto), en bij gebruik van werkzame stikstof (netto).

Bedrijf	Ruimte DM		Controle DM		Controle stikstof		Gemiddelde Werkings-Coëfficiënt
		kg N (bruto)		SF	kg N (netto)	SF	
TB1	18702	13167		50	7868	643	60
TB2	11742	5662		2182	3114	311	55
TB3	6079	12888		4437	8033	703	62
TB4	2074	366		1269	201	20	55
TB5	0	-1092		7605	0	0	0
TB6	56	2793		3795	0	0	0
TB7	15414	14528		10888	8917	764	61
TB8	2994	2380		4598	1429	143	60
TB9	17438	17658		3213	7946	795	45

Gebruik van onzekerheid in forfaits en aantal vrachten bij methode 'kilogrammen direct'

Een belangrijke bevinding bij het maken van de Excel files is de volgende. Conform Bijlage IV van het formulierdocument wordt het aantal vrachten (n) gebruikt om de standaardfout te reduceren. Daarbij worden drie methoden gehanteerd:

- (1) Indien het aantal kilogrammen wordt berekend als Massa Mest G (van gewicht) keer een *zelf ingevoerd gemiddeld gehalte* F (van Forfait), dan geldt $M = G \times F$. In dat geval wordt het aantal vrachten verdisconteerd in de standaardfout van zowel G als F. De impliciete (en belangrijke) veronderstelling daarbij is dat het gehalte van *elke* partij is bepaald en de ingevoerde waarde het *gemiddelde* is van deze gehalten.
 - (2) Indien het aantal kilogrammen wordt berekend als Massa Mest G (van gewicht) keer een *vast forfait* (F) uit een tabel, ook dan geldt $M = G \times F$. Echter in dat geval wordt het aantal vrachten alleen verdisconteerd in de standaardfout van het gewicht en niet in de standaardfout van het Forfait. Er is dan immers slechts 1 'waarneming' van het Forfait.
 - (3) Indien de kilogrammen M (van mest) direct worden ingevoerd dan wordt het aantal vrachten direct verdisconteerd in de SF van het aantal kilogrammen.
- In principe zijn steeds alle data voorhanden (in de aangifte) die nodig zijn voor een correcte foutenbehandeling volgens bovenstaande opties. Bij alle vrachten worden de gegevens immers geregistreerd, en deze worden verzameld in een database. Een correcte verwerking van onzekerheden zou volgens een geautomatiseerde procedure kunnen worden uitgevoerd door de rekentool (na aanpassing) Momenteel wordt het in de praktijk echter zonder protocol aan de gebruiker overgelaten hoe deze tot een forfait op basis van meetwaarden komt, en dus of en hoe het aantal vrachten doorwerkt in de SF van het forfait, en uiteindelijk in de overtredingskans. Dit staat consistent gebruik van de tool in de weg. Een automatische procedure zou ook het gebruik van de rekentool efficiënter maken.

6.2 Controle door simulatie

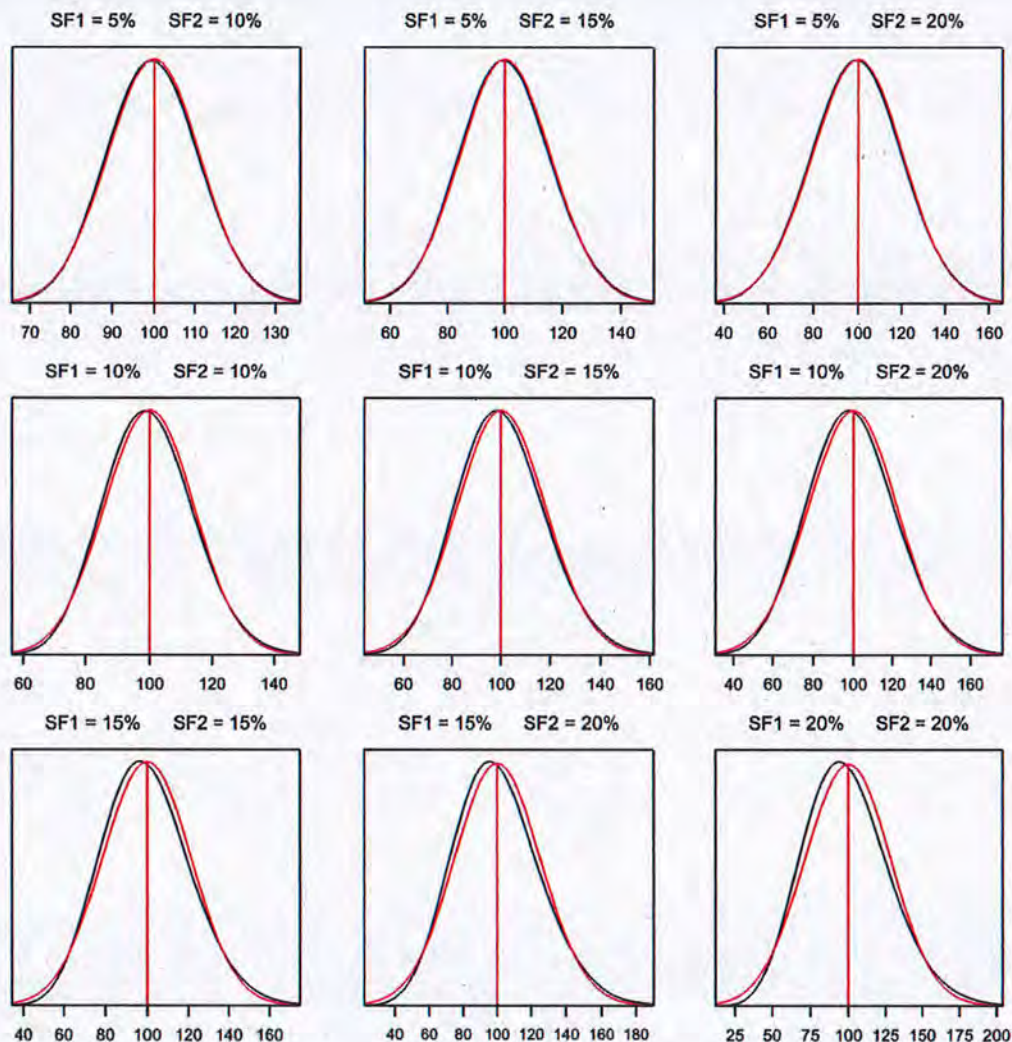
Hiervoor is een schil om de rekentool geschreven die allereerst de gegevens van een bedrijf inleest. Gegeven de kenmerken van een bedrijf en de bijbehorende absolute standaardfouten worden vervolgens 1000 hypothetische bedrijven gesimuleerd door te trekken uit de bijbehorende normale verdelingen. Deze gesimuleerde bedrijven worden vervolgens, via de schil, aan de rekentool aangeboden en de uitkomsten worden voor elk gesimuleerd bedrijf weggeschreven. Het gemiddelde en de standaardfout van de gesimuleerde uitkomsten dient dan overeen te komen met het door de rekentool zelf berekende resultaat en de bijbehorende standaardfout. De implementatie van deze simulatietool is veel eenvoudiger wanneer er gewerkt wordt met direct ingevoerde kilogrammen in plaats van

bijvoorbeeld een aantal maal een forfait. Daarom is hiervoor gekozen. De enige drie uitzonderingen zijn de berekeningen op de tabbladen 'Melkkoeien', 'Overige graasdieren' en 'Gasvormig Verlies' omdat het daarin niet mogelijk is om direct de kilogrammen in te voeren.

In Bijlage IV zijn de resultaten van de simulatie per bedrijf grafisch weergegeven en wel apart voor de tabbladen 'Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen' en 'Controle gebruiksnorm meststoffen' en tevens apart voor stikstof (N) en fosfaat (P). Alle figuren in die bijlage hebben betrekking op de invoeroptie 'kg direct'. De zwarte grafiek geeft steeds de verdeling van de simulaties weer, de rode grafiek is de normale verdeling conform de uitkomst van de rekentool zelf en de bijbehorende standaardfout. Aangezien de gesimuleerde verdeling 'slechts' gebaseerd is op 1000 trekkingen komen beide grafieken niet helemaal overeen. Echter, in alle gevallen is de overeenkomst voldoende. In sommige gevallen is de gesimuleerde verdeling meertoppig, bijvoorbeeld Kunstmest voor bedrijf TB3 in Bijlage IV.10. Dit wordt veroorzaakt door afrondingsfouten omdat de simulatietool de resultaten in slechts 2 decimalen wegschrijft. De enige echte discrepantie treedt op voor het stikstof Resultaat in 'Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen' voor bedrijf TB9 (Bijlage IV.33). Dit wordt veroorzaakt door een correctie die de rekentool uitvoert op de gebruiksruijme dierlijke mest in afhankelijkheid van het graasdiermest gebruik (zie formule document pag 11). Als de nominale gebruiksruijme die een bedrijf heeft voor graasdiermest niet geheel door graasdiermest wordt 'opgevuld', wordt de gebruiksruijme opnieuw berekend door aan het resterend areaal (dat niet volgens de gebruiksnorm voor graasdiermest wordt bemest) de gebruiksnorm voor niet-graasdiermest toe te kennen. Dit wordt aangeduid als de 'correctie' van de gebruiksruijme. Bij de berekening van die correctie wordt dus gebruik gemaakt van de hoeveelheid toegepaste graasdiermest. In de rekentool wordt bij deze correctie geen rekening gehouden met de onzekerheid in die hoeveelheid graasdiermest. In de simulatietool daarentegen wel. In dit specifieke geval kan niet op objectieve grond bepaald worden welk van de twee benaderingen het meest juist is. Primeert het 'uitgangspunt' dat de gebruiksruijme geen onzekerheid kent, dan kan de bij simulatie gegenereerde onzekerheid in die ruijme terzijde worden geschoven.

Normale verdeling van de uitkomst

Uitgaande van een normale verdeling in de bronnen, is de aanname dat die verdelingen zich bij benadering vertalen in een normale verdeling van het resultaat, voldoende correct gebleken in het geval de bronnen direct worden ingevuld. Indien de bronnen bijvoorbeeld worden ingevoerd middels een gewicht en een forfait dan worden feitelijk twee normale verdelingen met elkaar vermenigvuldigd. Het produkt volgt dan geen normale verdeling meer, maar de discrepantie met een normale verdeling is gering. Een voorbeeld van de geringe discrepantie wordt gegeven in Figuur 6.1. Hierin geeft de zwarte grafiek de echte verdeling van het produkt van twee normale verdelingen met gemiddelde 10 en een verschillende relatieve standaardfout SF1 respectievelijk SF2. De rode grafiek geeft de verdeling op basis van gemiddelde en variantie van het produkt zoals wordt gebruikt in de rekentool.

Figuur 6.1. Discrepantie tussen normale en werkelijke verdeling van een product dat berekend wordt uit twee grootheden die elk normaal verdeeld zijn, met standaardfouten van resp. SF1 en SF2. Zwarte lijn: werkelijke verdeling van het product. Rode lijn: normale verdeling (zoals door tool gebruikt) op basis van gemiddelde en SF.

6.3 Conclusie

Zowel de simulatie als het nabouwen van de rekentool in Excel geven aan dat de berekeningen, inclusief de standaardfouten, correct worden uitgevoerd voor de testbedrijven. Voor de testbedrijven zijn nagenoeg alle posten direct ingevoerd. Uitzonderingen hierop zijn de berekening van de mestproductie van melkkoeien en overige graasdieren, en van het gasvormig verlies; deze worden berekend door een aantal met een forfait te vermenigvuldigen. Ook voor die posten worden de berekeningen correct uitgevoerd.

De wijze waarop de SF waarde van het netto gebruik van stikstof (gebruik van werkzame stikstof) uit dierlijke mest en overige meststoffen wordt berekend, houdt geen rekening met de SF waarde die de rekentool (correct) berekent bij het bruto stikstofgebruik (totaal stikstof in die meststoffen). Een duidelijke grondslag voor die werkwijze

ontbreekt. Daarmee ontbreekt ook de onderbouwing voor eventuele beboeting voor overschrijding van de stikstofgebruiksnorm, bij bedrijven die veel dierlijke mest gebruiken.

Voor posten die in verschillende vrachten worden aangevoerd of afgevoerd is het mogelijk om de standaardfout te beïnvloeden door te kiezen voor één van de drie verschillende invulmethoden die elk op verschillende wijze het aantal vrachten in de standaardfout verdisconteert. In principe zijn alle betreffende gegevens in de aangifte voorhanden. Door deze gegevens door de rekentool automatisch te laten inlezen kan een consequent en efficient gebruik van de tool worden afgedwongen.

In de simulatie kwam naar voren dat onzekerheid in graasdiermest niet verdisconteerd wordt in onzekerheid van de totale gebruiksruijnte, op bedrijven waar de hoeveelheid graasdiermest gebruikt wordt om de ruijnte voor mest van niet-graasdieren te berekenen. Dit is weliswaar consistent met het uitgangspunt dat de gebruiksruijnte geen onzekerheid bevat, maar discutabel omdat de hoeveelheid graasdiermest wel degelijk onzekerheid bevat die doorwerkt in de zekerheid waarmee de gebruiksruijnte kan worden vastgesteld.

7. Gevoeligheidsanalyse

De gevoeligheidsanalyse werd uitgevoerd door aan de hand van voorbeeldbedrijven de bijdragen van de verschillende balansposten aan het resultaat vast te stellen, evenals de bijdragen (absoluut en relatief) van de SF in die onderscheiden posten aan de SF in het resultaat van de rekentool. Omdat daaruit bleek dat slechts enkele grootheden fors bijdragen aan de onzekerheid, werd besloten geheel af te zien van een veelgebruikte standaardprocedure bij gevoeligheidsanalyse (de zgn. 'random perturbatie methode').

De nu gevolgde werkwijze maakt conclusies weliswaar afhankelijk van de gekozen testbedrijven, maar ook bij meer generieke procedures zou het gebruik van testbedrijven bijna onvermijdelijk zijn geweest, om de numerieke resultaten te kunnen vertalen naar beleidsrelevante conclusies.

In dit hoofdstuk wordt aan de hand van de voorbeeldbedrijven uit Hoofdstuk 4 eerst in Par. 7.1 vastgesteld hoe groot de beboetbare overschrijding van de normen is bij een zekere gekozen overtredingskans (resp. 80% en 90%). Dit wordt uitgevoerd voor de uitkomsten in de rekentool op de tabbladen 'Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen' en 'Controle gebruiksnormen meststoffen'. Voor de 'Controle verantwoordingsplicht dierlijke meststoffen' worden de resultaten niet gepresenteerd omdat ze steeds volledig overeenstemmen met de resultaten voor 'Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen'. (De controle verantwoordingsplicht is bedoeld voor het controleren van grondloze bedrijven. Voor zover die onder de gebruikte voorbeelden voorkomen, is de 'niet-verantwoorde mest' hetzelfde balansresultaat als de overschrijding van de gebruiksruijme dierlijke mest; die gebruiksruijme is dan nul).

Vervolgens wordt in Par. 7.2 aangegeven welke parameters de belangrijkste bijdrage hebben aan de onzekerheid in het resultaat van de controle, en wordt gekwantificeerd in welke mate de onzekerheid in dat resultaat wordt gereduceerd door halvering van de SF in de belangrijkste parameters. De conclusies en implicaties van de bevindingen in dit hoofdstuk worden in Par. 7.3 samengevat.

7.1 Beboetbare overschrijding bij gekozen overtredingskans

Met de beboetbare overschrijding wordt hier steeds bedoeld: de verwachte overschrijding van de gebruiksruijme bij zekere overtredingskans (hier 80% of 90%). Stel bijvoorbeeld dat de handhaver een zekerheid van 80% wil hebben over zijn opvatting dat een bedrijf teveel mest heeft gebruikt, voordat hij overgaat tot beboeten. Hoeveel bedraagt dan de overschrijding van de gebruiksruijme op het moment dat die 80% zekerheid inderdaad wordt bereikt? Deze beboetbare overschrijding kan dus eigenlijk ook gelezen worden als de net-niet-meer toelaatbare overschrijding. Immers, zolang de door de rekentool berekende overschrijding daar beneden blijft, is 80% zekerheid niet bereikt, en wordt het bedrijf niet beboet.

Bij een overtredingskans van 80% is de beboetbare overschrijding gelijk aan $0.84 \cdot SF$, waarbij SF de standaardfout in het berekende gebruik meststoffen. Wordt een overtredingskans van 90% aangehouden, dan is de beboetbare overschrijding uiteraard groter, namelijk $1.28 \cdot SF$. Wordt dus zekerheid van 90% voorop gesteld in de plaats van 80%, dan wordt de beboetbare overschrijding ongeveer anderhalf maal zo groot.

De beboetbare overschrijdingen zijn weergegeven in Bijlage VII, voor overtredingskansen van 80% en 90%. De beboetbare overschrijding wordt hier voor elk testbedrijf gegeven, ongeacht of het bedrijf de ruijme overschrijdt of niet. Het werkelijk gebruik (zoals gedocumenteerd in de geleverde datasets) doet dus niet ter zake. Het zijn alleen de gebruiksruijme en de SF waarde in het gebruik (deze laatste hangt weliswaar samen met het gebruik) die tezamen de beboetbare overschrijding bepalen.

In Par. 5.1 werd het onderscheid tussen invoermethoden 'origineel' (ORIG) en 'kilogrammen direct' (DIR) uiteengezet. Bij elke gekozen overtredingskans (bv 80 of 90%) ligt de verwachte overschrijding (relatief en absoluut) van de gebruiksnorm DM hoger bij DIR dan bij ORIG. De verwachte overschrijding kan bij DIR tot ongeveer anderhalf keer (deze verhouding is onafhankelijk van de overtredingskans) zo groot zijn als bij ORIG (bedrijf TB6), maar is voor de meeste bedrijven minder sterk verhoogd t.o.v. ORIG. Vergelijk Tabel B7.2 versus 7.3 (stikstof, 80%); Tabel 7.4 versus 7.5 (stikstof, 90%); Tabel 7.6 versus 7.7 (fosfaat, 80%); en Tabel 7.8 versus 7.9 (fosfaat, 90%).

Bij een overtredingskans van 80% hebben alle bedrijven met dieren een overschrijding van de gebruiksruijme dierlijke mest (DM) met ca 15% of meer (Tabel B7.2 en B7.3). In drie bedrijven (samengesteld bedrijf TB3, slachtkippenbedrijf TB4, akkerbouw met vleesvarkens TB7) bedraagt de overschrijding 50 à 60% van de gebruiksruijme, en in twee bedrijven (rosékalveren TB8, gesloten varkensbedrijf TB6) zelfs meer dan 100%. Bij een overtredingskans van 90% (Tabel B7.4 en B7.5) stijgen deze overschrijdingen met bovengenoemde factor van anderhalf; en worden dan dus (ingeval van 'invoer direct') tenminste 20-25% (alle bedrijven met dieren), 80%-95% (drie bedrijven), en meer dan 200% (twee bedrijven). Een vrijwel identiek patroon wordt gevonden voor overschrijding van de fosfaatgebruiksruijme, met ongeveer dezelfde waarden voor relatieve overschrijdingen (Tabellen B7.6-B7.9).

De overschrijdingen bij 80% en 90% overtredingskans werden ook uitgedrukt ten opzichte van de eigen mestproductie (Tabel B7.10). Uit de resultaten blijkt dat overschrijdingen vaak niet alleen groot zijn ten opzichte van de eigen gebruiksruijme, maar ook ten opzichte van de eigen productie. Het gesloten varkensbedrijf (TB6) dat in Tabellen B7.2-B7.9 zeer hoge relatieve overschrijdingen van de gebruiksruijme vertoonde door het beperkt areaal (ten opzichte van de mestproductie), laat nu overschrijdingen zien van 9% tot 16% van de eigen productie. Bij sommige andere testbedrijven valt de overschrijding bij vooropgestelde overschrijdingskans hoger uit.

Zoals aan de orde gesteld in Par. 6.1 wordt aan de balansposten voor het gebruik van werkzame stikstof in dierlijke mest een SF van 10% verbonden, terwijl de relatieve waarde van SF bij gebruik van (totaal stikstof in) dierlijke mest voor de meeste testbedrijven tientallen procenten bedraagt (zie verhouding tussen SF en gebruik, Tabellen B7.2-B7.5). Wordt een bedrijf beboet op het moment dat één van de drie gebruiksnormen (dierlijke mest, werkzame stikstof, fosfaat) met een zekere kans (bijv. 80%) wordt overschreden, dan zal het in een bedrijf met dieren vrijwel steeds de stikstofgebruiksruijme zijn die als eerste overschreden wordt. De toets aan de stikstofgebruiksruijme beperkt dan in de praktijk het gebruik van dierlijke mest, dus van zowel totaal stikstof in dierlijke mest als fosfaat in dierlijke mest. Bedrijven worden dan dus reeds bij geringere overschrijdingen (van alle drie de gebruiksruijmen) beboet, dan wanneer de boete gebaseerd was op overschrijding van de gebruiksnorm dierlijke mest. zoals in hoofdstuk 6 aangegeven ontbreekt een onderbouwing voor die werkwijze.

7.2 Belangrijkste oorzaken van onzekerheid

Aan de hand van de balansposten van de testbedrijven werd vastgesteld welke balansposten met de grootste onzekerheid zijn behept, en wat de oorzaken zijn van de onzekerheid. Dit werd gedaan voor de controle gebruiksnorm dierlijke mest, en de controle gebruik meststoffen (dus: werkzame stikstof en fosfaat).

De resultaten voor dierlijke mest en werkzame stikstof zijn gegeven in Bijlage VIII. De tabellen hebben betrekking op overtredingskans 90%, maar het relatieve belang van de diverse foutenbronnen (ten opzichte van elkaar) blijft uiteraard gelijk bij andere te kiezen niveaus van de overtredingskans.

Gebruik dierlijke mest (Bijlage VIII, Tabel B8.1)

Op alle bedrijven met dieren zijn de SF waarden in de stalbalans (of in mestproductie, ingeval van graasdieren; dus steeds saldo X2) of de SF in de voorraadwijziging van dierlijke mest (saldo X1 en X5) de grootste componenten van de SF in het gebruik. Bij de stalbalans heeft steeds de SF in gasvormig verlies forfait (20%) de grootste bijdrage aan SF in het stal saldo. Ook bij de eigen productie van graasdiermest wordt een SF van 20% gehanteerd. Bij voorraden is de SF steeds 25%.

Op bedrijven die of staldieren of graasdieren hebben zijn er dus twee belangrijke bronnen van onzekerheid die samen steeds vrijwel de volledige SF in het gebruik veroorzaken. Bij staldieren zijn dat het gasvormig verlies en de voorraad dierlijke mest. Op bedrijven met graasdieren de eigen mestproductie en de voorraad dierlijke mest. Bedrijven met beide typen dieren zouden alle drie foutenbronnen hebben.

Het lijkt niet zinvol om nog een volgorde van belang binnen deze twee of drie forfaits aan te brengen. Ze kunnen van dezelfde orde zijn. Welke de grootste bijdrage heeft hangt waarschijnlijk niet van bedrijfstype af, maar van de precieze niveaus van aangehouden voorraden ten opzichte van de jaarlijkse eigen mestproductie.

Gebruik meststoffen (werkzame stikstof). (Bijlage VIII, Tabel B8.2)

Op vrijwel alle testbedrijven is de standaardfout in gebruik van (totaal stikstof in) dierlijke mest de grootste component van de SF in gebruik meststoffen (werkzame stikstof). De enige uitzondering is bedrijf TB2 (akkerbouw met kippen), waar een relatief grote voorraad kunstmest werd aangehouden. In een aantal bedrijven is de SF in het gebruik van kunstmest weliswaar kleiner dan die in het gebruik van werkzame N uit dierlijke mest, maar toch niet altijd verwaarloosbaar. Zie bv. het melkveehouderijbedrijf (TB9) en het akkerbouwbedrijf zonder dieren (TB1). In andere bedrijven is de onzekerheid in kunstmestgebruik verwaarloosbaar of nul.

In Par. 7.1 werd er al op gewezen dat de SF in het gebruik van werkzame stikstof uit dierlijke mest in de rekentool op 10% gesteld is, in weerwil van de vaak veel hogere SF waarde behorend bij het gebruik van (totaal stikstof in) dierlijke mest. Voor bedrijven die mest aanvoeren lijkt dit redelijk. Voor bedrijven die mest produceren is de ratio hierbij, zoals gezegd, onduidelijk. De grote onzekerheden in gasvormig verlies en in de voorradswijziging van dierlijke mest zijn hier dus 'platgeslagen' tot een forfaitaire SF waarde van 10%. Desondanks blijft, gegeven de resultaten in Tabel B8.2, het gebruik van dierlijke mest toch de belangrijkste bron van onzekerheid bij het gebruik van werkzame stikstof op deze testbedrijven.

De SF waarde van 10% bij de kunstmestvoorraad is even groot als de opgelegde SF bij gebruik dierlijke mest. Een belangrijk verschil is echter dat de SF in de voorraad dierlijke mest nu (d.w.z. bij werkzame stikstof) geen invloed meer heeft op de onzekerheid in het gebruik, terwijl de SF in kunstmestvoorraad wel invloed heeft. Een grotere kunstmestvoorraad zorgt dus wel voor een grotere onzekerheid in het gebruik, maar een grotere voorraad dierlijke mest niet. Ook voor deze consequentie (van het voornoemde 'platslaan') lijkt een goede basis te ontbreken. Zowel de massa als het stikstofgehalte zijn immers bij voorraden dierlijke mest minder goed te schatten (of bekend) dan bij voorraden kunstmest.

Gebruik meststoffen (fosfaat). (Bijlage VIII, Tabel B8.3)

Bij de toetsing aan de gebruiksruijme voor fosfaat is, uitgezonderd het akkerbouw bedrijf op klei (TB1), steeds het gebruik dierlijke mest veruit de belangrijkste balanspost. De onzekerheid hierin wordt bij de meeste testbedrijven bepaald door de SF in de voorraad dierlijke mest (25% van de voorraad) of door de SF in de eigen productie van mest. Anders dan bij stikstof is bij fosfaat de relatieve SF waarde van de eigen mestproductie soms in de orde van slechts enkele procenten, maar indien de hoeveelheid geproduceerd fosfaat groot is, kan de absolute waarde van SF in de productie toch groter zijn dan de SF in de voorraad.

7.3 Conclusies

Bij een overtredingskans van 80% is de beboetbare overschrijding gelijk aan $0.84 \cdot SF$, waarbij SF de standaardfout in het berekende gebruik meststoffen. Wordt een overtredingskans van 90% aangehouden, dan is de beboetbare overschrijding uiteraard groter, namelijk $1.28 \cdot SF$. Dit is ongeveer anderhalf maal zo groot.

Bij elke gekozen overtredingskans (bv 80 of 90%) ligt de overschrijding (relatief en absoluut) van de gebruiksnorm DM hoger bij invoermethode DIR dan bij ORIG¹¹. De overschrijding valt in de gebruikte testbedrijven bij DIR tot ongeveer anderhalf keer zo hoog uit als bij ORIG, maar het verschil is voor de meeste bedrijven veel kleiner.

Bij een overtredingskans van 80% hebben alle bedrijven met dieren een overschrijding van de gebruiksruijnte dierlijke mest (DM) met ca 15% of meer (Tabel B7.2 en B7.3). In drie bedrijven bedraagt de overschrijding 50 à 60% van de gebruiksruijnte, en in twee gevallen zelfs meer dan 100%. Bij een overtredingskans van 90% stijgen deze overschrijdingen met bovengenoemde factor van anderhalf. Ongeveer dezelfde waarden voor relatieve overschrijdingen worden gevonden voor fosfaat.

Uitgedrukt ten opzichte van de eigen mestproductie kunnen de overschrijdingen van de gebruiksruijnte enkele tientallen procenten van de productie bedragen, afhankelijk van het bedrijf, de vooropgestelde overtredingskans (80% of 90%) en de getoetste grootheid (stikstof dierlijke mest, fosfaat).

Op bedrijven met dieren is de SF op gebruik van (totaal stikstof in) dierlijke mest meestal veel groter dan de SF in 'gebruik stikstof' (lees: 'gebruik werkzame stikstof'). Een grondslag voor die discrepantie ontbreekt. De kleinere SF bij gebruik werkzame stikstof maakt dat overtreding van de stikstofgebruiksruijnte eerder (reeds bij geringer gebruik van dierlijke mest) optreedt dan overtreding van de gebruiksruijnte dierlijke mest (bij gelijke overtredingskans van bijv. 80% in beide gevallen). Indien er reeds beboet wordt bij overschrijding van één van de drie gebruiksruijnten (dierlijke mest, stikstof, fosfaat), dan fungeert dus de stikstofgebruiksruijnte als begrenzing op het gebruik van dierlijke mest.

Bij toetsing aan de gebruiksruijnte voor (totaal stikstof in) dierlijke mest is vrijwel steeds de SF in de voorraden dierlijk mest (25%) en/of de SF in de gasvormige stikstofverliezen (20%) de belangrijkste bron van onzekerheid.

Bij toetsing aan de stikstofgebruiksruijnte en de fosfaatgebruiksruijnte (gebruik meststoffen) is in de gebruikte testbedrijven vrijwel steeds de SF in het gebruik van dierlijke mest de belangrijkste bron van onzekerheid. Achterliggende bronnen van onzekerheid zijn voor stikstof de SF in de voorraden dierlijke mest, en de SF in gasvormige verliezen. Voor fosfaat zijn dat de SF in de voorraden dierlijke mest, en soms de SF in de eigen productie.

¹¹ Invoermethode DIR: zoveel mogelijk posten worden reeds bij invoer van de data uitgedrukt in kg stikstof en fosfaat. Invoermethode ORIG: posten worden ten dele uitgedrukt als hoeveelheden materiaal of aantallen dieren zoals in de originele data betrokken van DR. De SF waarden in uitkomsten zijn groter bij methode DIR.

8. Conclusies en aanbevelingen

Aan de CDM werd voor het Ministerie van EL&I verzocht om:

- 'te beoordelen in hoeverre het model geschikt is om de onzekerheid van overschrijding van gebruiksnormen vast te stellen'; en om
- '...inzichtelijk te maken welke parametersde onnauwkeurigheid van de overschrijding ... het sterkst beïnvloeden'.

Een door de CDM ingestelde werkgroep heeft daartoe de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Beoordelen van beschikbare documentatie over de onderbouwing van foutenmarges;
- Beoordelen van structuren van rekencode, database en hun koppelingen.

En aan de hand van negen uiteenlopende 'testbedrijven':

- Vaststellen van effecten van foutenmarges bij wettelijke forfaits op de onzekerheid van de uitkomsten ();
- Verifiëren van uitkomsten en bijbehorende standaardfouten door middel van simulatie (model-runs op basis van trekkingen uit parameterverdelingen) en door middel van implementaties van testbedrijven in Excel;
- Identificeren welke balansposten en daarmee verbonden forfaits het meest bijdragen aan de onzekerheid van berekende overschrijdingen.

De belangrijkste conclusies en aanbevelingen van de werkgroep zijn hieronder samengevat.

Documentatie en onderhoud van de rekentool

1. Uit de beschikbare documentatie komt naar voren dat het ministerie van EL&I getracht heeft om een zo goed mogelijke schatting te maken van de foutenmarges, en deze te onderbouwen met bronnen en kennis van deskundigen. Expert judgement moet ook worden onderbouwd, zeker waar keuzes op het eerste gezicht niet consistent lijken (bijvoorbeeld verschillen in behandeling van standaardfouten tussen onderscheiden diercategorieën). Nu is vaak niet traceerbaar hoe men tot bepaalde keuzen is gekomen. Onderbouwing van de foutenmarges en andere aannames dient te worden gedocumenteerd opdat (a) in de toekomst gemakkelijk verbeteringen kunnen worden doorgevoerd; (b) deugdelijke toelichting over gevolgde procedures gegeven kan worden, bij juridische behandeling van geschillen.
2. De aan de werkgroep ter beschikking gestelde documentatie (concept notities, spreadsheets, database) lijkt onvoldoende compleet en geformaliseerd om te kunnen dienen ingeval van geschillen.
3. Er wordt in de beschikbare documentatie niet duidelijk gemaakt op grond van welke overwegingen er wel of geen standaardfout is toegepast op forfaits. Aan een deel van de forfaits (bijvoorbeeld werkingscoëfficiënten) worden geen standaardfout toegekend, met als argument dat deze wettelijk zijn vastgelegd. Echter andere wettelijke forfaits kennen wel een standaardfout -waarde (bijvoorbeeld gasvormige verliezen). Het verdient aanbeveling de grondslag voor het al dan niet toekennen van onzekerheid te documenteren, omdat die keuze de uitkomsten (te toetsen grootheden) en kansen op overtreding sterk beïnvloedt.
4. Het op nul stellen van de standaardfout in wettelijk vastgelegde forfaits heeft op de meeste hier geanalyseerde testbedrijven een groot reducerend effect (-40% of meer) op de standaardfout in de uitkomsten.
5. Er dient te worden gedocumenteerd dat de statistisch normale verdeling geschikt is voor het berekenen van de overtredingskans.
6. Er is geen geformaliseerde standaard set van testbedrijven met bekende invoer en uitvoer, waaraan nieuwe versies van de tool gecontroleerd kunnen worden. Die zou er wel moeten komen, om eventuele fouten bij aanpassing van de tool te kunnen opsporen.

Beoordeling van juiste werking (rekenkundig)

7. De rekentool is robuust en de berekeningen worden op correcte wijze uitgevoerd met inbegrip van de verrekening van bijbehorende standaardfouten (onder voorbehoud van een klein aantal in Hoofdstuk 2 genoemde punten). Voor een aantal gedetailleerde opmerkingen wordt verwezen naar Par. 3.1, Par. 3.3 en Bijlage II.
8. De rekentool is geschikt om de onzekerheid van overschrijding van gebruiksnormen vast te stellen, met inachtneming van de kanttekeningen in dit hoofdstuk.

Procedures bij gebruik van de rekentool

9. De gebruiker kan door de methode van invullen van gegevens de overtredingskansen beïnvloeden. Het gaat hierbij om de wijze van invoer van de bedrijfsgegevens en het aantal vrachten, zoals hieronder toegelicht.

Op de tabbladen waar begin- en eindvoorraden en aan-/afvoer worden ingevuld, maakt de gebruiker een keuze door of (a) aantallen en hoeveelheden of massa van dieren en producten te specificeren, die dan via forfaitaire gehalten worden vertaald naar massa nutriënten (stikstof, fosfaat); of (b) de stromen en voorraden direct te formuleren in massa nutriënten (stikstof, fosfaat). Deze keuze heeft soms grote invloed op de standaardfout in de uitkomst, en daarmee op de kans op boete. In de geanalyseerde testbedrijven nam zowel voor stikstof als fosfaat de standaardfout in de uitkomsten van de tool meestal toe, wanneer de invulmethode 'kilogrammen direct' werd gebruikt. De toename van de standaardfout bedroeg maximaal een factor 1.57 (stikstof) en 1.45 (fosfaat).

Ook het aantal vrachten beïnvloedt de standaardfout op de uitkomst. Met toenemend aantal vrachten wordt de standaardfout gereduceerd. Hanteren van het werkelijk aantal vrachten – in plaats van één gecumuleerde vracht – kan fors bijdragen aan de verlaging van de standaardfout. Mogelijk kan hier de vrijheid van de gebruiker beperkt worden door het aantal vrachten gelijk te stellen aan het aantal gedocumenteerde vrachten (transportbewijzen).

Suggestie voor beperkte aanpassing van de rekentool

10. De status van de bijstellingsvinkjes (aan of uit) in formulier 'Resultaten bijstellen', tabbladen Productie DM, Gebruik DM (bruto N), Gebruik OM (bruto N) en Gebruik KM worden bij het opslaan van de invoergegevens niet bewaard. Dat impliceert dat beboetbare kilo's niet altijd gereconstrueerd kunnen worden. Dit betekent dat het belangrijkste resultaat van de berekening (omdat hierop een boete kan volgen) achteraf niet kan worden nagerekend. Dit is onwenselijk.
11. Zie verder ook Par. 3.1, Par. 3.3 en Bijlage II.

Overschrijding bij zekere overtredingskansen

12. Bij een overtredingskans van 80% is de beboetbare overschrijding gelijk aan $0.84 \cdot SF$, waarbij SF de standaardfout in het berekende gebruik meststoffen. Wordt een overtredingskans van 90% aangehouden, dan is de beboetbare overschrijding uiteraard groter, namelijk $1.28 \cdot SF$. Dit is ongeveer anderhalf maal zo groot. De keuze van de overtredingskans heeft dus een groot effect op de beboetbare overschrijding.
13. De standaardfout in de uitkomst, en daarmee de beboetbare overschrijding bij gegeven overtredingskansen (bijvoorbeeld 80%), ligt hoger wanneer bedrijfsgegevens ingevoerd worden als 'kilogrammen direct'. Bij deze invoermethode (DIR) worden voorraden en aan- en afvoerposten (dieren, dierlijke producten, voeders, mest) rechtstreeks uitgedrukt in totale massa stikstof en fosfaat, in plaats van in aantallen of massa die met een forfaitair gehalte worden vermenigvuldigd. Bij één van de testbedrijven was de overschrijding bij methode DIR ongeveer anderhalf keer zo groot als wanneer de originele gegevens werden gebruikt (die deels in 'kilogrammen direct' en deels in aantallen waren gespecificeerd).

14. Bij een overtredingskans van 80% hebben alle bedrijven met dieren een overschrijding van de gebruiksruijnte voor (totaal stikstof in) dierlijke mest (DM) met ca 15% of meer (Tabel B7.2 en B7.3). In drie bedrijven bedraagt de overschrijding 50 à 60% van de gebruiksruijnte, en in twee gevallen zelfs meer dan 100%. Ongeveer dezelfde waarden voor relatieve overschrijdingen worden gevonden voor fosfaat. Bij een overtredingskans van 90% stijgen alle overschrijdingen met bovengenoemde factor van anderhalf.
15. Uitgedrukt ten opzichte van de eigen mestproductie kunnen de overschrijdingen van de gebruiksruijnte enkele tientallen procenten van de productie bedragen, afhankelijk van het bedrijf, de vooropgestelde overtredingskans (80% of 90%), en de getoetste grootheid (stikstof dierlijke mest, fosfaat).
16. De relatieve overschrijding bij vooropgestelde overtredingskans (bv. 80%) is veel groter voor gebruik van (totaal stikstof in) dierlijke mest dan voor 'gebruik stikstof' (lees: 'gebruik werkzame stikstof'). Dit komt doordat de standaardfout bij gebruik werkzame stikstof (óók indien dit stikstof uit dierlijke mest betreft) meestal veel kleiner is dan de standaardfout bij gebruik DM. Dit verschil ontstaat doordat bij de conversie van totaal stikstof naar werkzame stikstof uit dierlijke mest een standaardfout van 10% wordt toegekend aan de balansposten die tezamen het gebruik van werkzame stikstof bepalen. Deze 10% wordt opgelegd en daarmee wordt de reeds bekende (berekende) standaardfout in gebruik DM terzijde geschoven. **Voor deze werkwijze ontbreekt een duidelijke grondslag. Daarmee ontbreekt ook de onderbouwing voor eventuele beboeting voor overschrijding van de stikstofgebruiksnorm, bij bedrijven die veel dierlijke mest gebruiken.**
17. Bij toetsing aan de gebruiksruijnte voor (totaal stikstof in) dierlijke mest is vrijwel steeds de standaardfout in de voorraden dierlijk mest (25%) en/of de standaardfout in de gasvormige stikstofverliezen (20%) de belangrijkste bron van onzekerheid.
18. Bij toetsing aan de stikstofgebruiksruijnte en de fosfaatgebruiksruijnte (gebruik meststoffen) is in de gebruikte testbedrijven vrijwel steeds de standaardfout in het gebruik van dierlijke mest de belangrijkste bron van onzekerheid. Achterliggende bronnen van onzekerheid zijn voor stikstof de standaardfout in de voorraden dierlijke mest, en de standaardfout in gasvormige verliezen. Voor fosfaat zijn dat de standaardfout in de voorraden dierlijke mest, en soms de standaardfout in de eigen productie.
19. **Uit voorgaande volgt dat intensieve veebedrijven hun gebruiksruijnte met een factor 2 of meer kunnen overschrijden voordat beboet wordt. Dit zal zo blijven na eventuele herziening van de onzekerheidsmarges (standaardfouten). Dit wordt veroorzaakt doordat bij intensieve veebedrijven de aan- en afvoerstromen van stikstof en fosfaat, en de bijbehorende onzekerheidsmarges, groot zijn ten opzichte van hun gebruiksruijnte.**

Tot slot

20. Hoewel de gekozen 'testbedrijven' sterk uiteenlopende bedrijfstypen vertegenwoordigen, waarvan sommige ook vrij complex, bieden de resultaten van voorliggende studie niet de garantie dat de tool in alle werkelijk voorkomende situaties naar behoren werkt. Het is niet mogelijk – ook niet met veel grotere inspanning – om die verzekering te geven. Niet alleen is zo'n validatie principieel onmogelijk, de rekentool is bovendien complex door het grote aantal rekenregels en data. Daar komt bij dat de invoer op veel verschillende manieren door de gebruiker kan worden gedefinieerd, die zelfs voor één bedrijf niet allemaal gecontroleerd kunnen worden.

Bijlage I.

Opdrachtbrief

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

> Retouradres 2500 EK 's-Gravenhage

Commissie van Deskundigen Meststoffen
T.a.v. 10.2.e
Postbus 47
6700 AA WAGENINGEN

Agroketens en Visserij

Bezuidenhoutseweg 73
2500 EK 's-Gravenhage
www.minlnv.nl

Contactpersoon

10.2.e
Senior beleidsmedewerker

T 070-10.2.

Datum 7 september 2010
Betreft Rekenmodel gebruiksräume

Geachte Voorzitter,

Of ondernemers bij de bemesting van gronden de gebruiksnormen in acht nemen die gelden voor stikstof, fosfaat en dierlijke mest, wordt berekend op basis van diverse gegevens, waaronder de aanvoer, de productie en de afvoer van meststoffen, diervoeders en dieren. Voor de berekening maken Dienst Regelingen en de VWA gebruik van een rekenmodel dat is ontwikkeld door Alterra.

Bij toekomstige rechtszaken over overtreding van de normen kan de betrouwbaarheid van dit model aan de orde komen. Dit mede in verband met de foutmarges die in het model zijn ingebouwd.

Met het oog op de onderbouwing van procedures vraag ik u te beoordelen in hoeverre het model geschikt is om de onzekerheid van overschrijding van gebruiksnormen vast te stellen.

Daarnaast vraag ik u door middel van een gevoeligheidsanalyse inzichtelijk te maken welke parameters binnen de rekensystematiek de onnauwkeurigheid van de berekende overschrijding van de gebruiksnormen het sterkst beïnvloeden. De resultaten van deze analyse kunnen aanleiding geven te onderzoeken of de marges van gevoelige parameters verkleind kunnen worden.

DE DIRECTEUR AGROKETENS EN VISSERIJ,

Ir. C.A.C.J. Oomen

Leven
van het land,
geven
om natuur.

Bijlage II.

Details beoordeling parameter-onzekerheid

Specifieke opmerkingen (GV)

Hieronder worden puntsgewijs specifieke opmerkingen geplaatst bij sommige foutenmarges of delen uit de geraadpleegde notities.

- Blijkbaar is er een tolerantie van 3% voor de opgave van het oppervlak (vastgesteld door EU). Deze tolerantie wordt direct vertaald in een standaardfout van 3%. Is een tolerantie en standaardfout wel hetzelfde en is dit inderdaad de standaardfout die in de praktijk optreedt. In de notitie uit 2007 wordt aangegeven dat voor de berekening van de gebruiksruimte geen standaardfout is toegekend aan oppervlaktes. Er wordt aangegeven dat dit een fundamentele keuze is. Het is niet duidelijk waarom er geen standaardfout is toegekend.
- Aanvoer van kunstmest. Er wordt aangegeven dat de hoeveelheden kunstmest vrij nauwkeurig worden bepaald (0% standaard fout). Is dat inderdaad zo? Waaruit blijkt dit? Volgens mij is de onzekerheid in de hoeveelheid kunstmest die wordt aangevoerd groter dan die in het gehalte.
- Er zijn minimumeisen aan gehalten in kunstmeststoffen, waarbij een percentage voor maximale overschrijding wordt gegeven (0,3%), maar niet voor de overschrijding. De foutenmarge wordt gelijkgesteld aan die van de overschrijding. Dit kan een onderschatting zijn, indien de werkelijk overschrijding groter is. Deze verdeling is dus niet normaal verdeeld.
- De standaardfout in de schatting van de voorraad dierlijke mest is 25%. Dit lijkt me behoorlijk hoog.
- De standaardfout in de schatting van de aan- en afvoer van mest uitgedrukt in kg N per vracht wordt geschat op 3,5%. Dit lijkt me erg laag.
- De eenheden staan vaak niet altijd vermeld in de notities en spreadsheet. Dit kan tot verwarring/fouten leiden.
- De standaardfout in het aantal staldieren is 1 of 3% (volgens spreadsheet DBtabellen). Waarom leidt een veesaldo kaart tot een lagere standaardfout (1%) dan een diertelkaart (3%)? Wordt dit alleen veroorzaakt door het aantal waarnemingen (dagelijks versus maandelijks?). Is de standaardfout gerelateerd aan de grootte van de dieren? Dus aantal kippen grotere fout dan aantal varkens? Is de standaardfout in het aantal kippen (en ander pluimvee) niet hoger dan 3%?
- De standaardfout in het gewicht van dieren is geschat op 5%. Dit geldt dus zowel voor kippen als paarden. Is er geen relatie tussen de relatieve standaardfout en gewicht van een dier?
- Er worden gedetailleerde resultaten getoond voor mengvoer, die blijkbaar afkomstig zijn van veevoertabel 2004 (dit is niet zeker; dit is niet goed gedocumenteerd). Gezien de snelle ontwikkelingen in veevoersamenstelling is een update van deze tabel aan te bevelen.
- De standaardfout voor gasvormige emissies wordt voor alle diercat. en huisvestingssystemen op 20% gezet. Dit geldt voor alle cat., dus ook voor de cat. waar het verlies op 50% van de stalbalans is gezet. Een deel van de gasvormige emissies is gebaseerd op metingen en een deel op schattingen. Ik denk dat er duidelijke verschillen zijn de standaardfouten van gasvormige emissies tussen de verschillende diertypen. Zie bijvoorbeeld de discussie rond het gat in de stalbalans. Het is bijvoorbeeld bekend dat er een grote onzekerheid is in de gasvormige emissies uit pluimveemest.
- Voor BEX wordt een standaardfout van 0% gehanteerd, want dit hoort bij de vrije bewijsleer. Voor de overige excretie forfaits wordt 10% gehanteerd. Dit zijn ook wettelijke cijfers (en standaardfout werkingscoëfficiën. wordt bijvoorbeeld wel op 0% gezet) . Dit is niet consistent. Ook BEX kan een behoorlijke standaardfout hebben, omdat BEX om verschillende input gegevens vraagt.
- Uit de notitie blijkt dat er informatie wordt gebruikt uit 1993 over opbrengsten en gehalten van mais. Er zijn recentere studies, oa. PPO en Phillip Ehlert en ook BLGG heeft veel cijfers. Er zijn duidelijke bronnen die tot een verbetering kunnen leiden.
- Waarop is de gedetailleerde tabel met forfaits voor eieren gebaseerd?

Specifieke opmerkingen bij database (PH)

Tabel in Mest.mdb	Parameter	Standaard-fout (%)	Opmerking/oordeel
Diercat_Stalsys_	N en P excretie	20	Onduidelijk hoe deze waarden zijn vastgesteld
Excretieforfait	Mestproductie	5	
	KgNgr en KgPgr	20	
Diersoortcategorie	GemAantalDierenBoer	1 of 3	Verschil tussen diercategorieën lijkt willekeurig; waarom ezels en schapen 3% en kalkoenen en varkens 1%?
Forfaits_in_dieren	AantalStaldieren	1 of 3	Waarom parelhoenders 3% en eendagskuikens 1%?
Forfaits_in_dieren	GewogenGewAanAfvoer Staldieren	0,1	Nauwkeurigheid wegen in handelsverkeer is wettelijk vastgelegd. Gebruik van geijkte weegapparatuur Cat III is voorgeschreven. De nauwkeurigheidseis is 2%. De geschatte SF is te klein. Dit geldt ook voor gewogen gewicht aan- en afvoer van mengvoer en kunstmest.
GasvormigeVerliezen_	N_correctie	20	Het is niet terecht om voor de Ncorrectie wel een foutmarge te hanteren en voor de Nwerkingscoëfficiënt niet. Beide zijn proefondervindelijk vastgesteld (?). In een van de documenten wordt de marge van 0 op de Nwerkingscoëff. toegelicht door te stellen dat deze in de wet is vastgelegd, maar dat geldt ook voor de N-correctie en alle andere forfaits.
Ncorrectie	coef	0	
Nwerkingscoëfficiënt			
Input_SF	Aan/afvoer gewicht kracht/mengvoer en KM	0,1	Te klein; zie boven
Input_SF	KM stikstof percentage	0,3	Verschil in SF N en P percentages moet verschil opleveren in SF kg N en P aanafvoer. De SF kan worden berekend uit gewicht en gehalte. De geschatte SF's voor kg N en P zijn dan te groot. Dit geldt ook voor kracht/mengvoer.
	KM fosfaat percentage	0,8	
	KM kg N aanafvoer	2	
	KM kg P aanafvoer	2	
Input_SF	Melk kg N-excretie	0	Het is onjuist om hiervoor een SF=0 te hanteren
	Melk kg P-excretie	0	
Mestforfaits_DM	N forfait_DM	10	Voor alle mestsoorten wordt gelijke SF ingeschat. Dit is niet juist omdat er verschillen bestaan in de variatie van de N- en P-gehalten tussen mestsoorten (gegevens DR). Dus SF specificeren per mestsoort.
	Pforfait_DM	20	
Mestforfaits_DM	Nanalyse	3,5	Niet duidelijk waar deze SF op gebaseerd is; zou Accreditatieprogramma dierlijke mest; samenstelling AP05 (Bijlage H Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet) moeten zijn.
	Panalyse	8	
Mestforfaits_DM	GewichtAa_DM	5	Is te groot ingeschat; geijkte weegapparatuur is nauwkeuriger (2%)
Mestforfaits_DM	kgNaanaf_DM	3,5	Te klein; geen rekening gehouden met bemonsteringsfout. SF is afhankelijk van aantal vrachten (Hoeksma en van Riel, 2008)
	kgPaanaf_DM	8	
Mestforfaits_DM	kgNvracht_DM	25	SF N en P zijn niet gelijk wegens verschil in analysefout. SF kan berekend worden uit weegfout (2%), bemonsteringsfout (15%) en analysefout (3,5 en 8%). SF N wordt dan 16% en SF P 17%
	kgPvracht_DM	25	

Tabel in Mest.mdb	Parameter	Standaard- fout (%)	Opmerking/oordeel
Mestforfaits_nietDM	N forfait	5	Er worden SF's opgegeven terwijl forfaits van 0 worden vermeld?
	P forfait	10	
Mestforfaits_nietDM	Nanalyse	5	Niet duidelijk waar deze SF op gebaseerd is; zou Accreditatieprogramma dierlijke mest; samenstelling AP05 (Bijlage H Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet) moeten zijn.
	Panalyse	10	
Mestforfaits_nietDM	kgNaanaf_mest	20	SF N en P zijn niet gelijk wegens verschil in analysefout. Rekening gehouden met bemonsteringsfout? SF is afhankelijk van aantal vrachten.
	kgPaanaf_mest	20	
Mestforfaits_nietDM	kgNvracht_mest	25	SF N en P zijn niet gelijk wegens verschil in analysefout. SF kan berekend worden uit weegfout, bemonsteringsfout en analysefout. Bemonsteringsfout is niet bekend maar is groter dan voor DM. Deze SF moet dus groter worden ingeschat dan voor DM
	kgPvracht_mest	25	
Mestforfaits_nietDM	GewVr_mest	15	Er van uitgaande dat vrachten niet_DM gewogen dienen te worden met geijkte weegapparatuur, dan zijn deze SF's te hoog ingeschat.
	GewAa_mest	5	
Ruwvoer	GewGewogen	0,1	Te klein; zie boven
Ruwvoer			Wat betekenen al die afkortingen (SFSGDS)?

Specifieke opmerkingen (HTB)

(a) Dummy Nauwkeurigheid

Aangegeven marges lijken i.h.a. redelijk.

Enkele opmerkingen:

- P 6. Rassen zouden voor aardappel geregistreerd moeten worden (de stikstofnorm loopt daar van 220 tot 270.)
- P 7. 10% lijkt hoog voor s.d. in gehalten kunstmest
- SF van 30% in overige org meststoffen is terecht hoog bij deze lage bemonsteringsfrequentie van 1x per 5000 ton; is die freq. dan niet veel te laag?
- P 8. Voeders: bij enkelvoudige ruwvoerders lijkt SF=15% op gehalten redelijk; wat is hier aangenomen?
- P 8 Par 3.4.8: waarom alleen eieren genoemd en geen melk?
- Par 3.4.9: 'een waarde per dier'; wordt hier diercategorie bedoeld?
- P 9. S.d. van voorraadverschillen mest: waarom anders voor varkens dan melkvee?
- NB alle vgl'n met voorraadverschillen: normaal betekent een positief voorraadverschil dat de voorraad is toegenomen; hier wordt deze conventie omgekeerd; bewaken dat dit overal consistent is doorgevoerd!
- P 12. Indien de werkingscoëff (wettelijk vastgestelde param) een s.d. van 0 heeft, zou het consequent zijn om ook de gasvormige verliezen de wettelijk toegekende (milieuvergunning) waarde te hanteren (p. 10).
- P 13. Begrijp niet waarom er over de onzekerheid zelf nog een keer een s.d. gelegd wordt: 32+15%, 64+30% etc.

(b) SF invoerparameters handavingsmarges (xls)

- Afvoer DM: hier wordt 3.5% genoemd; hoe verhoudt dit zich tot de 15% of 30% genoemd in Dummy notitie p 13.?
- Gehalten N en P in kunstmest, hier wordt 0.3 resp. 0.8 gegeven als absolute waarde van SF. Welke eenheid hoort hierbij?
- Bij een aantal getallen ontbreekt het %-teken, terwijl de volgende kolom wel 'relatief' aangeeft.
- Indien de voorraad schatting met zo'n grote fout is behept, geldt dit nog sterker voor de voorraadverandering. Indien bovendien de onzekerheid altijd leidt tot marges die in voordeel van ondernemer worden verdisconteerd, ontstaat rond deze post (voorraadwijziging) een mogelijkheid te frauderen, door grote voorraden aan te houden (en die hoeven daartoe niet te wijzigen).

(c) SF 18.10.2007 (word doc)

- P 3 onderaan, stalbalans-ruwvoer: de cijfers/tekst ('voorstel') in rood lijkt me redelijk (mbt gehalten, tonnen en aan/afvoer)
- De SF waarden bij rechtstreekse invoer van N en P205 in ruwvoer zijn anders dan bij de basiscijfers waaruit deze worden berekend (massa * gehalte). Echter omdat de boer ook altijd via deze weg moet schatten, dient de tool zodanige SF waarden te hanteren dat de uitkomst (N en P205 stroom) steeds dezelfde fout heeft. (anders wordt het wanneer de bepalingmethode verandert; maar de N-inhoud van een vracht ruwvoeder kan nu eenmaal niet rechtstreeks gewogen worden)
- P 4 onderaan: De SF van bijproducten (volumes en gehalten) lijken me zeker te laag; zelfs voor krachtvoerders zijn de SF waarden zeer laag.
- P 5 onderaan; deze tabel is verwarrend; hier staat bv dat SF voor fosfaatgehalte in mengvoer 0.029% is, want absolute SF eenheid is %.
- Dit laatste zou %punt moeten zijn ipv %. Dan is de fout 0.029 %punt. Vergelijking tussen tabel en voorafgaande tekst leert dat SFvalue steeds de fout is als fractie van de parameterwaarde.
- P 6. Gasvormig verlies: zie eerder, is het wel consequent hierop een SF te hanteren indien niet op w.c.?
- P 6. SF op gehalten in mest lijken me te laag, zowel forfait als gemeten; 15% is beter
- P 7 bovenaan: aan/afvoer direct: SF=1.1 en 2.6 % is erg laag, want gehalten hebben hogere SF. Alleen bij km zou dit kunnen.
- OM gemeten Ngehalte SF=5% erg laag
- P 8 tabel KM Npercentage weer verwarrend: 'absolute SF'=0.3%, maar het getal onder SFvalue is 0.003, dit is dus 0.3%punt.

(d) DBtabellen.xls

Tabel3wcDM: SF overal nul gesteld, conform uitgangspunt.

SFinputparameters:

- 0.01 zeer laag voor soortelijk gewicht ruwvoerders
- Eigen prod gewogen ruwvoeder 0.001 zeer laag
- Ruwvoer Afvoer gewicht gewogen 0.001 zeer laag
- wcDM heeft hier wel een SF ongelijk nul!
- DMbegin voorraad gewicht direct SF=25 is hoog
- Idem eindvoorraad
- OM Afvoer volume SF=0.02 is laag
- OM voorraad gewicht SF=0.25 is hoog; zijn SF-en zo ingesteld dat bij volume * sg=gewicht de SF hetzelfde wordt als directe schatting?
- Tabel9Ruwvoerders: waarom verschillende SF?
- Tabel6Melk: de samenstelling wordt toch door afnemer zeer nauwkeurig bepaald? Waarom SF=0.10?

(e) Formule document v. 18.8.2011

- Algemeen: met dit document kan niet gecontroleerd worden of dimensies correct gebruikt worden. Er zijn talloze forfaits waarvan de dimensie niet is benoemd. Uiteraard is het wel noemen hiervan nog geen garantie dat er in de tool geen fouten mee gemaakt worden.
- Algemeen: de mogelijkheid nagaan om achteraf extra berekeningen ter controle uit te voeren. Bijvoorbeeld N en P overschot per ha; N en P consumptie per dier; N/P verhouding in voeders; N/P verhouding in ruwvoerders; N/P verhouding in mest; N/P verhouding in voorraden. Waar zijn echte balanschecks mogelijk? Dit alles om fouten in code op te sporen, zoals m.b.t. tekens en dimensies.
- p.11 $AgDM = \dots$; wordt in de tool begrensd dat A niet groter dan bedrijfsareaal Atot?
- P 11 $GRNDMc = \dots$ wordt laatste term aan rechterzijde in de tool begrensd door $Atot \cdot 250$?
- P 15: hier is sprake van resp. vervoersbewijzen en afleveringsbewijzen. Is dat hetzelfde? Zo ja, zelfde term gebruiken; zo nee, waarom niet zelfde methode?
- P 38: waarom wordt werkzame N opnieuw berekend, en niet alle overige grootheden? Hoe vaak moet je dit doen voor een stabiel resultaat (convergentie), en convergeert dit wel? ik zou denken reken alles 1x uit, met fout, en that's it.
- P.43-47, Bijlage II: overal eenheden vermelden.

Bijlage III.

Effect van marge bij wettelijke forfaits op uitkomsten

Testbedrijven – voor betekenis van bedrijfscodes zie Hoofdstuk 4.

Gbr_{DM}	Gebruik dierlijke mest stikstof (voor toetsing aan gebruiksruimte dierlijke mest)
Gbr_N	Gebruik stikstof (voor toetsing aan stikstofgebruiksruimte)
Gbr_{fos}	Gebruik fosfaat (voor toetsing aan fosfaatgebruiksruimte)
Ovr_{DM}	Overschot dierlijke mest (af te voeren want boven gebruiksruimte)
R_{DM}	Gebruiksruimte dierlijke mest
R_N	Stikstofgebruiksruimte
R_{fos}	Fosfaatgebruiksruimte
$Afvr_w$	Werkelijke afvoer
$Teveel_{DM}$	Overschrijding gebruiksruimte dierlijke mest Te weinig verantwoord (afgevoerd)
$Teveel_N$	Overschrijding stikstofgebruiksruimte
$Teveel_{fos}$	Overschrijding fosfaatgebruiksruimte

Kans =

- De kans dat het gebruik groter is dan de gebruiksruimte (DM en mest)
- De kans het overschot > werkelijke afvoer (verant)

Hieronder worden 4 tabellen gegeven. Twee voor stikstof, twee voor fosfaat.

Voor elk van deze nutriënten (stikstof en fosfaat) zijn de data op twee manieren ingevuld:

Origineel: hier zijn de uitkomsten uit de rekentool vastgesteld met de gegevens zoals aangeleverd door DR. Dit is een mengvorm van invoer uitgedrukt in aantallen / hoeveelheden (die door de rekentool met een forfaitair gehalte worden vermenigvuldigd), en invoer uitgedrukt in 'kilogrammen direct'.

Kilogrammen direct: hier zijn de uitkomsten van de rekentool vastgesteld nadat alle invoerposten – waar mogelijk - rechtstreeks zijn uitgedrukt in kilogrammen nutriënt (N en fosfaat). Dergelijke posten (zoals begin-, eindvoorraden van staldieren, mest, voeders; en aan- en afvoer van dieren, mest en voeders) worden dan dus niet door de tool berekend uit aantal/hoeveelheid (dieren, tonnen etc.) maal een forfaitair gehalte; dat is tevoren reeds gedaan. Zo wordt onzekerheid in het forfait dus bij voorbaat 'gepasseerd' en is er dus geen effect van het op nul stellen van forfait. Een uitzondering vormen de posten melkvee, overige graasdieren, gasvormig verlies en stikstof gebruik DM en stikstof gebruik OM (bruto->netto). Daar worden de kg meststof niet direct ingevuld, bij die posten blijven forfaitaire parameterwaarden dus een rol spelen. Daar kan het op nul stellen van de SF in zo'n forfait dus een effect hebben op de SF van uitkomsten. Overigens hebben sommige forfaits (origineel) reeds een SF waarde van 0, daar is dan uiteraard geen effect van nulstelling.

De middelste kolommen ('**Standaardfout**') geven de standaardfout op de uitkomsten met gebruikmaking van de oorspronkelijke SF waarden (normaal gebruikt in de tool).

De rechter kolommen ('**Standaardfout SF=0**') geven de standaardfout op de uitkomsten na het op nul stellen van de SF op forfaits. Op bedrijven waar deze 'nulstelling' een **groot effect** heeft op de SF van de uitkomsten, zijn de SF waarden **vet gedrukt**.

N – originele gegevens.

Bedrijf	Uitkomst			Standaardfout			Standaardfout SF=0		
	Gbr _{DM}	Gbr _N	Ovr _{DM}	Gbr _{DM}	Gbr _N	Ovr _{DM}	Gbr _{DM}	Gbr _N	Ovr _{DM}
TB1	13167	19768	-5535	50	681	50	50	681	50
TB2	5662	13281	1970	2169	621	2167	444	621	432
TB3	12888	8130	39633	4140	703	4138	1498	703	1491
TB4	366	257	10803	1155	20	1146	639	20	622
TB5	-1093	0	16561	6135	0	6134	3935	0	3933
TB6	2790	11	24240	2423	1	2422	2297	1	2296
TB7	14527	17557	53180	10249	784	10248	4509	784	4507
TB8	2381	1429	12624	3757	143	3757	2172	143	2171
TB9	17658	16429	2906	2798	817	2797	2069	817	2068

Bedrijf	Toetswaarde			Standaardfout			Standaardfout SF=0		
	R _{DM}	R _N	Afvr _w	R _{DM}	R _N	Afvr _w	R _{DM}	R _N	Afvr _w
TB1	18702	21991	0	0	0	0	0	0	0
TB2	11742	15333	8050	0	0	101	0	0	101
TB3	6079	6100	32824	0	0	141	0	0	141
TB4	2074	1853	12511	0	0	146	0	0	146
TB5	0	0	17654	0	0	121	0	0	121
TB6	56	116	21506	0	0	67	0	0	67
TB7	15414	20203	54067	0	0	138	0	0	138
TB8	2994	2626	13237	0	0	56	0	0	56
TB9	17438	15533	2686	0	0	77	0	0	37

Bedrijf	Uitkomst - Toets			Kans			Kans SF=0		
	Teveel _{DM}	Teveel _N	Teveel _{DM}	Teveel _{DM}	Teveel _N	Teveel _{DM}	Teveel _{DM}	Teveel _N	Teveel _{DM}
TB1	-5535	-2223	-5535	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0
TB2	-6080	-2052	-6080	0.3	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0
TB3	6809	2030	6809	95.0	99.8	95.0	100.0	99.8	100.0
TB4	-1708	-1596	-1708	7.0	0.0	7.0	0.4	0.0	0.4
TB5	-1093	0	-1093	42.9	0.0	42.9	39.1	0.0	39.1
TB6	2734	-105	2734	87.0	0.0	87.0	88.3	0.0	88.3
TB7	-887	-2646	-887	46.6	0.0	46.6	42.2	0.0	42.2
TB8	-613	-1197	-613	43.5	0.0	43.5	38.9	0.0	38.9
TB9	220	896	220	53.1	86.4	53.1	54.2	86.4	54.2

N – kilogrammen direct.

Bedrijf	Uitkomst			Standaardfout			Standaardfout SF=0		
	Gbr _{DM}	Gbr _N	Ovr _{DM}	Gbr _{DM}	Gbr _N	Ovr _{DM}	Gbr _{DM}	Gbr _N	Ovr _{DM}
TB1	13167	19768	-5535	50	711	50	50	711	50
TB2	5662	13281	1970	2182	1021	2180	559	1021	550
TB3	12888	8130	39633	4437	703	4434	2429	703	2425
TB4	366	257	10803	1269	20	1261	991	20	980
TB5	-1093	0	16561	7605	0	7604	6539	0	6538
TB6	2790	11	24240	3795	1	3795	3751	1	3750
TB7	14527	17557	53180	10888	784	10887	7018	784	7016
TB8	2381	1429	12624	4598	143	4598	3559	143	3559
TB9	17658	16429	2906	3213	819	3213	2685	819	2685

Bedrijf	Toetswaarde			Standaardfout			Standaardfout SF=0		
	R _{DM}	R _N	Afvr _w	R _{DM}	R _N	Afvr _w	R _{DM}	R _N	Afvr _w
TB1	18702	21991	0	0	0	0	0	0	0
TB2	11742	15333	8050	0	0	101	0	0	101
TB3	6079	6100	32824	0	0	141	0	0	141
TB4	2074	1853	12511	0	0	146	0	0	146
TB5	0	0	17654	0	0	121	0	0	121
TB6	56	116	21506	0	0	67	0	0	67
TB7	15414	20203	54067	0	0	138	0	0	138
TB8	2994	2626	13237	0	0	56	0	0	56
TB9	17438	15533	2686	0	0	29	0	0	29

Bedrijf	Uitkomst - Toets			Kans			Kans SF=0		
	Teveel _{DM}	Teveel _N	Teveel _{DM}	Teveel _{DM}	Teveel _N	Teveel _{DM}	Teveel _{DM}	Teveel _N	Teveel _{DM}
TB1	-5535	-2223	-5535	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0
TB2	-6080	-2052	-6080	0.3	2.2	0.3	0.0	2.2	0.0
TB3	6809	2030	6809	93.8	99.8	93.8	99.7	99.8	99.7
TB4	-1708	-1596	-1708	8.9	0.0	8.9	4.2	0.0	4.2
TB5	-1093	0	-1093	44.3	0.0	44.3	43.4	0.0	43.4
TB6	2734	-105	2734	76.4	0.0	76.4	76.7	0.0	76.7
TB7	-887	-2646	-887	46.8	0.0	46.8	45.0	0.0	45.0
TB8	-613	-1197	-613	44.7	0.0	44.7	43.2	0.0	43.2
TB9	220	896	220	52.7	86.3	52.7	53.3	86.3	53.3

P_2O_5 - originele gegevens.

Bedrijf	Uitkomst			Standaardfout			Standaardfout SF=0		
	Gbr _{DM}	Gbr _{fos}	Ovr _{DM}	Gbr _{DM}	Gbr _{fos}	Ovr _{DM}	Gbr _{DM}	Gbr _{fos}	Ovr _{DM}
TB1	6924	10104	-1845	61	162	61	61	162	61
TB2	4462	6928	6441	358	360	276	353	355	269
TB3	8211	8308	27612	1373	1373	1354	986	986	960
TB4	-2111	-2111	4999	442	442	386	335	335	257
TB5	-2694	-2694	27349	7042	7042	7026	4217	4217	4190
TB6	-1371	-1360	11641	1437	1437	1434	1415	1415	1412
TB7	8435	8435	30838	4201	4201	4197	2495	2495	2489
TB8	1320	1320	5680	1883	1883	1882	1034	1034	1033
TB9	5963	6155	1021	1142	1142	1141	799	799	799

Bedrijf	Toetswaarde			Standaardfout			Standaardfout SF=0		
	R _{DM}	R _{fos}	Afvr _w	R _{DM}	R _{fos}	Afvr _w	R _{DM}	R _{fos}	Afvr _w
TB1	8769	8769	0	0	0	0	0	0	0
TB2	5871	5871	7850	0	0	228	0	0	228
TB3	2318	2318	21719	0	0	225	0	0	225
TB4	915	915	8025	0	0	214	0	0	214
TB5	0	0	30043	0	0	471	0	0	471
TB6	30	30	13041	0	0	91	0	0	91
TB7	7244	7822	29647	0	0	173	0	0	173
TB8	1321	1321	5681	0	0	55	0	0	55
TB9	5992	5992	1049	0	0	58	0	0	20

Bedrijf	Uitkomst - Toets			Kans			Kans SF=0		
	Teveel _{DM}	Teveel _{fos}	Teveel _{DM}	Teveel _{DM}	Teveel _{fos}	Teveel _{DM}	Teveel _{DM}	Teveel _{fos}	Teveel _{DM}
TB1	-1845	1335	-1845	0.0	100.0	0.0	0.0	100.0	0.0
TB2	-1409	1057	-1409	0.0	99.8	0.0	0.0	99.9	0.0
TB3	5893	5990	5893	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
TB4	-3026	-3026	-3026	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TB5	-2694	-2694	-2694	35.1	35.1	35.1	26.1	26.1	26.1
TB6	-1401	-1390	-1400	16.5	16.7	16.5	16.1	16.3	16.1
TB7	1191	613	1191	61.2	55.8	61.2	68.3	59.7	68.3
TB8	-1	-1	-1	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0
TB9	-29	163	-28	49.0	55.7	49.0	48.6	58.1	48.6

P_2O_5 – kilogrammen direct.

Bedrijf	Uitkomst			Standaardfout			Standaardfout SF=0		
	Gbr _{DM}	Gbr _{fos}	Ovr _{DM}	Gbr _{DM}	Gbr _{fos}	Ovr _{DM}	Gbr _{DM}	Gbr _{fos}	Ovr _{DM}
TB1	6924	10104	-1845	61	161	61	61	161	61
TB2	4462	6928	6441	431	433	366	431	433	366
TB3	8211	8308	27612	1553	1553	1536	1524	1524	1507
TB4	-2111	-2111	4999	462	462	410	462	462	410
TB5	-2694	-2694	27349	6995	6995	6979	6995	6995	6979
TB6	-1371	-1360	11641	2089	2089	2087	2089	2089	2087
TB7	8435	8435	30838	3956	3956	3953	3956	3956	3953
TB8	1320	1320	5680	2068	2068	2067	1598	1598	1597
TB9	5963	6155	1021	1218	1218	1218	1053	1053	1052

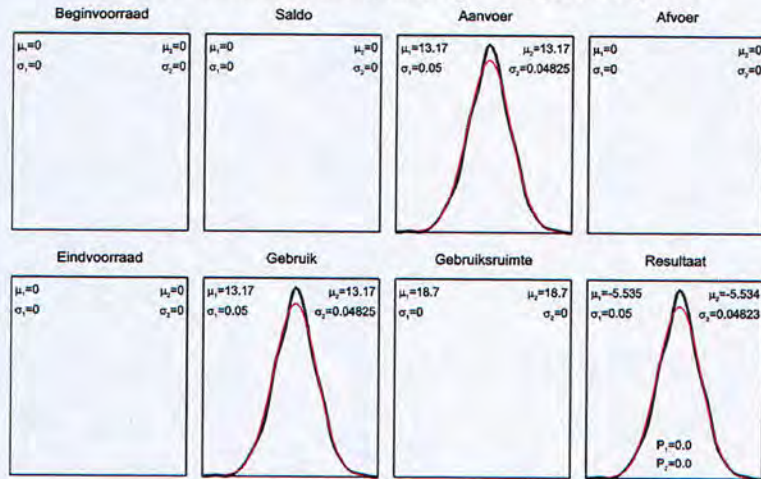
Bedrijf	Toetswaarde			Standaardfout			Standaardfout SF=0		
	R _{DM}	R _{fos}	Afvr _w	R _{DM}	R _{fos}	Afvr _w	R _{DM}	R _{fos}	Afvr _w
TB1	8769	8769	0	0	0	0	0	0	0
TB2	5871	5871	7850	0	0	228	0	0	228
TB3	2318	2318	21719	0	0	225	0	0	225
TB4	915	915	8025	0	0	214	0	0	214
TB5	0	0	30043	0	0	471	0	0	471
TB6	30	30	13041	0	0	91	0	0	91
TB7	7244	7822	29647	0	0	173	0	0	173
TB8	1321	1321	5681	0	0	55	0	0	55
TB9	5992	5992	1049	0	0	26	0	0	26

Bedrijf	Uitkomst - Toets			Kans			Kans SF=0		
	Teveel _{DM}	Teveel _{fos}	Teveel _{DM}	Teveel _{DM}	Teveel _{fos}	Teveel _{DM}	Teveel _{DM}	Teveel _{fos}	Teveel _{DM}
TB1	-1845	1335	-1845	0.0	100.0	0.0	0.0	100.0	0.0
TB2	-1409	1057	-1409	0.1	99.3	0.1	0.1	99.3	0.1
TB3	5893	5990	5893	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
TB4	-3026	-3026	-3026	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TB5	-2694	-2694	-2694	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0
TB6	-1401	-1390	-1400	25.1	25.3	25.1	25.1	25.3	25.1
TB7	1191	613	1191	61.8	56.2	61.8	61.8	56.2	61.8
TB8	-1	-1	-1	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0
TB9	-29	163	-28	49.1	55.3	49.1	48.9	56.2	48.9

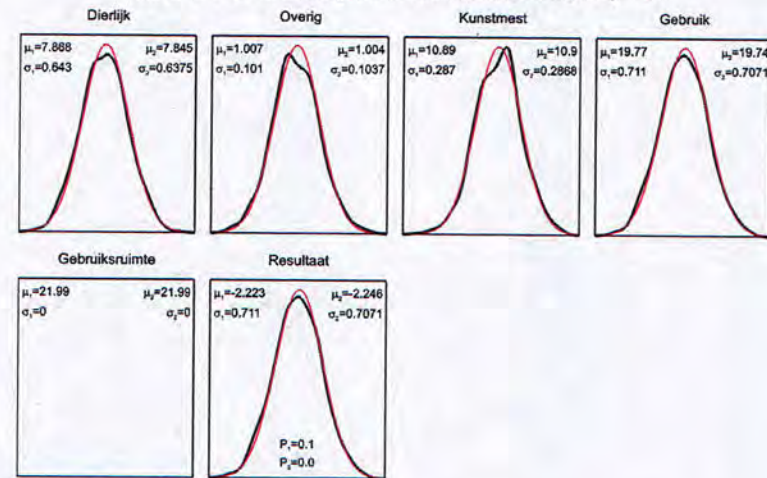
Bijlage IV.

Verdeling van de foutmarge op uitkomsten

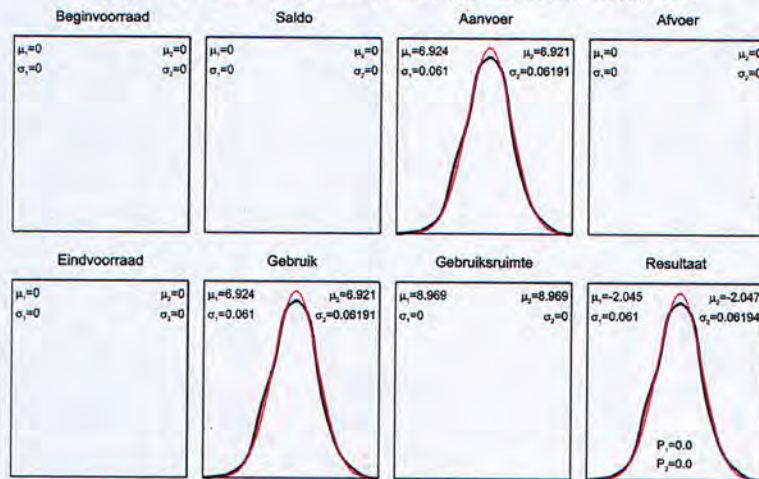
Bijlage 4.1 N Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB1

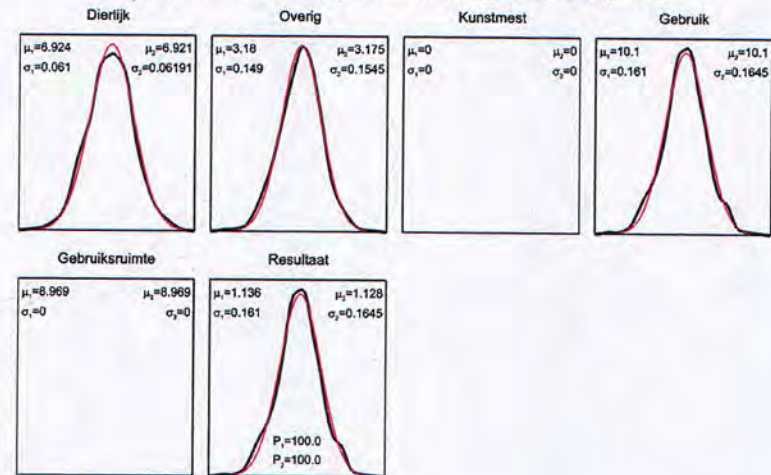
Bijlage 4.2 N Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB1

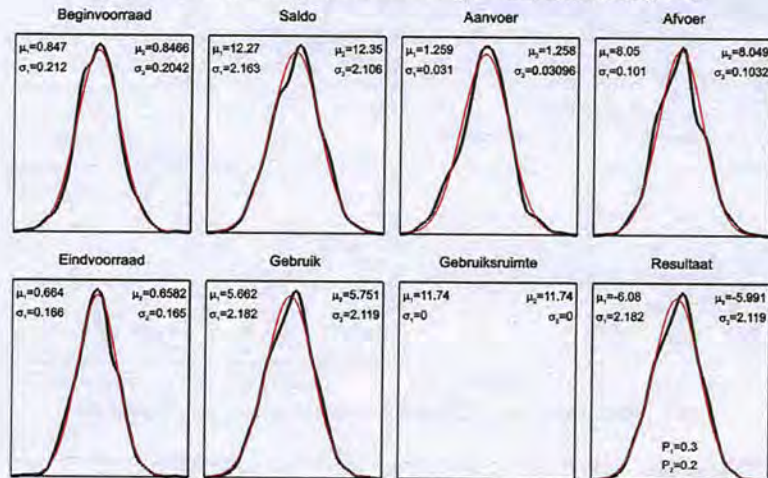
Bijlage 4.3 P Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB1

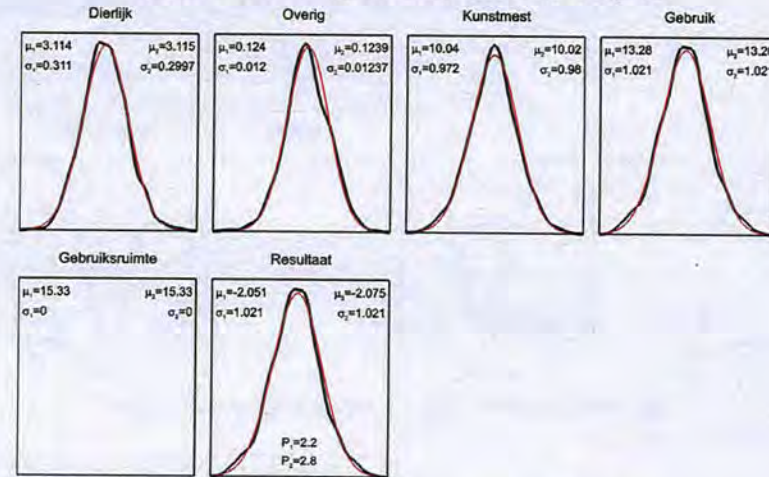
Bijlage 4.4 P Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB1

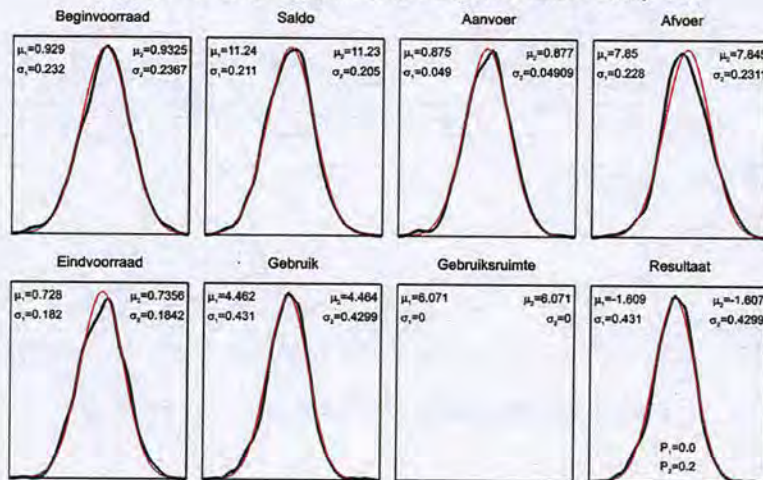
Bijlage 4.5 N Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB2

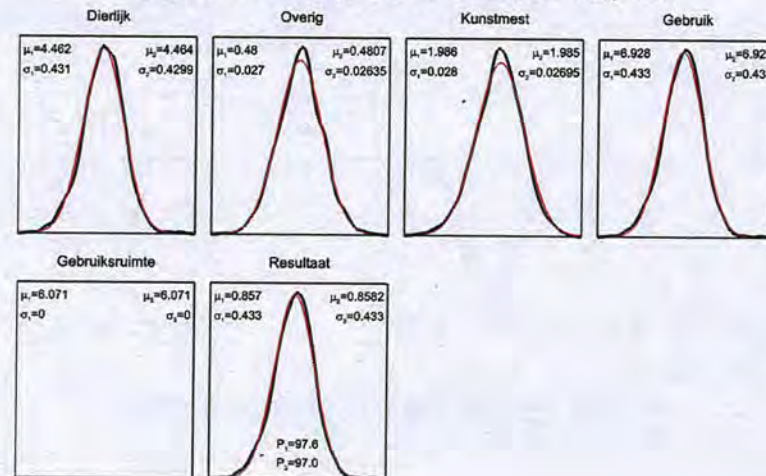
Bijlage 4.6 N Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB2

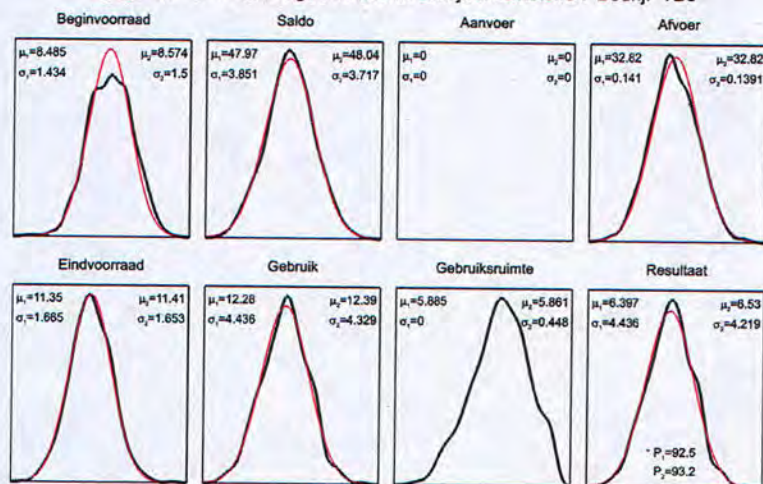
Bijlage 4.7 P Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB2

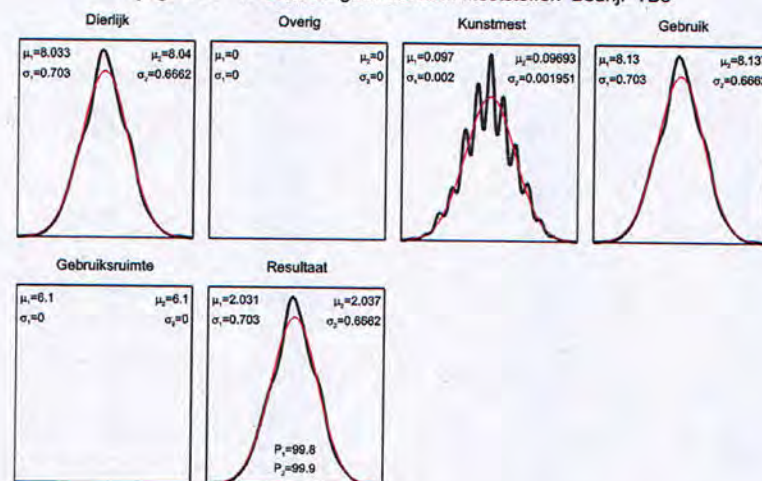
Bijlage 4.8 P Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB2

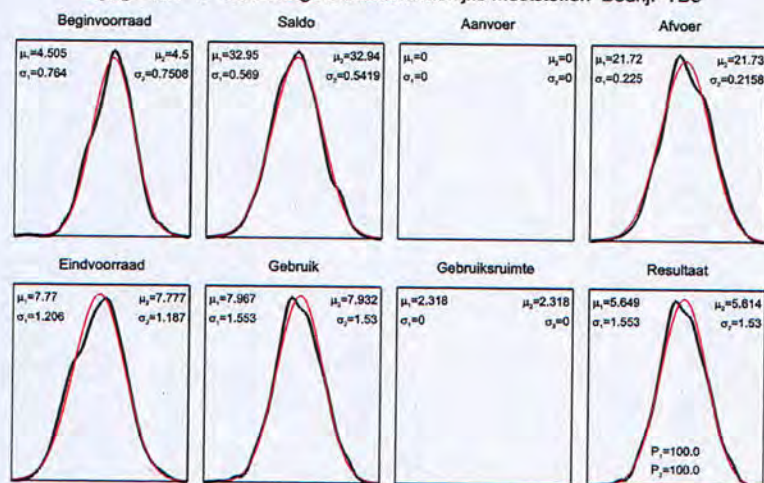
Bijlage 4.9 N Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB3

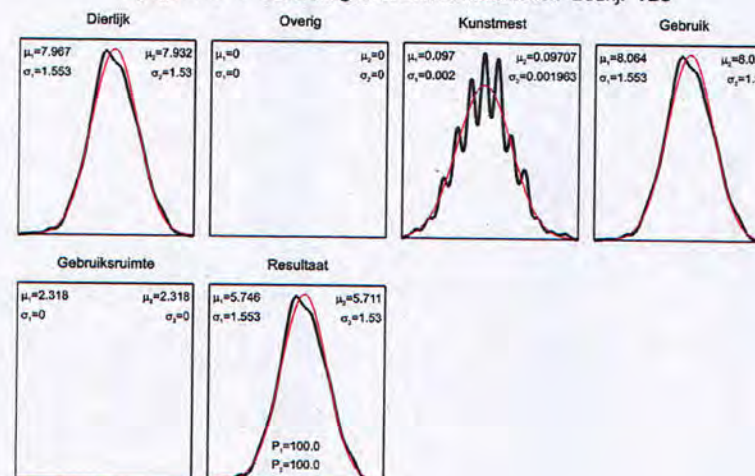
Bijlage 4.10 N Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB3

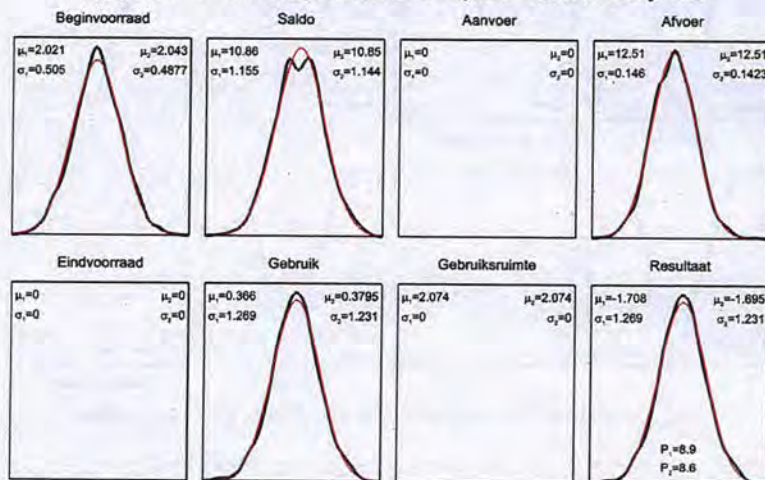
Bijlage 4.11 P Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB3

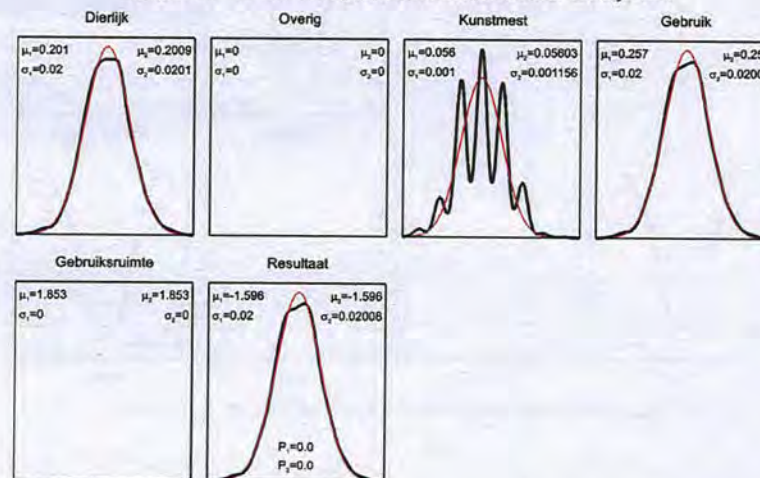
Bijlage 4.12 P Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB3

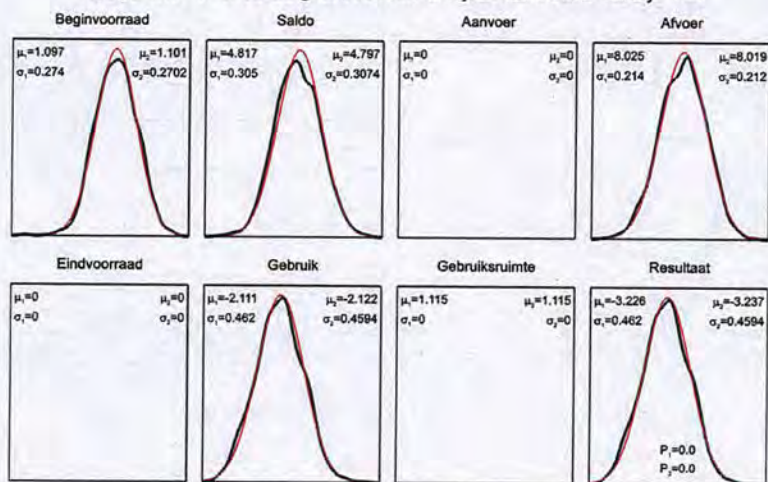
Bijlage 4.13 N Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB4

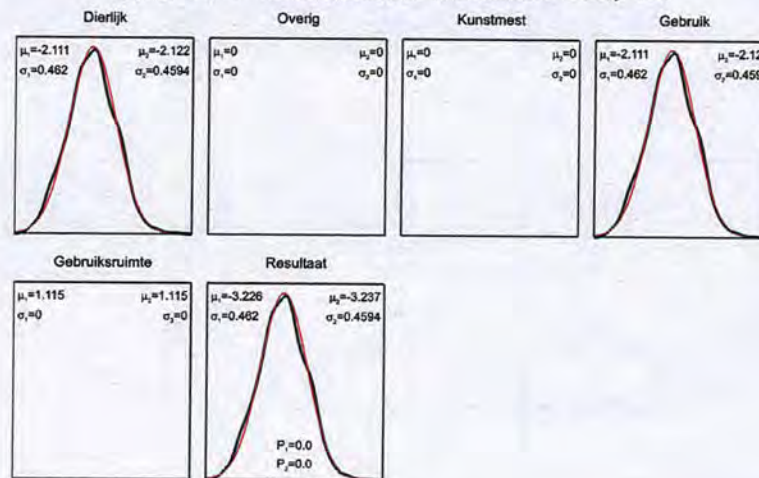
Bijlage 4.14 N Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB4

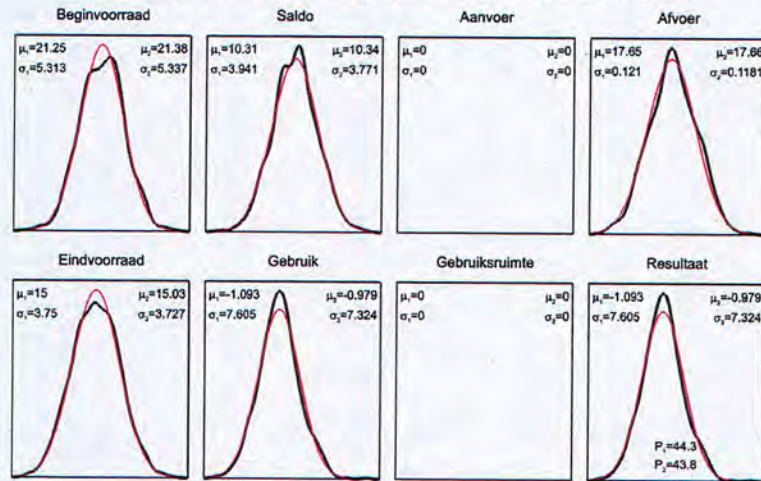
Bijlage 4.15 P Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB4

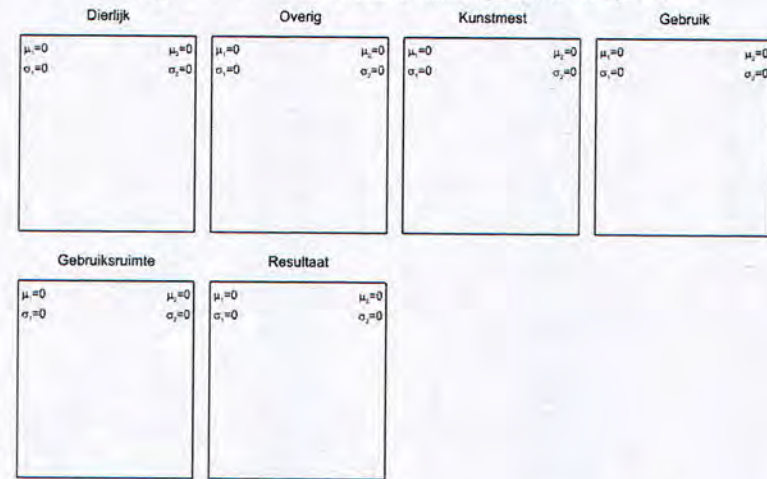
Bijlage 4.16 P Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB4

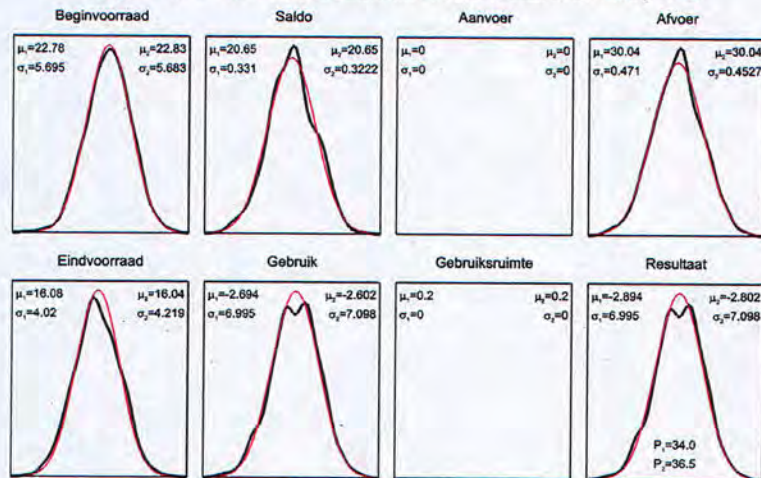
Bijlage 4.17 N Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB5

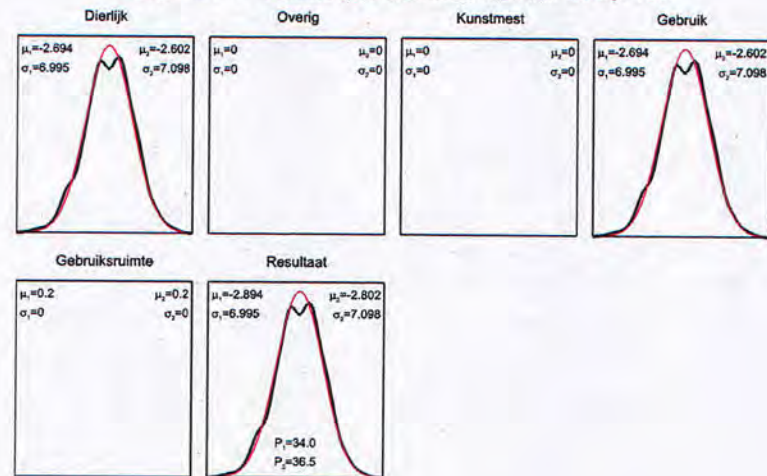
Bijlage 4.18 N Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB5

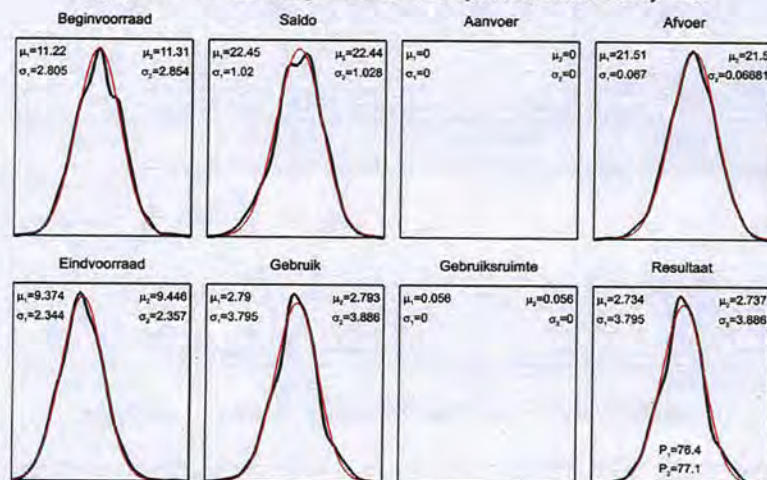
Bijlage 4.19 P Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB5

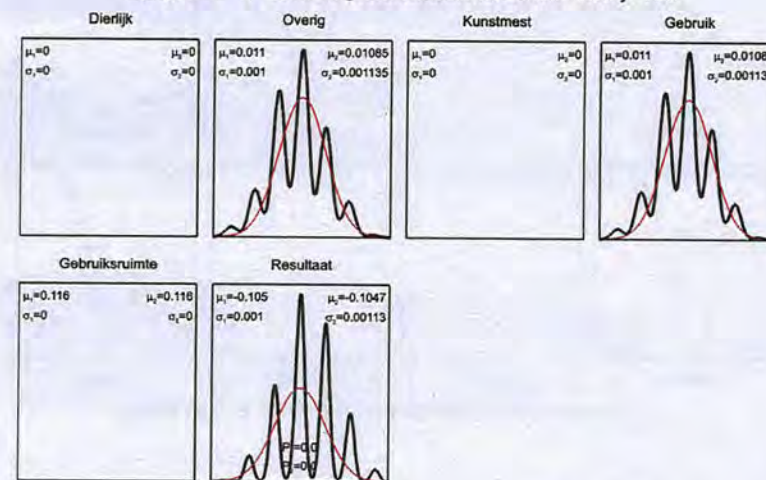
Bijlage 4.20 P Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB5

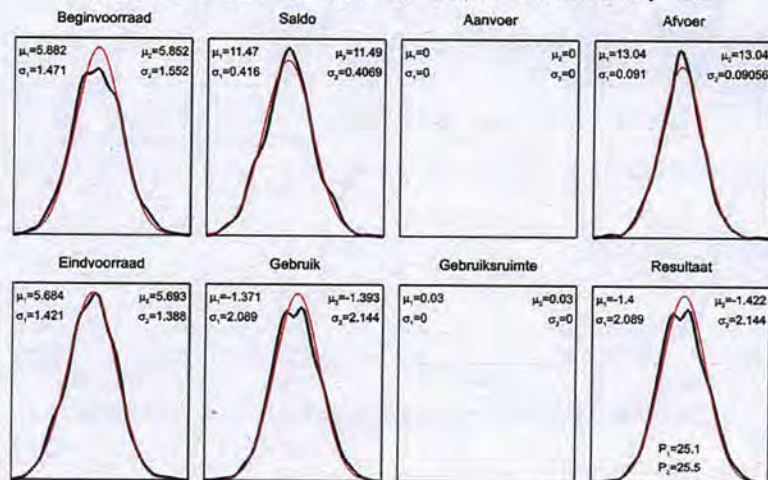
Bijlage 4.21 N Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB6

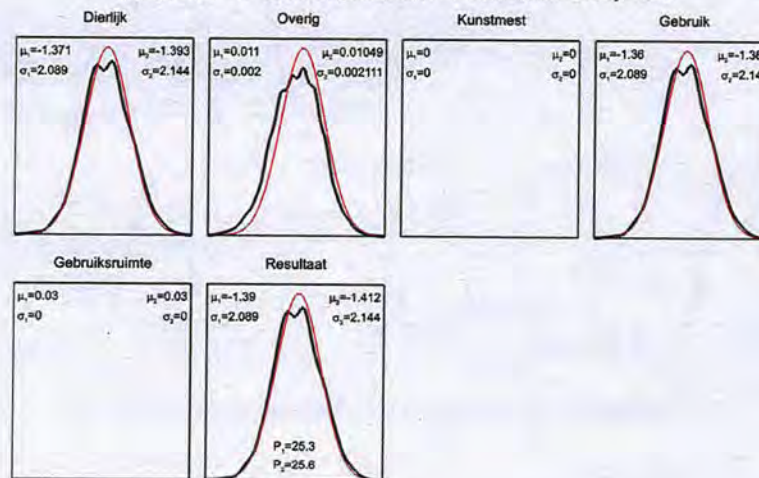
Bijlage 4.22 N Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB6

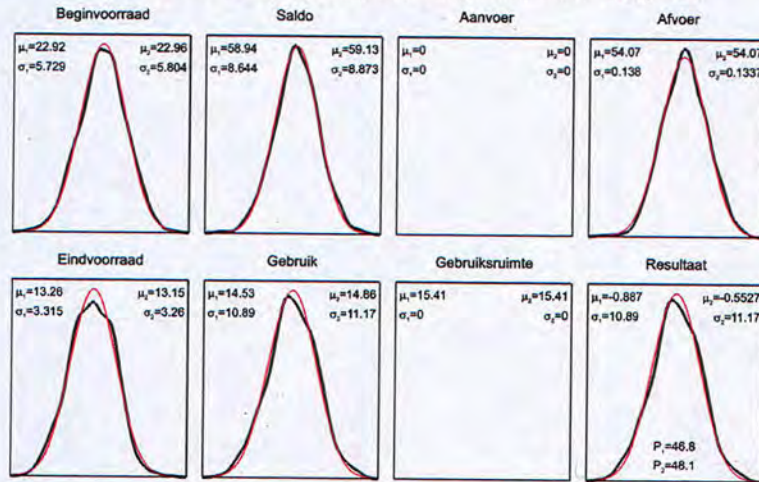
Bijlage 4.23 P Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB6

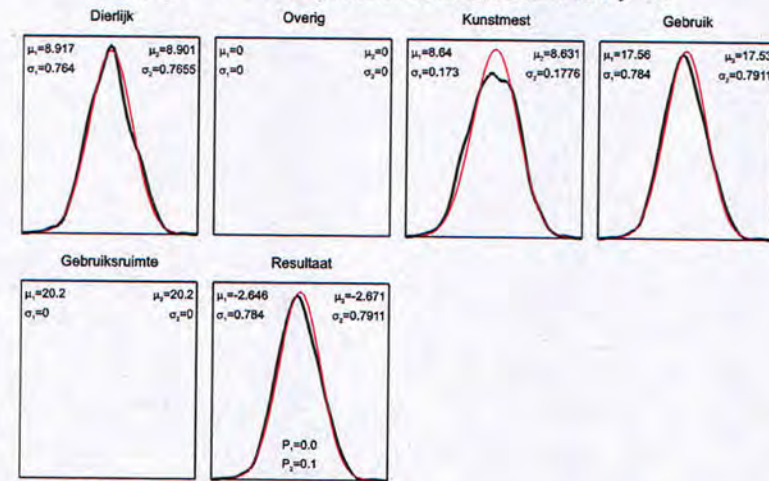
Bijlage 4.24 P Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB6

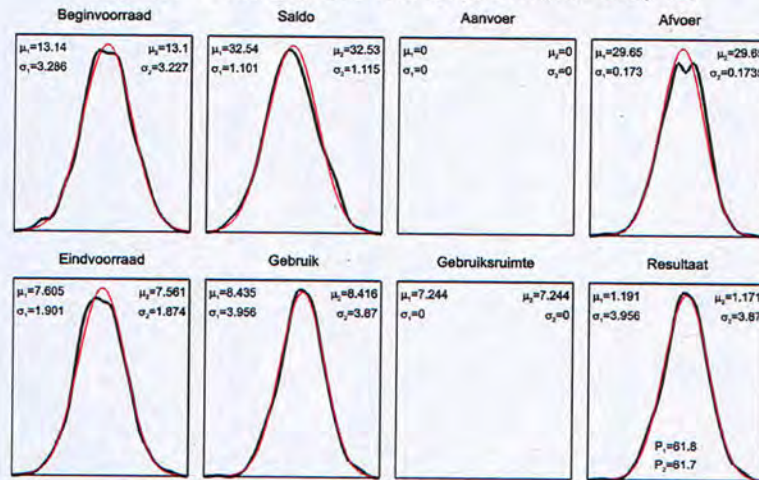
Bijlage 4.25 N Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB7

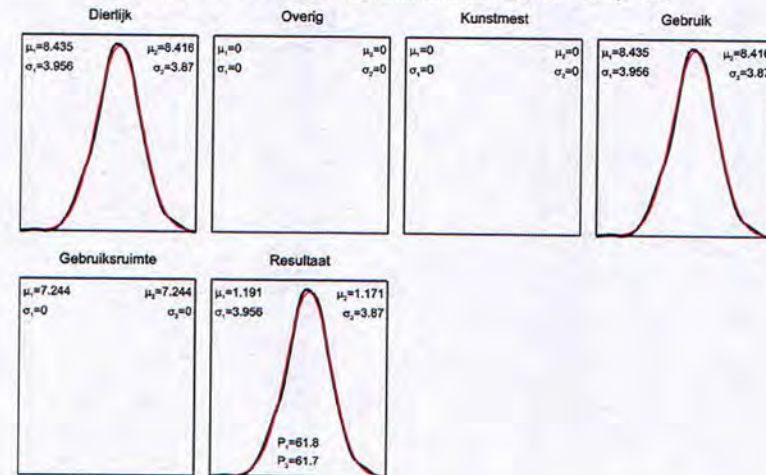
Bijlage 4.26 N Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB7

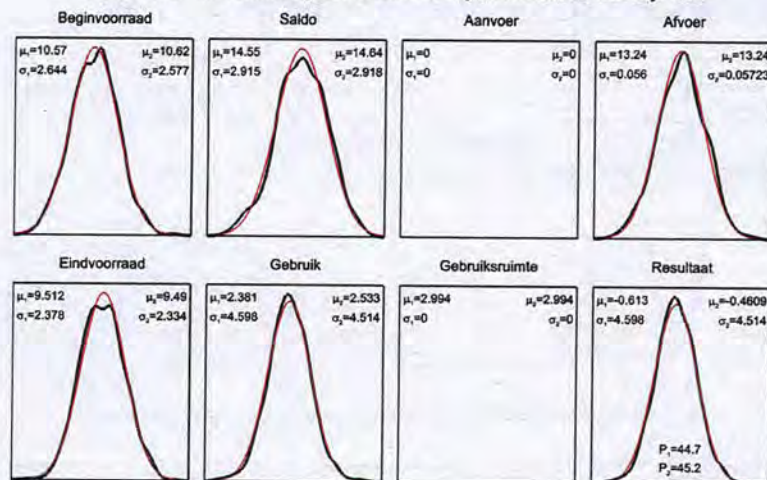
Bijlage 4.27 P Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB7

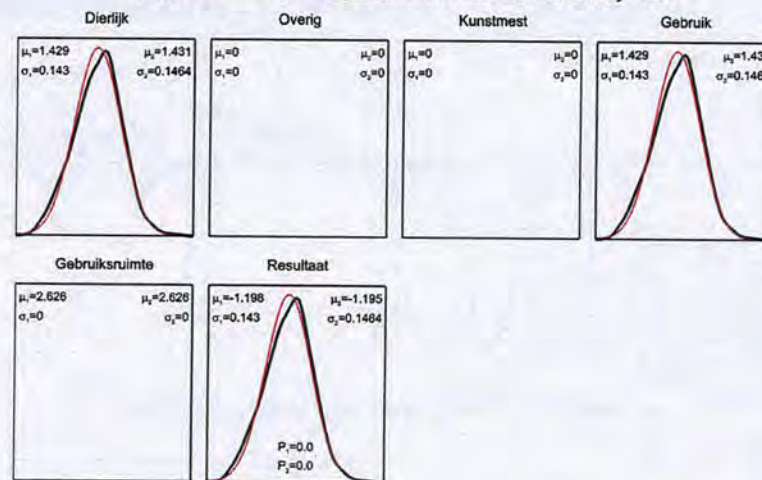
Bijlage 4.28 P Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB7

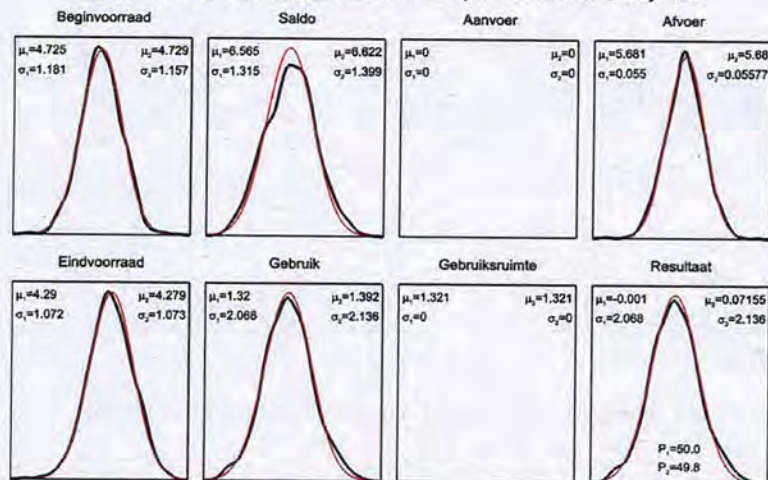
Bijlage 4.29 N Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB8

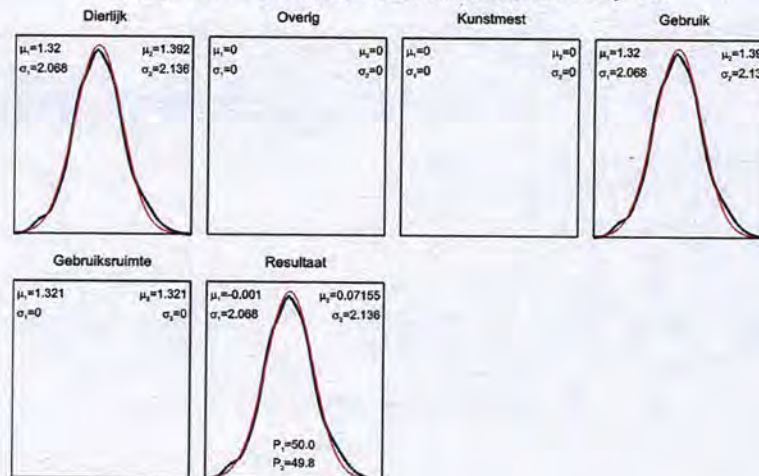
Bijlage 4.30 N Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB8

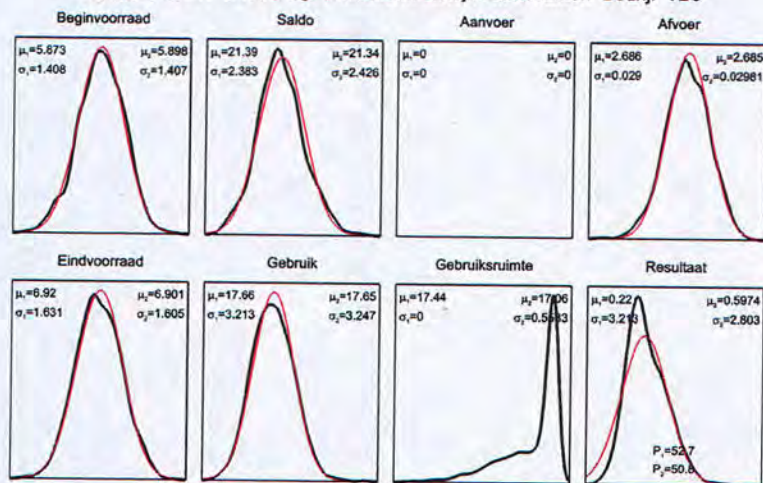
Bijlage 4.31 P Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB8

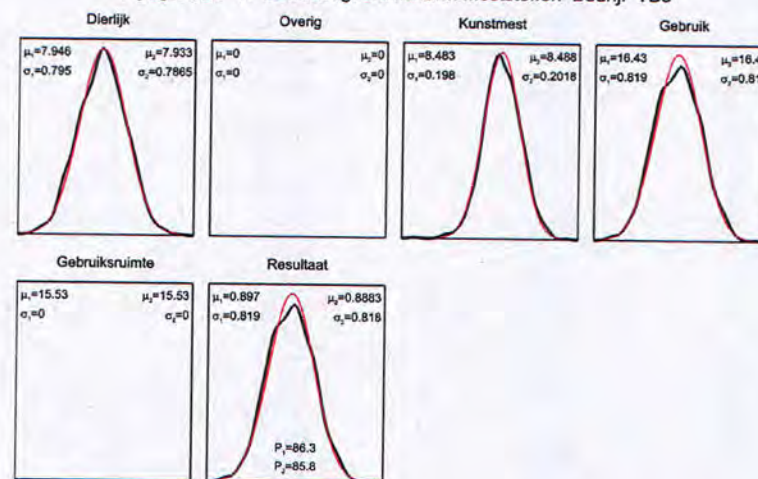
Bijlage 4.32 P Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB8

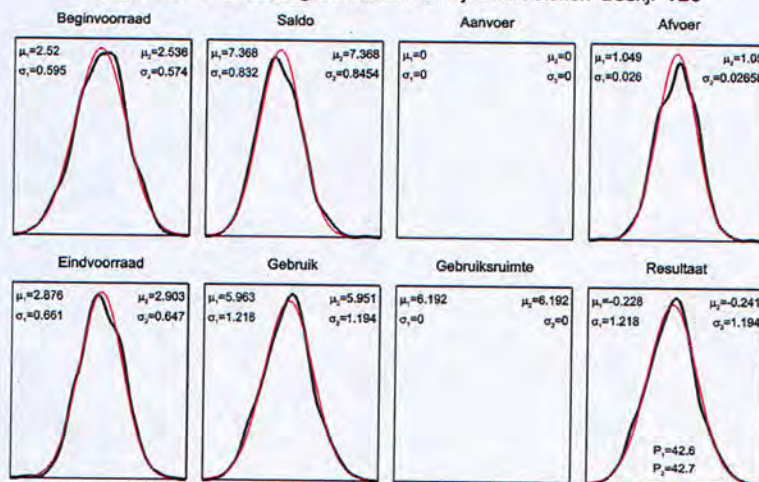
Bijlage 4.33 N Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB9

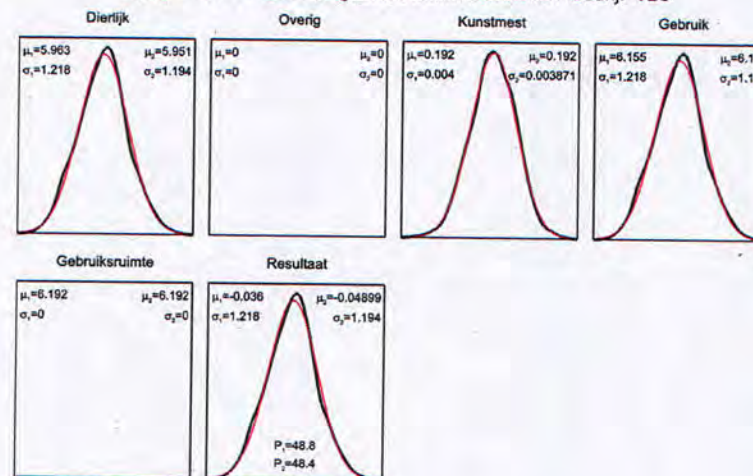
Bijlage 4.34 N Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB9

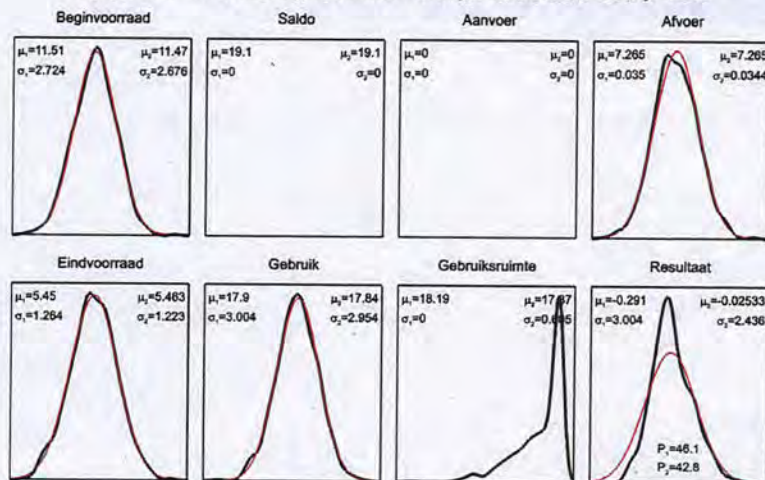
Bijlage 4.35 P Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB9

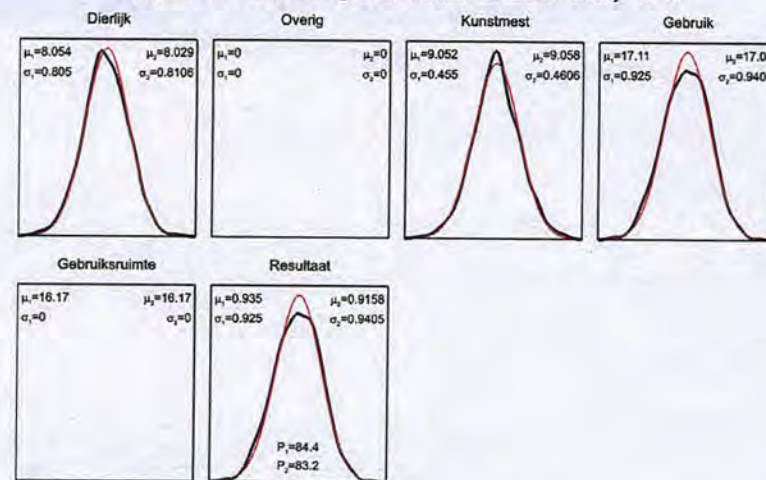
Bijlage 4.36 P Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB9

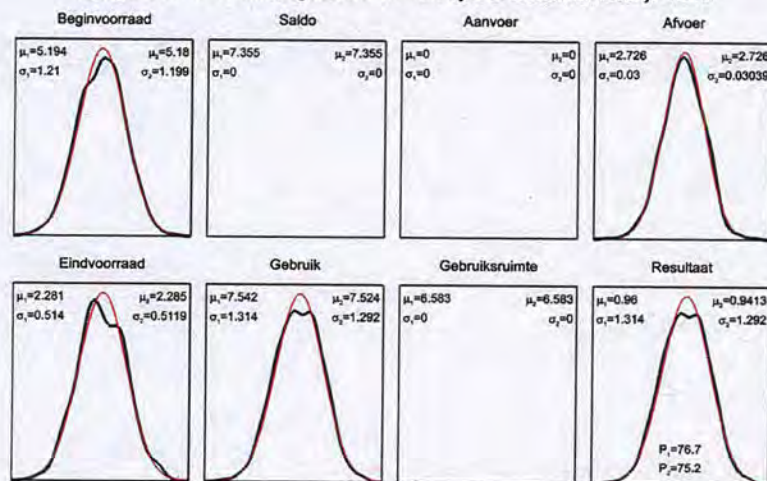
Bijlage 4.37 N Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB10

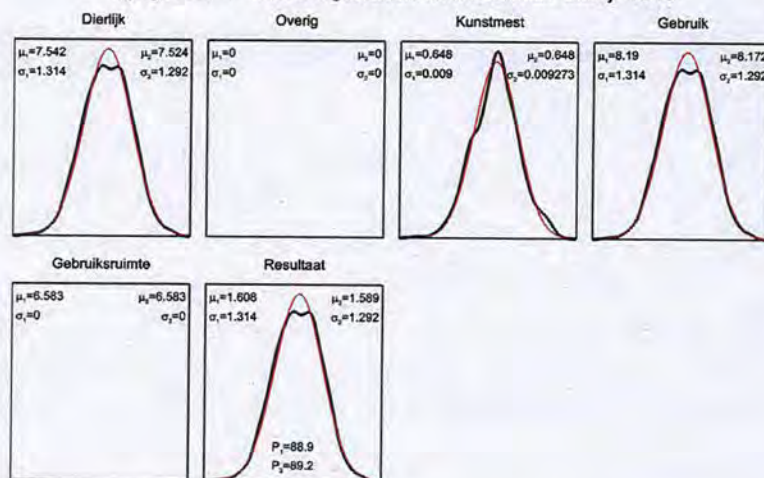
Bijlage 4.38 N Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB10

Bijlage 4.39 P Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen Bedrijf TB10

Bijlage 4.40 P Controle gebruiksnorm meststoffen Bedrijf TB10

Bijlage VI.

Classes behorende bij de Database

De directory DBTableClasses in de code bevat de volgende classes met bijbehorende properties.
De corresponderende Tabel in de Database staat vermeld tussen haakjes.

Public Class clsBepalingsmethode (Grond_P_bepaling)

Private _Id As Integer
Private _Code As String
Private _Landgebruik As clsLandgebruikTypen

Public Class clsBeweiding (Beweiding_ID)

Private _Id As Integer
Private _Omschrijving As String

Public Class clsBron (Bron_ID)

Private _Id As Integer
Private _Naam As String

Public Class clsDier (Diersoortcategorie)

Private _Id As Integer
Private _Naam As String
Private _Omschrijving As String
Private _DierType As clsDierType
Private _Hoofdcategorie As clsDierHoofdcategorie

Public Class clsDierHoofdcategorie (Dierhoofdcategorie)

Private _Id As Integer
Private _Naam As String
Private _VijftigProcent As Double
Private _SBweergave As String

Public Class clsDierStalsysteem (Diersoortcat_Stalsysteem_ID)

Private _Item As clsItem
Private _Dier As clsDier
Private _Stalsysteem As clsStalsysteemMesttype
Private _StalsysteemNaam As String

Public Class clsDierType (DierType)

Private _Id As Integer
Private _Naam As String
Private _Afkorting As String

Public Class clsDifferentiatie (Differentiatie)

Private _Id As Integer
Private _Naam As String
Private _Omschrijving As String

Public Class clsDM (Mestcode_DM)

Private _Item As clsItem
Private _Code As Integer
Private _Omschrijving As String
Private _DierType As clsDierType
Private _DierHoofdcategorie As clsDierHoofdcategorie

Public Class clsEi (Eieren_ID)

Private _Item As clsItem
Private _Naam As String

Public Class clsEiDier (Ei_diersoort)

Private _Ei As clsEi
 Private _Dier As clsDier

Public Class clsForfait (Forfait_waarden)

Private _Item As clsItem
 Private _Type As clsForfaitType
 Private _Mineraal As clsMineraal
 Private _Jaar As Long
 Private _Forfait As clsNumber
 Private _Sf As clsSF

Public Class clsForfaitType (Forfait_type)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String

Public Class clsFosfaattoestand (Grond_fosfaattoestand)

Private _Id As Integer
 Private _Code As String
 Private _Bepaling As clsBepalingsmethode
 Private _Naam As String
 Private _Ondergrens As Integer
 Private _Bovengrens As Integer
 Private _Weergave As String

Public Class clsGewas (Gewas_naam)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String
 Private _Hoofdgroep As clsGewasHoofdgroep

Public Class clsGewasHoofdgroep (Gewas_hoofdgroep)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String
 Private _NGebruiksnormEenheid As String
 Private _Landgebruik As clsLandgebruikTypen

Public Class clsGewasNormklasse (Gewas_Nnormklasse)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String

Public Class clsGewasRas (Gewasras_naam)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String
 Private _Ndif As Integer

Public Class clsGewasToepassing (Gewas_toepassing)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String

Public Class clsGrondsoort (Grondsoort)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String

Public Class clsHerkomst (Herkomst)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String
 Private _Code As String

Public Class clsItem (Forfait_en_SF_ID)

Private _Tabel As clsTabel
 Private _Id As Integer

Public Class clsKM (ontbreekt)

Private _meststof As String

Public Class clsLandgebruikTypen (Landgebruik)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String

Public Class clsMelkProductieKlasse (MelkProductieKlasse)

Private _Id As Integer
 Private _Ondergrens As Integer
 Private _Bovengrens As Integer

Public Class clsMelkUreum (Melk_ID)

Private _Item As clsItem
 Private _Dier As clsDier
 Private _Stalsysteem As clsStalsysteemMesttype
 Private _Productieklasse As clsMelkProductieKlasse
 Private _Ureum As String

Public Class clsMineraal (Mineraal)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String
 Private _Code As String

Public Class clsOM (Mestcode_OM)

Private _Item As clsItem
 Private _Mestcode As Integer
 Private _Omschrijving As String
 Private _Opmerking As String

Public Class clsOpbrengst (ontbreekt)**Public Class clsParameter (Parameter)**

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String
 Private _Omschrijving As String

Public Class clsPeriode (Periode)

Private _Id As Integer
 Private _Omschrijving As String

Public Class clsRuwvoer (Ruwvoer_ID)

Private _Item As clsItem
 Private _Gewas As clsRuwvoerGewas
 Private _Type As clsRuwvoerType

Public Class clsRuwvoerGewas (Ruwvoer_gewas)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String

Public Class clsRuwvoerType (Ruwvoer_type_ID)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String
 Private _Afkorting As String

Public Class clsStaldier (Staldiercategorie_ID)

Private _Item As clsItem
 Private _Hoofdcategorie As clsDierHoofdcategorie
 Private _Code As String
 Private _Naam As String

Public Class clsStalsysteemMesttype (Stalsysteem_meststoftypen)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String

Public Class clsTabel (Tabellen_Hoofdonderdelen)

Private _Id As Integer
 Private _Naam As String

Public Class clsWerkingscoefficientDM (Meststoffen_werkingDM_ID)

```

Private _Item As clsItem
Private _Diertype As clsDiertype
Private _Mesttype As clsStalsysteemMesttype
Private _Herkomst As clsHerkomst
Private _Beweiding As clsBeweiding
Private _Landgebruik As clsLandgebruikTypen
Private _Grondsoort As clsGrondsoort
Private _Periode As clsPeriode
Private _WeergaveDeel1 As String
Private _WeergaveDeel2 As String

```

Public Class clsWerkingscoefficientOM (Meststoffen_werkingOM_ID)

```

Private _Item As clsItem
Private _Naam As String

```

Public Class clsGebruiksnormFosfaat (Gebruiksnormen_fosfaat)

```

Private _Fosfaattoestand As clsFosfaattoestand
Private _Jaar As Integer
Private _Gebruiksnorm As Integer
Private _MaxDMGebruiksnorm As Double

```

Public Class clsGebruiksnormItemStikstof (Gebruiksnorm_Items)

```

Private _ItemN As clsItem
Private _Gewas As clsGewas
Private _Toepassing As clsGewasToepassing
Private _Normklasse As clsGewasNormklasse
Private _Weergave As String

```

Public Class clsGebruiksnormStikstof (Gebruiksnormen_stikstof)

```

Private _ItemGebrNormN As clsGebruiksnormItemStikstof
Private _Grondsoort As clsGrondsoort
Private _Ras As clsGewasRas
Private _Jaar As Integer
Private _Norm As Double
Private _HoofdTeelt As Integer

```

Public Class clsGebruiksnormNVerhoging (Gebruiksnormen_Nverhoging)

```

Private _ItemN As clsItem
Private _Grondsoort As clsGrondsoort
Private _GemiddeldeOpbrengstMinimum As Integer
Private _Verhoging As clsNumber

```

Public Class clsGebruiksnormFosfaat (Gebruiksnormen_fosfaat)

```

Private _Fosfaattoestand As clsFosfaattoestand
Private _Jaar As Integer
Private _Gebruiksnorm As Integer
Private _MaxDMGebruiksnorm As Double

```

Public Class clsSF (is geen onderdeel van de Database maar een intern type)

```

Private _value As Double
Private _type As clsSftype

```

Public Class clsSfParameters (SF_ID)

```

Private _Item As clsItem
Private _Herkomst As clsHerkomst
Private _Parameter As clsParameter
Private _Differentiatie As clsDifferentiatie
Private _Mineraal As clsMineraal
Private _Jaar As Long
Private _SF As clsSF

```


Public Class clsSfDier (SF_Dieren)

```
Private _Tabel As clsTabel  
Private _Dier As clsDier  
Private _Parameter As clsParameter  
Private _Bron As clsBron  
Private _Sf As clsSF  
Private _Jaar As Long
```

Public Class clsSftype (SFtype)

```
Private _Id As Integer  
Private _Naam As String  
Private _Code As String
```


Bijlage VII.

Beboetbare overschrijding bij vooropgestelde overtredingskans

Onderstaande tabel dient ter documentatie van de gebruikte testbedrijven en is hier opgenomen om interpretatie van de gegevens in tabellen B7.2-B7.9 te vergemakkelijken.

Tabel B7.1. Korte typering en eigen mestproductie van gebruikte testbedrijven.

Bedrijf	Omschrijving	Productie stikstof (kg)	Productie fosfaat (kg)
TB1	Akkerbouw op klei, geen dieren	0	0
TB2	Akkerbouw met kippen	12269	11236
TB3	Samengesteld bedrijf op zand met melkvee, kippen, varkens, grasland, bouwland	48574	29266
TB4	Slachtkuikenbedrijf met zandbouwland	10856	4817
TB5	Leghennen bedrijf zonder grond	10311	20649
TB6	Gesloten varkensbedrijf, vrijwel zonder grond	22451	11472
TB7	Akkerbouw met vleesvarkens, zand en klei	58938	32544
TB8	Rosékalveren met zandbouwland	14554	6565
TB9	Melkveebedrijf op zand, met derogatie	21390	7368

Tabel B7.2. Resultaten voor *stikstof* uit de controle-tabbladen van de rekentool, en de gebruiksruimte inclusief marge behorend bij 80% overtredingskans. De aangegeven relatieve (Rel) en absolute (Abs) overschrijdingen zijn de beboetbare overschrijdingen indien het gebruik gelijk zou worden aan 'Ruimte+marge'. Alle data hebben betrekking op invoermethode 'kilogrammen direct'. Alle kolommen in kg stikstof, uitgezonderd de kolommen onder 'Rel' (dimensieloos).

80	Controle Gebruik dierlijke meststoffen (DM)				Controle gebruik meststoffen (M)				DM		M	
Bedrijf	Gebruiks- ruimte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte+ +marge	Gebruiks- ruimte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte +marge	Rel	Abs	Rel	Abs
TB1	18702	13167	50	18744	21991	19768	711	22589	1.00	42	1.03	598
TB2	11742	5662	2182	13578	15333	13281	1021	16192	1.16	1836	1.06	859
TB3	6079	12888	4437	9813	6100	8130	703	6692	1.61	3734	1.10	592
TB4	2074	366	1269	3142	1853	257	20	1870	1.51	1068	1.01	17
TB5	0	-1093	7605	6401	0	0	0	0		6401		0
TB6	56	2790	3795	3250	116	11	1	117	58.03	3194	1.01	1
TB7	15414	14527	10888	24578	17557	20203	784	18217	1.59	9164	1.04	660
TB8	2994	2381	4598	6864	2626	1429	143	2746	2.29	3870	1.05	120
TB9	17438	17658	3213	20142	15553	16429	819	16242	1.16	2704	1.04	689

Tabel B7.3. Resultaten voor stikstof uit de controle-tabbladen van de rekentool, en de gebruikruimte inclusief marge behorend bij 80% overtredingskans. De aangegeven relatieve (Rel) en absolute (Abs) overschrijdingen zijn de beboetbare overschrijdingen indien het gebruik gelijk zou worden aan 'Ruimte+marge'. Alle data hebben betrekking op invoermethode 'origineel'. Alle kolommen in kg stikstof, uitgezonderd de kolommen onder 'Rel' (dimensieloos).

80	Controle Gebruik dierlijke meststoffen (DM)				Controle gebruik meststoffen (M)				DM		M	
Bedrijf	Gebruiks- ruimte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte+ +marge	Gebruiks- ruimte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte +marge	Rel	Abs	Rel	Abs
TB1	18702	13167	50	18744	21991	19768	681	22564	1.00	42	1.03	573
TB2	11742	5662	2169	13567	15333	13281	621	15856	1.16	1825	1.03	523
TB3	6079	12888	4140	9563	6100	8130	703	6692	1.57	3484	1.10	592
TB4	2074	366	1155	3046	1853	257	20	1870	1.47	972	1.01	17
TB5	0	-1093	6135	5163	0	0	0	0		5163		0
TB6	56	2790	2423	2095	116	11	1	117	37.42	2039	1.01	1
TB7	15414	14527	10249	24040	17557	20203	784	18217	1.56	8626	1.04	660
TB8	2994	2381	3757	6156	2626	1429	143	2746	2.06	3162	1.05	120
TB9	17438	17658	2798	19793	15553	16429	817	16241	1.14	2355	1.04	688

Tabel B7.4. Resultaten voor **stikstof** uit de controle-tabbladen van de rekentool, en de gebruiksruimte inclusief marge behorend bij 90% overtredingskans. De aangegeven relatieve (Rel) en absolute (Abs) overschrijdingen zijn de beboetbare overschrijdingen indien het gebruik gelijk zou worden aan 'Ruimte+marge'. Alle data hebben betrekking op invoermethode 'kilogrammen direct'. Alle kolommen in kg stikstof, uitgezonderd de kolommen onder 'Rel' (dimensieloos).

90	Controle Gebruik dierlijke meststoffen (DM)				Controle gebruik meststoffen (M)				DM		M	
Bedrijf	Gebruiks- ruimte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte+ +marge	Gebruiks- ruimte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte +marge	Rel	Abs	Rel	Abs
TB1	18702	13167	50	18766	21991	19768	711	22902	1.00	64	1.04	911
TB2	11742	5662	2182	14538	15333	13281	1021	16641	1.24	2796	1.09	1308
TB3	6079	12888	4437	11765	6100	8130	703	7001	1.94	5686	1.15	901
TB4	2074	366	1269	3700	1853	257	20	1879	1.78	1626	1.01	26
TB5	0	-1093	7605	9746	0	0	0	0		9746		0
TB6	56	2790	3795	4919	116	11	1	117	87.85	4863	1.01	1
TB7	15414	14527	10888	29368	17557	20203	784	18562	1.91	13954	1.06	1005
TB8	2994	2381	4598	8887	2626	1429	143	2809	2.97	5893	1.07	183
TB9	17438	17658	3213	21556	15553	16429	819	16603	1.24	4118	1.07	1050

Tabel B7.5. Resultaten voor stikstof uit de controle-tabbladen van de rekentool, en de gebruiksruijnte inclusief marge behorend bij 90% overtredingskans. De aangegeven relatieve (Rel) en absolute (Abs) overschrijdingen zijn de beboetbare overschrijdingen indien het gebruik gelijk zou worden aan 'Ruimte+marge'. Alle data hebben betrekking op invoermethode 'origineel'. Alle kolommen in kg stikstof, uitgezonderd de kolommen onder 'Rel' (dimensieloos).

90	Controle Gebruik dierlijke meststoffen (DM)				Controle gebruik meststoffen (M)				DM		M	
Bedrijf	Gebruiks- ruimte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte+ +marge	Gebruiks- ruimte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte +marge	Rel	Abs	Rel	Abs
TB1	18702	13167	50	18766	21991	19768	681	22864	1.00	64	1.04	873
TB2	11742	5662	2169	14522	15333	13281	621	16129	1.24	2780	1.05	796
TB3	6079	12888	4140	11385	6100	8130	703	7001	1.87	5306	1.15	901
TB4	2074	366	1155	3554	1853	257	20	1879	1.71	1480	1.01	26
TB5	0	-1093	6135	7862	0	0	0	0		7862		0
TB6	56	2790	2423	3161	116	11	1	117	56.45	3105	1.01	1
TB7	15414	14527	10249	28549	17557	20203	784	18562	1.85	13135	1.06	1005
TB8	2994	2381	3757	7809	2626	1429	143	2809	2.61	4815	1.07	183
TB9	17438	17658	2798	21024	15553	16429	817	16600	1.21	3586	1.07	1047

Tabel B7.6. Resultaten voor **fosfaat** uit de controle-tabbladen van de rekentool, en de gebruiksruijnte inclusief marge behorend bij 80% overtredingskans. De aangegeven relatieve (Rel) en absolute (Abs) overschrijdingen zijn de beboetbare overschrijdingen indien het gebruik gelijk zou worden aan 'Ruimte+marge'. Alle data hebben betrekking op invoermethode 'kilogrammen direct'. Alle kolommen in kg fosfaat, uitgezonderd de kolommen onder 'Rel' (dimensieloos).

80		Controle gebruik meststoffen (M)			M	
Bedrijf	Gebruiksruijnte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte+marge	Rel	Abs
TB1	8769	10104	161	8905	1.02	136
TB2	5871	6928	433	6235	1.06	364
TB3	2318	8308	1553	3625	1.56	1307
TB4	915	-2111	462	1304	1.42	389
TB5	0	-2694	6995	5887	-	5887
TB6	30	-1360	2089	1788	59.60	1758
TB7	7822	8435	3956	11151	1.43	3329
TB8	1321	1320	2068	3061	2.32	1740
TB9	5992	6155	1218	7017	1.17	1025

Tabel B7.7. Resultaten voor fosfaat uit de controle-tabbladen van de rekentool, en de gebruiksruijnte inclusief marge behorend bij 80% overtredingskans. De aangegeven relatieve (Rel) en absolute (Abs) overschrijdingen zijn de beboetbare overschrijdingen indien het gebruik gelijk zou worden aan 'Ruimte+marge'. Alle data hebben betrekking op invoermethode 'origineel'. Alle kolommen in kg fosfaat, uitgezonderd de kolommen onder 'Rel' (dimensieloos).

80	Controle gebruik meststoffen (M)				M	
Bedrijf	Gebruiksruijnte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte+marge	Rel	Abs
TB1	8769	10104	162	8905	1.02	136
TB2	5871	6928	360	6174	1.05	303
TB3	2318	8308	1373	3474	1.50	1156
TB4	915	-2111	442	1287	1.41	372
TB5	0	-2694	7042	5927		5927
TB6	30	-1360	1437	1239	41.31	1209
TB7	7822	8435	4201	11358	1.45	3536
TB8	1321	1320	1883	2906	2.20	1585
TB9	5992	6155	1142	6953	1.16	961

Tabel B7.8. Resultaten voor **fosfaat** uit de controle-tabbladen van de rekentool, en de gebruiksruijnte inclusief marge behorend bij 90% overtredingskans. De aangegeven relatieve (Rel) en absolute (Abs) overschrijdingen zijn de beboetbare overschrijdingen indien het gebruik gelijk zou worden aan 'Ruimte+marge'. Alle data hebben betrekking op invoermethode 'kilogrammen direct'. Alle kolommen in kg fosfaat, uitgezonderd de kolommen onder 'Rel' (dimensieloos).

90	Controle gebruik meststoffen (M)				M	
Bedrijf	Gebruiksruijnte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte+marge	Rel	Abs
TB1	8769	10104	161	8975	1.02	206
TB2	5871	6928	433	6426	1.09	555
TB3	2318	8308	1553	4308	1.86	1990
TB4	915	-2111	462	1507	1.65	592
TB5	0	-2694	6995	8964		8964
TB6	30	-1360	2089	2707	90.24	2677
TB7	7822	8435	3956	12892	1.65	5070
TB8	1321	1320	2068	3971	3.01	2650
TB9	5992	6155	1218	7553	1.26	1561

Tabel B7.9. Resultaten voor fosfaat uit de controle-tabbladen van de rekentool, en de gebruiksruijnte inclusief marge behorend bij 90% overtredingskans. De aangegeven relatieve (Rel) en absolute (Abs) overschrijdingen zijn de beboetbare overschrijdingen indien het gebruik gelijk zou worden aan 'Ruimte+marge'. Alle data hebben betrekking op invoermethode 'origineel'. Alle kolommen in kg fosfaat, uitgezonderd de kolommen onder 'Rel' (dimensieloos).

90	Controle gebruik meststoffen (M)				M	
Bedrijf	Gebruiksruimte	Gebruik	SF Gebruik	Ruimte+marge	Rel	Abs
TB1	8769	10104	162	8977	1.02	208
TB2	5871	6928	360	6332	1.08	461
TB3	2318	8308	1373	4078	1.76	1760
TB4	915	-2111	442	1481	1.62	566
TB5	0	-2694	7042	9025		9025
TB6	30	-1360	1437	1872	62.39	1842
TB7	7822	8435	4201	13206	1.69	5384
TB8	1321	1320	1883	3734	2.83	2413
TB9	5992	6155	1142	7456	1.24	1464

Tabel B7.10. *Eigen productie van stikstof en fosfaat in dierlijke mest, en overschrijding van de gebruiksruijnte uitgedrukt in kg stikstof of fosfaat (ABS) en als percentage van de eigen productie, bij overtredingskans van resp. 80% en 90%. Alle data hebben betrekking op invoermethode 'origineel'.*

Bedrijf	Stikstofproductie (kg)	Fosfaatproductie (kg)	Stikstof 80%	Stikstof 90%	Fosfaat 80%	Fosfaat 90%	Stikstof 80%	Stikstof 90%	Fosfaat 80%	Fosfaat 90%
			ABS	ABS	ABS	ABS	% van productie	% van productie	% van productie	% van productie
TB1	0	0	42	64	136	208				
TB2	12269	11236	1825	2780	303	461	15%	23%	3%	4%
TB3	48574	29266	3484	5306	1156	1760	7%	11%	4%	6%
TB4	10856	4817	972	1480	372	566	9%	14%	8%	12%
TB5	10311	20649	5163	7862	5927	9025	50%	76%	29%	44%
TB6	22451	11472	2039	3105	1209	1842	9%	14%	11%	16%
TB7	58938	32544	8626	13135	3536	5384	15%	22%	11%	17%
TB8	14554	6565	3162	4815	1585	2413	22%	33%	24%	37%
TB9	21390	7368	2355	3586	961	1464	11%	17%	13%	20%

Bijlage VIII.

Oorzaken van hoge SF waarden per bedrijf

Tabel B8.1. *Standaardfout in gebruik dierlijke mest, en de balansposten met de grootste bijdragen daaraan. Data kilogrammen direct.*

Bedrijf	SF in gebruik DM	Balanspost met grootste SF	Oorzaak	Tweede balanspost SF	Oorzaak
TB1	50	Aanvoer DM	SF forfait 3.5%	n.v.t.	n.v.t.
TB2	2182	Saldo stal SF=2163	SF Gasv.verlies 20%=2112	voorraad DM 269	Forfait 25%
TB3	4437	Saldo stal SF=3851	SF Gasv.verlies 20%=3621	Voorraad DM 2198	Forfait 25%
TB4	1269	Saldo stal SF=1155	SF Gasv.verlies 20%=794 Staldieren aan/af 10%=636	Voorraad DM 505	Forfait 25%
TB5	7605	voorraad DM SF=6503	Forfait 25%	Saldo stal 3941	SF Gasverlies 20%=3887
TB6	3795	voorraad DM SF=3655	Forfait 25%	Saldo stal 1020	Staldier voorraad 680 Gasverlies 20%=579
TB7	10888	Saldo stal SF=8644	SF Gasv.verlies 20%=8335 Staldiervoorraad 1820	Voorraad DM 6619	Forfait 25%
TB8	4598	Voorraad DM SF=3556	Forfait 25%	Saldo prod DM 2915	Forfait 20%=
TB9	3212	Saldo prod DM SF=2382	Forfait 10% melkkoe en 22.4% overig	Voorraad DM 2155	Forfait 25%

Tabel B8.2. Standaardfout in gebruik meststoffen (werkzame stikstof), en de balansposten met de grootste bijdragen daaraan. Data kilogrammen direct.

	SF in gebruik stikstof	Balanspost met grootste SF, en SF waarde	Oorzaak	Tweede balanspost SF	Oorzaak
TB1	711	Gebruik DM SF=643	SF 10%	Gebruik kunstmest SF=287	Kunstmest voorraad 10% km aan/afvoer 2%
TB2	1021	Gebruik km SF=972	Saldo Km voorraad SF=944	Gebruik DM SF=311	forfait 10%
TB3	703	Gebruik DM SF=703	forfait 10% *	Gebruik kunstmest SF=2	Km aan/afvoer 2%
TB4	20	Gebruik DM SF=20	forfait 10% *	n.v.t.	n.v.t.
TB5	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
TB6	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
TB7	784	Gebruik DM SF=764	forfait 10% *	Gebruik kunstmest SF=173	Km aan/afvoer 2%
TB8	143	Gebruik DM SF=143	forfait 10% *	n.v.t.	n.v.t.
TB9	819	Gebruik DM SF=795	forfait 10% *	Gebruik kunstmest SF=198	Km aan/afvoer 2%
			*N.B. Forfait 10% in deze kolom is niet consistent met SF in werkelijk gebruikte DM – zie Concl. 16		

Tabel B8.3. Standaardfout in gebruik meststoffen (fosfaat), en de balansposten met de grootste bijdragen daaraan. Data kilogrammen direct.

	SF in gebruik fosfaat	Balanspost met grootste SF, en SF waarde	Oorzaak	Tweede balanspost SF	Oorzaak
TB1	161	Gebruik OM SF=149	Voorraad OM SF=139=25%	Gebruik DM SF=61	Ca 1% door groot aantal vrachten
TB2	433	Gebruik DM SF=431=9.7%	Voorraad DM, SF=232=25% Saldo productie, SF=211=1.9%	Gebruik km SF=28=1.4%	n.v.t.
TB3	1553	Gebruik DM SF=1553=18.9%	Voorraad DM, SF=1206=15% Saldo productie, SF=569=1.8%	n.v.t.	n.v.t.
TB4	462	Gebruik DM SF=462	Saldo productie, SF=305=6.3% Voorraad SF=274=25%	n.v.t.	n.v.t.
TB5	6995	Gebruik DM SF=6995	Beginvoorraad DM, SF=5695=25% Saldo productie, SF=331=1.6%	n.v.t.	n.v.t.
TB6	2089	Gebruik DM SF=2089	Voorraad DM, SF=1471=25% Saldo productie SF=416=3.6%	n.v.t.	n.v.t.
TB7	3956	Gebruik DM SF=3956	Voorraad DM, SF=3286=25% Saldo productie, SF=1101=3.4%		
TB8	2068	Gebruik DM SF=2068	Saldo productie, SF=1315=20% Voorraad DM, SF=1181=25%	n.v.t.	n.v.t.
TB9	1218	Gebruik DM SF=1218	Saldo productie, SF=832=11.3% Voorraad DM, SF=661=23%	n.v.t.	n.v.t.

Bijlage IX.

Controle op Gebruik Mest, Gebruik Meststoffen, en Verantwoordingsplicht voor de gebruikte testbedrijven. Implementatie in excel voor stikstof

Alle data in deze bijlage hebben betrekking op invoer 'origineel', dus zoals aangeleverd door Directie Regelingen.

Akkerbouwbedrijf op klei (TB1).

Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	0	0
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	0	0
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	13167	50
Afvoer dierlijke meststoffen (X4)	0	0
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	0	0
Gebruik dierlijke meststoffen	13167	50
Gebruiksruimte dierlijke meststoffen	18702	0
Resultaat	-5535	50
Overtredingskans	0.00	
Controle gebruiksnormen meststoffen	N	SF N
Gebruik dierlijke meststoffen (Y1)	7868	643
Gebruik overige meststoffen (Y2)	1007	101
Gebruik kunstmeststoffen (Y3)	10894	199
Gebruik totaal	19768	681
Gebruiksruimte totaal	21991	0
Resultaat	-2223	681
Overtredingskans	0.05	
Controle veantwoordingsplicht dierlijke mest	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	0	0
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	0	0
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	13167	50
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	0	0
Toegestaan gebruik dierlijke meststoffen (X6)	18702	0
Overschot dierlijke meststoffen	-5535	50
Werkelijke afvoer dierlijke meststoffen (X4)	0	0
Resultaat	-5535	50
Overtredingskans	0.00	

Akkerbouwbedrijf met kippen (TB2).

Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	847	131
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	12269	2160
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	1259	31
Afvoer dierlijke meststoffen (X4)	8050	101
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	664	102
Gebruik dierlijke meststoffen	5662	2169
Gebruiksruimte dierlijke meststoffen	11742	0
Resultaat	-6080	2169
Overtredingskans	0.25	
Controle gebruiksnormen meststoffen	N	SF N
Gebruik dierlijke meststoffen (Y1)	3114	311
Gebruik overige meststoffen (Y2)	124	12
Gebruik kunstmeststoffen (Y3)	10043	537
Gebruik totaal	13281	621
Gebruiksruimte totaal	15333	0
Resultaat	-2052	621
Overtredingskans	0.05	
Controle veantwoordingsplicht dierlijke mest	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	847	131
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	12269	2160
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	1259	31
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	664	102
Toegestaan gebruik dierlijke meststoffen (X6)	11742	0
Overschot dierlijke meststoffen	1970	2167
Werkelijke afvoer dierlijke meststoffen (X4)	8050	101
Resultaat	-6080	2169
Overtredingskans	0.25	

Samengesteld bedrijf (TB3).

Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	8485	1036
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	48574	3834
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Afvoer dierlijke meststoffen (X4)	32824	141
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	11345	1160
Gebruik dierlijke meststoffen	12890	4140
Gebruiksruimte dierlijke meststoffen	6079	0
Resultaat	6811	4140
Overtredingskans	95.00	
Controle gebruiksnormen meststoffen	N	SF N
Gebruik dierlijke meststoffen (Y1)	8033	703
Gebruik overige meststoffen (Y2)	0	0
Gebruik kunstmeststoffen (Y3)	97	2
Gebruik totaal	8130	703
Gebruiksruimte totaal	6100	0
Resultaat	2030	703
Overtredingskans	99.81	
Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	8485	1036
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	48574	3834
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	11345	1160
Toegestaan gebruik dierlijke meststoffen (X6)	6079	0
Overschot dierlijke meststoffen	39635	4138
Werkelijke afvoer dierlijke meststoffen (X4)	32824	141
Resultaat	6811	4140
Overtredingskans	95.00	

Slachtkuikenbedrijf met weinig bouwland (TB4).

Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	2021	366
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	10856	1086
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Afvoer dierlijke meststoffen (X4)	12511	146
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	0	0
Gebruik dierlijke meststoffen	366	1155
Gebruiksruimte dierlijke meststoffen	2074	0
Resultaat	-1708	1155
Overtredingskans	6.96	
Controle gebruiksnormen meststoffen	N	SF N
Gebruik dierlijke meststoffen (Y1)	201	20
Gebruik overige meststoffen (Y2)	0	0
Gebruik kunstmeststoffen (Y3)	56	1
Gebruik totaal	257	20
Gebruiksruimte totaal	1853	0
Resultaat	-1596	20
Overtredingskans	0.00	
Controle veantwoordingsplicht dierlijke mest	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	2021	366
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	10856	1086
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	0	0
Toegestaan gebruik dierlijke meststoffen (X6)	2074	0
Overschot dierlijke meststoffen	10803	1146
Werkelijke afvoer dierlijke meststoffen (X4)	12511	146
Resultaat	-1708	1155
Overtredingskans	6.96	

Leghennenbedrijf (TB5).

Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	21250	3844
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	10311	3936
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Afvoer dierlijke meststoffen (X4)	17654	121
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	15000	2714
Gebruik dierlijke meststoffen	-1093	6135
Gebruiksruimte dierlijke meststoffen	0	0
Resultaat	-1093	6135
Overtredingskans	42.93	
Controle gebruiksnormen meststoffen	N	SF N
Gebruik dierlijke meststoffen (Y1)	0	0
Gebruik overige meststoffen (Y2)	0	0
Gebruik kunstmeststoffen (Y3)	0	0
Gebruik totaal	0	0
Gebruiksruimte totaal	0	0
Resultaat	0	0
Overtredingskans	#NUM!	
Controle veantwoordingsplicht dierlijke mest	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	21250	3844
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	10311	3936
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	15000	2714
Toegestaan gebruik dierlijke meststoffen (X6)	0	0
Overschot dierlijke meststoffen	16561	6134
Werkelijke afvoer dierlijke meststoffen (X4)	17654	121
Resultaat	-1093	6135
Overtredingskans	42.93	

Gesloten varkensbedrijf (TB6).

Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	11220	1729
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	22451	889
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Afvoer dierlijke meststoffen (X4)	21506	67
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	9374	1445
Gebruik dierlijke meststoffen	2791	2423
Gebruiksruimte dierlijke meststoffen	56	0
Resultaat	2735	2423
Overtredingskans	87.04	
Controle gebruiksnormen meststoffen	N	SF N
Gebruik dierlijke meststoffen (Y1)	0	0
Gebruik overige meststoffen (Y2)	11	1
Gebruik kunstmeststoffen (Y3)	0	0
Gebruik totaal	11	1
Gebruiksruimte totaal	116	0
Resultaat	-105	1
Overtredingskans	0.00	
Controle veantwoordingsplicht dierlijke mest	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	11220	1729
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	22451	889
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	9374	1445
Toegestaan gebruik dierlijke meststoffen (X6)	56	0
Overschot dierlijke meststoffen	24241	2422
Werkelijke afvoer dierlijke meststoffen (X4)	21506	67
Resultaat	2735	2423
Overtredingskans	87.04	

Akkerbouw-vleesvarkens bedrijf (TB7).

Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	22916	4146
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	58938	9060
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Afvoer dierlijke meststoffen (X4)	54067	138
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	13260	2399
Gebruik dierlijke meststoffen	14527	10249
Gebruiksruimte dierlijke meststoffen	15414	0
Resultaat	-887	10249
Overtredingskans	46.55	
Controle gebruiksnormen meststoffen	N	SF N
Gebruik dierlijke meststoffen (Y1)	8917	764
Gebruik overige meststoffen (Y2)	0	0
Gebruik kunstmeststoffen (Y3)	8640	173
Gebruik totaal	17557	784
Gebruiksruimte totaal	20203	0
Resultaat	-2646	784
Overtredingskans	0.04	
Controle veantwoordingsplicht dierlijke mest	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	22916	4146
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	58938	9060
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	13260	2399
Toegestaan gebruik dierlijke meststoffen (X6)	15414	0
Overschot dierlijke meststoffen	53180	10248
Werkelijke afvoer dierlijke meststoffen (X4)	54067	138
Resultaat	-887	10249
Overtredingskans	46.55	

Bedrijf met rosékalveren (TB8).

Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	10575	1630
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	14554	2915
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Afvoer dierlijke meststoffen (X4)	13237	56
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	9512	1721
Gebruik dierlijke meststoffen	2381	3757
Gebruiksruimte dierlijke meststoffen	2994	0
Resultaat	-613	3757
Overtredingskans	43.52	
Controle gebruiksnormen meststoffen	N	SF N
Gebruik dierlijke meststoffen (Y1)	1429	143
Gebruik overige meststoffen (Y2)	0	0
Gebruik kunstmeststoffen (Y3)	0	0
Gebruik totaal	1429	143
Gebruiksruimte totaal	2626	0
Resultaat	-1197	143
Overtredingskans	0.00	
Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	10575	1630
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	14554	2915
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	9512	1721
Toegestaan gebruik dierlijke meststoffen (X6)	2994	0
Overschot dierlijke meststoffen	12624	3757
Werkelijke afvoer dierlijke meststoffen (X4)	13237	56
Resultaat	-613	3757
Overtredingskans	43.52	

Melkveebedrijf met derogatie (TB9).

Controle gebruiksnorm dierlijke meststoffen	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	5873	868
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	21390	2383
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Afvoer dierlijke meststoffen (X4)	2686	77
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	6920	1180
Gebruik dierlijke meststoffen	17658	2798
Gebruiksruimte dierlijke meststoffen	17438	0
Resultaat	220	2798
Overtredingskans	53.14	
Controle gebruiksnormen meststoffen	N	SF N
Gebruik dierlijke meststoffen (Y1)	7946	795
Gebruik overige meststoffen (Y2)	0	0
Gebruik kunstmeststoffen (Y3)	8483	188
Gebruik totaal	16429	817
Gebruiksruimte totaal	15533	0
Resultaat	896	817
Overtredingskans	86.38	
Controle verantwoordingsplicht dierlijke mest	N	SF N
Beginvoorraad dierlijke meststoffen (X1)	5873	868
Saldo product dierlijke meststoffen (X2)	21390	2383
Aanvoer dierlijke meststoffen (X3)	0	0
Eindvoorraad dierlijke meststoffen (X5)	6920	1180
Toegestaan gebruik dierlijke meststoffen (X6)	17438	0
Overschot dierlijke meststoffen	2906	2797
Werkelijke afvoer dierlijke meststoffen (X4)	2686	77
Resultaat	220	2798
Overtredingskans	53.14	

Documentatie van standaardfouten in het Rekenmodel Mestgebruik

door de CDM Werkgroep Evaluatie Rekentool

Inhoudsopgave

1. Introductie en leeswijzer	3
2.1 Dieren	6
2.2 Eieren	7
2.3 Dierlijke mest	8
2.4 Overige organische meststoffen	10
2.5 Kunstmest	11
2.6 Krachtvoer	12
2.7. Ruwvoer	13
Bijlage 1. Mestbeleid_Tabel 7 tbv forfaitaire gehalten stikstof en fosfaat in dieren	14
Bijlage 2. Mestbeleid_Tabel 4 tbv diergebonden normen	16
Bijlage 3. SF op gemeten gehalten N en fosfaat in drijfmest.	18
Bijlage 4. SF op gemeten gehalten N en fosfaat in vaste mest.	19
Bijlage 5. SF op gemeten gewicht	21
Bijlage 6. SF-waarden bij excretie van stikstof en fosfaat, voor de verschillende diercategorieën	22
Bijlage 7. SF op de stikstofcorrectie	28
Bijlage 8. SF op gehalten in krachtvoer	29
Referenties	30

CDM-Werkgroep Evaluatie Rekentool

10.2.e [redacted] Wageningen UR, Plant Research International

10.2.e [redacted], Wageningen UR, Alterra

10.2.e [redacted], Wageningen UR, Livestock Research

10.2.e [redacted], Wageningen UR, Biometris

1. Introductie en leeswijzer

Het Rekenmodel Mestgebruik wordt door het ministerie van EZ gebruikt om te berekenen of het gebruik van mest en kunstmest op een bedrijf binnen de gebruiksruijnte van het bedrijf past, dan wel om te berekenen of de niet op het bedrijf plaatsbare mest wordt verantwoord (afgevoerd). Om te voorkomen dat bedrijven ten onrechte worden beboet (d.w.z. een boete krijgen terwijl men wel voldoet aan de wettelijke regels voor verantwoord mestgebruik) zijn standaardfouten vastgesteld voor de meeste grootheden die het Rekenmodel gebruikt. Voorbeelden van deze grootheden zijn de aan- en afvoeren van dieren, van dierlijke producten, van voeders en kunstmest, alsook de omvang van voorraden van allerhande producten en inputs aan het begin en aan het eind van het jaar.

Alle standaardfouten (SF-waarden) voor gebruik bij het Rekenmodel zijn opgeslagen in een database, en zijn dus afgezonderd van de rekencode in het model.

Dit document geeft een overzicht van de waarden van de standaardfouten. De standaardfouten hebben betrekking op zowel de bedrijfsspecifieke invoervariabelen als op variabelen met een voorgeschreven (forfaitaire) waarde. Van de laatstgenoemde groep variabelen, de 'forfaits', zijn de waarden zelf (niet de SF-waarden) vastgelegd in de 'Tabellen van de Meststoffenwet'.

De standaardfout is een statistische maat voor de nauwkeurigheid waarmee een bepaalde grootheid kan worden vastgesteld (ingeval van bedrijfsspecifieke gegevens), of voor de nauwkeurigheid die aan een forfaitaire waarde (door handhaver vastgelegd voor alle bedrijven) wordt toegekend. De betekenis van SF is dat - bij een statistisch normaal verdeelde grootheid met verwachte waarde M - circa 68% van de gevallen een waarde heeft tussen $(M - SF)$ en $(M + SF)$, en 95% van de gevallen een waarde heeft tussen $(M - 2*SF)$ en $(M + 2*SF)$.

Het vaststellen van de werkelijke waarde van SF vereist een zeer groot aantal waarnemingen. Voor elke bedrijfsspecifieke invoervariabele zouden deze per individueel bedrijf moeten worden vastgesteld. De in dit document voorgestelde SF-waarden zijn vrijwel steeds vastgesteld op basis van schattingen door experts ('expert judgement'). De SF-waarden zijn twee fasen vastgesteld:

- (I) de aanvankelijk gebruikte set van SF waarden werd op 17 april 2007 door een groep van experts binnen het Ministerie (Dienst Regelingen en Directie Kennis) vastgesteld. Deze set werd beschreven in een intern discussiestuk van het toenmalige ministerie van LNV (huidge EZ), waarin gedurende 2007 nog toevoegingen en wijzigingen werden aangebracht. In een aantal gevallen werd daarbij ruggespraak gehouden met externe experts, maar de exacte bronnen werden niet vastgelegd. De bestandsnaam van de versie van dit discussiestuk die aan de CDM ter beschikking werd gesteld, is "SF18-10-2007_2.doc". De verwijzing "EZ" als bronvermelding (in voorliggende notitie) bij de gegeven SF waarde, heeft steeds betrekking op dit bestand SF18-10-2007_2.doc.
- (II) gedurende 2012 en 2013 werden alle SF-waarden beoordeeld door een werkgroep van de CDM. Voor alle SF-waarden hier aangemerkt als "EZ" vond de

CDM inhoudelijk geen aanleiding om de reeds gebruikte waarde te herzien, hetzij omdat de waarde plausibel gevonden werd, hetzij omdat geen bronnen ter beschikking stonden waarmee een nieuwe waarde kon worden vastgesteld. In een aantal gevallen achtte de CDM herziening van de SF-waarde wel aangewezen. Deze gevallen zijn hier aangemerkt als “CDM”, met vermelding van de overwegingen die de grondslag voor de herziening vormden. Waar “CDM” vermeld wordt zonder overwegingen te geven, betreft het herziening op basis van ‘expert judgement’ door de CDM-werkgroep zelf.

Bij het toekennen van SF-waarden bij bedrijfsspecifieke invoervariabelen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- bedrijfsspecifieke waarden (gewichten, gehalten, aantallen) hebben een grotere nauwkeurigheid (kleinere SF) dan forfaitaire waarden, welke immers ‘voor alle bedrijven’ representatief dienen te zijn;
- gemeten waarden hebben een kleinere SF dan geschatte waarden;
- de SF-waarde bij een gemeten gehalte omvat zowel de bemonsteringsfout als de analysefout;
- gemeten gewichten hebben steeds dezelfde SF, welke bepaald is door de nauwkeurigheid van geijkte weegapparatuur. Deze bedraagt steeds 0,1%;
- volumina en soortelijk gewichten worden beschouwd als zijnde geschat, en hebben daarom een relatief grote SF;
- aan- en afvoeren zijn voor meestal nauwkeuriger te schatten en te meten dan voorraden;
- bij aan- en afvoeren heeft de hier gegeven SF betrekking op een enkele vracht; de SF behorend bij gecumuleerde vrachten is lager en wordt berekend door de rekentool op basis van het aantal vrachten en hun waarden;
- Bij de SF-waarde van posten welke in het Rekenmodel ingevoerd kunnen worden als ‘kilogrammen stikstof en fosfaat direct’, is ernaar gestreefd om deze in overeenstemming te brengen met de SF-waarden behorend bij de afzonderlijke variabelen (zoals gehalte, massa, volume en aantal) waaruit de ‘kilogrammen direct’ berekend worden. De ‘methode direct’ kan toegepast worden op aan- en afvoeren en voorraden van dierlijke mest, kunstmest, overige organische meststoffen, krachtvoeder en ruwvoeder en op (op eigen bedrijf) geproduceerde ruwvoeder. Deze invoermethode is in onderstaande tabellen aangegeven als “N,P direct”;
- Alle SF waarden zijn uitgedrukt als relatieve fout.

Bij SF waarden voor ‘forfaits’ zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- een forfait dient representatief te zijn voor alle voorkomende gevallen en heeft daarom een relatief hoge SF. Deze SF vertegenwoordigt fouten ten gevolge van spreiding tussen bedrijven (b.v. dierexcretie), tussen gewassen en grondsoorten (b.v. gehalten in ruwvoerders; opbrengsten ruwvoerders), tussen diercategorieën (b.v. gehalten in mest), en tussen staltypen (gasvormige verliezen). Daarnaast vertegenwoordigt de SF-waarde bij forfaits ook fouten gemaakt bij de oorspronkelijke bepalingen waaruit het forfait werd afgeleid. Die fouten omvatten eventuele bemonsteringsfouten en analysefouten.

- In gevallen waar de SF werd gebaseerd op een bekende (wettelijke vereiste) nauwkeurigheid, uitgedrukt in een traject (bv. het N-gehalte in kunstmest moet liggen tussen twee waarden), werd in dit rapport als vuistregel gehanteerd dat de halve breedte van dit toegelaten traject gelijk is aan $2 \cdot SF$.
- Aan gebruiksnormen, teeltarealen en werkingscoëfficiënten van stikstof (in dierlijke en overige organische meststoffen) wordt een SF-waarde van nul toegewezen. Deze grootheden tezamen definiëren de gebruiksruijnte voor mest en kunstmest en is dus de referentie waarvan handhaving - met behulp van het Rekenmodel - wordt nagestreefd.
- Alle SF-waarden van forfaits zijn uitgedrukt als relatieve fout.

In de tabellen 2.1 tot en met 2.7 worden per post een overzicht gegeven van de SF-waarde en de bron van deze waarde

2.1 Dieren

van Staldieren ^f	Bedrijfsspecifieke grootheden	SF	SF-waarde voorgesteld door	Grootheid wordt gebruikt in/bij
Aan- en afvoer	N,P direct	0,05	CDM; Zie opm. b.	Stalbalans; bij Mestbeleid Tabel 7
Aan- en afvoer	Geschat diergewicht	0,05	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid Tabel 7
Aan- en afvoer	Gemeten diergewicht	0,001	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid Tabel 7
Aan- en afvoer	Aantal dieraantal	0,03	CDM; Zie opm. a	Stalbalans; bij Mestbeleid Tabel 7
Vorraad	N,P direct	0,10	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid Tabel 7
Vorraad	Geschat gewicht	0,10	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid Tabel 7
Vorraad	Gemeten gewicht	n.v.t.		Stalbalans; bij Mestbeleid Tabel 7
Vorraad	Aantal dieren	0,03	CDM; Zie opm. a	Stalbalans; bij Mestbeleid Tabel 7
van Stal- en graasdieren	Bedrijfsspecifieke grootheden			
Bezetting Bron: bedrijf	Jaargemiddeld aantal dieren Groep 1 (zie c)	0,01	EZ; Zie opm. c. en e.	- Excretie t.b.v. vrijstellingen - Stikstofcorrectie - Zie ook opm. d.
Bezetting Bron: bedrijf	Jaargemiddeld aantal dieren Groep 2	0,03	EZ; Zie opm. c. en e.	- Excretie t.b.v. vrijstellingen - Stikstofcorrectie - Zie ook opm. d.
Bezetting Bron: DR	Jaargemiddeld aantal dieren Groep 1	0,10	EZ; Zie opm. c. en e.	- Excretie t.b.v. vrijstellingen - Stikstofcorrectie - Zie ook opm. d.
Bezetting Bron: DR	Jaargemiddeld aantal dieren Groep 2	0,10	EZ; Zie opm. c. en e.	- Excretie t.b.v. vrijstellingen - Stikstofcorrectie - Zie ook opm. d.
van Staldieren	Forfaitaire grootheden			
Gehalte N, P	N, P gehalte per dier	0,03	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid Tabel 7
Gehalte N, P	N, P gehalte per kg lichaamsgewicht	0,03	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid Tabel 7

- a. Waar voorheen (door EZ vastgestelde) SF verschilde tussen diercategorieën, wordt nu voor alle categorieën SF=0.03 aangehouden.
- b. Waarde benaderd uit resp. SF bij geschat gewicht en SF bij gehalte in dieren, volgens productregel $SF \approx \sqrt{(SF_1^2 + SF_2^2)} = 0.058$, naar beneden afgerond tot 0.05.
- c. De dieren zijn ingedeeld in categorieën volgens Mestbeleid_Tabel 4. Groep 1 omvat de dieren die per dag geteld worden (de zgn. 'veesaldokaarddieren'): alle runderen, alle waterbuffels, alle varkens, alle kippen, alle kalkoenen. Groep 2 omvat alle overige diercategorieën (de zgn. 'diertelkaarddieren'). Voor een gedetailleerde lijst van alle diercategorieën in beide groepen, zie Bijlage 2.
- d. Gemiddelde jaarlijkse bezetting (dieraantal) wordt bij graasdieren gebruikt om de excretie te berekenen.
- e. 'Bron DR' betekent dat data overgenomen worden uit de I&R database. "Bron Bedrijf" betekent dat de gegevens door DR bij de boer worden opgevraagd; alleen 'dieraantallen' worden evt. door DR aangepast op basis van gegevens die bij DR bekend zijn (DR past geen andere grootheden aan).
- f. Zie Bijlage 1.

2.2 Eieren

Van Eieren	Bedrijfsspecifieke grootheden	SF	SF-waarde voorgesteld door	Grootheid wordt gebruikt in
Afvoer	N,P direct, Groep 1	0,02	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid_Tabel_8
Afvoer	N,P direct, Groep 2-5	0,05	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid_Tabel_8
Afvoer	Geschat gewicht, Groep 1	0,02	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid_Tabel_8
Afvoer	Geschat gewicht, Groep 2-5	0,05	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid_Tabel_8
Afvoer	Gemeten gewicht, Groep 1-5	0,001	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid_Tabel_8
Vorraad	N,P direct, Groep 1	0,02	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid_Tabel_8
Vorraad	N,P direct, Groep 2-5	0,05	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid_Tabel_8
Vorraad	Geschat gewicht, Groep 1	0,02	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid_Tabel_8
Vorraad	Geschat gewicht, Groep 2-5	0,05	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid_Tabel_8
Vorraad	Gemeten gewicht	n.v.t.		
Van Eieren	Forfaitaire grootheden			
Gehalte N, P	Gehalte N, P per kg ei	0,02	EZ	Stalbalans; bij Mestbeleid_Tabel_8
Groep 1: consumptie-eieren van kippen (legrassen); Groepen 2-5: broedeieren van kippen, en eieren van alle overige dieren.				

2.3 Dierlijke mest

van Dierlijke mest	Bedrijfsspecifieke grootheden	SF	SF-waarde voorgesteld door	Grootheid wordt gebruikt in/bij
Aan- en afvoer	N direct, vaste mest	0,15	CDM; zie opm. b	gebruik dierlijke mest
Aan- en afvoer	N direct, overige mest	0,10	CDM; zie opm. b	gebruik dierlijke mest
Aan- en afvoer	P direct, alle mest	0,10	CDM; zie opm. b	gebruik dierlijke mest
Aan- en afvoer	Geschat gewicht mest	0,05	EZ	gebruik dierlijke mest
Aan- en afvoer	Gemeten gewicht mest	0,001	EZ	gebruik dierlijke mest
Aan- en afvoer	Volume mest	0,02	EZ	gebruik dierlijke mest
Aan- en afvoer	N gehalte vaste mest	0,15	CDM; zie opm. a	gebruik dierlijke mest
Aan- en afvoer	N gehalte overige mest	0,08	CDM; zie opm. a	gebruik dierlijke mest
Aan- en afvoer	P gehalte, alle mest	0,09	CDM; zie opm. a	gebruik dierlijke mest
Aan- en afvoer	Soortelijk gewicht (S.G.)	0,05	EZ	gebruik dierlijke mest
Vorraad	N direct, vaste mest	0,20	CDM; zie opm. e	gebruik dierlijke mest
Vorraad	N direct, overige mest	0,15	CDM; zie opm. e	gebruik dierlijke mest
Vorraad	P direct, alle mest	0,15	CDM; zie opm. e	gebruik dierlijke mest
Vorraad	Geschat Gewicht mest	0,10	CDM; zie opm. d	gebruik dierlijke mest
Vorraad	Volume mest	0,10	EZ	gebruik dierlijke mest
Vorraad	N gehalte vaste mest	0,15	CDM; zie opm. c	gebruik dierlijke mest
Vorraad	N gehalte overige mest	0,10	CDM; zie opm. c	gebruik dierlijke mest
Vorraad	P gehalte, alle mest	0,10	CDM; zie opm. c	gebruik dierlijke mest
Vorraad	Soortelijk gewicht (S.G.)	0,05	EZ	gebruik dierlijke mest
Mestproductie	N,P direct excretie Groep A	0,05	CDM; zie opm. f, h	gebruik dierlijke mest
Mestproductie	N,P direct excretie Groep B	0,10	CDM; zie opm. f, h	gebruik dierlijke mest
Mestproductie	N,P direct excretie melkkoeien	0,05	CDM; zie opm. g	gebruik dierlijke mest
Mestproductie	Bedrijfsspecifieke excretie (BEX)	0,00	EZ	gebruik dierlijke mest

	Forfaitaire grootheden			
Mestproductie	N,P Excretie/dier/jaar Groep A	0,05	CDM; zie opm. f, h	gebruik dierlijke mest Bij Mestbeleid_Tabel 4
Mestproductie	N,P Excretie/dier/jaar Groep B	0,10	CDM; zie opm. f, h	gebruik dierlijke mest Bij Mestbeleid_Tabel 4
Mestproductie	N,P Excretie/dier/jaar melkkoeien	0,05	CDM; zie opm. g	gebruik dierlijke mest Bij Mestbeleid_Tabel 6
Gehalten	N gehalte vaste mest	0,15	CDM	gebruik dierlijke mest Bij Mestbeleid_Tabel 5
Gehalten	N gehalte overige mest	0,10	CDM	gebruik dierlijke mest Bij Mestbeleid_Tabel 5
Gehalten	P gehalte alle mest	0,10	CDM; zie opm. i	gebruik dierlijke mest Bij Mestbeleid_Tabel 5
Stikstofcorrectie	Gasvormig verlies	0,20	CDM, EZ; zie opm. j	gebruik dierlijke mest Bij Mestbeleid_Tabel 4
stikstofwerking	Werkingscoëfficiënt	0,00	EZ	gebruik dierlijke mest Bij Mestbeleid_Tabel 3
a. Waarde voor combinatie van bemonsterings- en analysefout. Zie Bijlage 3. Voor vaste mest ligt de fout hoger dan voor drijfmest. Hier aangegeven waarden gelden voor bemonstering en analyse volgens een 'beproefde methode' die nog niet in een protocol is vastgelegd. Een verdere toelichting wordt in Bijlage 4 gegeven, waar tevens in een overzicht van mestsoorten aangegeven is welke soorten als 'vaste mest' worden beschouwd. b. Methode 'Direct': voorgestelde SF volgt m.b.v. de productregel (zie voetnoot b. in Par. 2.1) uit de resp. SF bij gewicht DM en gehalten in DM. Zie Bijlage 5 voor SF in het gewogen gewicht van een vracht mest. c. De gemeten gehalten in voorraden zullen grotere SF hebben dan gemeten gehalten in aan-/afvoer. d. Voorgestelde waarde volgt m.b.v. productregel uit de resp. SF bij soortelijk gewicht en volume, = 0.112, afgerond 0.10. e. Voorgestelde waarde volgt m.b.v. productregel uit de resp. SF bij gehalte en geschat gewicht. f. Onderscheid naar diercategorie op basis van CBS (2012). De groepen A en B zijn in Bijlage 6 gespecificeerd. Het betreft steeds staldieren en graasdieren zijnde geen melkkoeien. g. SF bij excretie van melkvee bedraagt 2-3% (CBS, 2012). Naar boven afgerond wordt 0.05. h. Mestbeleid_Tabel 4 Diergebonden normen voor mestproductie. Worden gebruikt voor mestproductie van graasdieren (kg N en kg fosfaat). Voor staldieren worden deze normen alleen gebruikt voor de berekening van evt. vrijstellingen bij een N-productie < 350 kg per bedrijf. i. SF voor P niet hoger dan voor N; P kent geen gasvormige verliezen; invloed van ontmenging naar verwachting vergelijkbaar voor N en P. j. Door EZ eerder voorgestelde waarde werd door CDM opnieuw beoordeeld; CDM vond geen duidelijke grondslag voor aanpassing. Bijlage 7 vat de geraadpleegde informatie samen. k. SF op netto gebruik N in dierlijke mest is geen a priori vastgestelde grootheid meer; de SF volgt uit die van bruto N in DM in combinatie met de werkingscoëfficiënt.				

2.4 Overige organische meststoffen

van Overige organische meststoffen (OOM)	Bedrijfsspecifieke grootheden	SF	SF-waarde voorgesteld door	Grootheid wordt gebruikt in/bij
Aan- en afvoer	N,P direct	0,10	CDM; zie opm. a	Gebruik OOM
Aan- en afvoer	Geschat gewicht	0,05	EZ	Gebruik OOM
Aan- en afvoer	Gemeten gewicht	0,001	EZ	Gebruik OOM
Aan- en afvoer	Volume	0,02	EZ	Gebruik OOM
Aan- en afvoer	N gehalte	0,08	CDM; zie opm. a	Gebruik OOM
Aan- en afvoer	P gehalte	0,09	CDM; zie opm. a	Gebruik OOM
Aan- en afvoer	Soortelijk gewicht (S.G.)	0,05	EZ	Gebruik OOM
Voorraad	N,P direct	0,15	CDM; zie opm. a	Gebruik OOM
Voorraad	Geschat gewicht	0,10	CDM; zie opm. a	Gebruik OOM
Voorraad	Gemeten gewicht	n.v.t.		Gebruik OOM
Voorraad	Volume	0,10	EZ	Gebruik OOM
Voorraad	N,P gehalte	0,10	CDM; zie opm. a	Gebruik OOM
Voorraad	Soortelijk gewicht (S.G.)	0,05	EZ	Gebruik OOM
				Gebruik OOM
	Forfaitaire grootheden			
Stikstofwerking	werkingscoefficient	0,00	EZ	Gebruik OOM
a. SF waarden conform gesteld aan die bij dierlijke mest; er werden geen aanwijzingen gevonden dat voor overige meststoffen andere waarden zouden gelden dan voor dierlijke mest.				

2.5 Kunstmest

van Kunstmest	Bedrijfsspecifieke grootheden	SF	SF-waarde voorgesteld door	Grootheid wordt gebruikt in/bij
Aan- en afvoer	N,P direct	0,02	EZ	Controle gebruiksnormen meststoffen
Aan- en afvoer	Gemeten gewicht	0,001	EZ	Controle gebruiksnormen meststoffen
Aan- en afvoer	N gehalte	0,015	CDM; zie opm. a	Controle gebruiksnormen meststoffen
Aan- en afvoer	P gehalte	0,009	CDM; zie opm. a	Controle gebruiksnormen meststoffen
Voorraad	N, P direct	0,05b	CDM; zie opm. b	Controle gebruiksnormen meststoffen
Voorraad	Gewicht	0,05	EZ	Controle gebruiksnormen meststoffen
Voorraad	N gehalte	0,015	CDM; zie opm. a	Controle gebruiksnormen meststoffen
Voorraad	P gehalte	0,009	CDM; zie opm. a	Controle gebruiksnormen meststoffen
a. toegelaten toleranties zijn uitgedrukt in absolute zin, en verschillen tussen meststoffen. Bij KAS (voorbeeld voor stikstofmeststof) is de absolute tolerante 0,8% (gehalte is 27%). In relatieve zin wordt dit $0,8/27 = 3\%$. Dit is de maximaal toegelaten spreiding. Wordt deze gesteld op $2 \cdot SF$, dan volgt $SF=0,015$. Voor fosfaat (TSP): 0,8% tolerantie in absolute zin. Bij gehalte van 45% is dat $0,8/45 = 1,8\%$, dus $SF= 0,009$. Toleranties voor samenstelling meststoffen staan in EU Verordening 2003/2003. Zie bijlage II van http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:304:0001:0001:NL:PDF b. Voorgestelde waarde volgt uit de productregel met SF bij resp. gewicht en gehalte; uitkomst $SF=0,052$, afgerond 0,05.				

2.6 Krachtvoer

van Krachtvoer	Bedrijfsspecifieke grootheden	SF	SF-waarde voorgesteld door	Grootheid wordt gebruikt in/bij
Aan- en afvoer	N,P direct	0,05	CDM; zie opm. c	Stalbalans
Aan- en afvoer	Gemeten gewicht	0,001	EZ	Stalbalans
Aan- en afvoer	volume	0,05	CDM; zie opm. b	Stalbalans
Aan- en afvoer	N,P gehalte	0,02	CDM; zie opm. a	Stalbalans
Aan- en afvoer	Soortelijk gewicht (S.G.)	0,01	EZ	Stalbalans
Voorraad	N,P direct	0,05	CDM; zie opm. c	Stalbalans
Voorraad	Gemeten gewicht	n.v.t.		Stalbalans
Voorraad	Geschat gewicht	0,05	EZ	Stalbalans
Voorraad	Volume	0,05	CDM	Stalbalans
Voorraad	N,P gehalte	0,02	CDM; zie opm. a	Stalbalans
Voorraad	Soortelijk gewicht (S.G.)	0,01	EZ	Stalbalans
a. Gemiddelde, gebaseerd op CBS cijfers, zie Bijlage 8. b. De voorheen gebruikte SF= 0,01 lijkt te laag voor een geschat volume. c. Voorgestelde waarde volgt m.b.v. de productregel uit de SF in resp. gehalte en volume, uitkomst SF=0,0538 , afgerond 0,05. Bij aan-/afvoer van gemeten (i.p.v. geschat) gewicht zal SF uiteraard kleiner zijn, ca. 0,02.				

2.7. Ruwvoer

van Ruwvoer	Bedrijfsspecifieke grootheden	SF	SF-waarde voorgesteld door	Grootheid wordt gebruikt in/bij
Aan- en afvoer	N,P direct	0,10	CDM; zie opm. c	Stalbalans
Aan- en afvoer	Geschat gewicht	0,05	EZ	Stalbalans
Aan- en afvoer	Gemeten gewicht	0,001	EZ	Stalbalans
Aan- en afvoer	Volume	0,05	EZ	Stalbalans
Aan- en afvoer	Soortelijk gewicht (S.G.)	0,05	CDM; zie opm. a	Stalbalans
Voorraad	N,P direct	0,15	CDM; zie opm. d, h	Stalbalans
Voorraad	Geschat gewicht	0,10	CDM; zie opm. b	Stalbalans
Voorraad	Gemeten gewicht	n.v.t.		
Voorraad	Volume	0,10	CDM; zie opm. b	Stalbalans
Voorraad	Soortelijk gewicht (S.G.)	0,05	CDM; zie opm. a	Stalbalans
Productie	N,P direct	0,15	CDM; zie opm. e, h	Stalbalans
Productie	Geschat gewicht	0,10	EZ	Stalbalans
Productie	Gemeten gewicht	0,001	EZ	Stalbalans
Productie	Volume	0,10	EZ	Stalbalans
Productie	Soortelijk gewicht (S.G.)	0,05	CDM; zie opm. a	Stalbalans
	Forfaitaire grootheden			
Gehalte	N,P gehalte	0,10 ^f	CDM; zie opm. f	Stalbalans
Productie	Gewicht	0,20 ^g	CDM; zie opm. g	Stalbalans
Productie	Teeltoppervlak	0,00	EZ	Stalbalans

- De onzekerheid in het soortelijk gewicht is waarschijnlijk groter dan de oude waarde die door EZ was vastgesteld (SF=0,01), zelfs binnen één soort ruwvoeder.
- Oude waarde (EZ) was SF=0,15.
- SF volgt uit productregel met SF voor resp. geschat gewicht van aan-/afvoer (0,05) en forfaitaire gehalten (0,10), uitkomst 0,112, afgerond 0,10. SF bij maïskuil is naar verwachting kleiner dan 0,10, voor kuilgras groter dan 0,10.
- Zie c., nu echter met SF=0,10 bij volume (want voorraad), uitkomst 0,14, afgerond 0,15.
- Gebaseerd op de aanname dat vrijwel steeds een bedrijfseigen schatting van zelfgeproduceerd ruwvoeder (gewicht) voorhanden is; de verwachte nauwkeurigheid daarbij bedraagt SF=0,10;
- Aangegeven waarde ligt naar verwachting tussen SF voor maïskuil (welke lager is) en die voor graskuil.
- Grote variatie in forfaitaire productie, tussen jaren en tussen percelen.
- In praktijk wordt bij ruwvoerders steeds de Methode 'N,P direct' gebruikt, met volume op basis van lengtemetingen en standaard S.G. Soms wordt de dichtheid bepaald door een opgemeten blok uit te steken en te wegen.

Bijlage 1. Mestbeleid_Tabel 7 tbv forfaitaire gehalten stikstof en fosfaat in dieren

Deze tabel 7 diernummers worden in het rekenmodel gebruikt tbv koppeling aan forfaitgehalten in dieren, tbv stalbalans					
Tabel_ID	Item_ID	Dier-hoofdcat._ID	Dier-hoofdcat_naam	Staldier-cat._code	Staldiercategorie_naam
7	1	10	Rund	Ru5	Nuchtere kalveren
7	2	10	Rund	Ru14	Witvleeskalveren
7	3	15	Bruine rat	Ra1	Alle ratten
7	4	16	Tamme muis	Mu1	Alle muizen
7	5	17	Cavia	Ca1	Alle cavia's
7	6	18	Goudhamster	Go1	Alle goudhamsters
7	7	19	Gerbil	Ge1	Alle gerbils
7	8	20	Kalkoen	Ka1	Eendagskuikens (kalkoen)
7	9	20	Kalkoen	Ka2	Kalkoenenouderdieren van 7 mnd
7	10	20	Kalkoen	Ka3	Kalkoenenouderdieren ouder dan 7 mnd
7	11	20	Kalkoen	Ka4	Vleeskalkoenen, hennen
7	12	20	Kalkoen	Ka5	Vleeskalkoenen, hanen
7	13	25	Struisvogel	St1	Alle struisvogels
7	14	26	Emoe	Em1	Alle emoes
7	15	27	Nandoe	Na1	Alle nandoes
7	16	28	Knobbelsgans	Kn1	Alle knobbelganzen
7	17	29	Grauwe gans	Gr1	Alle grauwe ganzen
7	18	30	Kip	Ki1	Eendagskuikens (kip)
7	19	30	Kip	Ki2	Opfokhennen/hanen van ca. 18 wkn, wit
7	20	30	Kip	Ki3	Opfokhennen/hanen van ca. 18 wkn, bruin
7	21	30	Kip	Ki4	Hennen/hanen ouder dan 18 wkn, wit
7	22	30	Kip	Ki5	Hennen/hanen ouder dan 18 wkn, bruin
7	23	30	Kip	Ki6	Opfokhennen/hanen van ca. 19 wkn
7	24	30	Kip	Ki7	Ouderdieren vleesrassen ouder dan 19 wkn
7	25	30	Kip	Ki8	Vleeskuikens

7	26	35	Fazant	Fa1	Alle fazanten
7	27	36	Patrijs	Pa1	Alle patrijzen
7	28	37	Vleesduif	VI1	Alle duiven
7	29	40	Varken	Va1	Pasgeboren biggen
7	30	40	Varken	Va2	Gespeende biggen, ca. 6 wkn oud
7	31	40	Varken	Va3	Biggen van ca. 10 wkn (ca. 25 kg)
7	32	40	Varken	Va4	Vleesvarkens
7	33	40	Varken	Va5	Fokzeugen
7	34	40	Varken	Va6	Opfokzeugen/beren van ca. 7 mnd
7	35	40	Varken	Va7	Fokberen ouder dan 7 mnd
7	36	40	Varken	Va8	Slachtzeugen
7	37	75	Nerts	Ne1	Fokteven ouder dan 7 mnd
7	38	75	Nerts	Ne2	Reuen ouder dan 7 mnd
7	39	75	Nerts	Ne3	Pups
7	40	80	Pekinggeend	Pe1	Eendagskuikens (pekingeend)
7	42	90	Konijn	Ko1	Jonge konijnen
7	43	90	Konijn	Ko2	Voedsters
7	44	90	Konijn	Ko3	Fokrammen
7	45	90	Konijn	Ko4	Vleeskonijnen en opfokkonijnen
7	46	95	Helmparelhoen	He1	Eendagskuikens (helmparelhoen)
7	47	95	Helmparelhoen	He2	Vleesparelhoenders
7	48	80	Pekinggeend	Pe3	Vleeseenden
7	49	80	Pekinggeend	Pe4	Ouderdieren van vleeseenden (tot 18 weken)
7	50	80	Pekinggeend	Pe5	Ouderdieren van vleeseenden (ouder dan 18 weken)

Bijlage 2. Mestbeleid_Tabel 4 tbv diergebonden normen

Bron DR: alle dieren hebben SF=0,1 op aantal

Bron Bedrijf: dieren met SF=0,01 op aantal

Tabel_I D	Diersoortcategorie_I D	Diersoortcategorie_naam
6	100	Melk- en kalfkoeien
4	101	Jongvee jonger dan 1 jaar
4	102	Jongvee van 1 jaar en ouder
4	104	Fokstieren
4	112	Witveeskalveren van ca. 14 dagen tot ca. 6 mnd
4	115	Startkalveren voor rosevlees
4	116	Rosevleeskalveren van ca. 3 tot ca. 8 mnd
4	117	Rosevleeskalveren van ca. 14 dagen tot ca. 8 mnd
4	120	Weide- en zoogkoeien
4	121	Startkalveren voor roodvlees
4	122	Roodvleesstieren van ca. 3 mnd tot de slacht
4	200	Jonge kalkoenen
4	201	Opfokkalkoenen
4	202	Kalkoenen ouderdieren
4	210	Vleeskalkoenen
4	300	Opfokhennen en -hanen van legrassen
4	301	Hennen en hanen van legrassen
4	310	Opfokhennen en -hanen van vleesrassen
4	311	Ouderdieren van vleesrassen
4	312	Vleeskuikens
4	400	Fokzeugen incl. biggen jonger dan 6 weken
4	401	Fokzeugen incl. biggen tot een gewicht van 25 kg
4	402	Opfokzeugen jonger dan 7 maanden
4	403	Opfokzeugen van 7 maanden en ouder
4	404	Opfokzeugen van een gewicht van 25 kg tot 1e dekking
4	405	Opfokberen
4	406	Dekberen
4	407	Biggen
4	410	Slachtzeugen
4	411	Vleesvarkens
4	991	Waterbuffelkoeien
4	992	Waterbuffeljongvee

Bron bedrijf: dieren met SF=0,03 op aantal

Tabel_I D	Diersoortcategorie_I D	Diersoortcategorie_naam
4	15	Bruine ratten geslachtsrijpe vrouwen
4	16	Tamme muizen
4	17	Cavia's
4	18	Goudhamsters

4	19	Gerbils
4	25	Struisvogels
4	26	Emoes
4	27	Nandoes
4	28	Knobbelganzen
4	29	Grauwe ganzen
4	35	Fazanten
4	36	Patrijzen
4	37	Duiven
4	70	Vos fokmoeren
4	75	Fokteven
4	95	Parelhoenders
4	96	Alle ezels
4	550	Fokschapen
4	552	Overige schapen
4	600	Melkgeiten
4	601	Vleesgeiten
4	602	Overige geiten
4	800	Ouderdieren van vleeseenden (opfok- en legeenden)
4	801	Vleeseenden (eenden die worden gehouden voor de slacht)
4	802	Ouderdieren van vleeseenden (opfokperiode tot 18 weken)
4	803	Ouderdieren van vleeseenden (legperiode vanaf 18 weken)
4	900	Voedsters
4	901	Vleeskonijnen
4	941	Pony's 250 kg
4	942	Pony's 450 kg
4	943	Paarden 250 - 450 kg
4	944	Paarden > 450 kg
4	971	Hinden (edelhert)
4	972	Alle herten voor de slacht van 6 maanden en ouder
4	973	Herten voor de slacht van 6 tot 12 maanden
4	974	Herten voor de slacht van 12 maanden en ouder
4	981	Hinden (damhert)
4	982	Alle damherten

Bijlage 3. SF op gemeten gehalten N en fosfaat in drijfmest.

Hoe groot is de SF op gemeten gehalten N en P in drijfmest?

De fout op de gemeten gehalten in een vracht drijfmest is opgebouwd uit een bemonsteringsfout en een analysefout. De analysefout is weer opgebouwd uit een binnen-laboratoriumfout en een tussen-laboratoriumfout.

De bemonsteringsfout bedraagt 15% (2s betrouwbaarheidsinterval), mits aan het voorgeschreven bemonsteringsprotocol wordt voldaan^{i,ii,iii}. De SF voor bemonstering bedraagt dus $15/2 = 7.5\%$

Gegevens over de analysefout zijn gebaseerd op ringonderzoeken onder geaccrediteerde laboratoria in de periode 1997 – 2004^{4iv}. De binnen-laboratoriumfout is voor stikstof ca. 2-3% en voor fosfaat 3-5%. De tussen-laboratoriumfout voor stikstof bedraagt ca. 5-7% en voor fosfaat 8-9%. Deze fouten zijn inclusief de fout bij sub-bemonstering en gebaseerd op 2 maal de standaarddeviatie.

Op basis van deze informatie moeten de volgende standaardfouten worden aangehouden:

Binnen-laboratoriumfout voor stikstof bedraagt $3/2 = 1.5\%$ en voor fosfaat $5/2 = 2.5\%$

Tussen-laboratoriumfout voor stikstof bedraagt $7/2 = 3.5\%$ en voor fosfaat: $9/2 = 4.5\%$

De SF op de gemeten N en P gehalten kunnen nu als volgt worden berekend:

$$SF = \sqrt{(SF_{\text{bemonstering}})^2 + (SF_{\text{binnen lab}})^2 + (SF_{\text{tussen lab}})^2}$$

Dit levert de volgende standaardfouten voor de gemeten N en P gehalten op (één vracht):

SF voor gemeten N = 8.4%

SF voor gemeten P = 9.1%

Bijlage 4. SF op gemeten gehalten N en fosfaat in vaste mest.

Hoe groot is de SF op gemeten gehalten N en P in vaste mest?

De fout op de gemeten gehalten in een partij vaste mest is opgebouwd uit een bemonsteringsfout en een analysefout. De analysefout is weer opgebouwd uit een binnen-laboratoriumfout en een tussen-laboratoriumfout.

Vaste mest wordt handmatig bemonsterd. Harde gegevens over de nauwkeurigheid van handmatige bemonstering zijn niet beschikbaar. Uit een enkel onderzoek zijn aanwijzingen verkregen dat een nauwkeurigheid kan worden bereikt die vergelijkbaar is met de nauwkeurigheid voor drijfmest (niet gepubliceerd).

Meer betrouwbare gegevens over de bemonsteringsnauwkeurigheid van vaste mest zijn gebaseerd op een bemonsteringsmethode waarbij de vracht mest wordt bemonsterd met een steeklans of boor. Indien 6 verticale steekmonsters over de hele mestdiepte worden genomen, evenredig verdeeld over de oppervlakte van de container, kan vaste mest zeer nauwkeurig worden bemonsterd (Hoeksma en Hendriks, 2001)^v. De steeklans- en steekboormethode worden in de praktijk niet of nauwelijks toegepast.

Op basis van deze informatie kan voor vaste mest een bemonsteringsnauwkeurigheid worden aangehouden van 15% (2s betrouwbaarheidsinterval), mits aan het beschreven bemonsteringsprotocol wordt voldaan.

De SF voor bemonstering bedraagt dan $15/2 = 7.5\%$

Gegevens over de analysefout inclusief de tussen-laboratoriumfout zijn gebaseerd op de resultaten van ringonderzoeken met bandmest en strooiselmest die door Wepal in 1999 zijn uitgevoerd^{vi}.

In deze studie worden voor vaste mest de volgende relatieve analysefouten aangehouden:

voor stikstof: 13% strooiselmest
26% bandmest

voor fosfaat: 11% strooiselmest
7% bandmest

Deze fouten zijn inclusief de fout bij sub-bemonstering en gebaseerd op 2 maal de standaarddeviatie.

Op basis van deze informatie kunnen de volgende standaardfouten worden aangehouden:

SF bij strooiselmest bedraagt $13/2 = 6.5\%$ voor stikstof en $11/2 = 5.5\%$ voor fosfaat.

SF bij bandmest bedraagt $26/2 = 13.0\%$ voor stikstof en $7/2 = 3.5\%$ voor fosfaat.

Indien van de grootste analysefout worden uitgegaan, n.l. $SF_{analyse} = 13\%$ voor stikstof en

$SF_{analyse} = 5.5\%$ voor fosfaat, dan kan de SF op de gemeten N en P gehalten kunnen als volgt worden berekend:

$$SF = \sqrt{(SF_{bemonstering})^2 + (SF_{analyse})^2}$$

Dit levert de volgende standaardfouten voor de gemeten N en P gehalten op:

SF voor gemeten N = 15%

SF voor gemeten P = 9.3%

Onderstaande tabel geeft aan welke mestsoorten in de berekeningen t.b.v. deze rapportage als 'vaste mest' werden aangemerkt.

DMestcode_omschrijving	Vaste/Niet vaste mest
Bewerkte kalvergier	niet
Champost	vast
Deeppitstal, kanalenstal	vast
Drijfmest	niet
Drijfmest behalve van vleeskalveren	niet
Drijfmest fokzeug, incl big, opfokzeug/-beren, dekberen	niet
Drijfmest met percentage droge stof < 2,5%	niet
Drijfmest vleesvarkens	niet
Fase 1 substraat	vast
Fase 2 substraat	vast
Fase 3 substraat	vast
Gier en filtraat na mestscheiding	niet
Koek na mestscheiding	vast
Mest, alle systemen	vast
Mestband	vast
Mestband + nadroog	vast
Overige mestsoorten	vast
Strooiselstal (incl volièrestal/scharrelstal)	vast
Vaste mest	vast
Vleeskalveren, rosevlees	niet
Vleeskalveren, witvlees	niet
Vleeskuikenmest, alle systemen	vast

Bijlage 5. SF op gemeten gewicht

Hoe groot is de SF op het gemeten gewicht van een vracht mest?

De Meststoffenwet schrijft voor dat een vracht mest gewogen dient te worden middels geijkte weegapparatuur. Omdat het hier handelsverkeer betreft is ijking in ijkklassse III vereist. De hieraan gekoppelde nauwkeurigheidseisen zijn vastgelegd in de Europese norm EN 45501, die zijn overgenomen in de Nederlandse IJkwet.

In ijkklassse III gelden de volgende maximaal toegestane afwijkingen, uitgedrukt in de eenheid 'e'; dit is de kleinste eenheid waarop het weeginstrument kan worden afgelezen, ofwel de schaalverdeling:

0 - 500 e	maximale afwijking	1 e
500 - 2000 e	maximale afwijking	2 e
> 2000 e	maximale afwijking	3 e

De maximaal toegestane afwijking van een weegbrug bedraagt $2000/3 = 0.15\%$. Uit een onderzoek van Hoeksma et al. (1998)^{vii} blijkt dat de afwijking van geijkte weegbruggen 0.2% bedroeg, gebaseerd op een 2s betrouwbaarheidsinterval.

Op basis van deze informatie kan voor het gemeten gewicht van een vracht mest een SF van 0.10% worden aangehouden.

Bijlage 6. SF-waarden bij excretie van stikstof en fosfaat, voor de verschillende diercategorieën.

De waarden voor onzekerheid als gegeven in CBS (2012) zijn gebaseerd op $2 \cdot SF$; in voorliggende notitie is de helft daarvan ($=SF$) gebruikt. Een waarde van $SF=0,05$ werd toegekend aan diercategorieën waarvoor (op basis van C. van Bruggen, CBS 2012) geldt: $2 \cdot SF \leq 0,10$; een waarde van $SF=0,10$ werd toegekend waar $0,10 < 2 \cdot SF < 0,20$. SF werd dus naar boven afgerond.

Voor vrijwel alle diercategorieën geldt dat de SF waarden voor resp. stikstof- en fosfaatexcretie óf beide 0,05 bedragen, óf beide 0,10. Op deze regel bestaan twee uitzonderingen (op basis van CBS, 2012):

- 'rosekalveren van 3-8 mnd': hier geldt voor fosfaatexcretie $SF=0,10$ en voor stikstofexcretie $SF=0,05$;
- 'alle ezels': hier geldt voor stikstofexcretie $SF=0,10$ en voor fosfaatexcretie $SF=0,05$.

De juiste waarden werden gebruikt in berekeningen t.b.v. deze rapportage.

Diercategorieën in Groep A: hierbij wordt voorgesteld $SF=0,05$ op de excretie te hanteren.

Struisvogels	25	Alle	stikstof	0,05
Emoes	26	Alle	stikstof	0,05
Nandoes	27	Alle	stikstof	0,05
Grauwe ganzen	29	Alle	stikstof	0,05
Fazanten	35	Alle	stikstof	0,05
Patrijzen	36	Alle	stikstof	0,05
Duiven	37	Alle	stikstof	0,05
Parelhoenders	95	Alle	stikstof	0,05
Alle ezels	96	Alle	fosfaat	0,05
Jongvee jonger dan 1 jaar	101	Drijfmest	fosfaat	0,05
Jongvee jonger dan 1 jaar	101	Drijfmest	stikstof	0,05
Jongvee jonger dan 1 jaar	101	Vaste mest	fosfaat	0,05
Jongvee jonger dan 1 jaar	101	Vaste mest	stikstof	0,05
Jongvee van 1 jaar en ouder	102	Drijfmest	fosfaat	0,05
Jongvee van 1 jaar en ouder	102	Drijfmest	stikstof	0,05
Jongvee van 1 jaar en ouder	102	Vaste mest	fosfaat	0,05
Jongvee van 1 jaar en ouder	102	Vaste mest	stikstof	0,05
Fokstieren	104	Alle	fosfaat	0,05
Fokstieren	104	Alle	stikstof	0,05
Startkalveren voor rosevlees	115	Alle	fosfaat	0,05
Startkalveren voor rosevlees	115	Alle	stikstof	0,05

Rosevleeskalveren van ca. 3 tot ca. 8 mnd	116	Alle	stikstof	0,05
Rosevleeskalveren van ca. 14 dagen tot ca. 8 mnd	117	Alle	fosfaat	0,05
Rosevleeskalveren van ca. 14 dagen tot ca. 8 mnd	117	Alle	stikstof	0,05
Weide- en zoogkoeien	120	Drijfmest	fosfaat	0,05
Weide- en zoogkoeien	120	Drijfmest	stikstof	0,05
Weide- en zoogkoeien	120	Vaste mest	fosfaat	0,05
Weide- en zoogkoeien	120	Vaste mest	stikstof	0,05
Startkalveren voor roodvlees	121	Alle	fosfaat	0,05
Startkalveren voor roodvlees	121	Alle	stikstof	0,05
Hennen en hanen van legrassen	301	Alle mestbanden	stikstof	0,05
Hennen en hanen van legrassen	301	Deeppitstal	stikstof	0,05
Hennen en hanen van legrassen	301	Drijfmest	stikstof	0,05
Hennen en hanen van legrassen	301	Overig	stikstof	0,05
Hennen en hanen van legrassen	301	Volierestal	stikstof	0,05
Opfokhennen en -hanen van vleesrassen	310	Alle	stikstof	0,05
Opfokberen	405	Drijfmest, emissiearm	stikstof	0,05
Opfokberen	405	Drijfmest, overige	stikstof	0,05
Opfokberen	405	Vaste mest, emissiearm	stikstof	0,05
Opfokberen	405	Vaste mest, overige	stikstof	0,05
Biggen	407	Drijfmest, emissiearm	stikstof	0,05
Biggen	407	Drijfmest, overige	stikstof	0,05
Biggen	407	Vaste mest, emissiearm	stikstof	0,05
Biggen	407	Vaste mest, overige	stikstof	0,05
Slachtzeugen	410	Drijfmest, emissiearm	stikstof	0,05
Slachtzeugen	410	Drijfmest, overige	stikstof	0,05
Slachtzeugen	410	Vaste mest, emissiearm	stikstof	0,05
Slachtzeugen	410	Vaste mest, overige	stikstof	0,05
Fokschapen	550	Alle	fosfaat	0,05
Fokschapen	550	Alle	stikstof	0,05
Overige schapen	552	Alle	fosfaat	0,05
Overige schapen	552	Alle	stikstof	0,05
Voedsters	900	Drijfmest	stikstof	0,05
Voedsters	900	Vaste mest	stikstof	0,05

Vleeskonijnen	901	Drijfmest	stikstof	0,05
Vleeskonijnen	901	Vaste mest	stikstof	0,05
Hinden (edelhert)	971	Alle	fosfaat	0,05
Hinden (edelhert)	971	Alle	stikstof	0,05
Herten voor de slacht van 6 tot 12 maanden	973	Alle	fosfaat	0,05
Herten voor de slacht van 6 tot 12 maanden	973	Alle	stikstof	0,05
Herten voor de slacht van 12 maanden en ouder	974	Alle	fosfaat	0,05
Herten voor de slacht van 12 maanden en ouder	974	Alle	stikstof	0,05
Hinden (damhert)	981	Alle	fosfaat	0,05
Hinden (damhert)	981	Alle	stikstof	0,05
Alle damherten	982	Alle	fosfaat	0,05
Alle damherten	982	Alle	stikstof	0,05
Waterbuffelkoeien	991	Alle	fosfaat	0,05
Waterbuffelkoeien	991	Alle	stikstof	0,05
Waterbuffeljongvee	992	Alle	fosfaat	0,05
Waterbuffeljongvee	992	Alle	stikstof	0,05

Diercategorieën in Groep B: hierbij wordt voorgesteld SF=0.10 op de excretie te hanteren.

Bruine ratten geslachtsrijpe vrouwen	15	Alle	stikstof	0,1
Tamme muizen	16	Alle	stikstof	0,1
Cavia's	17	Alle	stikstof	0,1
Goudhamsters	18	Alle	stikstof	0,1
Gerbils	19	Alle	stikstof	0,1
Fokteven	75	Drijfmest	stikstof	0,1
Fokteven	75	Vaste mest	stikstof	0,1
Alle ezels	96	Alle	stikstof	0,1
Witvleeskalveren van ca. 14 dagen tot ca. 6 mnd	112	Alle	stikstof	0,1
Rosevleeskalveren van ca. 3 tot ca. 8 mnd	116	Alle	fosfaat	0,1
Roodvleesstieren van ca. 3 mnd tot de slacht	122	Drijfmest	fosfaat	0,1
Roodvleesstieren van ca. 3 mnd tot de slacht	122	Drijfmest	stikstof	0,1
Roodvleesstieren van ca. 3 mnd tot de slacht	122	Vaste mest	fosfaat	0,1

Roodvleesstieren van ca. 3 mnd tot de slacht	122	Vaste mest	stikstof	0,1
Jonge kalkoenen	200	Alle	stikstof	0,1
Opfokkalkoenen	201	Alle	stikstof	0,1
Kalkoenen ouderdieren	202	Alle	stikstof	0,1
Vleeskalkoenen	210	Alle	stikstof	0,1
Opfokhennen en -hanen van legrassen	300	Alle mestbanden	stikstof	0,1
Opfokhennen en -hanen van legrassen	300	Deeppitstal	stikstof	0,1
Opfokhennen en -hanen van legrassen	300	Drijfmest	stikstof	0,1
Opfokhennen en -hanen van legrassen	300	Overig	stikstof	0,1
Opfokhennen en -hanen van legrassen	300	Volierestal	stikstof	0,1
Ouderdieren van vleesrassen	311	Emissiearm	stikstof	0,1
Ouderdieren van vleesrassen	311	Overig	stikstof	0,1
Vleeskuikens	312	Emissiearm	stikstof	0,1
Vleeskuikens	312	Overig	stikstof	0,1
Fokzeugen incl. biggen jonger dan 6 weken	400	Drijfmest, emissiearm	stikstof	0,1
Fokzeugen incl. biggen jonger dan 6 weken	400	Drijfmest, overige	stikstof	0,1
Fokzeugen incl. biggen jonger dan 6 weken	400	Vaste mest, emissiearm	stikstof	0,1
Fokzeugen incl. biggen jonger dan 6 weken	400	Vaste mest, overige	stikstof	0,1
Fokzeugen incl. biggen tot een gewicht van 25 kg	401	Drijfmest, emissiearm	stikstof	0,1
Fokzeugen incl. biggen tot een gewicht van 25 kg	401	Drijfmest, overige	stikstof	0,1
Fokzeugen incl. biggen tot een gewicht van 25 kg	401	Vaste mest, emissiearm	stikstof	0,1
Fokzeugen incl. biggen tot een gewicht van 25 kg	401	Vaste mest, overige	stikstof	0,1
Opfokzeugen jonger dan 7 maanden	402	Drijfmest, emissiearm	stikstof	0,1
Opfokzeugen jonger dan 7 maanden	402	Drijfmest, overige	stikstof	0,1
Opfokzeugen jonger dan 7 maanden	402	Vaste mest, emissiearm	stikstof	0,1
Opfokzeugen jonger dan 7 maanden	402	Vaste mest, overige	stikstof	0,1
Opfokzeugen van 7 maanden en ouder	403	Drijfmest, emissiearm	stikstof	0,1
Opfokzeugen van 7 maanden en ouder	403	Drijfmest, overige	stikstof	0,1
Opfokzeugen van 7 maanden en ouder	403	Vaste mest, emissiearm	stikstof	0,1

Opfokzeugen van 7 maanden en ouder	403	Vaste mest, overige	stikstof	0,1
Opfokzeugen van een gewicht van 25 kg tot 1e dekking	404	Drijfmest, emissiearm	stikstof	0,1
Opfokzeugen van een gewicht van 25 kg tot 1e dekking	404	Drijfmest, overige	stikstof	0,1
Opfokzeugen van een gewicht van 25 kg tot 1e dekking	404	Vaste mest, emissiearm	stikstof	0,1
Opfokzeugen van een gewicht van 25 kg tot 1e dekking	404	Vaste mest, overige	stikstof	0,1
Dekberen	406	Drijfmest, emissiearm	stikstof	0,1
Dekberen	406	Drijfmest, overige	stikstof	0,1
Dekberen	406	Vaste mest, emissiearm	stikstof	0,1
Dekberen	406	Vaste mest, overige	stikstof	0,1
Vleesvarkens	411	Drijfmest, emissiearm	stikstof	0,1
Vleesvarkens	411	Drijfmest, overige	stikstof	0,1
Vleesvarkens	411	Vaste mest, emissiearm	stikstof	0,1
Vleesvarkens	411	Vaste mest, overige	stikstof	0,1
Melkgeiten	600	Alle	fosfaat	0,1
Melkgeiten	600	Alle	stikstof	0,1
Vleesgeiten	601	Alle	fosfaat	0,1
Vleesgeiten	601	Alle	stikstof	0,1
Overige geiten	602	Alle	fosfaat	0,1
Overige geiten	602	Alle	stikstof	0,1
Vleeseenden (eenden die worden gehouden voor de slacht)	801	Drijfmest	stikstof	0,1
Vleeseenden (eenden die worden gehouden voor de slacht)	801	Vaste mest	stikstof	0,1
Ouderdieren van vleeseenden (opfokperiode tot 18 weken)	802	Drijfmest	stikstof	0,1
Ouderdieren van vleeseenden (opfokperiode tot 18 weken)	802	Vaste mest	stikstof	0,1
Ouderdieren van vleeseenden (legperiode vanaf 18 weken)	803	Drijfmest	stikstof	0,1
Ouderdieren van vleeseenden (legperiode vanaf 18 weken)	803	Vaste mest	stikstof	0,1
Pony's 250 kg	941	Alle	fosfaat	0,1
Pony's 250 kg	941	Alle	stikstof	0,1
Pony's 450 kg	942	Alle	fosfaat	0,1

Pony's 450 kg	942	Alle	stikstof	0,1
Paarden 250 - 450 kg	943	Alle	fosfaat	0,1
Paarden 250 - 450 kg	943	Alle	stikstof	0,1
Paarden > 450 kg	944	Alle	fosfaat	0,1
Paarden > 450 kg	944	Alle	stikstof	0,1

Bijlage 7. SF op de stikstofcorrectie

Hoe groot is de SF op de ammoniakemissie uit stallen?

Gegevens over de variatie in ammoniakemissie uit stallen is afkomstig uit Mosquera et al. (2008)^{viii}. Op basis van beschikbare datasets is een schatting gemaakt van de variatiecomponenten die bij meting van de ammoniakemissie uit varkensstallen aan de orde zijn, zoals verloop van de emissie tijdens de meetperiode en het seizoen effect. Hieruit zijn de variaties tussen bedrijven en binnen bedrijven berekend. De RAV-emissiefactoren voor verschillende typen varkensstallen zijn gebaseerd op meting aan één enkele stal per type. De geschatte standaardfout op de emissiefactoren van varkensstallen, onderverdeeld naar diercategorie, zijn vermeld in de volgende tabel:

Diercategorie	SF NH ₃ -emissiefactor (%)
Vleesvarkens	43
Dragende zeugen	31
Biggen	60
Kraamzeugen	24
<i>Gemiddeld</i>	<i>40</i>

Volgens het huidige meetprotocol voor het vaststellen van een ammoniakemissiefactoren van een stal wordt een emissiefactor gebaseerd op metingen aan 4 verschillende stallen^{ix}. De standaardfout op de emissiefactor wordt dan $SF = 40/\sqrt{4} = 20$.

Van andere diercategorieën zijn onvoldoende meetgegevens beschikbaar om de standaardfout op de emissiefactor te kunnen schatten. Voor deze categorieën is de SF bepaald op basis *expert judgement*.

Bijlage 8. SF op gehalten in krachtvoer

Hoe groot is SF op de hoeveelheid N en P in een levering krachtvoer?

Gegevens over de onzekerheid in de samenstelling van een partij krachtvoer zijn ontleend aan CBS (2012)^x, waarin een differentiatie wordt aangebracht naar diersoort. Dit levert relatieve SF-waarden (in %) voor stikstof en fosfaat in krachtvoerders op zoals vermeld in de volgende tabel:

Diersoort	SF stikstof	SF fosfaat
Rundvee, schaap, geit	2.5	2.5
Paard	5.0	5.0
Vleesvarken	1.5	1.5
(Opfok)zeug, big, dekbeer	2.5	2.5
Leghen, opfokhen, ouderdier	1.0	1.0
Vleeskuiken	3.5	3.5
Kalkoen	2.0	2.0
Eend	1.5	1.5
Konijn, nerts	1.0	1.0

Referenties

- ⁱ Anoniem (2005). Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. Staatscourant 21 november 2005, nr. 226/pag. 6
- ⁱⁱ Hoeksma, P en E. Boer (2005). Vaststellen van de bemonsteringsnauwkeurigheid van drijfmest. Agrotechnologie & Food Innovations, Wageningen UR, Rapport 532
- ⁱⁱⁱ Hoeksma, P en J. van Riel (2008). Bepaling van de nauwkeurigheid van mineralenafvoer op veehouderijbedrijven. Animal Sciences Group, Wageningen UR, Rapport 112
- ^{iv} Kwaliteitsdienst Landbouwkundige Laboratoria (1997-2004). Resultaten van ringonderzoek. KDLL Rapporten 1997-2004
- ^v Hoeksma, P en M.M.W.B. Hendriks, 2001. Onderzoek naar de nauwkeurigheid van bemonstering van vaste mest met de knipboor. IMAG-DLO, Wageningen, Nota P 2001-32.
- ^{vi} OFEP (1999). Wageningen-UR, WEPAL, Rapporten 99.1 en 99.2
- ^{vii} Hoeksma, P., P.J.L. Derikx en G. van Laar (1998). Verschil in weegresultaat tussen geijkte vaste weegbruggen. IMAG-DLO, Wageningen, Nota P 98-75
- ^{viii} Mosquera, J., J.M.G. Hol en N.W.M. Ogink (2008). Analyse ammoniakemissieniveaus van praktijkbedrijven in de varkenshouderij (1990-2003). Animal Sciences Group, Wageningen UR, Rapport 135
- ^{ix} Ogink, N.W.M., J. Mosquera en J.M.G. Hol (2011). Protocol voor meting van ammoniakemissie uit huisvestingssystemen in de veehouderij 2010. Livestock Research Wageningen UR, Rapport 454
- ^{ix} CBS (2012). Dierlijke mest en mineralen 2010 (auteur: C. van Bruggen).
- ^{ix} Mosquera, J., J.M.G. Hol en N.W.M. Ogink (2008). Analyse ammoniakemissieniveaus van praktijkbedrijven in de varkenshouderij (1990-2003). Animal Sciences Group, Wageningen UR, Rapport 135
- ^{ix} Ogink, N.W.M., J. Mosquera en J.M.G. Hol (2011). Protocol voor meting van ammoniakemissie uit huisvestingssystemen in de veehouderij 2010. Livestock Research Wageningen UR, Rapport 454

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:23
Aan: 10.2.e)
CC: 10.2.e)
Onderwerp: Fwd: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018
Bijlagen: Nota uitspraken CBb 14-01-2019.docx; ATT00001.htm; Nota voor DG Sonnema-uitspraken CBb - definitief (21-12-2018) ks2 (002).docx; ATT00002.htm; 2019-01-14 Notitie LA n.a.v. uitspraken CBb mestboetes.pdf; ATT00003.htm; Uitspraak CBb 18-12-2018 (mestboetes - 10.2.e).pdf; ATT00004.htm

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

10.2.e 10.2.e

Zie verzoek van 10.2.e hieronder. Kunnen jullie naar deze stukken kijken? Ik probeer het zelf vanmiddag ook te doen maar jullie opmerkingen vooraf zijn natuurlijk welkom.

Groeten,
10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Datum: 15 januari 2019 om 13:19:20 CET
Aan: 10.2.e @nvwa.nl>, 10.2.e @nvwa.nl>, 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @minez.nl>, 10.2.e @minez.nl>
Kopie: 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>

Onderwerp: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Hallo allemaal,

Aanleiding:

- Zoals jullie weten heeft het CBb op 18 december 2018 een uitspraak gedaan die grote gevolgen voor reeds opgelegde boetebesluiten (uitspraak opgenomen in bijlage).
- Eind vorig jaar is hierover al een informatieve nota naar DG AN gestuurd (opgenomen in bijlage). De Minister is tot op heden nog niet geïnformeerd.
- In de bijlage treffen jullie een opzet voor de nota aan de Minister. In deze nota is een advies van de Landsadvocaat van afgelopen vrijdag verwerkt (ook opgenomen in de bijlage)

Verzoek:

- Het is wenselijk om de Minister op zeer korte termijn op de hoogte te stellen. Ik ontvang dan ook graag *uiterlijk aan het einde van de dag* commentaar zodat ik dat nog kan verwerken. Laat vooral weten als dit streven te ambitieus is.

Ik ben voornemens de versie die ik vanavond heb over te dragen aan 10.2.e ten behoeve van de verdere afstemming binnen LNV. Met excuses voor de korte deadline.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

- p.s. de nota is op hoofdlijnen afgestemd binnen JZ, EUK en V&H. Het verzoek is dus vooral gericht aan WJZ, PAV en NVWA.
- Ik heb geprobeerd contact te krijgen met PAV, maar dat is me vanmorgen niet gelukt. Ik stuur deze mail daarom naar ^{10.2.e} en ^{10.2.e} in de veronderstelling dat het vervolgens terechtkomt bij iemand die de inhoud kan beoordelen.

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: donderdag 17 januari 2019 09:20
Aan: 10.2.e)
Onderwerp: Fwd: Nota mestboetes
Bijlagen: image001.png; ATT00001.htm; image002.png; ATT00002.htm; image003.png; ATT00003.htm; image004.png; ATT00004.htm; Nota uitspraken CBb 16-01-2019 v2.docx; ATT00005.htm

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

10.2.e

Schakel jij nog ff met 10.2.e want de nota is nog niet de deur uit.

10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "Burg, M.M. van der (RenÃ©)" 10.2.e @rvo.nl>
Datum: 17 januari 2019 om 08:54:52 CET
Aan: 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>
Kopie: 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: Antw.: Nota mestboetes

10.2.e

Zie mijn opmerkingen. 11.1

Moet er zeker in.
Met vriendelijke groet,

René van der Burg
Directeur Kernprocessen EU

.....
directieteam
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL | Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC | Den Haag

.....
T 10.2.e
M 10.2.e
10.2.e @rvo.nl
www.rvo.nl

.....
RVO: We helpen je graag vooruit
.....

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: maandag 31 december 2018 10:33
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: Fwd: nota uitspraak CBb
Bijlagen: image001.png; ATT00001.htm; image002.png; ATT00002.htm; image003.png; ATT00003.htm; image004.png; ATT00004.htm; Nota voor DG Sonnema-uitspraken CBb - definitief (21-12-2018) ks2 (002).docx; ATT00005.htm; ECLI_NL_CBB_2018_654.pdf; ATT00006.htm; ECLI_NL_CBB_2018_653.pdf; ATT00007.htm; ECLI_NL_CBB_2018_652.pdf; ATT00008.htm

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Dag allemaal,

De nota zoals die naar de DG is gegaan, ik heb van René nog geen terugkoppeling gehad.

Ik zit er bovenop.

Overigens, zoals jullie weten, zijn de laatste marges nu ook bekend gemaakt.

10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Datum: 21 december 2018 om 17:01:15 CET
Aan: 10.2.e @minInv.nl>
Kopie: 10.2.e @minez.nl>, 10.2.e @minez.nl>, 10.2.e @minez.nl>, 10.2.e @minez.nl>, 10.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: nota uitspraak CBb

Beste 10.2.e
Op de valreep voor de feestdagen hierbij een nota over de gevolgen van de drie uitspraken van het CBb voor de uitvoering en handhaving van de Msw en hoe daarmee moet worden omgegaan. Ten illustratie geef ik je mee waarom we (aanvankelijk) de onzekerheidsmarges niet hebben gepubliceerd (ministerie gezamenlijk besloten). Inmiddels zijn 4 van de 5 wel gepubliceerd en wordt de laatste marge binnenkort bekend gemaakt.

Illustratie: 11.1

11.1

In afstemming met Bureau Politieke Zaken (LNV), PAV en WJZ is besloten om de nota aan jou aan te bieden en niet aan de minister omdat geen sprake is van een "brandsituatie". De Minister zal begin volgend jaar hierover nader worden geïnformeerd.

Ik sluit niet uit dat deze zaak aan de orde zal komen in het kennismakingsgesprek met het CBb op dinsdag.

Met vriendelijke groet,

René van der Burg

Directeur Kernprocessen EU

.....
directieteam

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL | Den Haag

Postbus 93144 | 2509 AC | Den Haag

.....
T 10.2.e

M 10.2 e

10.2.e

@rvo.nl

www.rvo.nl

.....
RVO: We helpen je graag vooruit

.....

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>

Verzonden: vrijdag 11 januari 2019 16:23

Aan: 10.2.e

Onderwerp: Fwd: RVO/notitie inzake vragen n.a.v. uitspraken CBb [PRDF-11008509]

Bijlagen: Notitie vragen nav uitspraken CBb concept.pdf; ATT00001.htm

Opvolgingsvlag: Opvolgen

Vlagstatus: Met vlag

Goedemiddag,

Hierbij de beantwoording van onze vragen vanuit LA.

Ligt in lijn met wat we gezamenlijk al verwacht hadden. Deels kunnen we nog wat repareren.

Groet 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @pelsrijcken.nl>

Datum: 11 januari 2019 om 15:31:57 CET

Aan: 10.2.e @rvo.nl>

Kopie: 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @pelsrijcken.nl>

Onderwerp: RVO/notitie inzake vragen n.a.v. uitspraken CBb [PRDF-11008509]

Beste 10.2.e

Hierbij stuur ik je mede namens 10.2.e onze notitie. Mocht je vragen of opmerkingen hebben, dan vernemen we dat graag.

Prettig weekend alvast,

10.2.e

10.2.e | advocaat | Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. | Bezuidenhoutseweg 57 | Postbus 11756, 2502 AT Den Haag |

t 10.2.e | m 10.2.e | f 10.2.e | 10.2.e @pelsrijcken.nl |

www.pelsrijcken.nl

 Printen, echt nodig?

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor het beroepsgeheim van advocaat of notaris geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te vernietigen en de afzender te informeren. Alle werkzaamheden worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht als bedoeld in artikel 7:400 van het Burgerlijk Wetboek met de naamloze vennootschap Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V., gevestigd te Den Haag en ingeschreven in het Handelsregister onder nr. 27283716. Op de overeenkomst zijn de algemene voorwaarden van toepassing, die zijn gedeponeerd ter griffie rechtbank Den Haag onder nr. 19/2015. Daarin is een aansprakelijkheidsbeperking opgenomen. De algemene voorwaarden zijn te raadplegen op www.pelsrijcken.nl/algemene-voorwaarden en worden op verzoek langs elektronische weg of op andere wijze kosteloos aan u toegezonden.

This message is solely intended for the addressee and may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please notify the sender immediately and delete this message. All our services are performed by virtue of an agreement for the supply of services as referred to in Section 7:400 of the Dutch Civil Code between Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. and the client. Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. is a public limited company that is based in The Hague and registered with the Chamber of Commerce Haaglanden under number 27283716. All services provided are subject to our general terms and conditions which include a limitation of liability clause and are deposited with the District Court of The Hague under number 19/2015. Our general terms and conditions can be found on our website www.pelsrijcken.eu/algemene-voorwaarden and upon request we will provide you with a copy, free of charge.

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: woensdag 16 januari 2019 14:52
Aan: 10.2.e)
Onderwerp: nota CBb
Bijlagen: Nota uitspraken CBb 14-01-2019 nvwa.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Iets langer dan 10 minuten helaas

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

.....
Afdeling Beleid, planvorming en instrumentontwikkeling
Directie Strategie
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Catharijnesingel 59 | 3511 GG | Utrecht
Postbus 43006 | 3540 AA | Utrecht
.....

Tel: 10.2.e
Email: 10.2.e [@nvwa.nl](mailto:10.2.e@nvwa.nl)

10.2.e

)

Van: 10.2.e)
Verzonden: dinsdag 8 januari 2019 17:58
Aan: 10.2.e); 10.2.e
Onderwerp: Nota DG
Bijlagen: bijlage 1.docx; ATT00001.htm

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Hierbij nog een kopie.

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 09:05
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Nota marges uit

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

10.2.e

Ik sprak 10.2.e gisteren en hij wordt onrustig dat de nota marges nog niet uit is. Lukt het vandaag/morgen die nota weg te krijgen. Minister weet nog steeds van niets. Ik snap dat de afstemming nog lastig is maar er is nu wel voortgang nodig. Ik hoor graag van je wat je planning is. Ben zo in Assen.

10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 17:06
Aan: 10.2.e)
Onderwerp: Nota uitspraken CBb 14-01-2019.docx
Bijlagen: Nota uitspraken CBb 14-01-2019.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Hoi,

Bij deze

Gr 10.
2 e

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>

Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 14:21

Aan: 10.2.e)

CC: 10.2.e

Onderwerp: Nota uitspraken CBb 14-01-2019.docx

Bijlagen: Nota uitspraken CBb 14-01-2019.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen

Vlagstatus: Met vlag

Hallo 10.2.e

Samen met 10.2.e hebben we nog even naar de nota gekeken. 2 kleine aanpassingen, we hebben ze geel gearceerd.

Groeten, 10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 8 januari 2019 16:16
Aan: 10.2.e
Onderwerp: overlegje ?

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Hoi 10.2.e

Je hebt morgen een lege agenda, betekent dat, dat je thuis aan het werkt bent of dat ik even aan kan wippen?

Heb wel behoefte om bijgepraat te worden in kader van de CBB uitspraak

Gr. 10.
2e

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 15:26
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Ha,
Ben de uitspraak nu juist aan het samenvatten (wat weer een toeval) en wil net opschrijven dat marges in deze zaak geen rol speelden....
Misschien heeft CbB dit niet gezien of heeft het CbB er geen rekening mee willen houden omdat onderzoek ter zitting al gesloten was....(CbB had wel kunnen heropenen....).
Dit zou nog kunnen betekenen dat ook zaak 10.2. nog 'gewoon' tot uitspraak komt?! In die zaak immers ook zitting al geweest...

11.1

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 15:18
Aan: 10.2.e)
CC: 10.2.e
Onderwerp: Re: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Hoi.
Zo verijnd hadden 10.2.e en ik nog niet gekeken. Wel kort besproken dat het geen beroepsgrond was. Zitting was ook een maand voor de uitspraken van CbB over marges.
We zien nu in alle lopende zaken dat voorafgaand aan de zitting gewezen wordt op CbB marges uitspraken. Naar zitting gaan heeft dus geen zin tenzij de gehele margepost buiten beschouwing kan blijven (zoals bv aanvoer kunstmest) en er dan nog een boete overblijft. Zo maken we nu ook inventarisatie van alle zaken. Voorgaande ook na consultatie Landsadvocaat!
Groet 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 15 jan. 2019 om 14:11 heeft 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

Ik neem 10.2.e even mee.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Datum: 15 januari 2019 om 14:01:57 CET
Aan: "10.2.e @rvo.nl>," 10.2.e @nvwa.nl>
Onderwerp: Antw.: [PSI] CBB uitspraak, beroep toch ongegrond [PDF]

Hoi,

Die stelling klopt niet, relatie heeft mest afgevoerd middels "verijnde" spoor en kunstmest aangevoerd, hieronder een stukje uit de toelichtend rapport

Gr. 10.2.e

Van: 10.2.e [redacted] rvo.nl

Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:42

Aan: 10.2.e [redacted]

Onderwerp: RE: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Ha 10.2.e

10.2.e wees me er vanmorgen ook op inderdaad.

Ik heb het even aan 10.2.e [redacted] gevraagd en die gaf aan dat bij deze zaak geen marges aan de orde waren (hadden ze vooraf ook gecheckt). Geen aan- en afvoer, enkel productie en te weinig grond.

Groet,

10.2.e [redacted]

Van: 10.2.e [redacted] @nvwa.nl>

Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:26

Aan: 10.2.e [redacted] @rvo.nl>

Onderwerp: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Hoi 10.2.e [redacted]

- Uitspraak CBB 08-01-2019
Deze is wel in stand gebleven. Was hier geen sprake van marges?
https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CBB:2019:14&pk_campaign=rss&pk_medium=rss&pk_keyword=uitspraken

(heb vraag ook doorgezet aan 10.2.e [redacted] aar stuur deze even door ivm je nota)

Met vriendelijke groet,

10.2.e [redacted]

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 15:40
Aan: 10.2.e)
CC: 10.2.e)
Onderwerp: Re: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Ha.
11.1
Net als termijn 6 EVRM; ook slechts bij beroep erop.
Zaak 10.2. kan nog interessant worden als we ipv 0 wel forfait in de plaats zouden mogen zetten op de litigieuze afvoer! Zit dan geen marge (meer) op! Zullen het misschien zien aan zaak 10.2.g op dezelfde dag ter zitting...
Groet 10.2.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 15 jan. 2019 om 15:25 heeft 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

Ha,
Ben de uitspraak nu juist aan het samenvatten (wat weer een toeval) en wil net opschrijven dat marges in deze zaak geen rol speelden...
Misschien heeft CBB dit niet gezien of heeft het CBb er geen rekening meer mee willen houden omdat onderzoek ter zitting al gesloten was...(CBb had wel kunnen heropenen....).
Dit zou nog kunnen betekenen dat ook zaak 10.2. nog 'gewoon' tot uitspraak komt?! In die zaak immers ook zitting al geweest...

11.1

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 15:18
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: Re: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Hoi.
Zo verijnd hadden 10.2.e en ik nog niet gekeken. Wel kort besproken dat het geen beroepsgrond was. Zitting was ook een maand voor de uitspraken van CBb over marges.
We zien nu in alle lopende zaken dat voorafgaand aan de zitting gewezen wordt op CBb marges uitspraken. Naar zitting gaan heeft dus geen zin tenzij de gehele margepost buiten beschouwing kan blijven (zoals bv aanvoer kunstmest) en er dan nog een boete overblijft. Zo maken we nu ook inventarisatie van alle zaken. Voorgaande ook na consultatie Landsadvocaat!
Groet 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 15 jan. 2019 om 14:11 heeft 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

Ik neem 10.2.e even mee.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Datum: 15 januari 2019 om 14:01:57 CET

Aan: 10.2.e [redacted] @rvo.nl>,
10.2.e [redacted] @nvwa.nl>
Onderwerp: Antw.: [redacted] CBB uitspraak, beroep toch
ongegrond [redacted]

Hoi,
Die stelling klopt niet, relatie heeft mest afgevoerd middels
"verfijnde" spoor en kunstmest aangevoerd, hieronder een stukje
uit de toelichtend rapport

Gr. 10.
2 e

Van: 10.2.e [redacted] @rvo.nl]

Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:42

Aan: 10.2.e [redacted]

Onderwerp: RE: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Ha 10.2.e [redacted]

10.2.e [redacted] wees me er vanmorgen ook op inderdaad.

Ik heb het even aan 10.2.e [redacted] gevraagd en die gaf aan dat bij
deze zaak geen marges aan de orde waren (hadden ze vooraf ook
gecheckt). Geen aan- en afvoer, enkel productie en te weinig
grond.

Groet,

10.2.e [redacted]

Van: 10.2.e [redacted] @nvwa.nl>

Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:26

Aan: 10.2.e [redacted] @rvo.nl>

Onderwerp: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Hoi 10.2.e [redacted]

- Uitspraak CBB 08-01-2019
Deze is wel in stand gebleven. Was hier geen sprake van
marges?
https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CBB:2019:14&pk_campaign=rss&pk_medium=rss&pk_keywords=uitspraken

(heb vraag ook doorgezeten aan 10.2.e [redacted] aar stuur deze even door ivm je
nota)

Met vriendelijke groet,

10.2.
e [redacted]

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 15:18
Aan: 10.2.e)
CC: 10.2.e)
Onderwerp: Re: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Hoi.
Zo verijnd hadden 10.2.e en ik nog niet gekeken. Wel kort besproken dat het geen beroepsgrond was. Zitting was ook een maand voor de uitspraken van CBB over marges.
We zien nu in alle lopende zaken dat voorafgaand aan de zitting gewezen wordt op CBB marges uitspraken. Naar zitting gaan heeft dus geen zin tenzij de gehele margepost buiten beschouwing kan blijven (zoals bv aanvoer kunstmest) en er dan nog een boete overblijft. Zo maken we nu ook inventarisatie van alle zaken. Voorgaande ook na consultatie Landsadvocaat!
Groet 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 15 jan. 2019 om 14:11 heeft 10.2.e [rvo.nl](#)> het volgende geschreven:

Ik neem 10.2.e even mee.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Datum: 15 januari 2019 om 14:01:57 CET
Aan: 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @nvwa.nl>
Onderwerp: Antw.: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Hoi,
Die stelling klopt niet, relatie heeft mest afgevoerd middels "verijnde" spoor en kunstmest aangevoerd, hieronder een stukje uit de toelichtend rapport
Gr. 10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl]
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:42
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Ha 10.2.e
10.2.e wees me er vanmorgen ook op inderdaad.
Ik heb het even aan 10.2.e gevraagd en die gaf aan dat bij deze zaak geen marges aan de orde waren (hadden ze vooraf ook gecheckt). Geen aan- en afvoer, enkel productie en te weinig grond.
Groet,
10.2.e

Van: 10.2.e @nvwa.nl>
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:26
Aan: 10.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: CBB uitspraak, beroep toch ongegrond

Hoi 10.2.e

- Uitspraak CBB 08-01-2019
Deze is wel in stand gebleven. Was hier geen sprake van marges?
https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CBB:2019:14&pk_campaign=rss&pk_medium=rss&pk_keyword=uitspraken

(heb vraag ook doorgezet aan 10.2.e aar stuur deze even door ivm je nota)

Met vriendelijke groet,

10.2.
e

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 14:07
Aan: 10.2.e)
CC: 10.2.e)
Onderwerp: RE: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Ha 10.2.e

De laatste alinea:

- Om op termijn een vergelijkbare situatie te voorkomen is een transparant en goed verdedigbaar margebeleid essentieel. Een consolidatieslag ten aanzien van het boetebeleid, waarbij wordt geprobeerd het beleid te vereenvoudigen lijkt dan ook aangewezen. Een dergelijke consolidatieslag zou passen in de fundamentele herbezinning die voor het mestbeleid wordt uitgevoerd.

We hebben inmiddels ook een concept advies van WUR over de afschrikwekkende werking van mestboetes. Daarover moeten we zsm de Kamer informeren. 11.1

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:23
Aan: 10.2.e)
CC: 10.2.e)
Onderwerp: Fwd: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Henk, 10.2.e

Zie verzoek van 10.2.e hieronder. Kunnen jullie naar deze stukken kijken? Ik probeer het zelf vanmiddag ook te doen maar jullie opmerkingen vooraf zijn natuurlijk welkom.

Groeten,
10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Datum: 15 januari 2019 om 13:19:20 CET
Aan: 10.2.e @nvwa.nl>, 10.2.e @nvwa.nl>, 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @minez.nl>, 10.2.e @minez.nl>
Kopie: 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Hallo allemaal,

Aanleiding:

- Zoals jullie weten heeft het CBb op 18 december 2018 een uitspraak gedaan die grote gevolgen voor reeds opgelegde boetebesluiten (uitspraak opgenomen in bijlage).
- Eind vorig jaar is hierover al een informatieve nota naar DG AN gestuurd (opgenomen in bijlage). De Minister is tot op heden nog niet geïnformeerd.
- In de bijlage treffen jullie een opzet voor de nota aan de Minister. In deze nota is een advies van de Landsadvocaat van afgelopen vrijdag verwerkt (ook opgenomen in de bijlage)

Verzoek:

- Het is wenselijk om de Minister op zeer korte termijn op de hoogte te stellen. Ik ontvang dan ook graag *uiterlijk aan het einde van de dag* commentaar zodat ik dat nog kan verwerken. Laat vooral weten als dit streven te ambitieus is.

Ik ben voornemens de versie die ik vanavond heb over te dragen aan 10.2 ten behoeve van de verdere afstemming binnen LNV. Met excuses voor de korte deadline.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

- p.s. de nota is op hoofdlijnen afgestemd binnen JZ, EUK en V&H. Het verzoek is dus vooral gericht aan WJZ, PAV en NVWA.
- Ik heb geprobeerd contact te krijgen met PAV, maar dat is me vanmorgen niet gelukt. Ik stuur deze mail daarom naar 10.2.e en 10.2.e in de veronderstelling dat het vervolgens terechtkomt bij iemand die de inhoud kan beoordelen.

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 14:47
Aan: 10.2.e)
CC: 10.2.e)
Onderwerp: RE: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Hoi 10.2.e

Mooie nota. 11.1
11.1

Ik heb 1 opmerking. Op de site RVO staan nu die 5 groepen van nauwkeurigheidsmarges. Maar ik begrijp uit de volgende zin in de nota dat dat niet voldoende is:

- Voordat nieuwe voornemens worden gecommuniceerd en boetes worden opgelegd zal in samenspraak met de NVWA worden bepaald of alle gehanteerde marges transparant kenbaar zijn voor bedrijven.

Met andere woorden, het proces van boetoplegging ligt dus nu helemaal stil?? Misschien moet je de nabije toekomst iets meer benadrukken in de nota. Worden er nog steeds nieuwe bestuurlijke boetes opgelegd, of even niet?

Laat maar weten als jij ambtelijke afstemming hebt, dan ga ik de parafen wel ophalen.

Groeten

10.2
e

Van: 10.2.e)
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:19
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Hallo allemaal,

Aanleiding:

- Zoals jullie weten heeft het CBb op 18 december 2018 een uitspraak gedaan die grote gevolgen voor reeds opgelegde boetebesluiten (uitspraak opgenomen in bijlage).
- Eind vorig jaar is hierover al een informatieve nota naar DG AN gestuurd (opgenomen in bijlage). De Minister is tot op heden nog niet geïnformeerd.
- In de bijlage treffen jullie een opzet voor de nota aan de Minister. In deze nota is een advies van de Landsadvocaat van afgelopen vrijdag verwerkt (ook opgenomen in de bijlage)

Verzoek:

- Het is wenselijk om de Minister op zeer korte termijn op de hoogte te stellen. Ik ontvang dan ook graag *uiterlijk aan het einde van de dag* commentaar zodat ik dat nog kan verwerken. Laat vooral weten als dit streven te ambitieus is.

Ik ben voornemens de versie die ik vanavond heb over te dragen aan 10.2.e ten behoeve van de verdere afstemming binnen LNV. Met excuses voor de korte deadline.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

- p.s. de nota is op hoofdlijnen afgestemd binnen JZ, EUK en V&H. Het verzoek is dus vooral gericht aan WJZ, PAV en NVWA.
- Ik heb geprobeerd contact te krijgen met PAV, maar dat is me vanmorgen niet gelukt. Ik stuur deze mail daarom naar 10.2.e en 10.2.e in de veronderstelling dat het vervolgens terechtkomt bij iemand die de inhoud kan beoordelen.

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 16:40
Aan: 10.2.e)
CC: 10.2.e)
Onderwerp: RE: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018
Bijlagen: Nota uitspraken CBb 14-01-2019 - FK.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Ha 10.2.e

Zie bijgaand mijn opmerkingen en suggesties bij de nota. Ik heb daarbij ook meteen de opmerking van 10.2.e betrokken.

Groeten,

10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:19

Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e

Onderwerp: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Hallo allemaal,

Aanleiding:

- Zoals jullie weten heeft het CBb op 18 december 2018 een uitspraak gedaan die grote gevolgen voor reeds opgelegde boetebesluiten (uitspraak opgenomen in bijlage).
- Eind vorig jaar is hierover al een informatieve nota naar DG AN gestuurd (opgenomen in bijlage). De Minister is tot op heden nog niet geïnformeerd.
- In de bijlage treffen jullie een opzet voor de nota aan de Minister. In deze nota is een advies van de Landsadvocaat van afgelopen vrijdag verwerkt (ook opgenomen in de bijlage)

Verzoek:

- Het is wenselijk om de Minister op zeer korte termijn op de hoogte te stellen. Ik ontvang dan ook graag *uiterlijk aan het einde van de dag* commentaar zodat ik dat nog kan verwerken. Laat vooral weten als dit streven te ambitieus is.

Ik ben voornemens de versie die ik vanavond heb over te dragen aan 10.2.e ten behoeve van de verdere afstemming binnen LNV. Met excuses voor de korte deadline.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

- p.s. de nota is op hoofdlijnen afgestemd binnen JZ, EUK en V&H. Het verzoek is dus vooral gericht aan WJZ, PAV en NVWA.
- Ik heb geprobeerd contact te krijgen met PAV, maar dat is me vanmorgen niet gelukt. Ik stuur deze mail daarom naar 10.2.e en 10.2.e in de veronderstelling dat het vervolgens terechtkomt bij iemand die de inhoud kan beoordelen.

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: woensdag 16 januari 2019 15:23
Aan: 10.2.e)
Onderwerp: RE: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Thanks, nog mooier??? Bijna onmogelijk. Ik informeer 10.2.e even.

Van: 10.2.e)
Verzonden: woensdag 16 januari 2019 15:22
Aan: 10.2.e)
Onderwerp: RE: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Merci, hij is nog mooier geworden . Ik denk dat je de mail van zojuist ook iets kan richting 10.2.e

Groet,

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 17:21
Aan: 10.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: Re: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Thanks! Laat me even weten wanneer je def versie stuurt dan stuur ik 10.2.e de nieuwe directeur even een mail.

Overigens mooie nota 10.2.e compliment!

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 15 jan. 2019 om 17:18 heeft 10.2.e 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

1
0

Gaat goede kant op. Morgenochtend reactie van WJZ en NVWA.

Groet,

10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @minez.nl>
Datum: 15 januari 2019 om 16:40:21 CET
Aan: 10.2.e @rvo.nl>
Kopie: "10.2.e @minez.nl>," 10.2.e @minez.nl>,
10.2.e @minez.nl>
Onderwerp: Antw.: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Ha 10.2.e

Zie bijgaand mijn opmerkingen en suggesties bij de nota. Ik heb daarbij ook meteen de opmerking van 10.2.e betrokken.

Groeten,
10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:19
Aan: 10.2.e @nvwa.nl>; 10.2.e @nvwa.nl>;
10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e @rvo.nl>;
10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e @minez.nl>;
10.2.e @minez.nl>; 10.2.e @minez.nl>
CC: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e @rvo.nl>;
10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e @rvo.nl>
Onderwerp: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Hallo allemaal,

Aanleiding:

- Zoals jullie weten heeft het CBb op 18 december 2018 een uitspraak gedaan die grote gevolgen voor reeds opgelegde boetebesluiten (uitspraak opgenomen in bijlage).
- Eind vorig jaar is hierover al een informatieve nota naar DG AN gestuurd (opgenomen in bijlage). De Minister is tot op heden nog niet geïnformeerd.
- In de bijlage treffen jullie een opzet voor de nota aan de Minister. In deze nota is een advies van de Landsadvocaat van afgelopen vrijdag verwerkt (ook opgenomen in de bijlage)

Verzoek:

- Het is wenselijk om de Minister op zeer korte termijn op de hoogte te stellen. Ik ontvang dan ook graag *uiterlijk aan het einde van de dag* commentaar zodat ik dat nog kan verwerken. Laat vooral weten als dit streven te ambitieus is.

Ik ben voornemens de versie die ik vanavond heb over te dragen aan 10.2.e ten behoeve van de verdere afstemming binnen LNV. Met excuses voor de korte deadline.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

- p.s. de nota is op hoofdlijnen afgestemd binnen JZ, EUK en V&H. Het verzoek is dus vooral gericht aan WJZ, PAV en NVWA.
- Ik heb geprobeerd contact te krijgen met PAV, maar dat is me vanmorgen niet gelukt. Ik stuur deze mail daarom naar 10.2.e en 10.2.e in de veronderstelling dat het vervolgens terechtkomt bij iemand die de inhoud kan beoordelen.

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 14:02
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: RE: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

10.2.e. Dit gaat mij vandaag niet meer lukken (om een afgestemd verhaal bij jullie te krijgen).

Van: 10.2.e)
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 13:19
Aan: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ;
10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
CC: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Mestboetes - uitspraak CBb 18-12-2018

Hallo allemaal,

Aanleiding:

- Zoals jullie weten heeft het CBb op 18 december 2018 een uitspraak gedaan die grote gevolgen voor reeds opgelegde boetebesluiten (uitspraak opgenomen in bijlage).
- Eind vorig jaar is hierover al een informatieve nota naar DG AN gestuurd (opgenomen in bijlage). De Minister is tot op heden nog niet geïnformeerd.
- In de bijlage treffen jullie een opzet voor de nota aan de Minister. In deze nota is een advies van de Landsadvocaat van afgelopen vrijdag verwerkt (ook opgenomen in de bijlage)

Verzoek:

- Het is wenselijk om de Minister op zeer korte termijn op de hoogte te stellen. Ik ontvang dan ook graag *uiterlijk aan het einde van de dag* commentaar zodat ik dat nog kan verwerken. Laat vooral weten als dit streven te ambitieus is.

Ik ben voornemens de versie die ik vanavond heb over te dragen aan 10.2.e ten behoeve van de verdere afstemming binnen LNV. Met excuses voor de korte deadline.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

- p.s. de nota is op hoofdlijnen afgestemd binnen JZ, EUK en V&H. Het verzoek is dus vooral gericht aan WJZ, PAV en NVWA.

- Ik heb geprobeerd contact te krijgen met PAV, maar dat is me vanmorgen niet gelukt. Ik stuur deze mail daarom naar 10.2.e en 10.2.e in de veronderstelling dat het vervolgens terechtkomt bij iemand die de inhoud kan beoordelen.

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 16:35
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: Mestboetes

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Dank voor het doorsturen.

Goed dat we de (concept)nota voor de minister kunnen inzien, en op de hoogte zijn van de stand van zaken!

Opmerking:

- "Er zijn 216 zaken die door de uitspraak worden geraakt. In 56 van deze gevallen kan een (relatief beperkte) administratieve boete gehandhaafd blijven.

Gaat het dan om 216 bezwaar- en beroepsprocedures en boetebesluiten tezamen? Misschien kan dat nog wat duidelijker.

Groeten

10.2

Van: 10.2.e @rvo.nl]
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 15:56
Aan: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e); 10.2.e ;
10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ;
10.2.e
Onderwerp: Mestboetes

Hallo allemaal,

Voor wie geïnteresseerd is in de ontwikkelingen. In de bijlage de laatste stand van zaken.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

<< Bericht: Mestboetes - uitspraak CBB 18-12-2018 >>

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 09:28
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Re: Nota marges uit

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Prima, kijk of je vandaag stappen kan zetten.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 15 jan. 2019 om 09:07 heeft 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

>

> Hallo 10.2.e ,

>

> Ik spreek straks met V&H en EUK, daarna verspreid ik het breder NVWA, concernstaf, WJZ, PAV. Het kan moeilijk sneller, afgelopen vrijdag kregen we pas advies LA.

>

> Als het snel moet nota misschien overhandigen aan 10. en hem laten lopen?

2

> Groet,

>

> 10.2.e

>

> -----Oorspronkelijk bericht-----

> Van: 10.2.e

> Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 09:05

> Aan: 10.2.e @rvo.nl>

> Onderwerp: Nota marges uit

>

> 10.2.e ,

>

> Ik sprak 10.2. gisteren en hij wordt onrustig dat de nota marges nog niet uit is. Lukt het vandaag/morgen die nota weg te krijgen. Minister weet nog steeds van niets. Ik snap dat de afstemming nog lastig is maar er is nu wel voortgang nodig. Ik hoor graag van je wat je planning is. Ben zo in Assen.

>

> 10.2.e

>

> Verstuurd vanaf mijn iPhone

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 16 januari 2019 10:23
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: Nota mestboetes

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Hoi 10.2.e

Ik heb geen opmerkingen nav het commentaar van 10.2. . Zijn opmerkingen lijken me prima, komen deels overeen met opmerkingen die ik ook had.

Groet, 10.2.

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 16 januari 2019 10:10
Aan: 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Nota mestboetes

Hallo 10.2. , 10. ,

Goed om te weten dat ik inmiddels commentaar van PAV binnen heb (zie bijlage). Het maakt mij overigens niet uit in welke versie jullie aanvullende punten verwerken, zo zijn jullie in ieder geval op de hoogte van wat ik nog verwerk. Belangrijkste is natuurlijk dat het advies straks mogelijk luidt:

- U wordt geadviseerd om in te stemmen met de onder de kernpunten beschrijven wijze waarop RVO.nl invulling geeft aan de uitspraak. Deze lijn houdt in dat ca. 380 boetebesluiten en ca. 30 kortingsbesluiten in het kader van het GLB zullen worden herroepen.
- Voor de langere termijn is het raadzaam om het margebeleid ten aanzien van bestuurlijke boetes op grond van de Meststoffenwet te herzien. De directies PAV en WJZ zullen dit in samenwerking met RVO.nl oppakken bij de uitvoering van het onderdeel sanctiebeleid van de versterkte handhavingsstrategie mest en zonodig de herbezinning op het mestbeleid. U zult hier op een later moment nader over worden geadviseerd.

11.1

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 17 januari 2019 08:55
Aan: 10.2.e ; 10.2.e
CC: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: RE: Nota mestboetes
Bijlagen: Nota uitspraken CBb 16-01-2019 v2.docx
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

10. ,

Zie mijn opmerkingen. 11.1

11.1

Moet er zeker in.

Met vriendelijke groet,

René van der Burg
Directeur Kernprocessen EU

.....
directieteam
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL | Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC | Den Haag

.....
T 10.2.e
M 10.2.e
10.2.e @rvo.nl
www.rvo.nl

.....
RVO: We helpen je graag vooruit
.....

Werkdagen: maandag, dinsdag, woensdag, donderdag

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 16 januari 2019 16:13
Aan: 10.2.e ; 10.2.e
CC: 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: FW: Nota mestboetes

Hallo 10.2. en 10.2. ,

Graag jullie akkoord op deze nota aan de minister LNV (zie de bijlage).
Gaat over de uitspraak van het CBB van eind december 2018. Die heeft een behoorlijke impact.
In december is al aan DG 10.2.e gerapporteerd (zie de tweede Word-bijlage).

Na jullie goedkeuring stuur ik de nota naar BPZ van LNV tbv de minister.

Groeten

10.

Van: 10.2.e

Verzonden: woensdag 16 januari 2019 15:21

Aan: 10.2.e <@rvo.nl>; 10.2.e <@rvo.nl>; 10.2.e <@nvwa.nl>; 10.2.e <@nvwa.nl>; 10.2.e <@minez.nl>; 10.2.e <@minez.nl>; 10.2.e <@minez.nl>; 10.2.e <@minez.nl>; 10.2.e <@minez.nl>; 10.2.e <@minez.nl>; 10.2.e <@minez.nl>
10.2.e <@rvo.nl>; 10.2.e <@rvo.nl>; 10.2.e <@rvo.nl>; 10.2.e <@rvo.nl>
10.2.e <@rvo.nl>; 10.2.e <@rvo.nl>

Onderwerp: Nota mestboetes

Hallo allemaal,

Aanleiding

- Inmiddels is van iedereen input op de nota ontvangen, alleen van 10.2.e weet ik niet 100% zeker of er nog iets komt. Ik denk dat alle input een plek heeft gekregen. Alleen het verzoek van 10.2. om inzichtelijk te maken hoe groot het totale boetebedrag is kan ik niet doen zonder alle individuele zaken af te lopen. Dat lukt me niet op korte termijn. Wel heb ik opgenomen in hoeveel gevallen (bij nog af te handelen bezwaarschriften) de boete hoger lag dan € 50.000,- dat cijfer was bij de inventarisatie al wel uitgevraagd. Hieruit valt ook wel af te leiden dat het om aanzienlijke bedragen gaat.
- In de bijlage het resultaat en de bijlagen die hierbij relevant zijn.

Kern

- Ik verzoek 10.2.e (cc) bij deze om de goedkeuring binnen RVO te regelen en te zorgen dat het bij LNV de lijn in komt. Dat betekent dus ook dat ik de controle over de inhoud overdraag, maar ik blijf bij nabranders natuurlijk graag op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 17 januari 2019 09:24
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Re: Nota mestboetes

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Succes, en ik denk graag mee. Je kan 10.2.e voor communicatie ook laten aanhaken.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 17 jan. 2019 om 09:20 heeft 10.2.e @rvo.nl het volgende geschreven:

Ik zie het. Ik werk eraan.

Groet,

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 17 januari 2019 09:20
Aan: 10.2.e @rvo.nl
Onderwerp: Fwd: Nota mestboetes

10.2.e,
Schakel jij nog ff met 10.2 e want de nota is nog niet de deur uit.
10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "Burg, M.M. van der (RenÃ©)" 10.2.e @rvo.nl
Datum: 17 januari 2019 om 08:54:52 CET
Aan: 10.2.e @rvo.nl, 10.2.e
@rvo.nl
Kopie: 10.2.e @rvo.nl, 10.2.e @rvo.nl, 10.2.e
@rvo.nl, 10.2.e @rvo.nl,
10.2.e @rvo.nl
Onderwerp: Antw.: [FS] Nota mestboetes [PDI]

10.2.e,
Zie mijn opmerkingen. 11.1

11.1

Moet er zeker in.
Met vriendelijke groet,

René van der Burg
Directeur Kernprocessen EU

.....
directieteam

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL | Den Haag

Postbus 93144 | 2509 AC | Den Haag

.....
T 10.2.e

M 10.2.e

10.2.e @rvo.nl

www.rvo.nl

.....
RVO: We helpen je graag vooruit
.....

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: donderdag 17 januari 2019 10:19
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Re: Nota mestboetes

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Goedemorgen 10.2.e ,

Even snel een reactie vanuit het OKO Mest, jouw verzoek is helder en evident.
Ik kan er vanavond naar kijken , input dan morgenochtend. Zo kunnen we snel schakelen. Ik bel je rond 12.30 u nog even. Groet 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 17 jan. 2019 om 09:38 heeft 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

Hallo 10.2. ,
René is nog niet tevreden met de nota, zie onder. Zijn commentaar kan ik wel verwerken, maar punt over communicatie kan ik niet invullen. Kan jij hier wat mee? Ik probeerde je al even te bellen, maar je nummer wordt nergens vermeld. Ik zal sowieso ook nog even contact opnemen met PAV om te kijken wat daar de gedachten zijn.

Groet,
10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: donderdag 17 januari 2019 08:55

Aan: 1 @rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>

CC: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>; 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>; 10.2.e @rvo.nl>

Onderwerp: RE: Nota mestboetes

10.2.
e

Zie mijn opmerkingen. 11.1

11.1

oet er zeker in.

Met vriendelijke groet,

René van der Burg
Directeur Kernprocessen EU

.....
directieteam

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL | Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC | Den Haag

.....
T 10.2.e

M 10.2.e

10.2.e @rvo.nl
www.rvo.nl

RVO: We helpen je graag vooruit

Werkdagen: maandag, dinsdag, woensdag, donderdag

Van: 10.2.e

Verzonden: woensdag 16 januari 2019 16:13

Aan: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>

CC: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>

Onderwerp: FW: Nota mestboetes

Hallo 10.2. en 10.2. ,

Graag jullie akkoord op deze nota aan de minister LNV (zie de bijlage).

Gaat over de uitspraak van het CBB van eind december 2018. Die heeft een behoorlijke impact.

In december is al aan DG 10.2.e gerapporteerd (zie de tweede Word-bijlage).

Na jullie goedkeuring stuur ik de nota naar BPZ van LNV tbv de minister.

Groeten

10.

2 e
Van: 10.2.e

Verzonden: woensdag 16 januari 2019 15:21

Aan: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@nvwa.nl>; 10.2.e

@nvwa.nl>; 10.2.e

@minez.nl>; 10.2.e

@minez.nl>; 10.2.e

@minez.nl>; 10.2.e

@minez.nl>;

10.2.e @minez.nl>; 10.2.e

@minez.nl>

CC: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>

Onderwerp: Nota mestboetes

Hallo allemaal,

Aanleiding

- Inmiddels is van iedereen input op de nota ontvangen, alleen van 10.2.e weet ik niet 100% zeker of er nog iets komt. Ik denk dat alle input een plek heeft gekregen. Alleen het verzoek van 10.2. om inzichtelijk te maken hoe groot het totale boetebedrag is kan ik niet doen zonder alle individuele zaken af te lopen. Dat lukt me niet op korte termijn. Wel heb ik opgenomen in hoeveel gevallen (bij nog af te handelen bezwaarschriften) de boete hoger lag dan € 50.000,- dat cijfer was bij de inventarisatie al wel uitgevraagd. Hieruit valt ook wel af te leiden dat het om aanzienlijke bedragen gaat.
- In de bijlage het resultaat en de bijlagen die hierbij relevant zijn.

Kern

- Ik verzoek 10.2.e (cc) bij deze om de goedkeuring binnen RVO te regelen en te zorgen dat het bij LNV de lijn in komt. Dat betekent dus ook dat ik de controle over de inhoud overdraag, maar ik blijf bij nabranders natuurlijk graag op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 17 januari 2019 11:12
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Re: Nota mestboetes

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Verwacht je van 10.2. nog iets? Ze zou vanmiddag reageren.
En direct reageren naar René in de vorm van nieuwe nota is goed. Zet mij even in cc.

Gr
10.
2 e

Van: 10.2.e
Verzonden op: donderdag 17 januari 2019 10:59
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Re: Nota mestboetes

Hallo 10.2
e

Ben ermee bezig. Heb net ook al even gesproken met danielle cardozo (woordvoerder minister). Spreek vanmiddag nog met 10.2.e en denk dat ik dan voldoende heb om nieuwe poging te wagen. Ik heb de neiging direct op reactie van Rene te reageren, eens?

Groet,

10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 17 jan. 2019 om 09:04 heeft 10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl) het volgende geschreven:

10.2.e,
Wil jij nog eens kijken naar de nota?
10.
2 e

Van: "Burg, M.M. van der (René)" 10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)>
Verzonden op: donderdag 17 januari 2019 08:54
Aan: 1 [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)>, 10.2.e
[@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)>
CC: 10.2.e [@rvo](mailto:10.2.e@rvo.nl) 10.2.e
[g@rvo](mailto:10.2.e@rvo.nl) 10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)>, 10.2.e
[@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)>, 10.2.e [rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)>
Onderwerp: RE: Nota mestboetes

10.2
e
Zie mijn opmerkingen. 11.1

11.1

. Moet er zeker in.
Met vriendelijke groet,

René van der Burg

Directeur Kernprocessen EU

.....
directieteam

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL | Den Haag

Postbus 93144 | 2509 AC | Den Haag

.....
T 10.2.e

M 10.2.e

10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)

www.rvo.nl

.....
RVO: We helpen je graag vooruit

Werkdagen: maandag, dinsdag, woensdag, donderdag

Van: 10.2.e

Verzonden: woensdag 16 januari 2019 16:13

Aan: Burg, M.M. van der (René) 10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl); 10.2.e

[@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)>

CC: 10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl); 10.2.e

[@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)>

Onderwerp: FW: Nota mestboetes

Hallo René en 10.2. ,

Graag jullie akkoord op deze nota aan de minister LNV (zie de bijlage).

Gaat over de uitspraak van het CBB van eind december 2018. Die heeft een behoorlijke impact.

In december is al aan DG Sonnema gerapporteerd (zie de tweede Word-bijlage).

Na jullie goedkeuring stuur ik de nota naar BPZ van LNV tbv de minister.

Groeten

10.

2

Van 1

Verzonden: woensdag 16 januari 2019 15:21

Aan: 10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl); 10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl); 10.2.e

[@nvwa.nl](mailto:10.2.e@nvwa.nl); 10.2.e

[@nvwa.nl](mailto:10.2.e@nvwa.nl); 10.2.e

[@minez.nl](mailto:10.2.e@minez.nl); 10.2.e

[@minez.nl](mailto:10.2.e@minez.nl); 10.2.e

[@minez.nl](mailto:10.2.e@minez.nl); 10.2.e

[@minez.nl](mailto:10.2.e@minez.nl);

10.2.e [@minez.nl](mailto:10.2.e@minez.nl); 10.2.e

[@minez.nl](mailto:10.2.e@minez.nl)>

CC: 10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl); 10.2.e

[@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl); 10.2.e

[@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl); 10.2.e

[@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl); 10.2.e

[@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl); 10.2.e

[@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)>

Onderwerp: Nota mestboetes

Hallo allemaal,

Aanleiding

- Inmiddels is van iedereen input op de nota ontvangen, alleen van 10.2.e weet ik niet 100% zeker of er nog iets komt. Ik denk dat alle input een plek heeft gekregen. Alleen het verzoek van 10.2. om inzichtelijk te maken hoe groot het totale boetebedrag is kan ik niet doen zonder alle individuele zaken af te lopen. Dat lukt me niet op korte termijn. Wel heb ik opgenomen in hoeveel gevallen (bij nog af te handelen bezwaarschriften) de boete

hoger lag dan € 50.000,- dat cijfer was bij de inventarisatie al wel uitgevraagd. Hieruit valt ook wel af te leiden dat het om aanzienlijke bedragen gaat.

- In de bijlage het resultaat en de bijlagen die hierbij relevant zijn.

Kern

- Ik verzoek 10.2.e (cc) bij deze om de goedkeuring binnen RVO te regelen en te zorgen dat het bij LNV de lijn in komt. Dat betekent dus ook dat ik de controle over de inhoud overdraag, maar ik blijf bij nabranders natuurlijk graag op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: donderdag 17 januari 2019 12:30
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: Nota mestboetes

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Goedemiddag 10.2.e,

Ik heb je twee keer geprobeerd te bereiken,

Wil je mij eventueel terugbellen voor 13.15 uur ? 10.2.e

Dank!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

A.i. Strategisch adviseur domein AGRO & Natuur

.....
Directie Klant, Advies en Informatie
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Mandemaat 3 | 9405TG | Assen

.....
M 10.2.e

10.2.e @rvo.nl
www.rvo.nl

Van: 10.2.e @rvo.nl]
Verzonden: donderdag 17 januari 2019 10:25
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Re: Nota mestboetes

Ha 10.2. , prima, sprak er net ook al met woordvoerder Minister over (Daniëlle cardozo).

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 17 jan. 2019 om 10:18 heeft 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

Goedemorgen 10.2.e,

Even snel een reactie vanuit het OKO Mest, jouw verzoek is helder en evident.
Ik kan er vanavond naar kijken , input dan morgenochtend. Zo kunnen we snel schakelen. Ik bel je rond 12.30 u nog even. Groet 10.2.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 17 jan. 2019 om 09:38 heeft 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

Hallo 10.2. ,

René is nog niet tevreden met de nota, zie onder. Zijn commentaar kan ik wel verwerken, maar punt over communicatie kan ik niet invullen. Kan jij hier wat mee? Ik probeerde je al even te bellen, maar je nummer wordt nergens vermeld. Ik zal sowieso ook nog even contact opnemen met PAV om te kijken wat daar de gedachten zijn.

Groet,

10.2.e

Van: Burg, M.M. van der (René)

Verzonden: donderdag 17 januari 2019 08:55

Aan: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>

CC: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>;

10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>

Onderwerp: RE: Nota mestboetes

10. ,

Zie mijn opmerkingen. 11.1

. 11.1

Moet er zeker in.

Met vriendelijke groet,

René van der Burg

Directeur Kernprocessen EU

.....
directieteam

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL | Den Haag

Postbus 93144 | 2509 AC | Den Haag
.....

T 10.2.e

M 10.2.e

10.2.e @rvo.nl

www.rvo.nl
.....

RVO: We helpen je graag vooruit
.....

Werkdagen: maandag, dinsdag, woensdag, donderdag

Van: 10.2.e

Verzonden: woensdag 16 januari 2019 16:13

Aan: Burg, M.M. van der (René) 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>

CC: 10.2.e @rvo.nl>; 10.2.e

@rvo.nl>

Onderwerp: FW: Nota mestboetes

Hallo René en 10.2. ,

Graag jullie akkoord op deze nota aan de minister LNV (zie de bijlage).
Gaat over de uitspraak van het CBB van eind december 2018. Die heeft een
behoorlijke impact.
In december is al aan DG Sonnema gerapporteerd (zie de tweede Word-bijlage).

Na jullie goedkeuring stuur ik de nota naar BPZ van LNV tbv de minister.

Groeten

10.

2

Van: 10.2.e

Verzonden: woensdag 16 januari 2019 15:21

Aan: 10.2.e

@rvo.nl>

10.2.e

rvo.nl>

10.2.e

nvwa.nl>

10.2.e

@nvwa.nl>

10.2.e

@minez.nl>

10.2.e

@minez.nl>

10.2.e

@minez.nl>

10.2.e

@minez.nl>

10.2.e

@minez.nl>

10.2.e

@minez.nl>

CC: 10.2.e

@rvo.nl>

10.2.e

@rvo.nl>

10.2.e

@rvo.nl>

10.2.e

@rvo.nl>

10.2.e

@rvo.nl>

10.2.e

@rvo.nl>

Onderwerp: Nota mestboetes

Hallo allemaal,

Aanleiding

- Inmiddels is van iedereen input op de nota ontvangen, alleen van 10.2.e weet ik niet 100% zeker of er nog iets komt. Ik denk dat alle input een plek heeft gekregen. Alleen het verzoek van 10.2.e om inzichtelijk te maken hoe groot het totale boetebedrag is kan ik niet doen zonder alle individuele zaken af te lopen. Dat lukt me niet op korte termijn. Wel heb ik opgenomen in hoeveel gevallen (bij nog af te handelen bezwaarschriften) de boete hoger lag dan € 50.000,- dat cijfer was bij de inventarisatie al wel uitgevraagd. Hieruit valt ook wel af te leiden dat het om aanzienlijke bedragen gaat.
- In de bijlage het resultaat en de bijlagen die hierbij relevant zijn.

Kern

- Ik verzoek 10.2.e (cc) bij deze om de goedkeuring binnen RVO te regelen en te zorgen dat het bij LNV de lijn in komt. Dat betekent dus ook dat ik de controle over de inhoud overdraag, maar ik blijf bij nabranders natuurlijk graag op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 16 januari 2019 10:18
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: Nota mestboetes
Bijlagen: Nota uitspraken CBb 14-01-2019 ks.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Hoi 10.2.e,

Hierbij alvast mijn commentaar. 10. heeft geen aanvullende opmerkingen.
Ik zal nog even door de opmerkingen van PAV heen lezen. Als dat nog aanleiding geeft voor nadere opmerkingen laat ik je dat gelijk weten.

Groet, 10.2.

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 16 januari 2019 10:10
Aan: 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Nota mestboetes

Hallo 10.2., 10.,

Goed om te weten dat ik inmiddels commentaar van PAV binnen heb (zie bijlage). Het maakt mij overigens niet uit in welke versie jullie aanvullende punten verwerken, zo zijn jullie in ieder geval op de hoogte van wat ik nog verwerk. Belangrijkste is natuurlijk dat het advies straks mogelijk luidt:

- U wordt geadviseerd om in te stemmen met de onder de kernpunten beschrijven wijze waarop RVO.nl invulling geeft aan de uitspraak. Deze lijn houdt in dat ca. 380 boetebesluiten en ca. 30 kortingsbesluiten in het kader van het GLB zullen worden herroepen.
- Voor de langere termijn is het raadzaam om het margebeleid ten aanzien van bestuurlijke boetes op grond van de Meststoffenwet te herzien. De directies PAV en WJZ zullen dit in samenwerking met RVO.nl oppakken bij de uitvoering van het onderdeel sanctiebeleid van de versterkte handhavingsstrategie mest en zonodig de herbezinning op het mestbeleid. U zult hier op een later moment nader over worden geadviseerd.

11.1

11.1

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: maandag 14 januari 2019 09:57
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: Nota uitspraken CBb 14-01-2019
Bijlagen: Nota uitspraken CBb Arthur 14-01-2019 (2).docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Hoi 10.2.e,

In revisie in de bijlage een paar suggesties.

Groetjes,

10.

Van: 10.2.e @rvo.nl]
Verzonden: maandag 14 januari 2019 9:07
Aan: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
; 10.2.e
Onderwerp: RE: Nota uitspraken CBb 14-01-2019

Voor wie nog niet is begonnen met lezen. Paar storende zinnen aangepast.

Groet,

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: zondag 13 januari 2019 23:03
Aan: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Nota uitspraken CBb 14-01-2019

Hallo allemaal,

In de bijlage een eerste voorzet voor de nota. Schiet maar raak.

10.2. , 10.2.e , 10.2.e en ik bespreken het morgenochtend om 9:30. Ik bel in, want moet morgenmiddag in Utrecht zijn.

Ik wil concept morgen aan het eind van de ochtend ook delen met 10.2. en 10. t.b.v. overleg dinsdagochtend.

2

Groet,

10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: maandag 14 januari 2019 09:18
Aan: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ;
10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: RE: Nota uitspraken CBb 14-01-2019
Bijlagen: Nota uitspraken CBb 14-01-2019.docx
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Ha 10.2.e,
Ik was al over de helft...
Zie bijlage!
Groeten 10.2

Van: 10.2.e @rvo.nl]
Verzonden: maandag 14 januari 2019 9:07
Aan: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
; 10.2.e
Onderwerp: RE: Nota uitspraken CBb 14-01-2019

Voor wie nog niet is begonnen met lezen. Paar storende zinnen aangepast.

Groet,

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: zondag 13 januari 2019 23:03
Aan: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Nota uitspraken CBb 14-01-2019

Hallo allemaal,

In de bijlage een eerste voorzet voor de nota. Schiet maar raak.

10.2. , 10.2.e , 10.2.e en ik bespreken het morgenochtend om 9:30. Ik bel in, want moet morgenmiddag in Utrecht zijn.

Ik wil concept morgen aan het eind van de ochtend ook delen met 10.2 en 10. t.b.v. overleg dinsdagochtend.

Groet,

10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 18:23
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Re: Nota uitspraken CBb 14-01-2019.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Kijk maar even anders even bellen
Gr 10.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 15 jan. 2019 om 17:30 heeft 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

Thx, ik ga het verwerken.

Nvwa en wjz komen morgen met input, dus stuur daarna nieuwe versie. Opmerkingen pav wel binnen, moet even kijken hoe ik die met die van jou combineer.

Groet,

10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 15 jan. 2019 om 17:06 heeft 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

Hoi,
Bij deze
Gr 10.

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 15 januari 2019 16:02
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: reactie op nota mestboetes nav CBb uitspraak 18-12-2018

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Hoi 10.2.e,

De reactie van 10.2 en mij volgt morgenochtend.

Groet, 10.2.

10.2.e

11.1 11.1

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat / Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | tweede etage, B-Noord, C-Noord of C-passage
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

10.2.e / 10.2.e

F10.2.e

E10.2.e @minez.nl

10.2.e

Van: 10.2.e @rvo.nl>

Verzonden: donderdag 27 december 2018 08:14

Aan: 10.2.e ; 10.2.e

CC: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e

Onderwerp: Vragen n.a.v. Msw uitspraak CBb

Opvolgingsvlag: Opvolgen

Vlagstatus: Met vlag

Goedemorgen 10.2.e en 10.2.e,

Vanuit ons telefonisch overleg hadden we besproken een aantal vragen bij jullie neer te leggen vanwege de CBb Msw uitspraken van 18-12-'18; zie hieronder.

Ook de rest van de keten (NVWA en ministerie) zullen wel interesse hebben in welke mogelijkheden we nog hebben om beboeting eventueel stand te houden/te repareren.

1. 11.1

Voor eventueel overleg ben ik telefonisch bereikbaar en anders 10.2. ook.

Hartelijke groeten,

10.2.e

10.2.e

Senior jurist

.....
Afdeling Juridische Zaken; team beroepen
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Mandemaat 3 | 9405 TG | Assen
Postbus 40219 | 8004 DE | Zwolle

.....
T 10.2.e
M 10.2.e
E 10.2.e @rvo.nl
I <http://www.rvo.nl>

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

10.2.g

Afdeling Juridische Zaken

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

Contactpersoon

10.2.e
Jurist

T 088 042 42 42

Onze referentie

494-33166

Uw brief van

Uw referentie

KvK-nummer of BSN

10.2.g

Relatienummer

10.2.g

Bijlage

1

Datum

Betreft Herziene beslissing op bezwaarschrift Mestbeleid, 2013

Zaaknummer: 10.2.g

Geachte 10.2.e,

Op 7 april 2017 heb ik uw bezwaarschrift ontvangen tegen het besluit van 28 februari 2017, waarbij aan u een bestuurlijke boete is opgelegd wegens het niet voldoen aan de gebruiksnormen in het kader van de Meststoffenwet (Msw).

Bij besluit van 7 maart 2018 (met kenmerk 492-28933) heb ik uw bezwaren ongegrond verklaard.

Tegen deze uitspraak heeft u beroep ingesteld bij de rechtbank 10.2.g met kenmerknummer 10.2.g.

Ik ben voornemens mijn beslissing van 7 maart 2018 te herroepen en de proceskosten te vergoeden.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaren gegrond. Dit betekent dat ik het bestreden besluit herroep en dat de opgelegde boete komt te vervallen. Hierna kunt u lezen op grond van welke overwegingen ik tot deze beslissing ben gekomen.

Omdat ik mijn beslissing van 7 maart 2018 heb herroepen en uw bezwaar gegrond is verklaard, komt u in aanmerking voor een vergoeding van de (forfaitaire) proceskosten en griffierecht.

Uw bezwaren

Volgens u is er geen sprake van een overtreding op grond van artikel 7 van de Msw. Hiervoor voert u een aantal bezwaargronden aan.

Toelichting op deze beslissing

Op 18 december 2018 heeft het College een drietal uitspraken gedaan in zaken waarin een bestuurlijke boete was opgelegd wegens overschrijding van de gebruiksnormen of het niet-naleven van de verantwoordingsplicht. De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is door het College in deze drie zaken in het ongelijk gesteld.¹

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-33166

In zijn algemeenheid heeft het College geoordeeld dat de bestraffing van overtredingen in het kader van de Msw met een bestuurlijke boete mogelijk is zonder in strijd te komen met het internationaal recht.

Het College oordeelt echter eveneens dat ten onrechte geen inzicht is gegeven in de nauwkeurigheidsmarges die worden toegepast bij het vaststellen van de overtreding en de boeteberekening.

Omdat in uw zaak eveneens sprake is van toepassing van de in uitspraken genoemde en destijds nog niet gepubliceerde onnauwkeurigheidsmarges/zekerheidsmarges, verklaar ik uw bezwaarschrift gegrond.

Omdat ik uw bezwaarschrift op grond van bovenstaande gegrond verklaar, laat ik uw bezwaren onbehandeld.

Conclusie

Uw bezwaar is gegrond. Mocht u de betreffende boete al betaald hebben, dan ontvangt u het onverschuldigde deel van het betaalde bedrag, inclusief eventueel verschuldigde wettelijke rente zo spoedig mogelijk retour.

Kostenvergoeding

Kosten in bezwaar:

De proceskosten in bezwaar worden u op grond van artikel 7:15 van de Awb en het Besluit proceskosten bestuursrecht vergoed en bedragen:

-voor het indienen van een bezwaarschrift: 1 punt x 1 (gewicht van de zaak) = € 512,00 en

-voor de hoorzitting: 1 punt x 1 (gewicht van de zaak) = € 512,00.

Voor wat betreft uw verzoek om een vergoeding van de door u gestelde deskundigenkosten merk ik het volgende op. Uw gemachtigde heeft een bezwaarschrift ingediend. Voor wat betreft de (aanvullende) gronden heeft uw gemachtigde verwezen naar een rapport van 10.2.e van 10.2.g te 10.2. Deze handelingen vormen samen één proceshandeling: het indienen van een bezwaarschrift.

Kosten in beroep:

De kosten in beroep (forfaitaire proceskosten en griffierecht) worden conform het Besluit proceskosten bestuursrecht vergoed en bedragen:

-voor het indienen van een beroepschrift: 1 punt x 1 (gewicht van de zaak) =

¹ ELCI:NL:CBB:2018:652 t/m 654

€ 512,00 en

-het griffierecht voor het instellen/behandelen van het beroepschrift = € 174,00.

Het totaal aan proceskosten en griffierecht (in bezwaar en beroep) dat aan u zal worden vergoed is € 1.710,00. Dit bedrag zal aan u worden overgemaakt op het rekeningnummer 10.2.g van 10.2.g onder vermelding van 10.2.g / 494-33166.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-33166

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

10.2.e

De teammanager Juridische Zaken Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Beroepsmogelijkheid

U heeft beroep ingesteld bij de rechtbank 10.2.g met kenmerk 10.2.g. Conform artikel 6:19, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, heeft dat beroep mede betrekking op deze herziene beslissing op bezwaar. Een kopie van deze beslissing op bezwaar zal aan de Rechtbank 10.2.g worden toegezonden.

Bijlage: Wet en regelgeving

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 7:15

- 1 Voor de behandeling van het bezwaar is geen recht verschuldigd.
- 2 De kosten, die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken, worden door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed op verzoek van de belanghebbende voor zover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.
- 3 Het verzoek wordt gedaan voordat het bestuursorgaan op het bezwaar heeft beslist. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek bij de beslissing op het bezwaar.
- 4 Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de kosten waarop de vergoeding uitsluitend betrekking kan hebben en over de wijze waarop het bedrag van de kosten wordt vastgesteld.
- 5 Indien aan de belanghebbende in verband met het bezwaar een toevoeging is verleend op grond van de Wet op de rechtsbijstand, betaalt het bestuursorgaan de toe te kennen vergoeding aan de rechtsbijstandverlener. De rechtsbijstandverlener stelt de belanghebbende zoveel mogelijk schadeloos voor de door deze voldane eigen bijdrage. De rechtsbijstandverlener doet aan de Raad voor rechtsbijstand opgave van een kostenvergoeding door het bestuursorgaan.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-33166

Besluit proceskosten bestuursrecht

Artikel 1

Een veroordeling in de kosten als bedoeld in artikel 8:75 onderscheidenlijk een vergoeding van de kosten als bedoeld in artikel 7:15, tweede lid, of 7:28, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht kan uitsluitend betrekking hebben op:

- a. kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand,
- b. kosten van een getuige, deskundige of tolk die door een partij of een belanghebbende is meegebracht of opgeroepen, dan wel van een deskundige die aan een partij verslag heeft uitgebracht,
- c. reis- en verblijfkosten van een partij of een belanghebbende,
- d. verletkosten van een partij of een belanghebbende,
- e. kosten van uittreksels uit de openbare registers, telegrammen, internationale telexen, internationale telefaxen en internationale telefoongesprekken, en
- f. kosten van het als gemachtigde optreden van een arts in zaken waarin enig wettelijk voorschrift verplicht tot tussenkomst van een gemachtigde die arts is.

Artikel 2

- 1 Het bedrag van de kosten wordt bij de uitspraak, onderscheidenlijk de beslissing op het bezwaar of het administratief beroep als volgt vastgesteld:
 - a. ten aanzien van de kosten, bedoeld in artikel 1, onderdeel a: overeenkomstig het in de bijlage opgenomen tarief;
- (...)

Artikel 3

1 Samenhangende zaken worden voor de toepassing van artikel 2, eerste lid, onder a, beschouwd als één zaak.

2 Samenhangende zaken zijn: door een of meer belanghebbenden gemaakte bezwaren of ingestelde beroepen, die door het bestuursorgaan of de bestuursrechter gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig zijn behandeld, waarin rechtsbijstand als bedoeld in artikel 1, onder a, is verleend door dezelfde persoon dan wel door een of meer personen die deel uitmaken van hetzelfde samenwerkingsverband en van wie de werkzaamheden in elk van de zaken nagenoeg identiek konden zijn.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-33166

Wet Tariefzaken in strafzaken

Artikel 1

1 Op de voet van het bij en krachtens deze wet bepaalde worden vergoedingen toegekend voor werkzaamheden, voor tijdverzuim alsmede voor daarmede verband houdende noodzakelijke kosten, en voor gemaakte reis- en verblijfkosten, voor zover voortvloeiende uit een verzoek of opdracht van de justitie, ten behoeve van:

a. strafzaken, hieronder begrepen zaken betreffende overtredingen waarvan de burgerlijke rechter kennis neemt;

b. zaken waarin het openbaar ministerie optreedt ter uitvoering van de wet en waarvan de burgerlijke rechter kennis neemt.

2 Behoudens het bepaalde in lid 3, komen de vergoedingen ten laste van 's Rijks kas, voor zover in bijzondere wetten niet anders is bepaald.

3 Ingeval een verzoek of opdracht, als bedoeld in lid 1, is gedaan of gegeven op verzoek van de verdachte of gerekwesteerde en ingeval een verzoek of opdracht van dezelfde strekking zonder tussenkomst van de justitie is gedaan of gegeven door de verdachte of de gerekwesteerde, komen te diens laste vergoedingen, overeenkomstig het bij en krachtens deze wet bepaalde. Komen deze vergoedingen toe aan opsporingsambtenaren ingevolge een hun gedaan verzoek of gegeven opdracht tot het afleggen van een verklaring in een zaak waarin zij als zodanig zijn opgetreden, dan komen deze vergoedingen ten laste van 's Rijks kas.

4 Indien door de justitie, al dan niet op verzoek van de verdachte, opdracht tot oproeping en bijstand van een tolk of vertaler is gegeven of bijstand van een tolk is verleend op grond van artikel 28, vijfde lid, van het Wetboek van Strafvordering, komen deze vergoedingen eveneens ten laste van 's Rijks kas.

5 Indien door de justitie, al dan niet op verzoek van het slachtoffer, opdracht tot oproeping en bijstand van een tolk of vertaler is gegeven of bijstand van een tolk is verleend op grond van artikel 51c, vijfde lid, artikel 51ca, eerste, vierde of negende lid of op grond van artikel 163, derde of zevende lid, van het Wetboek van Strafvordering, dan komen de vergoedingen ten laste van 's Rijks kas.

Artikel 2

Tot het maken van ten laste van 's Rijks kas komende buitengewone, bij en krachtens deze wet niet voorziene kosten in de zaken in artikel 1 bedoeld wordt vereist een machtiging van de advocaat-generaal bij het ressortsparket en, in de zaken die bij de Hoge Raad dienen, van de procureur-generaal bij de Hoge Raad. Zodanige machtiging is niet vereist in de gevallen van de artikelen 151, 192, 202, 212, 318, 398 juncto 318 en 415 juncto 318 van het Wetboek van Strafvordering.

§ 2. Vergoedingen voor werkzaamheden en voor tijdverzuim

Artikel 3

1 Wij stellen bij algemene maatregel van bestuur de tarieven vast voor vergoedingen voor:

- a. werkzaamheden ingevolge verzoeken en opdrachten als bedoeld in artikel 1, eerste en derde lid;
- b. tijdverzuim ingevolge verzoeken en opdrachten als bedoeld in artikel 1, eerste en derde lid, van hen aan wie werkzaamheden zijn opgedragen, van getuigen, van voogden die wegens een strafzaak tegen een onder hun gezag staande minderjarige ingevolge het Wetboek van Strafvordering moeten worden opgeroepen en - ingeval van toepassing van artikel 509d van dat Wetboek - van curatoren; voorts van noodzakelijke geleiders van deze personen en van verdachten of gerekwestreedenden, alsmede van met het tijdverzuim verband houdende noodzakelijke kosten.

2 Geen vergoeding wordt toegekend voor werkzaamheden:

- a. die deel uitmaken van een taak waarvoor een dienstverband met het Rijk bestaat;
- b. verricht door ambtenaren van politie in diensttijd.

3 Geen vergoeding wordt toegekend wegens tijdverzuim:

- a. voor de tijd besteed aan werkzaamheden als bedoeld in artikel 1, eerste en derde lid;
- b. van personen die rechtens van hun vrijheid zijn beroofd;
- c. van personen in bezoldigde rijksdienst en van militairen in werkelijke dienst, voor zover het tijdverzuim valt in diensttijd;
- d. van ambtenaren van politie, voor zover het tijdverzuim valt in diensttijd;
- e. van opsporingsambtenaren, niet behorende tot de sub c en d bedoelde categorieën, voor zover het tijdverzuim voortvloeit uit een hun niet op verzoek van de verdachte of gedaagde gedaan verzoek of gegeven opdracht tot het afleggen van een verklaring in een zaak waarin zij als zodanig zijn opgetreden.

4 Onze Minister van Justitie kan nadere regelen stellen.

Artikel 4

1 Wanneer de autoriteit, die opdracht tot de werkzaamheden heeft gegeven, een daartoe strekkend verzoek doet, stelt de gemeente waar de werkzaamheden moeten worden verricht, daarvoor een lokaliteit beschikbaar.

2 Aan de gemeente komt hiervoor een vergoeding toe overeenkomstig door Ons bij algemene maatregel van bestuur te stellen regelen.

3 Onze Minister van Justitie kan nadere regelen stellen.

Artikel 5

Voor werktuigen en gereedschappen, gebruikt bij de opgedragen werkzaamheden, wordt geen vergoeding gegeven, tenzij de aard van de werkzaamheden de werktuigen en gereedschappen voor verder gebruik ongeschikt maakt.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-33166

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-33166

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

10.2.g

Afdeling Juridische Zaken

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

Contactpersoon

10.2.e
Jurist

T 088 042 42 42
M

Onze referentie
494-26702

Uw brief van
24 juli 2018

Uw referentie
666180073

Relatienummer
10.2.g

Bijlagen

-

Datum

Betreft Beslissing op bezwaarschrift Mestbeleid 2015, zaaknummer 10.2.g
& 10.2.g

Geachte 10.2.e

Op 24 juli 2018 heb ik uw bezwaarschriften ontvangen tegen de besluiten van 15 juni 2018, genomen op grond van de Meststoffenwet (hierna: Msw).

Deze besluiten heb ik opnieuw beoordeeld. In deze brief vindt u mijn beslissing op uw bezwaarschriften en waarom deze beslissing is genomen.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaar gegrond. Dit betekent dat ik het de twee besluiten van 16 juni 2018 met zaaknummer 10.2.g en 10.2.g herroep.

Proceskostenvergoeding

Uw bezwaar is gegrond verklaard. Ik heb u reeds de kostenvergoeding toegekend in mijn beschikking met zaaknummer 494-26702/494-26845, aangezien uw (vier) bezwaarschriften gevoegd zijn behandeld en voor alle vier de zaken één hoorzitting heeft plaatsgevonden.

Uw bezwaar

U geeft aan het niet eens te zijn met de besluiten van 15 juni 2018. Volgens u is er geen sprake van overtreding van artikel 7 van de Msw. Hiervoor voert u een aantal bezwaargronden aan.

Het proces tot nu toe

De NVWA is in mei 2016 op uw bedrijf een controle gestart om vast te stellen of uw bedrijf, 10.2.g aan de verplichtingen van de Msw heeft voldaan voor het jaar 2014. De NVWA heeft op 4 augustus 2017 geconstateerd dat uw bedrijf zich in 2014 niet aan de mestverwerkingsplicht en de verantwoordingsplicht heeft gehouden (NVWA-rapport 10.2.g)

Daarom heb ik u op 15 december 2017 op de hoogte gebracht van mijn voornemen om u te beboeten. Vervolgens heeft u op 7 februari 2018 uw zienswijze ingediend.

Ik heb u daarna voor de overtredingen op 15 juni 2018 een boete opgelegd. Tegen deze boetebeschikkingen heeft u tijdig een pro forma bezwaarschrift ingediend. Op 17 augustus 2018 heeft u de bezwaargronden aangevuld. Naar aanleiding van uw bezwaarschriften heb ik u per email gevraagd of u een hoorzitting wenst.

Op 17 oktober 2018 bent u samen met uw gemachtigde ten kantore van RVO.nl in Den Haag gehoord. De bezwaarzaken zijn met de bezwaarschriften tegen de boetebesluiten over het jaar 2014 gevoegd behandeld.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-26702

Toelichting op deze beslissing

Op 18 december 2018 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: College) een drietal uitspraken gedaan in zaken waarin een bestuurlijke boete was opgelegd wegens overschrijding van de gebruiksnormen of het niet-naleven van de verantwoordingsplicht. De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is door het College in deze drie zaken in het ongelijk gesteld.¹

In zijn algemeenheid heeft het College geoordeeld dat de bestraffing van overtredingen in het kader van de Msw met een bestuurlijke boete mogelijk is zonder in strijd te komen met internationaal recht.

Het College oordeelt echter eveneens dat ten onrechte geen inzicht is gegeven in de nauwkeurigheidsmarges die worden toegepast bij het vaststellen van de overtreding en de boeteberekening.

Omdat in uw zaak eveneens sprake is van toepassing van de in de uitspraken genoemde en destijds nog niet gepubliceerde onnauwkeurigheidsmarges/zekerheidsmarges, verklaar ik uw bezwaarschrift gegrond.

Omdat ik uw bezwaarschrift op grond van bovenstaande gegrond verklaar, laat ik uw bezwaren onbehandeld.

Conclusie

Uw bezwaar is gegrond. Mocht u de betreffende boete al betaald hebben, dan ontvangt u het onverschuldigde deel van het betaalde bedrag, inclusief eventueel verschuldigde wettelijke rente zo spoedig mogelijk retour.

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

¹ ELCI:NL:CBB:2018:652 t/m 654

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

\$Handtekening\$

\$Ondertekenaar\$

Senior jurist Juridische Zaken van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie
494-26702

Beroepsmogelijkheid

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een beroepschrift indienen. Stuur het beroepschrift naar rechtbank Oost-Brabant, postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. Voor de behandeling van het beroep brengt de rechtbank aan u een bedrag in rekening.

In sommige situaties kunt u digitaal beroep instellen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Kijk op de genoemde site voor precieze voorwaarden.

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

10.2.g

10.2.g

Afdeling Juridische Zaken

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

Contactpersoon

10.2.e
Jurist

T 088 042 42 42

Onze referentie
494-30408

Uw brief van
20 november 2018

Uw referentie

KvK-nummer of BSN

10.2.g

Relatienummer

10.2.g

Bijlagen

-

Datum

Betreft Beslissing op bezwaarschrift – controlejaar 2015

Zaaknummer: 10.2.g en 10.2.g

Geachte 10.2.e ,

Op 20 november 2018 heb ik uw bezwaarschrift ontvangen tegen het besluit van 1 november 2018 op grond van de Meststoffenwet. Dit besluit heb ik opnieuw beoordeeld. In deze brief vindt u mijn beslissing op uw bezwaar en waarom deze beslissing is genomen. In de bijlage vindt u de artikelen waarop de beslissing gebaseerd is.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaar gedeeltelijk gegrond. Dit betekent dat ik het besluit van 1 november 2018 gedeeltelijk herroep.

Proceskostenvergoeding

Uw bezwaar is gegrond verklaard, u komt daarom in aanmerking voor een vergoeding van de in de bezwaarfase gemaakte kosten voor het indienen van het bezwaarschrift en een hoorzitting voor in totaal € 1.024,-.

Uw bezwaar

U geeft aan het niet eens te zijn met het besluit van 14 december 2017. Volgens u is er geen sprake van overtreding van artikel 7 van de Msw. Hiervoor voert u een aantal bezwaargronden aan.

Het proces tot nu toe

De NVWA is in maart 2017 op uw bedrijf een controle gestart om vast te stellen of uw bedrijf aan de verplichtingen van de Msw heeft voldaan voor het jaar 2015. De NVWA heeft op 23 mei 2017 geconstateerd dat uw bedrijf zich in 2015 niet aan de mestverwerkingsplicht en de gebruiksnormen heeft gehouden (NVWA-rapport

10.2.g). Daarom heb ik u op 19 december 2017 op de hoogte gebracht van mijn voornemen om u te beboeten. Vervolgens heeft u op 10 januari, 6 februari en 5 juni 2018 uw zienswijze ingediend.

Ik heb u daarna voor de overtredingen op 1 november 2018 een boete opgelegd. Tegen deze boetebeschikking heeft u op 20 november 2018 tijdig een bezwaarschrift ingediend. Naar aanleiding van uw bezwaarschriften heb ik u per email gevraagd of u een hoorzitting wenst. Op 14 december 2018 bent u samen met uw gemachtigde ten kantore van RVO.nl in Utrecht gehoord.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie
494-30408

Toelichting op deze beslissing

Boete gebruiksnormen en mestverwerkingsplicht

Op 18 december 2018 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: College) een drietal uitspraken gedaan in zaken waarin een bestuurlijke boete was opgelegd wegens overschrijding van de gebruiksnormen of het niet-naleven van de verantwoordingsplicht. De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is door het College in deze drie zaken in het ongelijk gesteld.¹

In zijn algemeenheid heeft het College geoordeeld dat de bestraffing van overtredingen in het kader van de Msw met een bestuurlijke boete mogelijk is zonder in strijd te komen met internationaal recht.

Het College oordeelt echter eveneens dat ten onrechte geen inzicht is gegeven in de nauwkeurigheidsmarges die worden toegepast bij het vaststellen van de overtreding en de boeteberekening.

Omdat in uw zaak eveneens sprake is van toepassing van de in de uitspraken genoemde en destijds nog niet gepubliceerde onnauwkeurigheidsmarges/zekerheidsmarges, verklaar ik uw bezwaarschrift ten aanzien van de gebruiksnormen en de mestverwerkingsplicht gegrond.

Omdat ik uw bezwaarschrift ten aanzien van de gebruiksnormen en de mestverwerkingsplicht op grond van bovenstaande gegrond verklaar, laat ik uw bezwaren hierover onbehandeld.

Boete voor het ontbreken van een inzichtelijke administratie

Ik heb u ook een boete opgelegd van € 300,00 voor het niet of onvoldoende bijhouden van een inzichtelijke mestscheidingsadministratie.

Eén van de verplichtingen waaraan een bedrijf moet voldoen is het volledig bijhouden van een inzichtelijke administratie, inclusief de bijbehorende wijzigingen in de bedrijfsgegevens (artikel 32, eerste lid, van het Besluit Meststoffenwet):

Indien op een bedrijf dierlijke meststoffen worden bewerkt of verwerkt moet, op grond van artikel 33, derde lid, van het Besluit, de administratie gegevens bevatten over:

1. De methode van bewerking of verwerking;
2. De hoeveelheid bewerkte of verwerkte dierlijke meststoffen;

¹ ELCI:NL:CBB:2018:652 t/m 654

3. De hoeveelheid, de aard en de samenstelling van de tezamen met de dierlijke meststoffen bewerkte of verwerkte stoffen en
4. De hoeveelheid en de samenstelling van de eindproducten na bewerking of verwerking.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-30408

Deze administratie wordt per kalenderjaar volledig en naar waarheid bijgehouden en 5 jaar bewaard (artikel 34, eerste en tweede lid, van het Besluit). Bij de controle op uw bedrijf is door de NVWA vastgesteld dat u geen gegevens over de mestscheiding heeft bijgehouden; geen mestscheidingsadministratie had (pagina 9 van 16 van het NVWA-rapport).

Noch in uw bezwaarschrift, noch tijdens de hoorzitting heeft u argumenten aangedragen tegen deze boete. In mijn heroverweging zie ik geen reden om te concluderen dat deze boete ten onrechte is opgelegd. Ik handhaaf daarom de boete van € 300,00.

Conclusie

Uw bezwaar is op grond van bovenstaande gedeeltelijk gegrond. Mocht u de betreffende boete al betaald hebben, dan ontvangt u het onverschuldigde deel van het betaalde bedrag, inclusief wettelijke rente zo spoedig mogelijk retour.

Kostenvergoeding

Kosten in bezwaar

U komt in aanmerking voor een kostenvergoeding. Het bedrag is vastgesteld door aan de verrichte proceshandelingen punten en een wegingsfactor toe te kennen overeenkomstig de bijlage bij het Besluit proceskosten bestuursrecht. Hieronder heb ik een overzicht gemaakt van de verdeling per proceshandeling:

Indienen bezwaarschrift en bijwonen hoorzitting: 1 punt x € 512,00 en 1 punt x € 512,- = € 1.024,-. Dat bedrag maak ik over op het rekening van uw gemachtigde: 10.2.g .

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

10.2.e

10.2.e

Senior jurist Juridische Zaken van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-30408

Beroepsmogelijkheid

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een beroepschrift indienen. Stuur het beroepschrift naar de rechtbank Gelderland, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem. Voor de behandeling van het beroep brengt de rechtbank aan u een bedrag in rekening.

In sommige situaties kunt u digitaal beroep instellen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Kijk op de genoemde site voor precieze voorwaarden.

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

10.2.g

Afdeling Juridische Zaken

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

Contactpersoon

10.2.e
Jurist

T 088 042 42 42

M 10.2.e

Onze referentie

494-13883

Uw brief van

22 januari 2018

Uw referentie

452180018

KvK-nummer of BSN

10.2.g

Relatienummer

10.2.g

Bijlagen

1

Datum

Betreft Beslissing op bezwaarschrift met zaaknummer 10.2.g

Geachte 10.2.e ,

Op 22 januari 2018 heb ik uw bezwaarschrift ontvangen tegen het besluit van 14 december 2017. Dit besluit is genomen op grond van de Meststoffenwet (Msw).

Dit besluit heb ik opnieuw beoordeeld. In deze brief vindt u mijn beslissing op uw bezwaar en waarom deze beslissing is genomen. In de bijlage vindt u de artikelen waarop de beslissing gebaseerd is.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaar gegrond. Dit betekent dat ik het besluit van 14 december 2017 herroep.

Proceskostenvergoeding

Uw bezwaar is gegrond verklaard, u komt daarom in aanmerking voor een vergoeding van de in de bezwaarfase gemaakte kosten voor het indienen van het bezwaarschrift voor in totaal € 1.024,-.

Uw bezwaar

U geeft aan het niet eens te zijn met het besluit van 14 december 2017. Volgens u is er geen sprake van overtreding van artikel 7 van de Msw. Hiervoor voert u een aantal bezwaargronden aan.

Procesverloop

De Nederlandse Voedsel- Warenautoriteit (NVWA) heeft onderzoek gedaan op uw bedrijf. Van dat onderzoek is een rapport (nummer 10.2.g opgesteld dat ter afhandeling is doorgezonden naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl).

Uit het onderzoek van de NVWA volgt dat u in 2014 de Msw hebt overtreden. Daarom heb ik u op 30 november 2016 op de hoogte gebracht van mijn voornemen om u voor deze overtreding te beboeten.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie
494-13883

Gebleken is dat u de gebruiksnorm dierlijke meststoffen met 16.014 kg, de stikstofgebruiksnorm met 8.829 kg en de fosfaatgebruiksnorm met 3.798 kg heeft overschreden.

Op 26 januari, 4 februari en 19 april 2017 heeft u uw zienswijze kenbaar gemaakt.

Op 14 december 2017 heb ik aan u een bestuurlijke boete opgelegd van € 161.388,50 vanwege het overschrijden van de gebruiksnormen.

Op 22 januari 2018 heeft u een bezwaarschrift ingediend. Op 26 april 2018 heeft u uw bezwaren toegelicht tijdens een telefonische hoorzitting.

Toelichting op deze beslissing

Op 18 december 2018 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: College) een drietal uitspraken gedaan in zaken waarin een bestuurlijke boete was opgelegd wegens overschrijding van de gebruiksnormen of het niet-naleven van de verantwoordingsplicht. De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is door het College in deze drie zaken in het ongelijk gesteld.¹

In zijn algemeenheid heeft het College geoordeeld dat de bestraffing van overtredingen in het kader van de Msw met een bestuurlijke boete mogelijk is zonder in strijd te komen met internationaal recht.

Het College oordeelt echter eveneens dat ten onrechte geen inzicht is gegeven in de nauwkeurigheidsmarges die worden toegepast bij het vaststellen van de overtreding en de boeteberekening.

Omdat in uw zaak eveneens sprake is van toepassing van de in de uitspraken genoemde en destijds nog niet gepubliceerde onnauwkeurigheidsmarges/zekerheidsmarges, verklaar ik uw bezwaarschrift gegrond.

Omdat ik uw bezwaarschrift op grond van bovenstaande gegrond verklaar, laat ik uw bezwaren onbehandeld.

Conclusie

Uw bezwaar is gegrond. Mocht u de betreffende boete al betaald hebben, dan ontvangt u het onverschuldigde deel van het betaalde bedrag, inclusief eventueel verschuldigde wettelijke rente zo spoedig mogelijk retour.

¹ ELCI:NL:CBB:2018:652 t/m 654

Kostenvergoeding

Kosten in bezwaar

U komt in aanmerking voor een kostenvergoeding. Het bedrag is vastgesteld door aan de verrichte proceshandelingen punten en een wegingsfactor toe te kennen overeenkomstig de bijlage bij het Besluit proceskosten bestuursrecht. Hieronder heb ik een overzicht gemaakt van de verdeling per proceshandeling:

Indienen bezwaarschrift en bijwonen hoorzitting: 1 punt x € 512,00 en 1 punt x € 512,- = € 1.024,-. Dat bedrag maak ik over op het rekening van uw gemachtigde van 10.2.g [REDACTED].

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

\$Handtekening\$

\$Ondertekenaar\$

Senior jurist Juridische Zaken van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Beroepsmogelijkheid

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een beroepschrift indienen. Stuur het beroepschrift naar de rechtbank Oost-Brabant, Postbus 70584, 5201 CZ, 's-Hertogenbosch. Voor de behandeling van het beroep brengt de rechtbank aan u een bedrag in rekening.

In sommige situaties kunt u digitaal beroep instellen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Kijk op de genoemde site voor precieze voorwaarden.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-13883

Bijlage: Regelgeving

Artikel 7:3 van de Algemene wet bestuursrecht:

Van het horen van belanghebbenden kan worden afgezien indien:

- a. het bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk is,
- b. het bezwaar kennelijk ongegrond is,
- c. de belanghebbenden heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord,
- d. de belanghebbende niet binnen een door het bestuursorgaan gestelde redelijke termijn verklaart dat hij gebruik wil maken van het recht te worden gehoord, of
- e. aan het bezwaar volledig tegemoet wordt gekomen en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-13883

■

Werkinstructie beslissing op bezwaar n.a.v. 'marge' uitspraken

Inleiding

Op 18 december 2018 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven een drietal uitspraken (ECLI:NL:CBB:2018:652 tot en met 654) gedaan, waarin een bestuurlijke boete was opgelegd wegens overtreding van de Meststoffenwet. LNV is door het College in deze drie zaken in het ongelijk gesteld. Dit heeft gevolgen voor bezwaarschriften die gericht zijn op bestuurlijke marges waar ook de bewuste marges aan de orde waren.

Wie

Zaken zijn reeds verdeeld, hier wijzigt niets.

Proces

De afhandeling van de bezwaarschriften is procesmatig gelijk aan het reguliere proces.

Aandachtspunten:

- Als een boete als gevolg van de marge-uitspraak komt te vervallen worden, als daarom is verzocht, de proceskosten vergoed. De proceskosten worden ook vergoed als in het bezwaarschrift of tijdens de hoorzitting niet is gewezen op de marges.
- Bij zaken waar een tertiaire boete blijft staan is de vraag gesteld of het bedrijf moet worden gehoord. Die vraag dringt zich vooral op als het bezwaarschrift zich inhoudelijk enkel richt op de primaire boete. **Antwoord:** Als in een dergelijke zaak nog geen hoorzitting is aangeboden, dan alsnog contact met bedrijf/gemachtigde opnemen, hoorzitting aanbieden en vragen of er bezwaren zijn tegen de tertiaire boete. Als er wel al een hoorzitting is geweest hoeft niet opnieuw contact met het bedrijf te worden opgenomen, mits gedurende de hoorzitting voldoende gelegenheid is geboden bezwaren aan te voeren tegen de tertiaire boete. Als hier twijfel over is dan wel contact opnemen met het bedrijf en vragen wat de eventuele bezwaren tegen de tertiaire boete zijn.
- Bij een bezwaar dat gegrond gaat a.g.v. de uitspraak van het CBb hoeft niet uitvoerig te worden toegelicht op basis waarvan het boetebesluit is gebaseerd. Een verwijzing naar de uitspraak volstaat.
- Als een tertiaire boete is opgelegd voor niet naar waarheid invullen AGL kan deze blijven staan als bedrijf inderdaad de regels niet heeft gevolgd. Dat wil zeggen als het bedrijf niet de best beschikbare gegevens heeft gebruikt (1. Analyse mestput, 2. Waarden afvoer in afgelopen jaar of 3. Forfaitaire waarden).
- Als marges zijn toegepast in het kader van de mestverwerkingsplicht, dan komt de hele boete die op grond van artikel 33a Msw is opgelegd te vervallen. Ook de overgenomen mestverwerkingsplicht.

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 24 januari 2019 13:44
Aan: 10.2.e RVO Dist JZ Agro & Innovatie
CC: 10.2.e
RVO JZ Administratie
Onderwerp: RE: herziene beslissingen op bezwaar n.a.v. procedure in (hoger)beroep

Hallo collega's,

Op 18 december 2018 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven een drietal uitspraken (ECLI:NL:CBB:2018:652 tot en met 654) gedaan waarin een bestuurlijke boete was opgelegd wegens overtreding van de Meststoffenwet. Zoals jullie weten is LNV door het College in deze drie zaken in het ongelijk gesteld. In navolging van de mail van 10.2.e (zie hieronder) gaan wij voor het beroepenteam beslissingen op bezwaar herzien.

Hieronder zal worden aangegeven wie zich daarmee zullen gaan bezighouden en welke werkzaamheden moeten worden verricht. 10.2.e is degene die de zaken zal toedelen.

Wie
-Zaken die in Assen zijn afgehandeld > jurist die de oorspronkelijke bob heeft gemaakt; -Zaken die in Den Haag zijn afgehandeld > deze zaken zullen door 10.2.e en 10.2.e worden opgepakt.

BEROEPENTEAM

-Het beroepenteam levert de gegevens van de bob die herzien moet worden via de mail aan 10.2.e aan; -Het beroepenteam doet de collegiale controle; -De beroepsjurist stuurt een mail aan 10.2.e indien de herziene bob(s) collegiaal gecontroleerd zijn (met behandelend bezwaarjurist in cc.);

BEZWARENTEAM

-De behandelend bezwaarjurist laat het secretariaat JZ per bob die herzien moet worden, een nieuw ABBA nummer aanmaken (herziening n.a.v. uitspraak rechterlijke instantie); -In notitie bij de zaak in ABBA zetten dat secretariaat JZ de herziene bob zal versturen. Dit om te voorkomen dat JZ Spoedpost de herziene bob gaat oppakken; -Voorbeelden van herziene bobjes staan op: 10.2.g. Let op: op dit moment is er nog geen voorbeeld herziene bob voor het geval er nog een boete overblijft (niet zijnde een tertiaire boete). T.z.t. komt hiervan een voorbeeld op de T-schijf (10.2.g.); -Indien van toepassing: formulier 'Kostenvergoeding in bezwaar' in ABBA aanmaken. De gevraagde gegevens op dit formulier invullen. In het formulier een vinkje bij 'beroep' zetten. Nadat je alle gegevens hebt ingevuld, deze opslaan. Niet op 'gereed' drukken!
-Indien van toepassing: formulier 'Kostenvergoeding beroep' (valt ook griffierecht onder) in ABBA aanmaken. Let op: dit formulier maak je aan onder het ABBA nummer van de beroepszaak, indien alleen sprake is van beroep bij de rechtbank. Indien sprake is van een hoger beroepszaak, dan moeten deze kosten (dus ook die van de rechtbank) onder het ABBA nummer in hoger beroep worden gezet; -De behandelend bezwaarjurist stuurt een mail aan de beroepsjurist welke herziene bob(s) die collegiaal moet fiatteren (fiattering beroepenteam; zie onder kopje 'beroepenteam'); -Om mandaat technische redenen zal 10.2.e de herziene beslissing(en) op bezwaar ondertekenen; -10.2.e stuurt een mail (reply) aan de bezwaar- en beroep jurist indien de herziene bob is goedgekeurd; -De bezwaarjurist zorgt dat de herziene bob door het secretariaat JZ aan de gemachtigde dan wel de relatie wordt verstuurd; -De bezwaarjurist zorgt ervoor dat een afschrift van de herziene bob met begeleidend briefje door het secretariaat JZ aan de rechtbank dan wel het College wordt verstuurd. In de mail aangeven dat het gaat om de begeleidende brief inzake de 'Wattel uitspraken'. Het secretariaat JZ beschikt over de inhoud van dit begeleidende briefje; -De bezwaarjurist zorgt voor de archivering van de herziene bob, nadat die verstuurd is; -De bezwaarjurist stuurt een mail aan DR Invordering*. LET OP: een eventuele betalingsregeling moet ook stopgezet worden t.a.v. de boete die is vervallen; -De bezwaarjurist stuurt een mail aan RVO JZ Administratie m.b.t. het bedrag van de eventuele bezwaarkosten, het griffierecht en de eventuele proceskosten in (hoger)beroep.

Groetjes,
10.2.e

*

De onderstaande tekst kunt je hiervoor gebruiken:

In december 2018 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven uitspraken gedaan in een drietal zaken inzake 'marges'. Naar aanleiding van deze uitspraken heeft het beroepenteam mij gevraagd om een herziene beslissing op bezwaar te nemen in onderstaande zaak. Deze herziene beslissing op bezwaar zal vandaag

verstuurd worden. Een afschrift daarvan zal aan [de rechtbank] [het College van Beroep voor het bedrijfsleven] gestuurd worden.

Naam relatie (relatienummer: ...)
ABBA nummer ...
Zaaknummer ...

Willen jullie er voor zorgen dat de eventueel ten onrechte betaalde boete inclusief wettelijke rente wordt terugbetaald.

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e
Verzonden: vrijdag 18 januari 2019 15:17
Aan: RVO Dist JZ Agro & Innovatie 10.2.e @minInv.nl>
CC: 10.2.e

Onderwerp: mestvoorraad marges en plan van aanpak bezwaar / beroep
Urgentie: Hoog

Dag allemaal,

Zoals jullie weten ligt door de marge uitspraak een groot deel van de mestvoorraad stil. 10.2.e is deze week bezig geweest met een nota over de gevolgen en toekomst. Deze nota is nu naar de minister onderweg. De inhoud wijkt niet af van hetgeen is besproken in het inhoudelijke mestoverleg.

Voor de nota hebben we gezamenlijk inzichtelijk gemaakt wie en hoe de voorraad is verdeeld en welke zaken wel/gedeeltelijk/niet onder de uitspraak valt.

Om zo snel mogelijk aan de slag te gaan heb ik hieronder een opsomming gemaakt van de komende acties en wat ik verwacht wat we als team als resultaat gaan neerzetten.

Wat ligt er nu in onze mest voorraad primair/secundair (zie excel op gems schijf door jullie ingevuld) ?
- 260 bezwaren

Wat komt naar voren uit de inventarisatie / hoeveel zaken kunnen wel/niet worden opgepakt ?

- 1) 161 bezwaren vallen onder de uitspraak en zullen de boetes niet overeind blijven,
- 2) 60 bezwaren blijven wel overeind en zullen tertiaire zaken zijn,
- 3) 40 bezwaren zullen door 10.2.e worden uitgezocht of die nu wel/niet onder de uitspraak vallen; het kan zijn dat hij jullie daarvoor benaderd,
- 4) max 100 beroepen moeten worden herzien, 10.2. en 10.2. stemmen dit af, en deze zaken worden verdeeld over ons team door 10.2.e,
- 5) 10.2.e doet nog nader onderzoek (en stemt dit met 10.2.e af) of de bezwaren van rundveehouderijen waarna schrapping marges nog een lagere boete overblijft worden doorgezet,
- 6) 10.2.e verdeelt de (17) nieuwe binnengekomen bezwaren en worden op de zojuist beschreven wijze aangepakt,

Wat nu te doen?

- Ik heb twee excellijsten gestuurd met hoeveelheid zaken per medewerker ten aanzien van 1) en 2).
- Start met afhandeling van de tertiaire zaken, mocht je nadere info nodig hebben dan kan je bij 10.2. terecht omtrent tertiaire ontwikkelingen.
- Zodra de minister de nota marges heeft gelezen en toestemming heeft gegeven (wrs begin volgende week) starten we met afhandeling categorie 1 > na afstemming proces en bob gegrond met 10.2.e de zaken gaan afhandelen.
- Voor categorie 4 geldt dat 10.2.e na gesprek 10.2. deze zaken over het team zal gaan verdelen. Ik heb begrepen dat 10.2. al een bob heeft gemaakt (afgestemd met 10. en 10.2.e); kunnen we als concept gebruiken. Let op, elke nieuwe herziening moet een nieuw abba nummer hebben.
- Alle overige bezwaren lopen gewoon door.
- Voortgang en resultaten bespreken tijdens inhoudelijk overleg!

Het kan zo zijn dat medewerkers een kleinere voorraad hebben, mocht dat leiden tot geen werk; graag melden.

Mochten er nog vragen zijn, laat het me weten. Het is nu belangrijk dat we van start gaan met het afhandelen van onze voorraad waarbij we goed met elkaar blijven afstemmen wat we doen.

10.2.e

Werkinstructie n.a.v. 'marge' uitspraken

Inleiding

Op 18 december 2018 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven een drietal uitspraken (ECLI:NL:CBB:2018:652 tot en met 654) gedaan, waarin een bestuurlijke boete was opgelegd wegens overtreding van de Meststoffenwet. LNV is door het College in deze drie zaken in het ongelijk gesteld. Het bezwarenteam Agro en Innovatie gaat voor het beroepenteam beslissingen op bezwaar herzien.

Hieronder zal worden aangegeven wie zich daarmee zullen gaan bezighouden en welke werkzaamheden moeten worden verricht. 10.2.e is degene die de zaken zal toedelen.

Wie

- Zaken die in Assen zijn afgehandeld > jurist die de oorspronkelijke bob heeft gemaakt;
- Zaken die in Den Haag zijn afgehandeld > deze zaken zullen door 10.2.e en 10.2.10.2.e worden opgepakt.

BEROEPENTEAM

- Het beroepenteam levert de gegevens van de bob die herzien moet worden via de mail aan 10.2.e aan;
- Het beroepenteam doet de collegiale controle;
- De beroepsjurist stuurt een mail aan 10.2.e indien de herziene bob(s) collegiaal gecontroleerd is (zijn), met behandelend bezwaarjurist in cc.;

BEZWARENTEAM

- De behandelend bezwaarjurist laat het secretariaat JZ (**LET OP:** richt de mail aan 10.2 of 10.2.e) per bob die herzien moet worden, een nieuw ABBA nummer aanmaken. Geef in de mail aan: ABBA nummer voor herziening n.a.v. marge uitspraken;
- Voorbeelden van herziene bobjes staan op: 10.2.g
Er staat een voorbeeld op waarin de tertiaire boete blijft staan en een voorbeeld waarin de secundaire boete volledig vervalt n.a.v. de marge uitspraken. **LET OP:** dit zijn voorbeelden. Je moet maatwerk leveren.
- LET OP:** op dit moment is er nog geen voorbeeld herziene bob voor het geval er nog een deel van de primaire (= gebruiksnormen) of secundaire (= verantwoordingsplicht) boete overblijft. T.z.t. komt hiervan een voorbeeld op de T-schijf;
- Indien van toepassing: formulier 'Kostenvergoeding in bezwaar' in ABBA aanmaken. De gevraagde gegevens op dit formulier invullen. In het formulier een vinkje bij 'beroep' zetten. Nadat je alle gegevens hebt ingevuld, deze opslaan. Niet op 'gereed' drukken!
- Indien van toepassing: formulier 'Kostenvergoeding beroep' (valt ook griffierecht onder) in ABBA aanmaken. **LET OP:** dit formulier maak je aan onder het ABBA nummer van de beroepszaak, indien alleen sprake is van beroep bij de rechtbank. Indien sprake is van een hoger beroepszaak, dan moeten deze kosten (dus ook die van de rechtbank) onder het ABBA nummer in hoger beroep worden gezet. **LET OP:** soms heeft de rechtbank al bepaald hoeveel proceskosten en griffierecht RVO destijds moest vergoeden. We vergoeden dan niet nog een keer;
- De behandelend bezwaarjurist stuurt een mail aan de beroepsjurist welke herziene bob(s) die collegiaal moet fiatteren (fiattering beroepenteam; zie onder kopje 'beroepenteam');
- Om mandaat technische redenen zal 10.2.e de herziene beslissing(en) op bezwaar ondertekenen;
- 10.2.e stuurt een mail (reply) aan de bezwaar- en beroep jurist indien de herziene bob is goedgekeurd;
- De herziene bob zal door DIV aan de gemachtigde dan wel de relatie worden toegestuurd;
- De behandelend jurist stuurt een mailtje aan 10.2.e of 10.2, zodat zij de begeleidende brief kunnen aanmaken. In de mail aangeven dat het gaat om de begeleidende brief inzake de '10.2.g uitspraken'. Het secretariaat JZ beschikt over de inhoud van dit begeleidende briefje; Wel goed aangeven of de begeleidende brief aan de rechtbank of het College moet worden toegestuurd;
- 10.2.e zullen er voor zorgen dat DIV een afschrift van de herziene bob samen met de begeleidende brief zal versturen;
- De bezwaarjurist zorgt voor de archivering van de herziene bob, nadat die verstuurd is;
- De bezwaarjurist stuurt een mail aan DR Invordering (in de cc: RVO Dist V&H Mest uitvoeringsexperts)*. **LET OP:** een eventuele betalingsregeling moet ook stopgezet worden t.a.v. de boete die is vervallen.
- De bezwaarjurist stuurt een mail aan RVO JZ Administratie m.b.t. het bedrag van de eventuele bezwaarkosten, het griffierecht en de eventuele proceskosten in (hoger)beroep.

*

De onderstaande tekst kunt je hiervoor gebruiken:

In december 2018 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven uitspraken gedaan in een drietal zaken inzake 'marges'. Naar aanleiding van deze uitspraken heeft het beroepenteam mij gevraagd om een herziene beslissing op bezwaar te nemen in onderstaande zaak. Deze herziene beslissing op bezwaar zal vandaag verstuurd worden. Een afschrift daarvan zal aan [de rechtbank] [het College van Beroep voor het bedrijfsleven] gestuurd worden.

Naam relatie (relatienummer: ...)

ABBA nummer ...

Zaaknummer ...

Willen jullie er voor zorgen dat de eventueel betaalde boete(s) inclusief wettelijke rente wordt (worden) terugbetaald.

GRIFFIERECHT

Hieronder volgt een overzicht van de tarieven van het griffierecht voor de rechtbank en het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

We gaan – uit praktische overwegingen - uit van de hoogte van het griffierecht dat geldt in 2019 (ondanks dat het beroepschrift wellicht in een eerder jaar is ingediend en daarvoor dus een ander tarief zou gelden).

Tarieven 2019

De tarieven 2019 gelden voor zaken waarbij het beroepschrift of hoger beroepschrift op of na 1 januari 2019 zijn ingediend.

Griffierecht beroepszaken

- Particulieren (natuurlijke personen): € 174
- Organisaties (rechtspersonen): € 345

Let op: voor het griffierecht zijn de VOF, CV en de maatschap rechtspersonen.

Griffierecht hoger beroepszaken

- Particulieren (natuurlijke personen): € 259
- Organisaties (rechtspersonen): € 519

TIJDSCHRIJVEN

code: 113418 N1000 (primair/secundair/tertiair) en dan 'bezwaar'.

Versie 21 maart 2019

10.2.e

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

10.2.g

Afdeling Juridische Zaken

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

Contactpersoon

10.2.e
Jurist

T 088 042 42 42

Datum 3 april 2019

Betreft Nieuwe beslissing op bezwaarschrift Mestbeleid 2014,
zaaknummer 10.2.g

Onze referentie
494-32808

Uw brief van
15 maart 2017

Uw referentie

KvK-nummer of BSN

10.2.g

Relatienummer

10.2.g

Bijlagen

1

Geachte 10.2.e ,

Op 16 maart 2017 heb ik uw bezwaarschrift ontvangen tegen het besluit van 3 februari 2017 waarbij u op grond van de Meststoffenwet (Msw) een bestuurlijke boete is opgelegd.

Bij besluit van 14 december 2018 met kenmerk 492-28452 heb ik uw bezwaar ongegrond verklaard. Tegen deze beslissing bent u in beroep gegaan bij de Rechtbank Noord-Nederland.

Ondertussen zijn er ontwikkelingen geweest die mij aanleiding geven om de beslissing op bezwaarschrift van 14 december 2018 te herzien. In deze brief vindt u mijn nieuwe beslissing op uw bezwaar en waarom deze beslissing is genomen. In de bijlage vindt u de artikelen waarop deze gebaseerd is en een specificatie van de nieuwe berekening.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaar gedeeltelijk gegrond. Dit betekent dat ik het besluit van 3 februari 2017 herroep. Ik handhaaf de opgelegde boete van € 78.500.

U komt in aanmerking voor een kostenvergoeding van € 1.024.

Het proces tot nu toe

De Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA) heeft uw bedrijf over het jaar 2014 gecontroleerd op naleving van de wet- en regelgeving van het Mestbeleid. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) heeft een rapport (rapportnummer:) ontvangen met daarin de resultaten van deze controle. RVO.nl heeft uw bedrijf naar aanleiding van de ontvangen rapportage in onderzoek genomen over het jaar 2014.

Uit de aldus verkregen gegevens van uw bedrijf blijkt dat u in 2014 de gebruiksnorm dierlijke mest, de fosfaatgebruiksnorm en de stikstofgebruiksnorm heeft overschreden.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

RVO.nl heeft u op 16 november 2016 een brief gestuurd met daarin het voornemen om u in verband met de geconstateerde overschrijdingen een gemaximeerde boete op te leggen van € 81.000. Rekenkundig bedraagt de boete € 96.348.

Op 7 december 2016 heeft u uw zienswijze op dit voornemen gegeven en op 18 januari 2017 heeft u uw zienswijze aangevuld.

Op 3 februari 2017 heb ik u een bestuurlijke boete opgelegd van € 78.500. In dit bedrag is een matiging begrepen van € 2.500 in verband met het tijdsverloop tussen de datum van het NVWA-rapport en die van het boetebesluit. Rekenkundig bedraagt de boete € 96.348.

Uw gemachtigde, 10.2.g, heeft op 16 maart 2017 pro forma bezwaar aangetekend tegen het boetebesluit. Op 13 april 2017 is het bezwaar van gronden voorzien.

Uw gemachtigde heeft het bezwaar op 29 augustus 2018 mondeling toegelicht in een hoorzitting. Naar aanleiding daarvan heb ik op 28 september en op 3 oktober 2018 per e-mail een aanvulling op het bezwaarschrift ontvangen.

Uw bezwaar

U geeft aan het niet eens te zijn met het besluit van 3 februari 2017. Samengevat voert u het volgende aan.

1. Volgens u moet worden uitgegaan van de dieraantallen uit de bijlage 11 bij het NVWA-rapport;
2. De eindvoorraad rundveedrijfmest zou 950 ton hoger zijn geweest;
3. De mestproductie zou alsnog aan de hand van de bedrijfsspecifieke excretie (bex-berekening) moeten worden bepaald;
4. Er zou alsnog met derogatie gerekend kunnen worden;
5. De boete is onevenredig hoog ten opzichte van het genoten economisch voordeel.

Ten slotte vraagt u om een vergoeding van de kosten die u in verband met de indiening van het bezwaarschrift heeft gemaakt.

Toelichting op deze beslissing

Uw bezwaren heb ik zorgvuldig beoordeeld en het besluit getoetst aan het wettelijk kader. De conclusie is dat uw bezwaren deels gegrond zijn. Hierna kunt u lezen waarom.

Bezwaar 1

U bent van mening dat moet worden gerekend met lagere dieraantallen. U baseert zich daarbij op de kolom '*Aantal in berekening*' van het bedrijfsoverzicht CRV Mineraal (bijlage 11 bij het NVWA-rapport).

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

Ik deel uw mening niet, omdat de hoeveelheid op het bedrijf geproduceerde mest wordt bepaald op basis van het gemiddelde aantal in het kalenderjaar gehouden dieren (artikel 69 van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet (Ubm)). In het boetebesluit is gerekend met de gemiddelde aantallen die in 2014 op uw Uniek Bedrijfsnummer (UBN) zijn geregistreerd. Deze gemiddelde aantallen zijn opgenomen in de kolom '*Gemiddeld*' van het bedrijfsoverzicht CRV Mineraal. U heeft niet aangetoond dat deze gemiddelde aantallen niet kloppen. Ook in de hoorzitting is niet anderszins gebleken. Ik ben daarom van mening dat het boetebesluit op dit punt juist is.

Bezwaar 2

U stelt dat de eindvoorraad rundveedrijfmest 2014 950 ton hoger is geweest. De voorraad zou dan uitkomen op 3.050 ton. U legt uit dat u deze hoeveelheid mest (950 ton) in opslag had in de put van een stal in aanbouw. Deze mest diende als contragewicht om het opdrijven van de mestkelder, veroorzaakt door kwelwater, tegen te gaan.

Ik vind uw stelling niet geloofwaardig. In het kader van de bezwaarprocedure heb ik luchtfoto's van uw bedrijf geraadpleegd. Op de luchtfoto die is gemaakt in de periode van januari-april 2015 is te zien dat bij u geen stal in aanbouw was. Ik ben daarom van mening dat van een extra voorraad rundveedrijfmest in een in aanbouw zijnde stal geen sprake is geweest. In de hoorzitting heb ik uw gemachtigde met mijn bevindingen geconfronteerd. Deze zijn niet weersproken.

Verder blijkt uit de door u verstrekte gegevens bij de Gecombineerde Opgave 2014 dat de mestopslagcapaciteit op uw bedrijf 2.825 kubieke meter is. Dit betekent dat de door u gewenste eindvoorraad van 3.050 groter is dan de opslagcapaciteit op uw bedrijf, hetgeen niet mogelijk is.

Bezwaar 3

U veronderstelt dat de mestproductie alsnog aan de hand van een bex-berekening kan worden bepaald waardoor deze lager uitkomt. Uw gemachtigde heeft een gewijzigde bex-berekening overgelegd. Ik ben van mening dat deze berekening geen betrouwbare uitkomst laat zien. Ik neem deze daarom niet over.

Artikel 66, lid 2, van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet (Ubm) regelt dat de hoeveelheid door melkkoeien in een kalenderjaar geproduceerde meststoffen wordt bepaald op basis van het gemiddelde aantal gehouden dieren en op basis van forfaitaire productienormen, uitgedrukt in kilogrammen stikstof en fosfaat per dier per jaar.

Volgens artikel 74 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Urm), worden de forfaitaire productienormen per melkkoe als bedoeld in artikel 66, tweede lid, van het besluit onderscheiden naar de gemiddelde melkproductie en naar het

gemiddelde ureumgehalte in de geproduceerde melk onderscheiden. Hiervoor gelden de normen uit de bijlage D, tabel II.

Uit de toelichting op de Urm (Staatscourant 2005, 226) blijkt, dat als de veehouder van mening is dat de algemene methodiek voor de berekening van de mestproductie voor zijn bedrijf tot een te hoge berekening van de mestproductie leidt, hij op onderbouwde wijze en ondersteund met bewijsstukken moet aangeven welke normen wél hebben te gelden. Voor de melkveehouders is in dit verband een handreiking opgesteld waarin een andere methodiek is opgenomen waardoor bedrijfsspecifieke excreties kunnen worden vastgesteld (bex-berekening).

Uit het NVWA-rapport blijkt dat de controleurs uw bex-berekening hebben gecontroleerd. Zij hebben aan de hand van uw financiële administratie vastgesteld dat deze bex-berekening kennelijke onjuistheden bevat. U bent vervolgens in de gelegenheid gesteld om de bex-berekening te corrigeren. Ook de gewijzigde bex-berekening bevat nog steeds onjuistheden. De controleurs hebben daarom deze gewijzigde berekening niet overgenomen.

Ik heb u in het kader van de bezwaarprocedure nogmaals in de gelegenheid gesteld om een gecorrigeerde bex-berekening te overleggen. Deze heb ik op 28 september 2018 van uw gemachtigde ontvangen. Ik stel vast dat in deze berekening de begin- en eindvoorraad krachtvoer is gewijzigd ten opzichte van de voorgaande bex-berekeningen en/of de gegevens uit het NVWA-rapport. Ook komt de aanvoer van voeraardappelen niet overeen met de hoeveelheden uit het NVWA-rapport. Verder komt de aanvoer van bierbostel niet overeen met de hoeveelheden uit de financiële stukken bij het NVWA-rapport. De genoemde wijzigingen c.q. afwijkingen zijn niet onderbouwd of ondersteund met bewijsstukken. Ook de in bezwaar overgelegde bex-berekening heeft daarom geen, dan wel een onvoldoende, betrouwbare uitkomst.

Bezwaar 4

Volgens u kan de ruimere gebruiksnorm dierlijke mest (derogatie) van 250 kg stikstof per hectare alsnog worden toegepast, omdat in uw berekening de fosfaatgebruiksnorm niet (langer) wordt overschreden. Ook heeft u het bemestingsplan gecorrigeerd.

U kunt in 2014 geen gebruik maken van de ruimere gebruiksnorm dierlijke meststoffen, omdat na de voorgaande beoordeling van de bezwaren 1 tot en met 3 nog steeds sprake is van een overschrijding van de gebruiksnorm dierlijke mest, de fosfaatgebruiksnorm en de stikstofgebruiksnorm. Eén van de voorwaarden om gebruik te kunnen maken van de derogatie is juist dat u met het gebruik van meststoffen binnen de gebruiksnormen blijft.

Bezwaar 5

U vraagt om een matiging van de boete omdat deze onevenredig zou zijn. U vindt dat het genoten economisch voordeel geringer is geweest dan in het boetebesluit is becijferd. Ook meent u dat de overschrijding van de stikstofgebruiksnorm voor 987 kg is veroorzaakt door de aanvoer van mest. Hierover het volgende.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

De hoogte van de boete is gebaseerd op wettelijke gefixeerde bedragen. Op basis van artikel 5:46, lid 3, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan ik een wettelijk gefixeerde boete matigen als de vastgestelde boete wegens bijzondere omstandigheden te hoog is.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) heeft in de door u aangehaalde uitspraak (ECLI:NL:CBB:2016:211) overwogen dat de wetgever bij de vaststelling van de boetebedragen het economische voordeel en de bestraffing voor de overtreding heeft gecombineerd. Voor wat betreft het economische voordeel is aangesloten bij de kosten van mestafzet over langere afstand. Dit betekent dat de wetgever vooral bedrijven voor ogen heeft gehad die mest moeten afvoeren om binnen de gebruiksnormen te blijven. Volgens het CBb heeft de wetgever bij de vaststelling van het boetetarief zodoende al rekening gehouden met de omstandigheid dat bij deze bedrijven het als gevolg van de overtreding genoten economische voordeel (veel) lager kan zijn. Omgekeerd oordeelt het CBb, dat als het geen bedrijf betreft dat mest moet afvoeren om binnen de gebruiksnormen te blijven, het boetebedrag niet zonder meer evenredig is. Het ontbreken van economisch voordeel kan dan een omstandigheid opleveren die mede aanleiding geeft om de boete te matigen.

In het bestreden besluit is een berekening van de kosten van mestafvoer opgenomen ter onderbouwing van het standpunt om niet tot matiging van de boete over te gaan vanwege het genoten economisch voordeel. Als daarmee de indruk is gewekt dat het genoten economisch voordeel in uw geval relevant is voor de hoogte van de op te leggen boete, dan wijs ik erop dat dit economisch voordeel niet relevant is. Gelet op de bovenstaande uiteenzetting ben ik juist van mening dat de wetgever bij de bepaling van het boetetarief een situatie als de uwe onder ogen heeft gezien. U had immers ter voorkoming van een overschrijding van de gebruiksnormen rundveemest moeten afvoeren. De door u geschetste omstandigheid dat het daadwerkelijk genoten voordeel (veel) lager zou zijn geweest, levert daarom geen bijzondere omstandigheid op die (mede) aanleiding zou kunnen geven om tot matiging over te gaan.

U wijst verder nog op de brief van 28 april 2016 van de Staatssecretaris van Economische Zaken, destijds verantwoordelijk voor het Mestbeleid, gericht aan de voorzitter van de Tweede Kamer. Hij laat daarin, in reactie op de moties Dijkgraaf c.s., nrs. 141 en 142, weten dat hij RVO.nl zal instrueren om blijvend kritisch het boetestelsel uit te voeren en de bijzondere omstandigheden waaronder overtredingen worden begaan nog zorgvuldiger af te wegen bij het bepalen van de hoogte van de boete. Zoals ik hiervoor heb aangegeven en zoals ook uit de door u aangehaalde brief blijkt, kan er aanleiding zijn om bij de boeteoplegging van de wettelijk gefixeerde bedragen af te wijken en de boete te matigen. Dit kan echter alleen als er sprake is van bijzondere omstandigheden. Van dergelijke omstandigheden is in uw situatie niet gebleken.

Uw gemachtigde heeft in de hoorzitting naar voren gebracht dat de procedure van boeteoplegging en bezwaar inmiddels langer dan twee jaar duurt, en dat deze omstandigheid een grond voor matiging oplevert in verband met een overschrijding van de redelijke termijn. Hierover het volgende.

De redelijke termijn wordt overschreden als de uitspraak in eerste aanleg niet binnen twee jaar na aanvang van de termijn heeft plaatsgevonden. In uw geval loopt de redelijke termijn vanaf 16 november 2016. Dit is de datum van het voornemen tot boeteoplegging. De redelijke termijn eindigt daarom op 16 november 2018. Niettemin hanteer ik het beleid, dat als tussen de datum van het boeterapport en die van het boetebesluit meer dan 13 weken zijn verstreken, de boete met 10% wordt gematigd, met een maximum van € 2.500. Dit (begunstigend) beleid heb ik in uw geval toegepast.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

De redelijke termijn is in uw geval overschreden met één maand, gerekend vanaf de datum van het voornemen tot boeteoplegging. Deze overschrijding geeft mij echter geen aanleiding om de boete verder te matigen. Het is namelijk vaste rechtspraak dat in geval de redelijke termijn in een boetezaak wordt overschreden, de boete wordt gematigd met 5% als de overschrijding niet groter is dan zes maanden. De matiging bedraagt maximaal € 2.500. Deze matiging heb ik al toegepast. Ik wijs u in dit verband op een uitspraak van de Hoge Raad van 19 december 2008 (ECLI:NL:HR:2008:BD0191).

Ambtshalve overweging

Het CBb heeft op 18 december 2018 uitspraak gedaan in een drietal zaken (ECLI:NL:CBB:2018:652 t/m 654) waarin een bestuurlijke boete was opgelegd in verband met een overschrijding van de gebruiksnormen of het niet-naleven van de verantwoordingsplicht.

Het CBb oordeelt in die zaken dat ten onrechte geen inzicht is gegeven in de nauwkeurigheidsmarges die worden toegepast bij het vaststellen van de overtreding en de boeteberekening.

In uw zaak zijn deze marges uitsluitend toegepast op de aangevoerde hoeveelheden mineralen in staldierenmest en kunstmest. Hoewel de onnauwkeurigheds-/zekerheidsmarges inmiddels gepubliceerd zijn, kunnen deze aanvoerposten, gelet op de uitspraken van het CBb, niet in stand worden gelaten. Deze komen daarom te vervallen. De mate van overschrijding van de gebruiksnormen wijzigt daardoor. De gewijzigde berekening vindt u in de bijgaande specificatie '*Berekening gebruik meststoffen 2014*'.

De overschrijding van de gebruiksnorm dierlijke mest komt uit op 9.919 kg (was: 10.066 kg). Het bijbehorende boetebedrag is $9.919 \text{ kg} \times € 7 = € 69.433$.

De stikstofgebruiksnorm wordt niet meer overschreden (was: 2.105 kg).

De overschrijding van de fosfaatgebruiksnorm komt uit op 2.648 kg (was: 3.367 kg). Het bijbehorende boetebedrag is $2.648 \text{ kg} \times € 5,50 = € 14.564$.

De aan u op te leggen boete komt rekenkundig uit op € 83.997 (€ 69.433 + € 14.564). Aan een natuurlijk persoon kan echter maximaal een boete van € 81.000 worden opgelegd. Zoals ik hierboven onder '*bezwaar 5*' heb uiteengezet, matig ik dit bedrag met € 2.500 gelet op de datum van het NVWA-rapport en die van het boetebesluit. De opgelegde boete blijft daarom gehandhaafd op € 78.500.

Kostenvergoeding

U komt in aanmerking voor een vergoeding van de kosten die u in verband met de indiening van het bezwaarschrift heeft gemaakt. Het bedrag is vastgesteld door aan de verrichte proceshandelingen punten en een wegingsfactor toe te kennen overeenkomstig de bijlage bij het Besluit proceskosten bestuursrecht. Hieronder heb ik een overzicht gemaakt van de verdeling per proceshandeling:

Indienen bezwaarschrift en bijwonen hoorzitting: 1 punt x € 512 en 1 punt x € 512 = € 1.024.

Ik maak dit bedrag over naar de bankrekening van uw gemachtigde, 10.2.g

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

10.2.e

10.2.e

De teammanager Juridische Zaken Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Beroepsmogelijkheid

U bent bij de Rechtbank Noord-Nederland in beroep gegaan tegen mijn beslissing van 14 december 2018, waarbij ik uw bezwaren ongegrond heb verklaard.

Conform artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht, heeft die beroepsprocedure mede betrekking op deze herziene beslissing op bezwaar.

Ik stuur daarom een kopie van deze herziene beslissing op uw bezwaarschrift naar de rechtbank.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

Bijlage: Regelgeving

Artikel 7 van de Meststoffenwet:

Het is verboden in enig kalenderjaar op een bedrijf meststoffen op of in de bodem te brengen.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

Artikel 8 van de Meststoffenwet:

Het in artikel 7 gestelde verbod geldt niet indien de op of in de landbouwgrond gebrachte hoeveelheid meststoffen in het desbetreffende jaar geen van de volgende normen overschrijdt:

- a. de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen;
- b. de stikstofgebruiksnorm voor meststoffen;
- c. de fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen.

Artikel 9 van de Meststoffenwet:

1. De gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen, bedoeld in artikel 8, onderdeel a, is 170 kilogram stikstof per hectare van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond.
2. Bij ministeriële regeling kan een hogere gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen worden vastgesteld, die van toepassing is in de gevallen en onder de voorwaarden en beperkingen, bepaald bij de regeling.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan voor de bij of krachtens die maatregel aangegeven gevallen en onder de bij of krachtens die maatregel vastgestelde voorwaarden en beperkingen een lagere gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen worden vastgesteld of kan de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen op nul worden gesteld voor zover dit naar het oordeel van Onze Minister noodzakelijk is om waterverontreiniging door stikstof uit meststoffen te verminderen en verdere verontreiniging te voorkomen. Dit is in het bijzonder het geval als bij het achterwege blijven van deze maatregel de hoeveelheid van 11,3 milligram stikstof per liter in zoet oppervlaktewater of van 50 milligram nitraat per liter in grondwater dreigt te worden overschreden of een betekenisvolle bijdrage aan de eutrofiëring van natuurlijke zoetwatermeren, andere zoetwatermassa's, estuaria, kustwateren of zeewater mag worden verwacht.

Artikel 10 van de Meststoffenwet:

1. De stikstofgebruiksnorm voor meststoffen, bedoeld in artikel 8, onderdeel b, is een bij ministeriële regeling vastgestelde hoeveelheid stikstof per hectare van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond.
2. De hoeveelheid stikstof per hectare van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond kan verschillend worden vastgesteld al naar gelang het gewas, de gewasopbrengst, de toegepaste landbouwpraktijk, de ecologische kenmerken van een waterlichaam en de kenmerken van de bodem, en al naar gelang sprake is van kleigrond, veengrond, of zand- of lössgrond.
3. De hoeveelheid stikstof per hectare van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond wordt gebaseerd op een balans tussen enerzijds de te verwachten stikstofbehoeften van de gewassen en anderzijds de stikstoftoevoer naar de gewassen uit de bodem en uit meststoffen. De stikstoftoevoer naar de gewassen uit de bodem komt overeen met de

hoeveelheid stikstof die in de bodem aanwezig is op het moment dat het gewas begint de stikstof in betekenisvolle mate te gebruiken en de toevoer van stikstof door nettomineralisatie van de voorraden organische stikstof in de bodem.

4. De overeenkomstig het derde lid bepaalde hoeveelheid stikstof wordt verlaagd voor zover dit naar het oordeel van Onze Minister noodzakelijk is om waterverontreiniging door stikstof uit meststoffen te verminderen en verdere verontreiniging te voorkomen. Dit is in het bijzonder het geval als bij het achterwege blijven van deze verlaging de hoeveelheid van 11,3 milligram stikstof per liter in zoet oppervlaktewater of van 50 milligram nitraat per liter in grondwater dreigt te worden overschreden of een betekenisvolle bijdrage aan de eutrofiëring van natuurlijke zoetwatermeren, andere zoetwatermassa's, estuaria, kustwateren of zeewater mag worden verwacht.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

Artikel 11 van de Meststoffenwet:

1. De fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen, bedoeld in artikel 8, onderdeel c, is in de jaren 2010 tot en met 2013 per hectare grasland van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond voor zover het grond met neutrale fosfaattoestand betreft, 95 kilogram fosfaat.

2. De fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen, bedoeld in artikel 8, onderdeel c, is per hectare bouwland van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond voor zover het grond met neutrale fosfaattoestand betreft:

- a. 80 kilogram fosfaat in 2010;
- b. 75 kilogram fosfaat in 2011;
- c. 70 kilogram fosfaat in 2012;
- d. 65 kilogram fosfaat in 2013.

3. De fosfaatgebruiksnormen voor meststoffen voor de jaren 2014 en volgende voor grond met neutrale fosfaattoestand worden vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur. De normen kunnen verschillend worden vastgesteld al naar gelang het gewas, de gewasopbrengst, de toegepaste landbouwpraktijk, de kenmerken van de bodem en de grondsoort, de grondwaterstand en de mate waarin de ecologische toestand van een gebied afhankelijk is van de hoeveelheid fosfaat in het oppervlaktewater en kunnen telkens ten opzichte van de voor het voorgaande jaar geldende norm met ten hoogste 5 kilogram fosfaat per hectare per jaar worden verlaagd, met het oog op het in 2015 bereiken van een situatie waarbij de toevoer van fosfaat uit meststoffen en uit de bodem gemiddeld in evenwicht is met de fosfaatbehoefte van de gewassen. Zolang de algemene maatregel van bestuur niet in werking is getreden, blijft voor de jaren 2014 en volgende de in het eerste en tweede lid genoemde fosfaatgebruiksnorm voor 2013 van toepassing.

4. De fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen voor grond met hoge fosfaattoestand wordt bij algemene maatregel van bestuur vastgesteld. De norm kan ten opzichte van de bij of krachtens het eerste tot en met derde lid voor grond met neutrale fosfaattoestand geldende norm ten hoogste 10 kilogram fosfaat per hectare lager worden vastgesteld. De norm kan verschillend worden vastgesteld al naar gelang het gewas, de toegepaste landbouwpraktijk, de kenmerken van de bodem en de grondsoort, de grondwaterstand en de mate waarin de ecologische toestand van een gebied afhankelijk is van de hoeveelheid fosfaat in het oppervlaktewater. Zolang de algemene maatregel van bestuur niet in werking is getreden, is de bij of

krachtens het eerste tot en met derde lid voor grond met neutrale fosfaattoestand geldende norm van toepassing.

5. Bij ministeriële regeling wordt voor grond met lage fosfaattoestand een hogere fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen vastgesteld dan de bij of krachtens het eerste, tweede of derde lid voor grond met neutrale fosfaattoestand vastgestelde fosfaatgebruiksnorm. De norm is van toepassing onder bij de regeling bepaalde voorwaarden en beperkingen. Zolang de ministeriële regeling niet in werking is getreden, is de bij of krachtens het eerste tot en met derde lid voor grond met neutrale fosfaattoestand geldende norm van toepassing.

6. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat een bedrijf in enig jaar, in afwijking van het tweede en derde lid, een hogere fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen op bouwland kan toepassen, ingeval de hoeveelheid fosfaat waarmee de ingevolge het tweede of derde lid geldende fosfaatgebruiksnorm is overschreden in het navolgende jaar volledig wordt gecompenseerd. Compensatie geschiedt door vermindering van de hoeveelheid fosfaat die ingevolge de in het navolgende jaar geldende fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen op of in de bodem kan worden gebracht met de hoeveelheid waarmee in het voorgaande jaar de fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen is overschreden. De afwijkende gebruiksnorm, bedoeld in de eerste volzin, bedraagt ten hoogste de bij de ministeriële regeling bepaalde hoeveelheid fosfaat, die niet meer dan 20 kilogram fosfaat per hectare per jaar hoger is dan de fosfaatgebruiksnorm die geldt ingevolge het tweede of derde lid.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

Artikel 12 van de Meststoffenwet:

1. Voor de toepassing van artikel 8, aanhef en onderdeel a, wordt de op of in de bodem gebrachte hoeveelheid meststoffen bepaald door bij elkaar op te tellen de in het desbetreffende jaar op het bedrijf geproduceerde, aangevoerde en per saldo uit opslag gekomen hoeveelheden dierlijke meststoffen, en de uitkomst te verminderen met de in dat jaar van het bedrijf afgevoerde hoeveelheid dierlijke meststoffen. De hoeveelheden worden uitgedrukt in kilogrammen stikstof.

2. Voor de toepassing van artikel 8, aanhef en onderdeel b, wordt de op of in de bodem gebrachte hoeveelheid meststoffen bepaald overeenkomstig het eerste lid, met dien verstande dat niet alleen dierlijke meststoffen maar ook andere meststoffen in aanmerking worden genomen.

3. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat bij de bepaling van de in het tweede lid bedoelde hoeveelheid meststoffen de hoeveelheid stikstof in dierlijke meststoffen of in andere, bij de regeling omschreven organische meststoffen slechts voor een bij de regeling bepaald percentage in aanmerking wordt genomen. Het percentage kan al naar gelang de aard van de meststoffen, de periode waarin zij op of in de bodem worden gebracht en de daarbij toegepaste landbouwpraktijk en al naar gelang er sprake is van kleigrond, veengrond, of zand- of lössgrond, dan wel van bouwland of grasland verschillend worden vastgesteld.

4. Voor de toepassing van artikel 8, onderdeel c, wordt de op of in de bodem gebrachte hoeveelheid meststoffen bepaald overeenkomstig het tweede lid in samenhang met het eerste lid, met dien verstande dat de hoeveelheden meststoffen steeds worden uitgedrukt in kilogrammen fosfaat.

5. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat bij de bepaling van de in het vierde lid bedoelde hoeveelheid meststoffen de hoeveelheid fosfaat in bij

de regeling omschreven organische meststoffen slechts voor een bij de regeling bepaald deel in aanmerking wordt genomen. Dit deel kan al naar gelang de aard van de meststoffen verschillend worden vastgesteld.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

Artikel 51 van de Meststoffenwet:

Onze Minister kan een bestuurlijke boete opleggen ter zake van overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 7, 9, tweede en derde lid, 11, vijfde lid, 13, vierde lid, 14, eerste lid, 15, 21, eerste lid, 33a, eerste, vierde, vijfde en zevende lid, 33b, vijfde lid, 33d, eerste lid 34, 35, 36, 37, 38, derde lid, of 40.

Artikel 57 van de Meststoffenwet:

1. Ingeval van overtreding van artikel 7 bedraagt de bestuurlijke boete:
 - a. € 7 per kilogram stikstof waarmee de in artikel 8, onderdeel a, bedoelde gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen is overschreden, vermeerderd met
 - b. € 7 per kilogram stikstof waarmee de in artikel 8, onderdeel b, bedoelde stikstofgebruiksnorm is overschreden, en vermeerderd met
 - c. € 11 per kilogram fosfaat waarmee de in artikel 8, onderdeel c, bedoelde fosfaatgebruiksnorm is overschreden.
2. Indien zowel de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen als de stikstofgebruiksnorm is overschreden, geldt, in zoverre in afwijking van het eerste lid, onderdeel b, een tarief van € 3,50 voor de kilogrammen stikstof waarvoor wegens overschrijding van de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen reeds het tarief van € 7 is toegepast.
3. Indien zowel de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen als de fosfaatgebruiksnorm is overschreden, geldt, in zoverre in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, een tarief van € 5,50 voor de kilogrammen fosfaat overeenkomend met het aantal kilogrammen stikstof waarmee de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen is overschreden.

Artikel 66, lid 2, van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet:

2. De door melkkoeien in een kalenderjaar op een bedrijf geproduceerde hoeveelheid dierlijke meststoffen wordt bepaald op basis van het gemiddelde aantal in het desbetreffende kalenderjaar op het bedrijf gehouden of anderszins aanwezige melkkoeien en op basis van forfaitaire productienormen, uitgedrukt in kilogrammen stikstof en in kilogrammen fosfaat, per dier per jaar, onderscheiden naar de gemiddelde melkproductie per op het bedrijf aanwezige melkkoe en, voor zover het stikstof betreft, het gemiddelde ureumgehalte van de geproduceerde koemelk.

Artikel 69, lid 1, van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet:

1. Het gemiddelde aantal in een kalenderjaar op een bedrijf gehouden varkens, kippen en kalkoenen, onderscheiden naar diercategorieën per soort overeenkomstig [bijlage II van de wet](#), alsmede runderen, onderscheiden naar diercategorie, voor zover dit onderscheid wordt gemaakt in de krachtens de [artikelen 36](#) of [70, derde lid](#), gestelde regels, wordt bepaald door de som van de dagelijkse aanwezige aantallen van deze dieren, te delen door het aantal dagen van het desbetreffende kalenderjaar.

Artikel 24 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet:

1. De gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen, bedoeld in artikel 8, onderdeel a, van de wet, is 250 kilogram stikstof per hectare van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond die voor het op of in de bodem brengen van dierlijke meststoffen beschikbaar is.
2. In afwijking van het eerste lid, is de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen, bedoeld in artikel 8, onderdeel a, van de wet 230 kilogram stikstof per hectare van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond die voor het op of in de bodem brengen van dierlijke meststoffen beschikbaar is, indien de landbouwgrond is gelegen op zand- of lössgrond, bedoeld in Bijlage I bij het besluit, in de provincies Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant of Limburg.
3. De in het eerste en tweede lid bedoelde gebruiksnormen zijn uitsluitend van toepassing:
 - a. op dierlijke meststoffen afkomstig van graasdieren; en
 - b. indien wordt voldaan aan elk van de voorwaarden, bedoeld in de artikelen 25, 27 en 27a.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

Artikel 25 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet:

1. Uiterlijk op 31 januari van het kalenderjaar waarin de gebruiksnormen, bedoeld in artikel 24, eerste en tweede lid, worden toegepast, meldt de landbouwer het bedrijf voor de toepassing van artikel 24, eerste en tweede lid, aan bij de minister.
2. Met de melding verklaart de landbouwer dat hij de gebruiksnormen, bedoeld in artikel 8 van de wet, de bij of krachtens de hoofdstukken 5 en 9 in samenhang met de hoofdstukken IV, VI en X van het besluit gestelde regels, de artikelen 4b en 8a van het Besluit gebruik meststoffen en de voorschriften die uit hoofde van deze paragraaf aan hem worden gesteld naleeft.
3. De landbouwer voldoet aan de gebruiksnormen, bedoeld in artikel 8 van de wet, de bij of krachtens de hoofdstukken 5 en 9 in samenhang met de hoofdstukken IV, VI en X van het besluit gestelde regels en de artikelen 4b en 8a van het Besluit gebruik meststoffen.
4. De landbouwer betaalt ten behoeve van 's Rijks kas een geldsom ter dekking van de kosten die samenhangen met monitoringswerkzaamheden, bedoeld in artikel 8 van de derogatiebeschikking, ter hoogte van het bij zijn oppervlakte landbouwgrond behorende tarief, bedoeld in Bijlage Ad. Bij de melding, bedoeld in het eerste lid, stelt de landbouwer door middel van het afgeven van een machtiging tot betaling de minister in staat dit bedrag te innen.
5. In het kalenderjaar waarin de gebruiksnormen, bedoeld in artikel 24, eerste en tweede lid, worden toegepast, wordt gedurende de periode van 15 mei tot en met 15 september ten minste tachtig procent van de tot het bedrijf behorende oppervlakte landbouwgrond, die voor het op of in de bodem brengen van dierlijke meststoffen beschikbaar is, onafgebroken beteeld met gras dat is bestemd om te worden gebruikt als ruwvoer.
6. De landbouwer gebruikt geen fosfaat uit kunstmest.
7. De landbouwer verleent desgevraagd zijn medewerking aan monitoringswerkzaamheden als bedoeld in artikel 8 van de derogatiebeschikking, in opdracht van de minister of de Minister van Infrastructuur en Milieu.
8. Na de melding, bedoeld in het eerste lid, kan de landbouwer het bedrijf tot 16 mei afmelden voor de toepassing van artikel 24, eerste en tweede lid, zonder dat de geldsom, bedoeld in het vierde lid, in rekening wordt gebracht.

9. In afwijking van het eerste lid meldt de landbouwer het bedrijf in 2014 tussen 1 mei en 13 juni aan bij de minister.
10. In afwijking van het vijfde lid, bedraagt in 2014 voor een landbouwer die in 2013 gebruik heeft gemaakt van derogatie en die in 2013 op zijn bedrijf beschikte over minder dan tachtig procent grasland, het percentage grasland zeventig procent, indien de landbouwer kan aantonen dat hij vóór 21 maart 2014 financiële verplichtingen is aangegaan voor telen van een gewas op bouwland, waardoor tachtig procent grasland als bedoeld in het vijfde lid niet haalbaar is.
11. Voor de toepassing van het tiende lid gaat de melding, bedoeld in het eerste lid, vergezeld van bescheiden waaruit blijkt dat landbouwer vóór 21 maart 2014 financiële verplichtingen is aangegaan.
12. Het zesde lid is in 2014 niet van toepassing indien de landbouwer kan aantonen dat hij vóór 1 mei 2014 financiële verplichtingen is aangegaan voor de aankoop van fosfaatkunstmest. Indien de landbouwer de fosfaat uit kunstmest gebruikt na 15 mei 2014, gaat de melding, bedoeld in het eerste lid, vergezeld van bescheiden waaruit blijkt dat de landbouwer vóór 1 mei 2014 financiële verplichtingen is aangegaan.
13. In afwijking van het achtste lid, kan de landbouwer in 2014 het bedrijf tot 14 juni afmelden voor de toepassing van artikel 24, eerste en tweede lid.
14. Het negende lid tot en met het dertiende lid en dit lid vervallen met ingang van 1 januari 2015.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

Artikel 27 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet:

1. De landbouwer stelt vóór 1 februari van het kalenderjaar waarin de gebruiksnorm, bedoeld in artikel 24, eerste lid, wordt toegepast, voor het desbetreffende jaar een bemestingsplan op dat voldoet aan artikel 5, vierde en vijfde lid, van de derogatiebeschikking.
2. De landbouwer herziet het bemestingsplan uiterlijk zeven dagen nadat zich een wijziging in de landbouwpraktijk heeft voorgedaan, indien dat noodzakelijk is om de consistentie van het bemestingsplan te waarborgen.
3. De landbouwer bewaart het bemestingsplan als onderdeel van de administratie, bedoeld in artikel 32 van het besluit.
4. De landbouwer houdt een meststoffenregister bij dat voldoet aan artikel 5, zevende lid, van de derogatiebeschikking.
5. De landbouwer verstrekt elk kalenderjaar uiterlijk op 31 januari aan de minister gegevens uit het meststoffenregister.
6. De landbouwer bewaart het meststoffenregister als onderdeel van de administratie, bedoeld in artikel 32 van het besluit.
7. In afwijking van het eerste lid stelt de landbouwer in 2014 een bemestingsplan op vóór 14 juni.
8. In afwijking van het vijfde lid verstrekt de landbouwer in 2014 uiterlijk op 13 juni aan de minister gegevens uit het meststoffenregister.
9. Het zevende lid, het achtste lid en dit lid vervallen met ingang van 1 januari 2015.

Artikel 74, lid 1, van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet:

Als forfaitaire productienormen per melkkoe als bedoeld in [artikel 66, tweede lid, van het besluit](#) worden voor de naar de gemiddelde melkproductie en naar het gemiddelde ureumgehalte in de geproduceerde melk onderscheiden melkkoeien vastgesteld de normen die zijn vermeld in [bijlage D, tabel II](#).

Artikel 5:46 van de Algemene wet bestuursrecht:

1. De wet bepaalt de bestuurlijke boete die wegens een bepaalde overtreding ten hoogste kan worden opgelegd.
2. Tenzij de hoogte van de bestuurlijke boete bij wettelijk voorschrift is vastgesteld, stemt het bestuursorgaan de bestuurlijke boete af op de ernst van de overtreding en de mate waarin deze aan de overtreder kan worden verweten. Het bestuursorgaan houdt daarbij zo nodig rekening met de omstandigheden waaronder de overtreding is gepleegd.
3. Indien de hoogte van de bestuurlijke boete bij wettelijk voorschrift is vastgesteld, legt het bestuursorgaan niettemin een lagere bestuurlijke boete op indien de overtreder aannemelijk maakt dat de vastgestelde bestuurlijke boete wegens bijzondere omstandigheden te hoog is.
4. Artikel 1, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht is van overeenkomstige toepassing.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

Artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht:

1. Het bezwaar of beroep heeft van rechtswege mede betrekking op een besluit tot intrekking, wijziging of vervanging van het bestreden besluit, tenzij partijen daarbij onvoldoende belang hebben.
2. Het eerste lid geldt ook indien het bezwaar is gemaakt of het beroep is ingesteld nadat het bestuursorgaan het bestreden besluit heeft ingetrokken, gewijzigd of vervangen.
3. Het bestuursorgaan stelt het nieuwe besluit onverwijld ter beschikking aan het orgaan waarbij het beroep aanhangig is.
4. Indien een ander orgaan een bezwaar- of beroepschrift tegen het nieuwe besluit ontvangt, zendt het dit met toepassing van artikel 6:15, eerste en tweede lid, door.
5. De bestuursrechter kan het beroep tegen het nieuwe besluit echter verwijzen naar een ander orgaan, indien behandeling door dit orgaan gewenst is.
6. Intrekking of vervanging van het bestreden besluit staat niet in de weg aan vernietiging van dat besluit indien de indiener van het bezwaar- of beroepschrift daarbij belang heeft.

Artikel 7:15 van de Algemene wet bestuursrecht:

1. Voor de behandeling van het bezwaar is geen recht verschuldigd.
2. De kosten, die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken, worden door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed op verzoek van de belanghebbende voorzover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.
3. Het verzoek wordt gedaan voordat het bestuursorgaan op het bezwaar heeft beslist. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek bij de beslissing op het bezwaar.
4. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de kosten waarop de vergoeding uitsluitend betrekking kan hebben en over de wijze waarop het bedrag van de kosten wordt vastgesteld.

5. Indien aan de belanghebbende in verband met het bezwaar een toevoeging is verleend op grond van de Wet op de rechtsbijstand, betaalt het bestuursorgaan de toe te kennen vergoeding aan de rechtsbijstandverlener. De rechtsbijstandverlener stelt de belanghebbende zoveel mogelijk schadeloos voor de door deze voldane eigen bijdrage. De rechtsbijstandverlener doet aan de Raad voor rechtsbijstand opgave van een kostenvergoeding door het bestuursorgaan.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

3 april 2019

Onze referentie

494-32808

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

10.2.g

Afdeling Juridische Zaken

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

Contactpersoon

10.2.e
Jurist

T 088 042 42 42

Onze referentie

494-31575

Uw brief van

Uw referentie

KvK-nummer of BSN

10.2.g

Relatienummer

10.2.g

Bijlage

1

Datum

Betreft Herziene beslissing op bezwaarschrift Mestbeleid

Zaaknummer: 10.2.g

**LET OP: onderstaande herziene beslissing op bezwaar is een voorbeeld.
Je moet zelf dus maatwerk leveren t.a.v. de inhoud van de herziene bob,
het griffierecht en de proceskosten!**

Geachte 10.2.e ,

Op 21 januari 2014 heb ik uw bezwaarschrift ontvangen. Het bezwaarschrift is gericht tegen de opgelegde bestuurlijke boetes van 12 december 2013 voor:

- het niet voldoen aan de verantwoordingsplicht in de periode van 1 november 2011 tot en met 31 december 2011;
- het niet naar waarheid opmaken van vervoersbewijzen dierlijke meststoffen (hierna: VDM's) door de vervoerder in de periode van november 2011 tot en met 31 december 2011 en
- het niet volledig of niet naar waarheid verstrekken door de vervoerder van gegevens inzake de mededeling om dierlijke meststoffen anders dan mestkorrels te exporteren in de periode van 1 november 2011 tot en met 31 december 2011.

Op 18 maart 2014 zijn de aanvullende bezwaargronden ontvangen.

Bij besluit van 23 februari 2016 met kenmerk 492-5547 heb ik uw bezwaren gedeeltelijk gegrond verklaard.

Het door u tegen deze beslissing op bezwaar ingediende beroep is in een uitspraak van 26 januari 2017 door de rechtbank Oost Brabant gegrond verklaard (10.10.2.g).

Tegen deze uitspraak heeft u hoger beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (AWB 17/292; hierna: College).

Op 9 januari jl. heeft de behandeling van het hoger beroep van u plaatsgevonden bij het College.

Ter zitting is door de voorzitter aangegeven dat het geschil in hoger beroep enkel nog betrekking heeft op de overtredingen ten aanzien van:

- het niet naar waarheid opmaken van VDM's en
- het niet volledig of niet naar waarheid melden van te exporteren vrachten dierlijke meststoffen.

De reden daarvoor is dat verweerder heeft toegezegd dat het besluit van 23 februari 2016 met kenmerk 492-5547 voor wat betreft het niet-naleven van artikel 14 van de Meststoffenwet (verantwoordingsplicht) wordt herroepen in verband met de uitspraken van genoemd College van 18 december 2018 (ECLI:NL:CBB:2018:652 t/m 654).

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaren gedeeltelijk gegrond. Dit betekent dat de opgelegde boete voor de verantwoordingsplicht komt te vervallen.

Mijn besluit van 23 februari 2016 met kenmerk 492-5547 blijft in stand met betrekking tot de boetes voor:

- het niet naar waarheid opmaken van VDM's door de vervoerder in de periode van november 2011 tot en met 31 december 2011 en de boetes voor
- het niet volledig of niet naar waarheid verstrekken door de vervoerder van gegevens inzake de mededeling om dierlijke meststoffen anders dan mestkorrels te exporteren in de periode van 1 november 2011 tot en met 31 december 2011

voor zover ik daarvan niet in latere correspondentie ben afgeweken en de rechtbank in zijn uitspraak van 26 januari 2017 (SHE 16/1113) niet anders heeft besloten.

Omdat ik mijn beslissing van 23 februari 2016 heb herroepen en uw bezwaren gedeeltelijk gegrond zijn verklaard, komt u in beginsel in aanmerking voor een vergoeding van de forfaitaire kosten voor de bezwaarprocedure.

Deze kosten zijn bij beslissing van 23 februari 2016 reeds vergoed. Er is geen aanleiding om deze kosten nogmaals te vergoeden.

Uw bezwaren

Hiervoor verwijs ik u naar mijn besluit van 23 februari 2016 met kenmerk 492-5547.

Procesverloop

Hiervoor verwijs ik u naar mijn besluit van 23 februari 2016 met kenmerk 492-5547.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-31575

Toelichting op deze beslissing

Nu de herroeping plaatsvindt in verband met genoemde recente uitspraken kunnen de tegen het niet naleven van de verantwoordingsplicht opgeworpen gronden in bezwaar (en beroep en hoger beroep) onbesproken blijven.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-31575

Voor wat betreft mijn overwegingen met betrekking tot de boetes voor:

- het niet naar waarheid opmaken van VDM's door de vervoerder in de periode van november 2011 tot en met 31 december 2011 en
- de boetes voor het niet volledig of niet naar waarheid verstrekken door de vervoerder van gegevens inzake de mededeling om dierlijke meststoffen anders dan mestkorrels te exporteren in de periode van 1 november 2011 tot en met 31 december 2011

blijft mijn besluit van 23 februari 2016 met kenmerk 492-5547 in stand, voor zover ik daarvan niet in latere correspondentie ben afgeweken en de rechtbank in zijn uitspraak van 26 januari 2017 (10.2.g [REDACTED]) niet anders heeft besloten.

Conclusie

Uw bezwaren zijn gedeeltelijk gegrond. Mocht u de betreffende boete al betaald hebben, dan ontvangt u het onverschuldigde deel van het betaalde bedrag, inclusief wettelijke rente zo spoedig mogelijk retour.

Kostenvergoeding

Kosten in bezwaar

De (forfaitaire) bezwaarkosten zijn bij beslissing van 23 februari 2016 reeds vergoed. Er is geen aanleiding om deze kosten nogmaals te vergoeden.

Kosten in (hoger) beroep

Beroep

Op grond van de uitspraak van de rechtbank (10.2.g [REDACTED]) van 26 januari 2017 zijn de (forfaitaire) proceskosten van € 165,- en het griffierecht van € 334,- reeds vergoed.

Hoger beroep (AWB 17/292)

Binnenkort zal het College uitspraak doen en in deze uitspraak een beslissing nemen inzake het vergoeden van de proceskosten en griffierecht. Daaraan zal ik mij conformeren.

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie
494-31575

10.2.e

De teammanager Juridische Zaken Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Beroepsmogelijkheid

U heeft hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant van 26 januari 2017 waarin uw beroep gegrond is verklaard.

Conform artikel 6:19, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht heeft dat hoger beroep mede betrekking op de herziene beslissing op bezwaar. Een kopie van deze beslissing zal aan het College worden toegezonden.

Bijlage: Wet en regelgeving

Algemene wet bestuursrecht

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Artikel 7:15, tweede lid

De kosten, die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken, worden door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed op verzoek van de belanghebbende voorzover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.

Onze referentie

494-31575

Besluit proceskosten bestuursrecht

Artikel 1

Een veroordeling in de kosten als bedoeld in artikel 8:75 onderscheidenlijk een vergoeding van de kosten als bedoeld in artikel 7:15, tweede lid, of 7:28, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht kan uitsluitend betrekking hebben op:

- a. kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand,
- b. kosten van een getuige, deskundige of tolk die door een partij of een belanghebbende is meegebracht of opgeroepen, dan wel van een deskundige die aan een partij verslag heeft uitgebracht,
- c. reis- en verblijfskosten van een partij of een belanghebbende,
- d. verletkosten van een partij of een belanghebbende,
- e. kosten van uittreksels uit de openbare registers, telegrammen, internationale telexen, internationale telefaxen en internationale telefoongesprekken, en
- f. kosten van het als gemachtigde optreden van een arts in zaken waarin enig wettelijk voorschrift verplicht tot tussenkomst van een gemachtigde die arts is.

Artikel 2

1 Het bedrag van de kosten wordt bij de uitspraak, onderscheidenlijk de beslissing op het bezwaar of het administratief beroep als volgt vastgesteld:

- a. ten aanzien van de kosten, bedoeld in artikel 1, onderdeel a: overeenkomstig het in de bijlage opgenomen tarief;
- (...)

Artikel 3

1 Samenhangende zaken worden voor de toepassing van artikel 2, eerste lid, onder a, beschouwd als één zaak.

2 Samenhangende zaken zijn: door een of meer belanghebbenden gemaakte bezwaren of ingestelde beroepen, die door het bestuursorgaan of de bestuursrechter gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig zijn behandeld, waarin rechtsbijstand als bedoeld in artikel 1, onder a, is verleend door dezelfde persoon dan wel door een of meer personen die deel uitmaken van hetzelfde samenwerkingsverband en van wie de werkzaamheden in elk van de zaken nagenoeg identiek konden zijn.

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

10.2.g

Afdeling Juridische Zaken

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

Contactpersoon

10.2.e
Jurist

T 088 042 42 42

Datum 15 januari 2019

Betreft Herziene beslissing op bezwaarschrift Mestbeleid

Zaaknummer: 10.2.g

Onze referentie

494-31444

Uw brief van

Uw referentie

KvK-nummer of BSN

10.2.g

Relatienummer

10.2.g

Bijlage

1

LET OP: onderstaande herziene beslissing op bezwaar is een voorbeeld. Je moet zelf dus maatwerk leveren t.a.v. de inhoud van de herziene bob, het griffierecht en de proceskosten!

Geachte 10.2.e,

Op 28 augustus 2015 heb ik uw bezwaarschrift ontvangen tegen het besluit van 21 juli 2015, waarbij aan u een bestuurlijke boete is opgelegd wegens het niet voldoen aan de verantwoordingsplicht in 2012.

Bij besluit van 18 augustus 2016 met kenmerk 492-13288 heb ik uw bezwaren ongegrond verklaard.

Het door u tegen deze beslissing op bezwaar ingediende beroep is in een uitspraak van 21 februari 2017 door de rechtbank Oost-Brabant ongegrond verklaard (10.2.g).

Tegen deze uitspraak heeft u hoger beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (AWB 17/416 W1; hierna: College).

Op 9 januari 2019 heeft de mondelinge behandeling van uw zaak plaatsgevonden. Tijdens deze mondelinge behandeling is toegezegd dat ik mijn beslissing van 18 augustus 2016 (met kenmerk 492-13288) zal herroepen. In deze herziene beslissing op bezwaar is deze toezegging op schrift gesteld.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaren gegrond. Dit betekent dat ik het bestreden besluit herroep en dat de opgelegde boete komt te vervallen. Hierna kunt u lezen op grond van welke overwegingen ik tot deze beslissing ben gekomen.

Omdat ik mijn beslissing van 18 augustus 2016 heb herroepen en uw bezwaar gegrond is verklaard, komt u in aanmerking voor een vergoeding van de (forfaitaire) kosten voor de bezwaarprocedure voor twee samenhangende zaken (494-31444 en 494-31445), de kosten van de beroepsprocedure en de procedure in hoger beroep (forfaitaire proceskosten en griffierecht).

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-31444

Uw bezwaren

Volgens u is er geen sprake van een overtreding op grond van artikel 14 van de Meststoffenwet (hierna: Msw). Hiervoor voert u een aantal bezwaargronden aan.

Toelichting op deze beslissing

Op 18 december 2018 heeft het College een drietal uitspraken gedaan in zaken waarin een bestuurlijke boete was opgelegd wegens overschrijding van de gebruiksnormen of het niet-naleven van de verantwoordingsplicht. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is door het College in deze drie zaken in het ongelijk gesteld.¹

In zijn algemeenheid heeft het College geoordeeld dat de bestraffing van overtredingen in het kader van de Msw met een bestuurlijke boete mogelijk is zonder in strijd te komen met internationaal recht.

Het College oordeelt echter eveneens dat ten onrechte geen inzicht is gegeven in de nauwkeurigheidsmarges die worden toegepast bij het vaststellen van de overtreding en de boeteberekening.

Omdat in uw zaak eveneens sprake is van toepassing van de in de uitspraken genoemde en destijds nog niet gepubliceerde onnauwkeurigheidsmarges/zekerheidsmarges, verklaar ik uw bezwaarschrift gegrond.

Omdat ik uw bezwaarschrift op grond van bovenstaande gegrond verklaar, laat ik uw bezwaren onbehandeld.

Horen

Op grond van artikel 7:3, onderdeel c, van de Algemene wet bestuursrecht heb ik er van afgezien om u te horen.

Conclusie

Uw bezwaar is gegrond. Mocht u de betreffende boete al betaald hebben, dan ontvangt u het onverschuldigde deel van het betaalde bedrag, inclusief wettelijke rente zo spoedig mogelijk retour.

¹ ELCI:NL:CBB:2018:652 t/m 654

Kostenvergoeding

Kosten in bezwaar

U komt in aanmerking voor een kostenvergoeding. Het bedrag is vastgesteld door aan de verrichte proceshandelingen punten en een wegingsfactor toe te kennen overeenkomstig de bijlage bij het Besluit proceskosten bestuursrecht. Naar mijn mening is er in dit geval sprake van (twee) samenhangende zaken (494-31444 en 494-31445).

Hieronder heb ik een overzicht gemaakt van de verdeling per proceshandeling:

Indienen bezwaarschrift: 1 punt x € 512,00 x
1 (wegingsfactor voor minder dan 4 samenhangende zaken) = € 512,00.

Kosten in (hoger) beroep

Hierbij merk ik nog op dat de kosten in beroep en hoger beroep (forfaitaire proceskosten en griffierecht) ook conform het Besluit proceskosten bestuursrecht door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO.nl) vergoed zullen worden.

Beroep

- Indienen beroepschrift: 1 punt x € 512,00 x 1 (wegingsfactor voor minder dan 4 samenhangende zaken) = € 512,00.
- Verschijnen ter zitting in beroep: 1 punt x € 512,00 x 1 (wegingsfactor voor minder dan 4 samenhangende zaken) = € 512,00.

Hoger beroep

- Indienen hoger beroepschrift: 1 punt x € 512,00 x 1 (wegingsfactor voor minder dan 4 samenhangende zaken) = € 512,00.
- Verschijnen ter zitting: 1 punt x € 512,00 x 1 (wegingsfactor voor minder dan 4 samenhangende zaken) = € 512,00.

Het griffierecht voor beroep en hoger beroep dat aan u zal worden vergoed is € 174,00 voor beroep en € 259,00 voor hoger beroep, in totaal € 433,00.

Het totaal aan (bezwaar)proceskosten en griffierecht dat aan u zal worden vergoed is € 2.993,00.

Het bedrag van € 2.993,00 zal de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland overmaken op rekeningnummer 10.2.g onder vermelding van referentie: 10.2.g 10.2.e

De kosten van bezwaar en beroep/hoger beroep zullen in twee boekingen worden overgemaakt.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-31444

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

10.2.e

10.2.e

De teammanager Juridische Zaken Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Beroepsmogelijkheid

U heeft hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant van 21 februari 2017 waarin uw beroep ongegrond is verklaard.

Conform artikel 6:19, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, heeft dat hoger beroep mede betrekking op deze herziene beslissing op bezwaar. Een kopie van deze beslissing op bezwaar zal aan het College worden toegezonden.

Bijlage: Wet en regelgeving

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 7:3

Van het horen van belanghebbenden kan worden afgezien indien:

- a. het bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk is,
- b. het bezwaar kennelijk ongegrond is,
- c. de belanghebbenden heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord,
- d. de belanghebbende niet binnen een door het bestuursorgaan gestelde redelijke termijn verklaart dat hij gebruik wil maken van het recht te worden gehoord, of
- e. aan het bezwaar volledig tegemoet wordt gekomen en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad.

Artikel 7:15

1 Voor de behandeling van het bezwaar is geen recht verschuldigd.

2 De kosten, die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken, worden door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed op verzoek van de belanghebbende voorzover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.

3 Het verzoek wordt gedaan voordat het bestuursorgaan op het bezwaar heeft beslist. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek bij de beslissing op het bezwaar.

4 Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de kosten waarop de vergoeding uitsluitend betrekking kan hebben en over de wijze waarop het bedrag van de kosten wordt vastgesteld.

5 Indien aan de belanghebbende in verband met het bezwaar een toevoeging is verleend op grond van de Wet op de rechtsbijstand, betaalt het bestuursorgaan de toe te kennen vergoeding aan de rechtsbijstandverlener. De rechtsbijstandverlener stelt de belanghebbende zoveel mogelijk schadeloos voor de door deze voldane eigen bijdrage. De rechtsbijstandverlener doet aan de Raad voor rechtsbijstand opgave van een kostenvergoeding door het bestuursorgaan.

Besluit proceskosten bestuursrecht

Artikel 1

Een veroordeling in de kosten als bedoeld in artikel 8:75 onderscheidenlijk een vergoeding van de kosten als bedoeld in artikel 7:15, tweede lid, of 7:28, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht kan uitsluitend betrekking hebben op:

- a. kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand,
- b. kosten van een getuige, deskundige of tolk die door een partij of een belanghebbende is meegebracht of opgeroepen, dan wel van een deskundige die aan een partij verslag heeft uitgebracht,

- c. reis- en verblijfkosten van een partij of een belanghebbende,
- d. verletkosten van een partij of een belanghebbende,
- e. kosten van uittreksels uit de openbare registers, telegrammen, internationale telexen, internationale telefaxen en internationale telefoongesprekken, en
- f. kosten van het als gemachtigde optreden van een arts in zaken waarin enig wettelijk voorschrift verplicht tot tussenkomst van een gemachtigde die arts is.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-31444

Artikel 2

1 Het bedrag van de kosten wordt bij de uitspraak, onderscheidenlijk de beslissing op het bezwaar of het administratief beroep als volgt vastgesteld:

- a. ten aanzien van de kosten, bedoeld in artikel 1, onderdeel a: overeenkomstig het in de bijlage opgenomen tarief;

(...)

Artikel 3

1 Samenhangende zaken worden voor de toepassing van artikel 2, eerste lid, onder a, beschouwd als één zaak.

2 Samenhangende zaken zijn: door een of meer belanghebbenden gemaakte bezwaren of ingestelde beroepen, die door het bestuursorgaan of de bestuursrechter gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig zijn behandeld, waarin rechtsbijstand als bedoeld in artikel 1, onder a, is verleend door dezelfde persoon dan wel door een of meer personen die deel uitmaken van hetzelfde samenwerkingsverband en van wie de werkzaamheden in elk van de zaken nagenoeg identiek konden zijn.

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40219 8004 DE Zwolle

10.2.g

Afdeling Juridische Zaken

Postbus 40219
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

Contactpersoon

10.2.e
Jurist

T 088 042 42 42

M 10.2.e

Onze referentie

494-31809

Uw brief van

Uw referentie

KvK-nummer of BSN

10.2.g

Relatienummer

10.2.g

Bijlagen

1

Datum

Betreft Besluit over dwangsom

Geachte heer, mevrouw 10.2.e ,

Op 2 januari 2017 heb ik uw bezwaarschrift ontvangen. Het bezwaarschrift is gericht tegen de beslissing van 30 november 2016 waarbij aan u meerdere bestuurlijke boetes zijn opgelegd.

Op 8 januari 2019 heeft u de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO.nl) in gebreke gesteld wegens het uitblijven van een beslissing op uw bezwaarschrift.

In deze brief vindt u mijn beslissing op uw ingebrekestelling en waarom deze beslissing is genomen. In de bijlage vindt u de artikelen waarop de beslissing gebaseerd is.

Beslissing

Ik ken u geen dwangsom toe, omdat u RVO.nl onredelijk laat in gebreke heeft gesteld.

Procesverloop

Bij besluit van 30 november 2016 zijn aan u meerdere bestuurlijke boetes opgelegd. Hiertegen heeft u bezwaar gemaakt. Op 8 januari 2019 heeft RVO.nl uw ingebrekestelling ontvangen.

Waarom deze beslissing

Uw ingebrekestelling heb ik zorgvuldig beoordeeld en getoetst aan het wettelijk kader. Mijn conclusie is dat er geen grond bestaat voor het toekennen van een dwangsom, omdat u RVO.nl onredelijk laat in gebreke heeft gesteld. Hierna kunt u lezen waarom.

Op 2 januari 2017 is uw bezwaarschrift ontvangen. De wettelijke termijn voor het beslissen op een bezwaarschrift bedraagt zes weken (artikel 7:10, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht; hierna: Awb). Dit wordt gerekend vanaf het einde van de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift (in uw geval 11 januari 2017). De beslistermijn van uw bezwaarschrift eindigde dus op 22 februari 2017.

Afdeling Juridische Zaken
Datum

Onze referentie
494-31809

Artikel 7:10, derde lid, van de Awb biedt de mogelijkheid om de beslistermijn met zes weken te verlengen. Van deze mogelijkheid heb ik in uw geval gebruik gemaakt. Op 22 februari 2017 heb ik u een verdagingsbrief toegestuurd. Daarin heb ik u medegedeeld dat de beslistermijn met zes weken werd verlengd. De beslistermijn van uw bezwaarschrift eindigde dus op 5 april 2017.

Dit betekent dat de beslistermijn op 5 april 2017 is verstreken en ik vanaf dat moment in verzuim ben.

Uw bezwaarzaak gaat inhoudelijk onder meer over het onderwerp mestscheiding. Bij het CBb is een zaak behandeld waarin hetzelfde onderwerp aan de orde is geweest (zaaknummer: AWB 15/408). In de afwachting van de uitspraak van het CBb in deze zaak (zaaknummer AWB 15/408) heb ik u op 7 juni 2017 een brief gestuurd, waarin is aangegeven dat ik in afwachting van bovengenoemde uitspraak van het CBb de beslissing op uw bezwaarschrift aanhoud.

Bij mail van 15 juni 2017 heeft u hierop gereageerd. In deze mail geeft u aan dat uw cliënten zich afvragen of zij moeten instemmen met deze aanhouding.

Daarop is bij mail van 23 juni 2017 door RVO.nl gereageerd. In deze mail is o.a. om instemming van uw cliënten gevraagd.

Hierop heb ik geen reactie van u ontvangen.

Op 8 januari 2019 heeft u RVO.nl in gebreke gesteld, wegens het uitblijven van een beslissing op uw bezwaarschrift. Ik merk hierover het volgende op.

Ingevolge artikel 4:17, eerste lid, eerste volzin, van de Awb verbeurt het bestuursorgaan, indien een beschikking op aanvraag niet tijdig wordt gegeven, aan de aanvrager een dwangsom voor elke dag dat het in gebreke is, doch voor ten hoogste 42 dagen.

Er bestaat recht op een dwangsom vanaf de dag waarop aan drie voorwaarden is voldaan (artikel 4:17 van de Awb):

1. er zijn twee weken verstreken nadat de beslistermijn is overschreden,
2. er zijn twee weken verstreken nadat ik van u een schriftelijke ingebrekestelling heb ontvangen,
- en
3. er is nog geen beslissing op uw bezwaarschrift genomen.

In uw geval is aan alle drie de voorwaarden voldaan. Toch kan ik u geen dwangsom toekennen, omdat u mij onredelijk laat in gebreke heeft gesteld.

Conform artikel 4:17, zesde lid, van de Awb is namelijk geen dwangsom verschuldigd, indien het bestuursorgaan onredelijk laat in gebreke gesteld is.

In de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 4:17 van de Awb (Kamerstukken II 2004-2005, 29 934, nr. 6, blz. 5 en 13) is het volgende vermeld:

“De eerste uitzondering op de dwangsomregeling is dat geen dwangsom verschuldigd is als het bestuursorgaan onredelijk laat in gebreke gesteld is.

In de term ‘onredelijk’ zit weliswaar ruimte voor interpretatie, maar men mag toch aannemen dat, omdat de burger daar doorgaans belang bij heeft, zo snel mogelijk nadat de beslistermijn is verlopen, wellicht hooguit enkele weken, het bestuursorgaan in gebreke zal stellen. (...) Wat onredelijk laat is, kan niet in zijn algemeenheid worden bepaald. Daarvoor is niet zonder meer doorslaggevend wanneer de oorspronkelijke aanvraag of het bezwaar is ingediend. Wel is van belang of en hoe er nadien van gedachten is gewisseld tussen aanvrager en bestuursorgaan (Zie bijvoorbeeld CRvB 26 februari 2004, LJN AO4639, en ABRvS 20 februari 2002, JB 2002/113).”

De termijn voor het beslissen op uw bezwaarschrift eindigde op 5 april 2017. Het tijdsverloop van 5 april 2017 tot het moment waarop u RVO.nl in gebreke heeft gesteld (8 januari 2019), is ruim 21 maanden. Dat is aanzienlijk langer dan het tijdsverloop van hooguit enkele weken. Niet is gebleken dat u na het verstrijken van de beslistermijn op enig moment over het uitblijven van een beslissing op uw bezwaarschrift met RVO.nl contact heeft gehad. Van een gegronde reden voor de late indiening van de ingebrekestelling is voorts niet gebleken. Hiervoor verwijs ik u naar een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 28 juli 2015 (14/3444 WWB).

Voor wat betreft de uitspraken van het CBb van 18 december 2018 (ECLI:NL:CBB:2018:652 tot en met 654) merk ik het volgende op.

De door u genoemde uitspraken van 18 december 2018 van het CBb (ECLI:NL:CBB:2018:652, ECLI:NL:CBB:2018:653 en ECLI:NL:CBB:2018:654) worden momenteel door de Minister bestudeerd. Zodra duidelijk is wat de consequenties van deze uitspraak zijn voor uw bezwaarschrift zal u hierover worden geïnformeerd.

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-31809

Vragen

Als u nog vragen hebt over deze beslissing, kunt u ons bellen op telefoonnummer 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

\$Handtekening\$

\$Ondertekenaar\$

De senior jurist Juridische Zaken Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Onze referentie

494-31809

Beroepsmogelijkheid

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Voor de ondertekening heeft u een TAN-code nodig. Bij een digitaal bezwaarschrift stuurt u een kopie van deze brief mee als pdf-bestand of u stuurt een kopie per post na. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle. Bij een schriftelijk bezwaar stuurt u een kopie van deze brief mee met uw bezwaarschrift.

Op mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Bijlage: Relevante wet- en regelgeving

Algemene wet bestuursrecht

Afdeling Juridische Zaken

Datum

Artikel 4:17

Onze referentie

494-31809

1 Indien een beschikking op aanvraag niet tijdig wordt gegeven, verbeurt het bestuursorgaan aan de aanvrager een dwangsom voor elke dag dat het in gebreke is, doch voor ten hoogste 42 dagen. De Algemene termijnenwet is op laatstgenoemde termijn niet van toepassing.

2 De dwangsom bedraagt de eerste veertien dagen € 23 per dag, de daaropvolgende veertien dagen € 35 per dag en de overige dagen € 45 per dag.

3 De eerste dag waarover de dwangsom verschuldigd is, is de dag waarop twee weken zijn verstreken na de dag waarop de termijn voor het geven van de beschikking is verstreken en het bestuursorgaan van de aanvrager een schriftelijke ingebrekestelling heeft ontvangen.

4 Indien de aanvraag elektronisch kon worden gedaan, is artikel 4:3a van overeenkomstige toepassing op de ingebrekestelling.

5 Beroep tegen het niet tijdig geven van de beschikking schort de dwangsom niet op.

6 Geen dwangsom is verschuldigd indien:

- a. het bestuursorgaan onredelijk laat in gebreke is gesteld,
- b. de aanvrager geen belanghebbende is, of
- c. de aanvraag kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is.

7 Indien er meer dan één aanvrager is, is de dwangsom aan ieder van de aanvragers voor een gelijk deel verschuldigd.

Artikel 7:10

1. Het bestuursorgaan beslist binnen zes weken of – indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 is ingesteld – binnen twaalf weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken.

2. De termijn wordt opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop de indiener is verzocht een verzuim als bedoeld in artikel 6:6 te herstellen, tot de dag waarop het verzuim is hersteld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

3. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste zes weken verdagen.

4. Verder uitstel is mogelijk voor zover:

- a. alle belanghebbenden daarmee instemmen,
- b. de indiener van het bezwaarschrift daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad, of
- c. dit nodig is in verband met de naleving van wettelijke procedurevoorschriften.

5. Indien toepassing is gegeven aan het tweede, derde of vierde lid, doet het bestuursorgaan hiervan schriftelijk mededeling aan belanghebbenden.